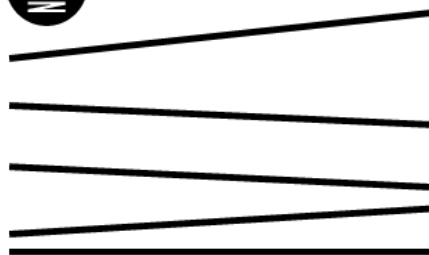

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Alternativ titel | Alternative title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ingemann, Bernhard Severin.

Bernh. Sev. Ingemanns Samlede Skrifter.

Samlede Skrifter : Romaner, Sange og
Eventyrdigte.

Vol. 7-8

Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1845-65

1-10 i 6 bd.

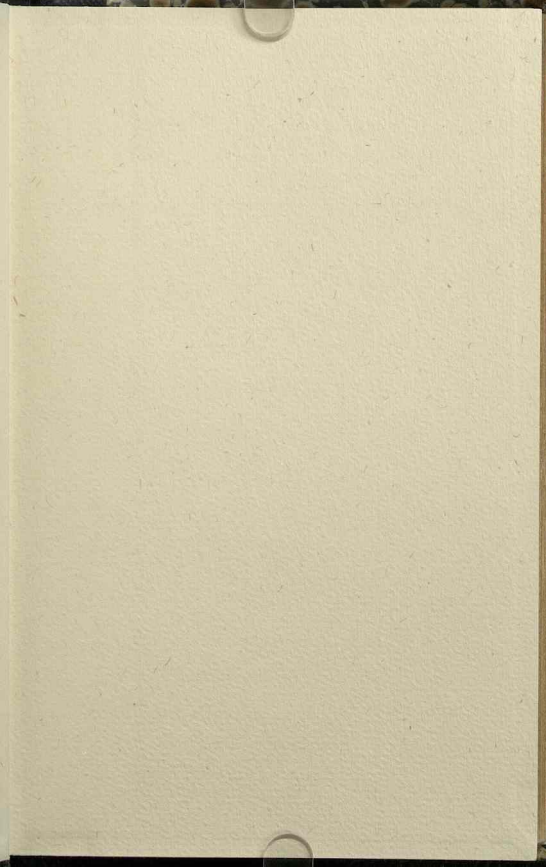
DK

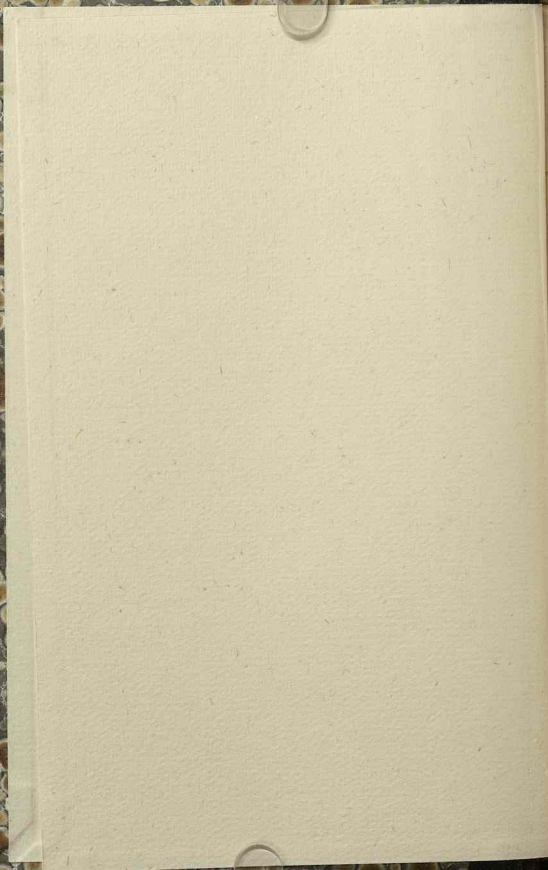
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Bernhard Sev. Ingemanns

Samlede Skrifter.

Fjerde Afdelings

Syvende Bind.

(Romanzer, Sange og Eventyrdigte.)

7385

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reibel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Handwritten text, likely a title or author name, appearing upside down.

Handwritten text, likely a title or author name, appearing upside down.

Handwritten text, likely a title or author name, appearing upside down.

Handwritten text, likely a title or author name, appearing upside down.

Handwritten text, likely a title or author name, appearing upside down.

S a m l e d e
Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

. Bernhard Sev. Ingemann.

Syvende Bind.

(Hymner og Høitidsange. Psalmer og andre religiøse
Sange. Morgen- og Aftensange. Stjernebilledernes
Symbolik. Skyhimlen.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler **C. A. Reibel.**

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

2011

Manuscript, Range of Viceroyship

10

Manuscript, Range of Viceroyship

Manuscript, Range of Viceroyship

Manuscript, Range of Viceroyship

Forerindring.

Ved i nærværende Bind at samle de af mig til forskjellige Tider udgivne lyriske Digte af religiøs Indhold, har jeg ikke kunnet undgaae at beholde den til hele Afdelingen valgte Følles-titel, der dog kun passer til dette Binds Indhold forsaavidt det bestaaer af „Sange,“ medens hverken Romanzer eller Eventyrdigte heri ere optagne.

De fleste af de i første Afsnit optagne Hymner og Hvi-tidsfange have første Gang været udgivne i Digtsamlingen „Julegaven“ 1816. De derpaa følgende Morgenspsalmer udkom første Gang 1822 og have siden 3 Gange været optrykte paany, da de bruges ved Disciplenes Morgenandagt i flere Skoler. Høimesspsalmerne, der slutte sig til Evangelierne paa alle Kirkeaarets Helligdage, udkom første Gang 1825 og anden Gang 1843 med et Tillæg af andre Psalmer samt Morgen- og Aften-sange, satte i Musik af Beyer. Dette Tillæg er her tilligemed adskillige baade ældre og nyere Sange optaget i sidste Afsnit af de religiøse lyriske Digte.

Det har unegtelig været min Hensigt og mit Haab herved at have leveret et Bidrag til Kirkesangen i Danmark, naar engang en ny Kirke-Psalmebog skulde blive samlet og antaget. Til Redac-

tionen af en saadan har jeg kun det Dunst og den Bøn, at hvad der optages maa forblive heelt og uforandret efter nærværende Udgave, eller — hvis nogen enkelt Modification, af theologiske eller kirkelige Grunde, maatte ønskes — at jeg, om muligt, da maatte underrettes derom og indrømmes en Stemme, med Hensyn paa saadanne Forandringsers Overeensstemmelse med de enkelte Psalmers oprindelige Idee, Form og nødvendige Enhed.

Digtene „Stjernebilledernes Symbolik“ og „Skyhimlen,“ hvilke med de vedsoiede smaa Afhandlinger slutte dette Bind, udkom begge første Gang som academiske Indbydelseskrifter fra Soro 1840, det sidste i Anledning af Kroningsfesten. Det førstnævnte er grundet paa en eiendommelig symboliserende Bestuelse af Stjernebilledernes Hovedgrupper og disses gjensidige Forhold, og kan som saadant ingen Fordring gjøre paa nogen videre udbredt Deeltagelse end den, en sympathiserende Phantasie og Verdensbetragtning muligen vil skjenke det; for at opfattes med Klarhed, maa det læses med en Himmeglobus eller et Stjernerort for Die. „Skyhimlen“ er ligeledes en fri Phantasie, men slutter sig til det i Afhandlingen betegnede System af Skyphenomenerne.

Soro i October 1845.

Forfatteren.

Indhold.

Hymner, Høitidsfange og Morgenpsalmer.

	Side
Ode til Anden	3.
Hymne til Christus	5.
Julenat	8.
Julehymne	10.
Radværen, Skjærtorsdagshymne	13.
Den stille Sabbath	16.
Dystandelsen, Paaskehymne	19.
Christi Himmelfart	21.
Vintsehymne	23.
Befiguelsen	26.
Livet i Gud	27.
Morgenpsalmer I-VII	29.

Høimessepsalmer

til Kirkeaarets Helligdage.

I.	Første Søndag i Advent	37.
II.	Anden Søndag i Advent	38.
III.	Tredie Søndag i Advent	40.
IV.	Fjerde Søndag i Advent	41.
V.	Christi Fødselsdag	43.
VI.	Sanct Stephens-Dag	45.
VII.	Samme Dag	46.
VIII.	Søndag efter Juul	47.
IX.	Nytaarsdag	48.
X.	Søndag efter Nytaar	49.
XI.	Første Søndag efter H. T. Kongersdag	51.
XII.	Anden Søndag efter H. T. Kongersdag	52.
XIII.	Tredie Søndag efter H. T. Kongersdag	54.
XIV.	Fjerde Søndag efter H. T. Kongersdag	55.
XV.	Femte Søndag efter H. T. Kongersdag	56.
XVI.	Søndag Septuagesima	57.
XVII.	Søndag Sexagesima	59.
XVIII.	Fasteslavns Søndag	60.

	Side
XIX. Første Søndag i Fasten	62.
XX. Anden Søndag i Fasten	63.
XXI. Tredie Søndag i Fasten	64.
XXII. Midfaste Søndag	66.
XXIII. Mariæ Bebudelsesdag	67.
XXIV. Palme Søndag	69.
XXV. Efter-Torsdag	70.
XXVI. Første Paffionspsalme	72.
XXVII. Anden Paffionspsalme	73.
XXVIII. Tredie Paffionspsalme	75.
XXIX. Fjerde Paffionspsalme	76.
XXX. Femte Paffionspsalme	77.
XXXI. Langfredag	78.
XXXII. Paaste-Dag	80.
XXXIII. Samme Dag	81.
XXXIV. Anden Paaste-Dag	83.
XXXV. Første Søndag efter Paaste	84.
XXXVI. Anden Søndag efter Paaste	85.
XXXVII. Tredie Søndag efter Paaste	87.
XXXVIII. Almindelig Bededag	88.
XXXIX. Fjerde Søndag efter Paaste	90.
XL. Femte Søndag efter Paaste I.	92.
Samme Dag II.	93.
XLI. Christi Himmelfartsdag	94.
XLII. Sjette Søndag efter Paaste	96.
XLIII. Første Pintsfe-Dag	98.
XLIV. Anden Pintsfe-Dag	99.
XLV. Hellig Trefoldigheds Fest	101.
XLVI. Første Søndag efter Trinitatis	102.
XLVII. Anden Søndag efter Trinitatis	103.
XLVIII. Tredie Søndag efter Trinitatis	104.
XLIX. Fjerde Søndag efter Trinitatis	105.
L. Femte Søndag efter Trinitatis	106.
LI. Sjette Søndag efter Trinitatis	107.
LII. Syvende Søndag efter Trinitatis	108.
LIII. Ottende Søndag efter Trinitatis	109.
LIV. Niende Søndag efter Trinitatis	110.
LV. Tiende Søndag efter Trinitatis	112.
LVI. Ellevte Søndag efter Trinitatis	113.
LVII. Tolvte Søndag efter Trinitatis	114.
LVIII. Trettende Søndag efter Trinitatis	115.
LIX. Fjortende Søndag efter Trinitatis	117.
LX. Femtende Søndag efter Trinitatis	118.
LXI. Sertende Søndag efter Trinitatis	119.
LXII. Syttende Søndag efter Trinitatis	120.
LXIII. Attende Søndag efter Trinitatis	121.

LXIV.	Attende Søndag efter Trinitatis.	122.
LXV.	Tyvende Søndag efter Trinitatis.	124.
LXVI.	En og tyvende Søndag efter Trinitatis	125.
LXVII.	Alle Helgens-Dag	126.
LXVIII.	To og tyvende Søndag efter Trinitatis.	128.
LXIX.	Tre og tyvende Søndag efter Trinitatis.	129.
LXX.	Fire og tyvende Søndag efter Trinitatis.	130.
LXXI.	Fem og tyvende Søndag efter Trinitatis	131.
LXXII.	Ser og tyvende Søndag efter Trinitatis	133.
LXXIII.	Syv og tyvende Søndag efter Trinitatis	134.

Psalmer og religiøse Sange

til forskjellige Leiligheder.

Advent-Psalmer (efter Epistlerne).

I.	Første Søndag i Advent.	139.
II.	Anden Søndag i Advent.	140.
III.	Tredie Søndag i Advent.	142.
IV.	Fjerde Søndag i Advent.	144.
V.	Julepsalme.	145.

Forargelsen.	147.
Lys i Mørket.	148.
David's gyldne Smykke.	150.
Daab paa Herren.	152.
Fortroffning	153.
Lovsang (efter David).	154.
Den Mistundelige (efter David).	158.
Vospsalmer I.	159.
II.	160.
III.	161.
Vospsang.	162.
Bryllupsang.	163.
Confirmationsange I.	164.
II.	165.
Sang ved Nadverens Fæst	166.
Den indre Fiende (Vedpsalme).	167.
Den Gjenfødte	168.
Døden (efter Mynster).	169.
Den Døende.	172.
Gravsang	174.
Jubelpsalme for Christendommens Indførelse.	174.

	Side
Lovsang ved Reformationsfesten	177.
Jubelspalme ved Reformationsfesten	178.
Festsang ved Reformationsfesten	180.
Kirkesange ved Bispevielse I.	185.
II.	186.
III.	187.
Psalm ved en Religionslærers Jubilæum.	188.
Missionærsang blandt Hedninger.	189.
I Fængsel og Nød	189.
Gravsang over en gammel Religionslærer.	190.
Kirkesange ved Indvielsen af en Døbefont I.	191.
II.	193.
Ved en Kirkeoitidelighed (efter en Oversømmelse).	194.
Lovsang (efter en Oversømmelse).	196.
Psalm ved Aabningen af en Skole I.	197.
II.	198.
Choraler ved en Rectors Indsættelse I.	199.
II.	199.
III.	200.
Bordebønner I.	200.
II.	201.
Skolesang ved den offentlige Examins Slutning	201.
Skole-Festsang (paa Kongens Fødselsdag).	203.
Bøn for Folket og Kongen	204.
Disciples Sang ved en Lærers Grav.	205.
Den Blindes Sang	206.
Til en Tungfindig.	208.
Næsten kommer	210.
Børnenes Julefang	211.
Morgensange 1—7	213.
Foraar's-Morgensang.	220.
Aftensange 1—7	222.
Guds Fred.	229.
Stjernebilledernes Symbolik.	231.
Sty himlen.	261.

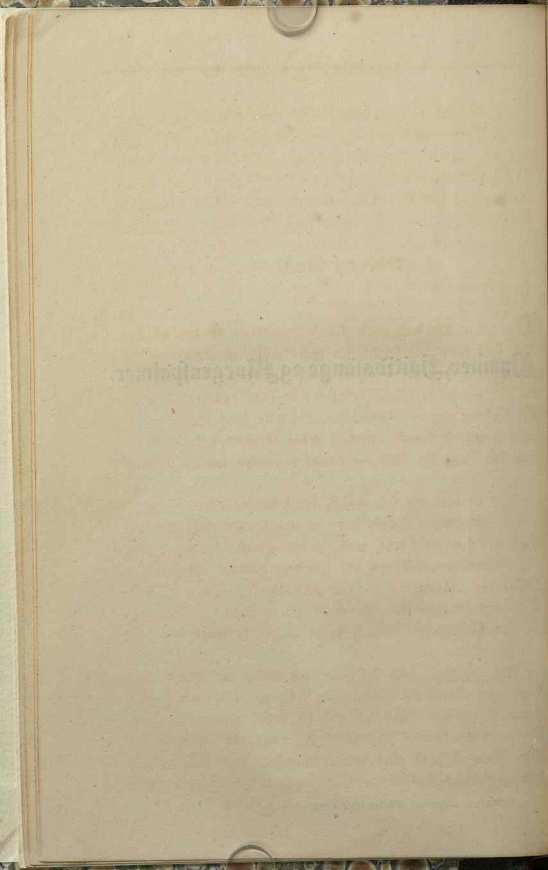
Rettelser.

- Side 12 Linie 9 frænden ; læs !
- 13 — 3 f. n. ! l. ,
 - 14 — 11 f. n. : mangler
 - 18 — 9 f. n. Gud l. Guds
 - 23 — 6 f. n. ! mangler
 - 48 — 6 ! mangler
 - 78 — 2 : mangler
 - 121 over 2. f. n. 2 l. 1
 - 122 Linie 6 f. n. sviger l. sviger
 - 145 — 3 f. n. ! mangler
 - 147 — 4 f. n. . l. !
 - 149 — 11 Dit l. dit
 - 166 — 4 . mangler
 - 168 — 4 Men l. Min
 - 188 — 6 Overhyrdens l. Overhyrden
 - 190 — 8 , mangler
 - 202 — 10 f. n. Kundskabfrugten l. Kundskabsfrugten
 - 215 — 10 f. n. priste l. prise
 - 247 — 7 G l. Gt.
 - 247 — 7 f. n. reise l. reiser
 - 272 — 10 *) l. **)
 - 272 — 17 Jøsephantasier l. Jøsephantasier
 - 283 — 12 Sylampernes l. Sylampernes.

Index

1. Introduction	1
2. The History of the Church	10
3. The Doctrine of the Church	20
4. The Ministry of the Church	30
5. The Sacraments of the Church	40
6. The Moral Teaching of the Church	50
7. The Social Teaching of the Church	60
8. The Church and the World	70
9. The Church and the Future	80
10. Conclusion	90

Hymner, Høitidsfange og Morgenspalmer.

Ode til Alanden.

Du — o, siig med hvad Navn Jordløben nævner Dig?
Du, som over mig selv løfter med Magt min Sjæl —
Tvinger til Hoiqvad mig, til unævnelig Fryd! —
Er Du himmelske Gnist, sendt fra Lysenes Lys
Til Dødsarvingens Mulm, for at smelte hans Sjæl,
At i Flammer opløst, luttret i hellig Blod,
Han kan hæve sin Røst — sjuuge i Himlen ind!

— Det er ikke mig selv — o, det føler jeg dybt —
Det er en mægtig Aand, stor — med Guddoms-Natur,
Som henriver mig brat, høit i salige Flugt.
— Himmelindvaaner! — ja, Himmelindvaaner var
Dgfaa jeg vist engang — men ei hellig som Du,
Du, hvis mægtige Arm hæver vingelam Sjæl
Til den Herligheds Glands, hvori nu jeg forgaaer —

— Nei, jeg lever som Du: paa din Vinge jeg flyer
Tryk over Stjerner's Gang, doer i Lyshavet ei.
Himmelforer, hav Tak! Lad mig dit Afsyn see!
Er du en Lyscherub? flammer i Stjerneglands
Dine Dine ei hist? eller blender mig alt
Himmelgloriens Lys, hvori Mesteren boer?

Siig, o var det ei ham? Sjælforklareren — ja
 Han i Mulmgrav mig saae — han mig løst ved Dig —
 Sendte mig Liv i Død, gav Lys-Binger til Flugt.
 Ja til Ham vil jeg flye — knuust er Gravstenens Nag.
 Sjæløp løfter! hav Tak! Aanden sendte Du mig —
 Himmelfører! hav Tak! Du forlader mig ei.
 Seer jeg ikke din Glands, er dit Afsyn mig skjult,
 Jeg fornemmer din Flugt, hører dit Bingeslag:
 Salig som Sphærens Sang, toner gennem min Sjæl,
 Himmelfører, din Røst. Har Du, for Verden skjult,
 Kun fornummet af mig, byggt Dig et Skypaulun
 I min dæmrende Sjæl, at den, salig som Du,
 Kan indslutte med Dig Glimt af Aandernes Aand,
 Give en Verden Rum, selv en Verden ved Dig!

— Al, hvor svimler du hen? svulmer høvmodig du,
 Driftige Sjæl! fordi Herren besøgte dig?
 — Kuel, ydmyg dig og smelt! —
 Smelt som Draaben i Hav for den Eviges Bli!
 Han din Hovmodsbrom saae. — Taler Guddommens Røst
 Lavt i vaklende Siv? Kan i Taager og Dunst
 I Pauluner af Støv den Retfærdige boe?

— Stands! forslag nu ei, Sjæl! din Forklarer er nær;
 Han blandt Røvere hang høit paa Stjændselens Træ;
 I den Helliges Glands Røverkulen blev lys,
 Blev til en Helligdom, hvor Tabernaklet stod.
 Ikke Cederen blot, høit paa Libanons Top,
 Hører Alherrens Gang, fuser med mægtig Klang
 Ved Herrens Aandepust. Hør hvor i Hyrdens Haand
 Hift et elendigt Rør, for alle Bindets Rør,
 Toner en Jubelsang! — Hør hvor jordblandet Malm,

Hentet fra Bjergets Dyb, luttret i Flammestrom,
 Suser med Orgelklang den Almægtiges Priis!
 Og o! hvad var vel du? Harpe i Davids Haand!
 Ei du om Hymneklang, herlig udsødelig,
 Drømte, da Sneglen krob paa dig i grønne Bæk,
 Og da din Tonestreng i Dyrets Indvolb laae —

Svulm — ei af Hoormod, Sjæl, o! men af Andagt svulm!
 Glød, smelt som Malmet du i Aandens Flammestrom!
 Føl hvor dens Aandepust dybt gjennemsuser dig!
 Ton nu som Orgelklang! ton Priis og evig Lov!
 Sjung med Cherubers Fryd, sjung i Guds Himmel ind:
 Hellig — — hellig er Herrens Røst!

Ruller med Tordner den mægtig i gråsort Sky —
 Suser i Stormbrag den høit over bundløst Dyb —
 Hviſter i Sivet den eller i Cedrens Top —
 Hellig — — hellig er Herrens Røst!

Hør, hør, den kalder dig — følg den paa evig Vej!
 Himmelberuste Sjæl! — sænk dig i Naadens Dyb!
 Bad dig i Lysets Strøm! smelt i det Tonehav,
 Som gjennembruser dig! — sjung i din Salighed:
 Hellig — hellig er Herrens Røst!

Hymne til Christus.

Hvor skal jeg dit Afsyn sne —
 Du, for hvem min Sjæl maa lue
 I sin største Kjærlighed!
 I det Dybe, i det Høie
 Søger Dig mit indre Die,
 O! til hvem skal jeg mig bøie,
 Faaer jeg i din Favn ei Fred?

Verden her er mig for lille:
 Den kan Sjælens Savn ei stille,
 Her er ingen Salighed —
 Selv i Himlens Stjernerige
 Vil min Længsel evig stige,
 Ewig fredløs Aanden hige,
 Finder jeg hos Dig ei Fred.

Du den eneste af Alle,
 Som jeg stor og reen tør kalde,
 Og dog Menneske som jeg!
 Menneske foruden Brode!
 Guddom, hvem min Sjæl tør møde!
 I din Glands kan Stovet gløde,
 Døer i dine Straaler ei.

Himmelbarn fra Lysets Rige!
 Foster af den rene Pige!
 Ustyldsen! Emanuel!
 Ewig Saligheds Forlener!

Himlens Herre! Jordens Tjener!
Jordens, Himmelens Forener!
Vilhed af Jehovas Sjæl!

Du har selv paa Jorden hvilet,
Du har grædt og Du har smilet,
 Provet Fristelse og Nød;
Du har Ben til Barmen trykket,
Dig har Nattens Malm omfhygget,
Dig har Tornekrandsen smykket,
 Du har prøvet Liv og Død.

Dig kan jeg betroe min Glæde,
Bed din Fod jeg kan udgræde,
 I din Haand betroe min Sjæl;
O! lad mig dit Afsyn skue!
Ewig i dets Straaler lue!
Lys — naar Dødens Skygger true —
 Lys for mig! Emanuel!

— — Vil Du ei til mig nedstige,
Hæv mig til dit Himmerige!
 For mig for Guds Throne frem!
I din Pris mit Liv bortklinge!
Styrk i Flugten Sjælens Vinge!
Lad den reen til Dig sig svinge,
 Som en Lone fra dit Hjem!

Julenat.

Dg der vare Hyrder i den samme Egn, som holdte sig paa Marken og holdte Natte-
vagt over deres Hjord. Dg see! Herrens Engel stod over dem og Herrens Alar-
hed skinnede om dem.

Lucas E. 2 G. 8. 9. V.

Vær stille, Jorderige!
 Ti, Verden, med din Larm!
 De Stjerner nu opstige,
 Som saae Guds Søn i Moders Arm.

Den store Nat fremstrider,
 Meer klar, end Morgenrød;
 Den Midnatssol fremglider,
 Som saae Guds Søn paa Moders Skjød.

Saaledes Maanen smilede
 Igjennem Taget ned
 Til Krybben, hvor han hvilede,
 Den Arving til Guds Herlighed.

Høihelligste blandt Nætter!
 Du evig prives skal;
 Dig Jord og Himmel sætter
 Høit over alle Dages Tal.

Naar skinned Sol paa Jorden
 Som dine Stjerner smaa?
 D! du er Vidne vorden
 Til Meer, end alle Dage saae.

Du saae Guds Engle stige
 Til Markens Hyrder ned,
 Lovsjuende Guds Rige
 Og Jordens Fred og Salighed.

Smil hellig og forklaret,
 Du stille Midnatsstund!
 For dig er aabenbaret
 Hvad tusind Slægter aned kun.

Dit Forhæng har omsvævet
 En Helligdom, saa stor.
 Serapher Sløret hæved
 Og saae det største Lys paa Jord.

Lad Mulm hvert Lys fordunkle
 I Himmels og paa Jord!
 Dit Lys, o Nat! skal funkle
 Saalænge Gud i Himlen boer.

Lad dine Stjerner lue
 Med tusind Soles Glands!
 Og lad al Verden skue
 Sin Frelser i din Straalekrands!

Opliv selv isnet Norden
 Midt i Naturens Død!
 Et Bethlehem er Jorden,
 Og der er Baar, hvor Christ er fød.

Paa Sneens hvide Sletter
 I funkle, Stjerner smaa!
 Os evig Baar forjætter
 Hvad eders Himmelbliske saae!

Her er nu Østerlide
 Og Sommermorgenrød:
 Paa Lillietæpper hvide
 Er her det lidet Barn gjenfød.

Med Hyrderne vi knæle!
 Guds Engle sjunge højt:
 Frelst' er al Verdens Sjæle —
 Halleluja! vær lovet, Christ!

Julehymne.

(Sæt i Musik af Weyse.)

Jubler, o! jubler i salige Toner!
 Verden! idag dig en Frelser er fød.
 Hører det, Jordens og Himmelens Zoner!
 Hør det, o Afgrund! og stjælv! — han er fød;
 Barnet er fød, som har Mørket betvunget!
 Menneskeaaand! du ved Barnet har svunget
 Salig dig over den evige Grav,
 Over Fordommelsens Hav.
 Hører det, Slægter i rullende Tider!
 Døde og Levende! hører og vider:
 Eder idag en Forsoner er fød!

Jubler, o Engle! o salige Aander!
 Synden ei mere i Mulmet sig vaander,
 Iysets den evige Straale frembrød —
 Verden! din Frelser er fød.

I Betlehem hans Bugge staaer,
 I Krybben Barnet hviler.
 Paa Beien Kongeskaren gaaer,
 Seer hvor hans Stjerne smiler.
 Som Stjernen smiler englesro
 Den Jomfru reen i himmelsk No,
 Ved Krybben fromt hun knæler;
 Paa Marken sjunge Engle smaa;
 De Hyrder fro til Hytten gaae,
 Hvor Barnets Stjerne dvæler.

O Himmelbarn med Guddomsaand!
 For dig hvert Knæ sig bøie!
 Du bærer Verden i din Haand
 Og Himlen i dit Die.

O fra dit Barneblif
 Alkjærlighed udgif:
 Guds Riges Straalefrands
 Med alle Soles Glands
 Udstraaler fra din Bugge.

Du, de Bise kom at hylde,
 Da du laae ved Moders Bryst!
 Salig, Hvo i Tidens Fylde
 Saae din Stjernes Glimt i Dø!

Salig, fromme Hyrdeklynge!
 Du, som skued Stjernens Glød,
 Du, som horte Englen synge:
 Eder er en Frelser fød!

Salig, Hver i Stovets Zone,
 Som har hørt det Engleqvad!
 Det skal evig for ham tone,
 Naar selv Verdner stilles ad.

Vi har hørt det, vore Kne vi bøie
 Frelst for Guddomsbarnet ned.
 Sjunger atter, Engle i det Høie!
 Sjunger atter om vor Salighed;

— „Eder idag er en Frelser fød,
 Være være Gud i det Høie!
 Paa Jorderig Fred!
 I Mennesket Salighed! Amen!“ —

Halleluja! vi høre
 Det Evangelium;
 Klang det ei for vort Dre,
 Var Jord og Himmel stum.

Fra Betlehem det toner
 Genover viden Jord,
 Fra Himlens Regioner
 I helligt Englechor.

De Salige sig glæde,
 Og Jorden fryder sig,
 Og alle Stjerner kvæde
 Om Barnet underlig.

Med Jubel Havet bruser,
 Og deler Jordens Lyst,
 Mens over Verden fuser
 De frelstæ Anders Røst.

Op! Alt, hvad der har Tunge!
 Istemmer glædelig
 Hvad de Hærskarer sjunge
 Fra høie Himmerig!

Vi være Gud i det Høieste!
 Paa Jorderig Fred!
 I Menneket Salighed! — Amen!

Nadveren.

(Skjærtorsdagshymne).

Styrk os, Jesus! med det rene
 Underfulde Himmelbrød!
 Som os skal med Dig forene
 Saligt gennem Liv og Død!

Lad os ved din Nadver knæle
 Blandt de troe udvalgte Sjæle!
 Lytte til din Guddomsrøst!
 Afsted vil Du med os tage —
 Mester! skal vi ei forsage,
 Lad os hvile ved dit Bryst!

Lad os i dit Die stue,
 Før dets Flamme slukkes ud!
 Taaren glindser i dets Lue,
 Saadan græder kun en Gud!
 Du skal vandre til din Fader;
 Kun den Jord, som Du forlader,
 Jæter Du med Beemodsblik;
 Den har seet Dig, Himmelsendte!
 Ei sin Salighed den kjendte,
 Saae ei, Frelseren bortgik.

Vi har seet dit Afsyn lyse,
 Hørt din Stemmes Himmelsklang
 Ei for Dødens Nat vi gyse,
 Ei for Mørkets Afgrundsfang;
 Slangens Braad er knuust fornedet,
 Saligt vinker Evigheden,
 Himlens Porte aabne staae;
 O! men Du, som Sjælen leder
 Frelst igjennem Evigheder!
 Frelser! hvi maa Du bortgaae?

Som forklaret hift Du smiler
 Ved fortroligt Nadverbord;

Ved dit Bryst den Lærling hviler,
 Som Dig kjærest var paa Jord;
 Brodet sidstegang Du bryder,
 Venligt Affskedstaaren flyder
 I de troe Udvalgtes Stjeb;
 Sidstegang din Haand dem qvæger —
 — O! men Blod er i dit Bæger,
 Guddomsstyrke i dit Brød. — —

— Har Du os dit Legem givet?
 Har Du givet os dit Blod?
 Skjenker kun din Død os Livet?
 Frelser! mon vi Dig forstod?
 Ja, i os vil Du opleve,
 Til dit Guddomsliv os hæve,
 Sammensmelte os med Dig,
 Og i Salighedens Dromme
 Skal dit Liv os gennemstrømme,
 Luttre os evindeligt.

Underfulde Sjælegloden!
 Høie Guddomssympathie!
 Strømmer evigt Liv af Døden?
 Ruller Jorden os forbi?
 Svæve vi i Lysets Zoner
 Til Cherubers Himmeltoner,
 Straaler selv af Herrens Glands?
 Lever i os den Eenbaarne?
 Følge vi ham, som udkaarne
 Funter i hans Stjernefrands?

Ja, Du har os Alle draget
 Med Dig paa din lyse Bei,
 Og har Du end Afsted taget,
 Vi adskilles evig ei.
 Selv Du er blandt os tilstede,
 Naar vi frydes, naar vi græde,
 Naar vi samles i dit Navn;
 Naar vi knæle, andagtsfromme,
 Og din Afsted ihukomme,
 Sluttes Du os i din Favn.

Messer! Herre og Forsoner!
 Vi har hørt dit Livs Farvel;
 Men som Jubelsang det toner
 I den gudforeente Sjæl:
 „Kom!“ — det toner — „til mit Rige!
 Vi er uadstillelige:
 Eders er mit Liv, mit Blod!“
 O! lad det os gubbessjæle,
 Til paa Dommедag vi knæle
 For Gudfaders Thrones Fod!

Den stille Sabbath.

(Paaskeløverbags-Sang.)

Dag til Hvile! Dag til Glæde!
 Dag, indviet til Guds Fred!
 Du har seet i Dødningsklæde
 Herren til Guds Herlighed.

Nat iblandt Sabbathers Dage,
Dog velsignet først af Gud!
Verdenshertets Gravnats-Klage
Toner til din Skumring ud:

Guds Riges Konge de bare herfra
Til Gruben i Dødningshaven:
I Urtegaarden ved Golgatha
Han lagdes i Klippegraven.

Guds Engle græd paa den dødsstille Dag —
— Det Himmel og Jord ei glemmer —
Til Suk blev Himlens Aandedrag,
Til Dødsful Allivets Stemmer.

Det klaged dybt gennem Skabningens Bryst:
Sit Rov vil ei Gruben slippe;
Det Liv, som bragte Alverden Trøst,
Er jordet i Gravens Klippe!

Himmelske, som Morgenrødens!
Sluktes du som jordist Blod!
Hvilens Dag! saa blev du Dødens!
Guddomsliv! saa blev du — Død!

Gud Herren lever paa mørkeste Dag —
Det sufer i Urtehaven!
Guds Aand nedvifter med Vingeflag
Sin Fred over Frelsergraven.

I Guddomshvilen boer Skaberens Magt —
 Gudstanken med Lynkraft iler.
 Er Verdensfrelserens Værk fuldbragt,
 Som Faderen Sønnen hviler.

Hans Afsyn lyser paa Dødningstrand,
 Og Aanderne for ham knæle:
 Han mægtig staaer i de Dødes Land
 Og løser de fangne Sjæle.

Dag, som Naadens Gjerning kroner!
 Frelserværkets Hviledag!
 Dine Helligaften-Toner
 Blev Gud Riges Klokkeslag.

Lonlig gennem Dødninghaven
 Livets Engel Bingen slaaer —
 Stille over Klippegraven
 Aandens Morgenluftning gaaer.

— Bliv til Paastemorgenrøde!
 Gravsabbath fra Golgatha!
 Og med de forløste Døde
 Juble vi: Halleluja!

Opstandelsen.

(Paaskehymne.)

(Sæt i Musik af Brebahl.)

Han er opstanden! — fryd dig! frelste Jord!
 Han er opstanden! — fryd dig! Himlens Rige!
 I Gravens Nat ei Verdens Frelser boer:
 Han skulde til et evigt Liv udstige.
 Hvor er din Braad? o Død! hvor er din Magt?
 Du Verden, som din Frelser har ombragt!
 Hvor er, o Mørkets Fyrste! nu din Seier?
 Ei Dødens Hule Himlens Herre eier.

See, Englen ved den tomme Grav
 Staaer lys i hvide Klæder:
 „Maria! tør din Taare af!
 Han lever, som dig Frelse gav,
 Han, for hvis Død du græder.

„Han, som du søger, er ei her,
 Han boer ei blandt de Døde;
 See! Gravens Port oplukket er,
 See! den Opstandne er dig nær,
 Han skal forklart dig møde.“

Hør det Englebudskab, Jord!
 Hør det, Himlens Rige!
 Salig, Hvo som seer og troer!
 — Salig uden Rige

Hvo ei saae og troede dog,
 Hvad der staaer i Livets Bog,
 Hvad med Englerøst der toner:
 Evig lever vor Førføner!

Hør det! du, som ikke troer,
 Før du selv har stuuet,
 Før du i hans Nagleboer
 Har fornummet Dødens Spor,
 Hvem hans Magt har kuet!
 Hør! og see! og viid forvist:
 Han er Herren Jesus Christ,
 Herren til Gud Faders Ære —
 Hans skal Livet evig være!

Ja, dit er Livet, Herre Christ!
 Paa Jorden, som i Himlen hist:
 Bed Dig vi leve Alle,
 Bed Dig er Jord og Himmel skabt —
 Foruden Dig var vi fortabt —
 Dig evig vi paakalde!

Du sender os din Faders Aand,
 Til Himlen leder os din Haand
 Og til din Faders Rige.
 Bildsørne vi ved Dybet stod,
 Du Bei os viste med dit Blod,
 Du Hørde uden Lige!

For Hjorden gav Du hen dit Liv,
 Dit Dødsfuld blev et Skaberliv

For Sjælene, som døde;
 For os randt Blodet paa din Kind,
 For os Du gif i Graven ind;
 Den var saa dyb, saa øde.

Saa kold og tung var Gravens Steen,
 Den knuged haardt de møre Been,
 Ei Lys den gennemtrængte;
 Ei Glimt af Evighed vi saae:
 Paa Sjælen selv den Gravsteen laae —
 Din Guddomskraft den sprængte.

Du er opstanden, vi skal opstaae,
 Som Du, af Gravens Huler;
 Som Du vi skulle til Liv udgaae,
 Naar Dødens Skygge os skjuler.
 Vær priset, Frelser! i Evighed!
 Til Dig vi af Graven udstige!
 For Du os til den evige Fred,
 Og til din Saligheds Rige!

Christi Himmelfart.

Et Syn er seet i Israel,
 Det Syn kan Blinde stue:
 Det svæver saligt for vor Sjæl
 I Aandens rene Lue!
 Forklarte Frelser! Dig vi see
 Udvandret fra Gethsemane,

Fra Golgatha udgangen:
 Opstanden af den dunkle Grav,
 Du ryster sidste Støvgran af,
 Du hører Sejerssangen.

Guds Engle sjonge: kom! o! kom!
 Tag over os dit Sæde!
 Dig venter Herrens Helligdom
 Og Himlens høie Glæde.
 Det toner over Jorden hen,
 Det toner til Bethanien;
 Der stander Du, Genbaarne!
 See! alt en lys, forklaret Aand,
 Oplofter Du din Guddomsaaand.
 Velsigner de Udkaarne.

De knæle Alle for Dig ned,
 De elste Dig saa saare:
 O Herre! til din Himmel med
 Tag Jordens Afstedstaare!
 Din Røst vi høre sidstegang,
 Dig kalder høit Cherubers Sang,
 Fra os Dig Styen fjerner.
 Du svæver paa dens lyse Flig
 Forklaret over Jorderig,
 Og over Himlens Stjerner.

Dens gyldne Port er høit opluft,
 De Salige sig glæde,
 Serapher paa din Himmelslugt
 Nedstue og tilbede;

De hilse Dig med Jubelsang,
 Og Stjernerne med hellig Klang,
 Sig for dit Afsyn høie.
 Forsvundet er den dunkle Jord,
 Du i din Faders Rige boer,
 Staaer salig for hans Døie.

Omstraalet af Guds hellig Aand,
 Du knæler for hans Throne,
 Opstiger ved hans høire Haand,
 Mens alle Himle tone.
 — O Frelser! see til os end ned!
 Forglem ei i din Herlighed
 Den Jord, som Dig tilbeder!
 Velsign os i din Faders Navn!
 O! før os Alle i din Favn
 Til Himlens Saligheder!

Vintsehymne.

Vær priset! Du Guds hellig Aand!
 Dig Faderen os sende!
 Du løse Sjælens Tungebaand
 Dens Guddomsglød Du tænde!
 Du trøste den forladte Jord!
 O! er end tabt det sidste Spor
 Af Herrens Gang hernebe —
 Vær Du dog end tilstede!

Du svæve over Verden end
 Paa Lysets rene Binge!
 I Stormens Flugt Du fuse hen!
 Din Røst fra Volgen klinge!
 Du hviste i det stille Bælb!
 Du aande i den fromme Sjæl
 En salig Trost i Nøden
 Og evigt Liv i Døden!

O Du, i hvem for sidstegang
 Gud her sig aabenbarer!
 Din Binge over Chaos klang —
 End over os den farer:
 Jeg hører den paa Tidens Hav,
 Den vifter over Slægters Grav;
 O! svæv end, Himmelsdue!
 I Verdens sidste Lue!

Al! slukke vi din Flamme ud,
 I evigt Mulm vi rave:
 Ei vandrer meer den gode Gud
 I Paradisets Have;
 Han taler ikke til os meer,
 Og Ingen Herrens Afsyn seer
 I Tornebusten lyse,
 Naar vi for Proven gysse.

Gud Fader har vi fra os stødt,
 Bort Paradiis er lukket,
 Endnu engang han har os mødt,
 Og Afgrundesflammen slukket:

Et Menneſſe, han for os ſtod,
Og Sønnen Himlens Port oplod;
Os har en Frelſer gjeſtet,
Men vi har ham forſkæſtet.

I Himlen throner Himlens Gud,
Og Sønnen hos ſin Fader;
Men ſlukkes Herrens Aand ei ud,
Ei Herren os forlader;
Du Jordens ſidſte Himmelbaand!
Dig har vi end, o Helligaand!
Kan Diet Dig ei ſtue,
Høit brænde dog din Lue!

I Angerſtaaren brænde den
Paa blege Synders Rinder!
I Diet tindre den igjen,
Naar Andagtsſtaaren rinder!
Den flamme i det rene Bryſt,
Som hæver ſig med himmeſt Lyſt
Og høie Pſalmetoner
Til Sjælenes Forſoner!

O! lad mig i din Flamme døe!
Du Guddomsaand, ſom ſvinger
Dig evig over Verdens D
Paa Lyſets rene Binger!
Fortær i Andagtsglød mit Bryſt!
Og hæv min Sjæl til Naadens Ryſt!
I dine Straaler ſtige
Den lys til Lyſets Rige!

Belsignelsen.

Bil Herren med os være
 Hvo er os da imod?
 Igjennem Nattens Hære
 Hans Engle os skal bære
 Bil Herren med os følge,
 Selv paa den dybe Velge
 Ei synke skal vor Fod.

Skal vi paa Braade stige
 Og gjennem Luer gaae,
 Vor Sti skal worde lige,
 — Den gaaer til Himlens Rige —
 Bil Herrens Haand os føre,
 Ei Flammen os skal røre,
 Vi skal Klenodet naae.

O! Gud! du os bevare!
 Belsign os naadelig!
 Forbandelsen bortfare
 For Naadens Englestare!
 Lad os i Verdens Brimmel
 Ei tabe Frelsens Himmel,
 O Christ! dit Himmerig!

O Herre! lad du lyse
 Dit Afsyn over os!
 Naar vi for Mølmet gysse
 Hvor ingen Sol skal lyse,

Naar i den Nat vi grue,
 Hvor ingen Stjerner lue,
 O! lys da du for os!

Betsign os evig, Fader!

Betsign og giv os Fred!
 Naar Broderen os hader,
 Naar Verden os forlader,
 Naar sidste Kamp os fuer,
 Naar Synd og Død os truer —
 Giv Fred og Salighed!

Livet i Gud.

(Hymne til en Composition af Weyse.)

I.

Røst med dybe Toners Mæle!
 Aandens Røst i vakke Sjæle!
 Røst Dig og anraab din Gud! ::
 Du, som ufødt Tanke hører,
 Der i Sjælens Dyb sig rører!
 Alle Lysets Aanders Fører!
 Før os til din Gjerning ud!

II.

Med din Tanke sig udsvinger
 Frigjort Aand paa Drævinger

Ræmpestærk med Dig i Pagt.
 Til din Gjerning, skjult og stille,
 Barnesjælen, spæd og lille,
 Gjemmer bundne Kræftere Magt. :;

III.

Stjernerigets Himmelsphærer,
 Tanken, som Alverden bærer,
 Er en Lysstrom af din Aand.
 I hver Sjæl, som Dig tilhører,
 Skjönt en Verdens Liv sig rører —
 Og den hviler i din Haand. :;

IV.

Dyb af Liv og Hav af Tanker!
 Verdenspuls, som evig banker:
 Ocean af Kjærlighed!
 I hver Draabe af din Kilde —
 I hver Sjæl, Du tænke vilde,
 Boer dit Lys, din Herlighed.
 — D! skal hver en Stjerne falde,
 Dine Sjæleverdner alle
 — De, som flyve gjennem Himle
 De, som i din Tanke vrinkle —
 Bæres af din Kjærlighed. :;

Morgenpsalmer.

I.

Søndagspsalme.

Mel. Af Høiheden oprunden er.

En hellig Morgensol opstaaer;
 Med Høitidsglædes den stille gaaer
 Henover Sø og Skove.
 Op hver en Sjæl paa viden Jord,
 Som paa den Herre Christus troer!
 Stat op, din Gud at love!
 Tier, flygter, Jordens Sorger!
 Himlens Borger
 Fred er givet —
 Himmelfred i Jordelivet.

Fra Dagværk hvile skal din Haand,
 Og hvile skal i Gud din Aand,
 Hver Jesu Christi Tjener!
 Han ei i Graven os forlød:
 Med Søndagsolen han opstod:
 Hans Morgen os forener.
 Lad os frydes og tilbede!
 Fred og Glæde
 Os er givet —
 Priis Opstandelsen og Livet!

II.

Mel. I. Hvo lifun lader Herren raade.*)

Vær lovet Du, som evig vaager,
 Mens Verdner slumre under Dig!
 Dit Vink bortvifter Jordens Taager,
 Og Nat til Dag forvandler sig.
 Du kom dit mindste Barn ihu:
 Vor Gud, høilovet være Du!

Du aabned vore Dienlaage;
 — De luffes evig, naar Du vil —
 O, lær os bede, lær os vaage
 Og prise Dig, mens vi er til!
 Lad ogsaa Sjælens Die see!
 Vor Gjerning i dit Navn lad see!

Og hvad vi see og hvad vi høre
 Hvad Sjælen fatter af din Aand —
 Lad det til Dig, vor Gud, os føre!
 Vor Salighed er i din Haand.
 Indslut al Verden i din Favn!
 Venhør os, Gud, i Jesu Navn!

III.

Mel. Mind nu op i Jesu Navn,

Baagn og bryd i Lovsang ud,
 Baagn, hver Sjæl paa Jord, som sover!

*) En egen Melodie til denne Morgenspsalme er componeret af Gebauer.

Himlens Engle! takker, lover,
 Priser med os Livets Gud!
 Tak for Dagen, som oprinder!
 Tak for Himmellyset hist!
 Tak for Gravens Seievinder!
 Tak, o Gud, for Jesum Christ!

Tak for Aanden, Du os gav,
 Som ei Nat, ei Død udslukker!
 Tak for Aanden, som oplukker —
 Sprænger mægtig Sjælens Grav!
 Tak for Livet, som henfarer!
 Tak for det, som varer ved!
 Livets Herre og Forklarer!
 Tak og Priis i Evighed!

 IV.

Mel. Breven din aften.

Bleg Morgenstjernen smiler og forsvinder —
 Et større Lys nu over Jord oprinder;
 Det kommer hist fra Østens Palmestove —
 Op, Gud at love!

Udsmyk dig, Jord, med Glandsen fra det Høie!
 Oploft dig, Sjæl! og straal i Fryd, mit Die!
 Med Stjernen hist gif fordom Østens Bise
 Guds Søn at prise.

Du Aandesol, for hvem hver Stjerne svinder!
 Den Sjæl ei døer, for hvem dit Lys oprinder.
 Vær lovet, Gud, for Himmel-Morgenstunden!
 — Den er oprunden.

V.

Mel. Gode Jesu, vi er her.

Lover Herren! han er nær,
 Naar vi sjunge, naar vi bede:
 Samles i hans Navn vi her,
 Er han midt blandt os tilstede.
 Priis ham, Gamle! priis ham, Unge!
 Priis hans Navn, hver Barnetunge!

Herre! vær os evig nær!
 Vær os nær, naar Sol oprinder,
 Og naar Sol og Stjernefjær
 I den dybe Nat forsvinder!
 Lad din Aand ei fra os vige
 Til vi see Dig i dit Rige!

VI.

Mel. Nu velan, vær frist tilmode!

Herre, Fader! lad min Tunge
 Som min Sjæl lovprise Dig!
 Himlens Fugle Dig lovsjunge,
 Naar din Sol oplofter sig.

Alt, hvad aander, lover Gud:
 Jorden smykker sig som Brud,
 Og i Himlens Straaleklæder
 Mark og Sø og Skov sig glæder.

Lad paa Morgenrødens Vinge
 Sjælen løfte sig fra Jord!
 Herre, lad min Aand sig svinge
 Til det Lys, hvori Du boer!
 Lad forklaret mig engang
 I en salig Morgensang
 Med Seraphers Hymnetone
 Hils Eysset om din Throne

VII *).

(Paa Ugens sidste Morgen.)

Me! Hvo veed hvor nær mig er min Ende!

Stig frem, o Dag, med Dødens Minde!
 I Graven Livets Røge laae:
 Hvad Jorden eier, maa forsvinde;
 Hvad Verden gav os, skal forgaae.
 Dog selv paa Dødens stille Dag,
 O Gud, vor Lov og Priis modtag!

*) Er brugt som Jordefærdspsalme med følgende Forandring af den første Linie:

Fra Verden Livets Strøm skal rinde:

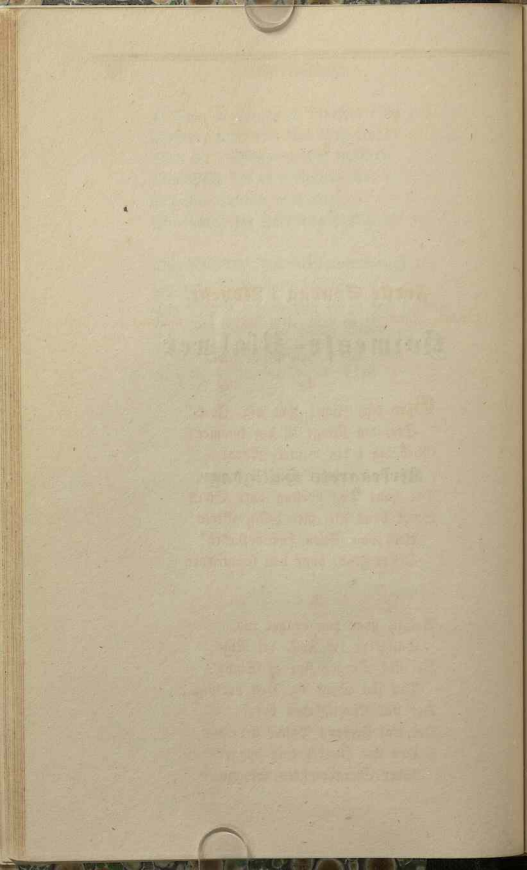
Ei Død, ei Grav, ei Mørkets Rige
Forferde dem, som paa Dig troe!
Skal jeg i Skyggers Dal nedstige,
Min Sjæl skal ei i Natten boe;
Lissuffes Graven over mig,
Min Gud! jeg lever dog i Dig.

Din Røst kan Jorden gjennemtrænge
Dg røre de Henfarnes Been;
Din Engels Haand min Grav kan sprænge
Dg vælte bort dens tunge Steen:
Vær lovet, Gud! jeg veed det vist —
I Død er Liv ved Jesum Christ.

Hoimesse-Psalmer

til

Kirkeaarets Helligdage.

I.

Første Søndag i Advent.

(Evang. Matth. 21 C. 1 B. Jesu Indtog i Jerusalem.)

Mel. Gud! du skabte Jordens Kreds.

1.

Glad dig, Zion! glad dig, Jord!
See, din Konge til dig kommer!
Glad dig i din Vinter, Nord!
Christus bringer evig Sommer.
Paa hans Tog borttag hver Steen!
Smyk hans Bei med hellig Green!
Bred paa Stien Hvitidsklæder!
Der er Fryd, hvor han fremtræder.

2.

Saligt, hvor han drager ind,
Saligt er det Folk, det Rige:
Der skal Sorgen flye af Sind;
Der skal Synd og Død bortvige;
Der skal Kjærligheden boe;
Der skal Fredens Palme groe —
Der skal Haabet evig bygge
Under Cherubingers Skygge.

3.

Vei dig for din Konge, Sjæl!
 Verdens Konger, bøier Eder!
 Stolte Magt og Høiheb, knæl!
 Thronen for Guds Søn bereder!
 See, i Anders store Land
 Kongespiret fører han:
 Mørkets Magter for ham vige —
 Hans er Salighedens Rige.

4.

Over de Gjenløstes Land
 Han paa Naadens Stol er Dommer.
 Evig lovet være han!
 I Gudherrens Navn han kommer.
 Sjung, hver Sjæl, med Tak og Ben:
 Hosanna! Davids Søn!
 Sjung, mens alle Knæ sig bøie,
 Hosanna i det Høie!

II.

Anden Søndag i Advent.

(Evang. Luc. 21 C. 25 B. Tegn i Sol og Maane.)

Mel. Vor Gud han er saa fast en Borg.

1.

I Verden er ei Nød saa stor,
 Guds Naade dog er større:
 Er lukt for mig hver Dør paa Jord,
 Staae aabne Himlens Dørre.

Min Sjæl, vær ei forsagt!
 Du staaer med Gud i Pagt:
 Har Verden dig forladt
 Blev Dagen dig til Nat —
 Vær trostlig! — Herren lever.

2.

Efter end i Sol og Maane Tegn,
 Frembruser Storm derefter —
 Har Jorden ei mod Havet Hegn,
 Dyreres Himlens Kræfter —
 Kom i Orkaners Brag
 Alverdens sidste Dag —
 Min Sjæl, vær ei forsagt!
 Du staaer med Gud i Pagt:
 Vær trostlig! — Herren lever.

3.

Forglem ei Pagtens store Ord,
 Naar Herrens Time kommer!
 Oploft dit Hoved, see fra Jord!
 Forbarmer er din Dommer:
 I Eften, herlig, skjen,
 See Guds eenbaarne Sen!
 Med Kraft han komme vil:
 Forløsning stunder til —
 Vær trostlig! — Herren lever.

4.

Vi vente, Herre, paa din Dag;
 Den kommer, naar Du hyder;
 O, naar i Undergangens Brag

Høit Domsbasunen lyder —
 Gid, sjælevaagne, da
 Vi med Halleluja
 Lovprise kan din Magt
 Og med vor Gud i Pagt
 Udraabe: Herren lever!

III.

Tredie Søndag i Advent.

(Evang. Matth. 11 C. 2 V. Johannes i Fængslet.)

Mel. Gud Hellig Mand i Tro os lær!

1.

I mørkest Fængsel er vi frie;
 Vor Trængsels Tid er omme:
 Ei anden Frelser vente vi!
 Han kommer, som skal komme.
 Hør hvad hans Vidner hørte, saae:
 De Blinde see — de Halte gaae —
 De døve Dren høre.

2.

Af Graven op de Døde staae;
 De frydes ved hans Stemme.
 Det Glædesbud kan Store, Smaa,
 Kan Fattigmand fornemme.
 Forarges paa hans Ringhed ei!
 I fattig Dragt paa alfar Bei
 Gaaer Herren til Guds Ære.

3.

Han slutter i sin store Favn
 Hver kjærlig Sjæl hernebe;
 Hvor Tvende samles i hans Navn,
 Han er i Kraft tilstede;
 Han aabner Diet, som ei saae,
 Han byder Døde end opstaae
 Af Graven til sin Glæde.

4.

Ei luffet er Guds Rige meer:
 Hvo søger, skal det finde.
 I Herrens Rige hører, seer
 Den Døve og den Blinde:
 Med os er ogsaa Under skeet —
 Vi har ham hørt, vi har ham seet —
 Blandt os staaer Guds Eenbaarne.

IV.

Fjerde Søndag i Advent.

(Evang. Joh. 1 C. 19 B. Johannis Vidnesbyrd.)

1.

I Orken raaber Rosten hift:
 Bereder Herrens Bei!
 Iblandt os staaer den Herre Christ;
 Men vi ham kjende ei.

At, høre vi ei Dødens Røst,
 Os Herren gaaer forbi.
 Bei, Hovmod, dig! smelt, haarde Bryst!
 Bereder Herrens Sti!

2.

Paa Jordens Ronger for min Fod,
 Paa Verden i min Haand;
 Hvis Herre Kristus mig forlod —
 Jeg var en Træl i Vaand.
 Forstod jeg Engles Tunger grant
 Og alle Stjerner's Bei —
 Til evig Grav kun Bei jeg fand,
 Har Kjærlighed jeg ei.

3.

O, laae jeg, lam og døv og blind,
 Paa sammenbetlet Straa;
 Gif Herre Kristus til mig ind —
 Guds Herlighed jeg saae.
 O, vidste jeg i Verden ei
 Hvad Barn i Svøbet veed,
 Til Himlens Rige fandt jeg Bei
 Med Barnets Kjærlighed.

4.

O Herre, gaf os ei forbi!
 Vi høre Dødens Røst;
 Du har beredet selv din Sti:
 Du smeltet har vort Bryst;

Du høiet har det stolte Sind;
 — Din Kjærlighed var stor —
 Gaf, Herre, til din Tjener ind
 Og bring ham Livsens Ord!

V.

Christi Fødselsdag.

(Evang. Luc. 2 C. 1 B.)

Mel. Et lidet Barn saa lysseligt.

1.

Jeg som et Barn mig glæde vil
 Og sjunge i det Høie:
 Ei Sorg idag paa Jord er til,
 Som tør min Sjæl nedbeie.
 Idag er fattigst Betler rig;
 Et Paradiis er Jorden mig —
 Til mig Guds Engle qvæde:
 Idag er dig en Frelser fød —
 Idag al Verdens Sorg er død,
 Og fød al Verdens Glæde.

2.

Ei Synd, ei Død i Verden meer
 Mig knuge skal og tvinge:
 Jeg Naadens Dør oplukket seer;
 Min Sjæl har Englevinge.
 En Konge blev idag mig fød:
 Det lidet Barn paa Moders Skjød

Al Verdens Nød betvinger.
 Hans Rige Himmel er og Jord;
 Den Konge evig Tro jeg svor,
 Og han min Sjæl gav Binger.

3.

Flyv høit, min Aand, flyv barnesro!
 Vær salig i hans Rige!
 Med Kjærlighed, med Haab, med Tro,
 Hans Kraft skal ei mig svige:
 I Klude svøbt, i Krybben lagt,
 Det Barn har over Stormen Magt
 Og over Havetsølger:
 Ei Jord, ei Luft, ei Jld, ei Vand,
 Ei Mørkets Magter røre kan
 Den Sjæl, som Herren følger.

4.

Ei Jordens Magt og Klogskab meer
 Forblinde skal mit Die:
 Hvor Østens Vise Stjernen seer,
 Sig Verdens Konger høie.
 Guds Lys omstraaler fattigst Braa:
 Hos ringe Dyr paa fattigt Straa
 Laae Kongen til Guds Rige.
 O, viis er Den, som troer paa ham:
 Genfoldig Hyrde først fornam
 Hvad Engle kun udsige.

5.

Kom, Høie, Ringe, Store, Smaa!
 Genfoldige med Vise!

Lad os til Jesu Krybbe gaae
 Og Verdens Frelser prise!
 Forgjeves lyse Stjernen ei!
 See, Konger følge Hyrdens Bei!
 Hør, Himlens Engle kvæde!
 Idag er os en Frelser fød —
 Idag al Verdens Sorg er død,
 Og fød al Verdens Glæde.

VI.

St. Stephans-Dag.

(Evang. Matth. 13 C. 34 B.

Mel. Jeg beder Dig, min Herre og Gud.

1.

J Glæds for Herrens Trone staaer
 Guds store Vidners Skare:
 Hvo for sin Gud i Døden gaaer,
 Skal herliggjort henfare.
 Til Martyrkronens Straaler ei
 Jeg løfte tør mit Die;
 Mit skjulte Kors paa stille Bei
 Seer Gud dog i det Hvie.

2.

O Herre! om i Liv og Død
 Jeg vidner om dit Rige,
 Det skal min Tro i Sorg og Nød,
 Min Kjærlighed Dig sige.

Du veier mine Sørger smaa;
 Du seer om fromt jeg lider;
 Du seer den Kamp, som Ingen saae,
 Og om jeg ærlig strider.

3.

O Herre! blev mig Kampen svar,
 Og er min Sorg ei liden;
 Om her slet ingen Ven jeg har —
 Bær Du mig nær i Striden!
 Seer ingen Sjæl min bittre Bæe,
 Men brænder Hadets Lue —
 Din Himmels lad mig aaben see!
 Din Herlighed jeg skue!

VII.

Mel. Rind nu op i Jesu Navn.

Salig hvo med Kraft og Tro
 Vidne kan om Herrens Rige!
 Han skal herlig did opstige,
 Hvor Guds store Vidner boe.
 Salig hvo for bittre Fjender
 Bede kan i Provens Tid!
 Herlig, saliggjort han vinder
 Kronen for den gode Strid.

VIII.

Søndag efter Jule.

(Evang. Luc. 2 C. 33 B. Simeon og Anna.)

Met. Alene Gud i Himmerig.

1.

Den Sjæl skal ikke Døden see,
 Som Livets Herre stued;
 Foruden ham, med bange Bee
 For evig Død jeg grued;
 Og blev jeg gammel, blev jeg graa,
 Men ei den Guds Eenbaarne saae,
 Med Gru jeg lutte Diet.

2.

Med Simeon jeg kan ham see,
 Naar Herrens Aand mig fører.
 For mig det Naadens Tegn vil see;
 Jeg Aandens Stemme horer —
 Af Ordets Magt henføres jeg
 Vidunderlig paa Frelsens Bei.
 Min Sjæl skal Herren stue.

3.

I Helligdommen jeg ham seer
 I Glands med Aandens Die;
 Hver Dag det store Under seer,
 Naar vore Knæe sig bøie.
 O, evig skal det Under see —
 Min Sjæl skal ikke Døden see —
 Jeg Livets Herre stuer.

4.

J ham jeg evig Frelse seer,
 Og salig kan jeg sjuuge:
 O, seer mit Die Intet meer,
 Forstummer nu min Tunge —
 O Herre, fare lad i Fred
 Din Tjener til din Herlighed
 Jeg har din Frelse skuet.

IX.

Nyttaarsdag.

(Evang. Luc. 2 C. 21 B. Da blev hans Navn kaldet Jesus, som
 det var kaldet af Engelen.)

Mel. Nu velan var krist tilmode!

1.

Jesus, Frelser, Saliggjører!
 Høit velsignet er dit Navn:
 Naar jeg det i Verden hører,
 Tier Smerte, Sorg og Savn;
 Hvad jeg led i svundne Aar
 Som en Morgensky bortgaaer.
 Og jeg skuer i dit Rige
 Lys min Nyttaarssol fremstige.

2.

Jesus! naar dit Navn jeg hører,
 Hører jeg en himmelsk Klang;
 Sjælens dybe Grund sig rører,
 Jeg fornemmer Engles Sang.

Før din store Dag frembrød,
 Før Du laae i Moders Skød,
 Horte Jorden Englens Tunge
 Saligt her dit Navn udsjunge.

3.

Jesús! naar dit Navn jeg siger,
 Veier sig mit Kne mod Jord,
 Manden mod din Himmel stiger,
 Hjertet haaber, elsker, troer.
 I dit Navn henvandrer jeg
 Frydefuld Gudherrens Bei
 Til den Nytaars-Morgenrøde,
 Naar jeg salig Dig skal møde!

X.

Søndagen efter Nytaar.

(Evang. Matth. 2 C. 19 B. Da Herodes var død.)

Me l. Den prægtig Sol, som hele Verden glæder.

1.

D Herre, gaaer jeg tro, hvor Du mig sender,
 Til Glæde al min Sorrig Du omvender;
 Du er mig nær i min Udlændingsstand.
 Landsflygtig gaaer jeg og forviiist hernede;
 Din Engel ogsaa mig engang vil lede
 Til Hjemmets Land.

2.

Der er mit Hjem, hvorfra jeg er udgangen,
 Hvor Aanden lyttet har til Seraphsangen
 Og drømt om Salighed, før jeg blev fød;
 Der er mit Hjem, hvorhen sig Aanden svinger,
 Naar den opløfter sig med Drævinger
 Fra Grav og Død.

3.

Der er mit Fædreland, hvor til det Bedre
 Gudherren kaldte naadig mine Fædre,
 Hvor frelst Aanders Glæde omstråler dem,
 Hvor min Forløser hos sin Fader throner,
 Hvor de Forløstes store Hymne toner —
 Der er mit Hjem.

4.

O Jesu Christ! Du til dit Hjem mig led!
 Du selv engang landflygtig var herne:
 For mig Du vandred i Udlændingsland.
 Et saligt Fædreland har Du mig givet —
 O, led Du gennem Døden mig til Livet,
 Til Hjemmets Land!

XI.

Første Søndag efter Helligtrekongersdag.

(Evang. Luc. 2 C. 42 B. Jesus var tolv Aar gammel.)

Met. Jesu, dine dybe Bunder.

1.

Herre, mod dit Lys jeg stræber:
 — Verdens Klogt har Mørket kjært —
 Jesus! dine Barnelæber
 Har de Gamle Blisdom lært.
 Gaaer til Dig med barnligt Sind
 From jeg i Guds Tempel ind;
 O da vil dit Ord mig røre —
 Himmelsk Blisdom skal jeg høre.

2.

Intet veed jeg om Guds Rige,
 Lærer jeg det ei af Dig:
 Ingen uden Du kan sige
 Hvad der evig trøster mig;
 Ingen uden Du det veed
 Hvad den dybe Evighed
 Som en lukket Bog forvarer:
 Du, kun Du det aabenbarer.

3.

Intet veed jeg om Guds Naade,
 Lærer jeg det ei af Dig:
 Uden Dig — en evig Gaade
 Vorder Liv og Død for mig.

Lær mig Ordet, som Du veed,
Om den store Kjærlighed,
Om Retfærdighedens Gaade,
Om Guds Rige, om Guds Naade!

4.

D, da skal jeg ufortroden
Til min Gjerning vandre ud:
Gjennem Livet, gjennem Døden
Lyser Kjærlighedens Gud;
Himmellyset er ei slukt,
Paradiset ei tilslutt;
Ei det store Haab skal svige —
Veien veed jeg til Guds Rige.

XII.

Anden Søndag efter Helligtrekongersdag.

(Evang. Joh. 2 C. 1 B. Brylluppet i Cana.)

Met. Saa er vor Høst til Ende.

1.

I Gud jeg vil mig glæde,
Med ham hver Dag er Fæst:
Blandt Glade tog han Sæde
Den himmelsendte Gjest.
Hvor Herre Christus træder
I Høitidsalen ind,
Der intet Dø græder,
Der blegner ingen Kind.

2.

Hvor fromme Hjerter glædes,
 Gaaer Himmelgjesten ind,
 Ei blot hvor Hymnen kvædes
 Med fromt opløstet Sind:
 Selv Jordelivets Toner
 Guds Engle glæde kan:
 Den himmelske Forsoner
 Bar Fryd til Sorgens Land.

3.

Han, som foræbleb Vandet
 Til Viin med hellig Haand
 Bort Glædesvæld har blandet
 Med Himmellivets Aand:
 Forklaret har han Livet,
 Dets Sorger og dets Lyst;
 Han har os Glæden givet,
 Som boer i Englebryst.

4.

O Jesus, lad vor Glæde
 Indvies Dig til Fæst!
 Usynlig vær tilstede,
 Du himmelsendte Gjest!
 Saa skal vor Glæde være,
 O Herre, Dig til Priis,
 Til dine Engle bære
 Os til dit Paradiis.

XIII.

Tredie Søndag efter Helligtrekongersdag.

(Evang. Matth. 8 C. 1 B. Jesus gik ned af Bjerget.)

Mel. Vreden din afvend!

1.

D Herre, kommer Sorgens Stund hernede,
 Lær mig i Tro at haabe fromt og bede!
 Gæt Ord af Dig min Trængsel, mit Elende
 Til Fryd kan vende.

2.

Har Jorden ei den Urt, som kan mig qvæge,
 Har Verden ei den Haand, som kan mig læge,
 Paa Dig, o Herre, jeg i Nøden haaber,
 Til Dig jeg raaber.

3.

D Frelser, om Du vil, Du kan borttage
 Det Kors, jeg ikke mægter selv at drage;
 Men — o! — kan det min Sjæl til Frelse være,
 Lær mig det bære!

4.

Lad under Byrden vore Sjælens Binge!
 Forklart i Smerten, den mod Dig sig svinge!
 Du, som fra Korset salig kunde stige
 Mod Himlens Rige!

5.

O Du, som ende kan al Verdens Smerte!
Du selv i Dval mig Himmelglæden lærte;
Eet Ord af Dig mig frelser og helbreder
For Ewigheder.

XIV.

Fjerde Søndag efter Helligtrekongersdag.

(Evang. Matth. 8 C. 23 B. Jesus traadte i Skibet.)

Met. Hvad kan os komme til for No.

1.

Lad bruse Storm paa Verdens Hav!
Er Herren med paa Havet,
Paa Beien over store Grav
Jeg vorder ei begravet;
Dg skjuler Bølgen Skibets Rand,
Jeg paa den Herre lide kan,
Som Storm og Hav kan tvinge.

2.

Dg om mit Die ham ei saae,
Skreg vantro Sjæl: han sover!
Skreg Frygten: Herre, vi forgaae —
Dø skjuler Dybets Bover —
O Herre, er kun fast min Tro,
Jeg seer i aabne Grav med No:
Min Frelser ei mig glemmer.

3.

Men svigter Mod, og flygter Haab,
 Forbarmer, Du tilgive!
 Bessøm, o Herre, Frygtens Raab!
 O, hold min Sjæl ilive!
 Du mægtig true Veir og Hav!
 For naadig over Dybets Grav
 Min Sjæl til Frelsens Bredder!

XV.

Femte Søndag efter Helligtrekongersdag.

(Evang. Matth. 13 C. 24. B. Klinten blandt Hveden.)

Mel. Søde Jesu, vi er her.

1.

Herre! see, jeg vaage vil,
 Sjælen vil Dig evig love;
 At, men Diet luffes til,
 Fjenden kommer, mens vi sove;
 Klinten saar han mellem Hveden —
 Den opgroer til Evigheden.

2.

Høstens Dage forestaae;
 Høste skal jeg, som jeg saade:
 Syndens Frugt jeg høste maa,
 Er der ei hos Herren Naade.
 Klinten voxer mellem Hveden,
 Dvæler den for Evigheden.

3.

Du, som Solen skinne lod
 Over Døde, over Gode!
 Herre, mon jeg Dig forstod?
 Tor jeg haabe, som jeg troede?
 Hvad Du i mit Hjerte saaede,
 Vorer evig ved din Naade.

4.

Hvad der saaedes i min Sjæl,
 Mens jeg ved din Gjerning blunded,
 Herre, det i Spiren quæl,
 For dets Rod har Magten vundet!
 O, naar Høstens Dag er kommen,
 Naade, Herre, være Dommen!

XVI.

Søndag Septuagesima.

(Evang. Matth. 20 G. 1 B. Arbejderne i Viingaarden.)

Mel. Gud Hellig Aand, i Tro og Iær!

1.

Ud farer Stormen paa Guds Bud;
 Gud vinker — Jorden brænder:
 I Storm og Flamme, store Gud!
 Du mægtigt Budskab sender;
 Selv ringest Tjener i dit Navn
 Dig tjener, som Elias Navn,
 Og Arfens glade Due.

2.

D Du, som sender Engle ud,
 Din Gjerning at fuldbringe!
 Er jeg din Tjener, store Gud!
 Da er mit Kald ei ringe;
 Da gaaer jeg til mit Dagværk fro,
 Med Kjærlighed, med Haab, med Tro:
 Gudherren giver Styrke.

3.

Men gaaer jeg til din Gjerning, Gud!
 Med Sold og Løn for Die,
 Gaaer stærk jeg end og aarle ud;
 Forgjeves er min Moie;
 Unyttig Tjener er jeg kun,
 Og kommer store Aftenstund,
 Til Løn jeg er den Sidste.

4.

D Herre, har jeg Dagen endt —
 Var det til liden Naade;
 Blev end jeg sidst af Alle sendt —
 Jeg haaber paa din Naade:
 Unyttig Tjener var jeg Dig;
 Dog, Herre, Du misfundelig
 Kun Sind og Hjerte dommer.

XVII.

Søndag Sexagesima.

(Evang. Luc. 8 C. 4 B. De fire Slags Sædesjord.)

Met. I Jesu Navn.

1.

Din Sæd udstro!

Du store Sædemand!

Lad spire, Herre, Ordets Himmelfro!

Giv det Rod i fremmed Land!

Spirer det ei

Paa den alfare Bei;

Vil Tjørn, vil Klippegrund

Det kvæle for en Stund;

Herre, i den gode Jord,

Hvor et ydmygt Hjerter boer,

Giv det Roden, stærk og sund!

2.

Af helligt Frø

Lad hellig Vort opstaae!

Lad den i Jordens kolde Luft ei døe!

Landens Himmel vil den naae.

Fromhed og Tro,

De Retfærdiges Ro,

Det Haab, som ei forgaaer,

Af himmelsk Rod opstaaer;

Kjærligheden, høi og stor,

Himmelsfrugten er paa Jord

Af den Sæd, Guds Søn udsaaer.

3.

Jeg har det hert,
 Det Salighedens Ord:
 O Frelser, hvor din Røst har Sjælen rørt,
 Stille Himmelspiren groer.
 Skal den ei døe,
 Skal af Evigheds Fro
 Den Spire foldes ud,
 Som stræber fromt mod Gud —
 Herre, send mig da din Aand!
 Frelser, skjærm med hellig Haand
 Evighedens Planteskud!

XVIII.

Fastelavns Søndag.

(Evang. Matth. 3 C. 13 B. Christi Daab.)

Mel. Fra Himlen høit komme vi her.

1.

Hensving dig, Aand, til Jordans Strom!
 Guds Røst du skal fornemme.
 Din Frelses Haab er ingen Drom:
 Lyt til Gudherrens Stemme!

2.

Tviol ei, min Sjæl, tviol aldrig meer!
 Jeg Himlen aaben skuer:
 I Skyen Herrens Aand jeg seer
 I Morgensolens Luer.

3.

Bed Gloden staaer i hellig Glands,
 Omsuust af Aandens Binger,
 Med Herlighedens Straalekands,
 Han, som mig Frelse bringer.

4.

Han stiger af den klare Strøm,
 Indviet til sit Rige:
 Min Frelses Haab er ingen Drøm;
 Min Tro skal ei mig svige.

5.

Han, som forkynder Naadens Bud
 Og Fred for Jorderige,
 Han er din Søn, o store Gud,
 Din Søn, den Elskelige.

6.

Din Søn han er, Du store Gud,
 Som over Engle throner!
 Det Vidnesbyrd i Verden ud
 Fra aabne Himmel toner.

7.

Gud Herren taler. — Knæl, o Jord!
 Nu kan du salig sige:
 Guds Søn mig bragte Frelsens Ord,
 Guds Søn, den Elskelige.

XIX.

Første Sondag i Fasten.

(Evang. Matth. 4 G. 1 B. Jesus fristes af Djævelen.)

Mel. Gaf under Jesu Kors at faae!

1.

Gjennem Provens Dal jeg gaaer;
 Paa Veien lønlig Frister staaer.
 Han følger mig paa Bjergetind;
 Han taler til det svimle Sind.

2.

O Du, som, reen, med hellig Fod,
 I faldne Sjæles Verden stod!
 O Jesu, klart dit Die faae
 Paa Jorden mægtig Frister gaae.

3.

Du faae den Magt, jeg kæmper mod,
 Den Mørkets Magt i jordist Blod,
 Den Fjende, som i Sjæl og Sind
 Vil kaste Mørkets Tanker ind.

4.

For Dig han stod i Hungrens Nød;
 Du hungred — og din Gud adlød.
 Ved Dybets Rand, paa høiest Bei
 Du fulgte Fristerstemmen ei.

5.

Du største Kæmper, styrk Du mig,
Naar Sjæleffjenden nærmer sig!
I dybest Nød, paa høiest Bei,
Jeg glemme Gud, min Herre, ei!

6.

O, da skal mægtig Frister flye;
Og gjennem Verdens Taagesky
Skal Himlens Engle smile ned
Og vinke til din Salighed.

XX.

Anden Søndag i Fasten.

(Evang. Matth. 15 C. 21 B. Den kananaëiske Qvinde.)

Mel. O hjære Sjæl, fald ydmyg ned!

1.

Guds Afsyn er ei fra os vendt:
Til de Fortabte blev Du sendt,
Du store Saliggjører!
Til dem ved fjerne Palmers Strand —
Til dem i Dødens Skyggers Land:
Og Alle Du tilhører.

2.

Fra Dig gif Ingen uden Trøst:
Du hørte de Betrængtes Røst
Fra alle Verdens Riger.

Fortabt er ingen Sjæl paa Jord,
Som paa din Guddomsstyrke troer
Og mod din Frelse higer.

3.

Til mig kom ogsaa Frelsens Ord:
O Herre, er min Tro kun stor,
Ei taus Du Dig bortvender;
Og kjender ingen Ven mig her,
Har ingen Verdens Sjæl mig kjær —
Forbarm, Du mig kjender.

4.

Ei Folk, ei Slægt Du spørger om;
Du spørger ei, hvorfra jeg kom;
Du Hjertets Løndom kjender.
Vad jeg i ydmyg Tro til Dig:
Forbarm Dig, Herre, over mig!
Du evig Trøst mig sender.

XXI.

Tredie Søndag i Fasten.

(Evang. Luc. 11 C. 14 B. Jesus uddrøer en Djævel.)

Mel. Mit Barn, frygt den sande Gud!

1.

Priis din Gud, opløst din Røst,
Himmelsk Aand i jordisk Bryst!
Er jeg stum i hellig Stund,
Rører sig ei Sjæl, ei Mund,

Beg fra mig den gode Aand —
 Herre Frelser! kun din Haand
 Løser da mit Sjælebaand.

Alt, gjentoner i mit Bryst
 Kun de faldne Nanders Røst,
 Bee, da er der mørke Nat,
 Tabt er Himmelslysets Skat —
 Bee mig! brudt er Naadens Vagt:
 Plageaanders dunkle Magt
 Har min Sjæl i Lænke lagt.

3.

Herre, Frelser! fri du mig
 Fra den Nød evindeligt!
 Sjælen selv fra dunkle Hjem
 Kalder Plageaander frem;
 Slumre de i dybe Braa,
 Hvor dem intet Die saae —
 Herre, lad dem ei fremstaae!

4.

Dyb er Sjælens Helligdom,
 Dybt det Svælg, hvorfra de kom
 Mørkets Tanter, som med Magt
 Faldne Sjæl i Baand har lagt.
 Du, som tvinger Mørkets Aand!
 Herre Frelser! kun din Haand
 Løser fangne Sjæles Baand.

5.

Løs og fri evindeligt,
 Frelser, Hver, som troer paa Dig!
 Dybt i Sjælens Helligdom
 Lyse Aanden, reen og from,
 Aanden, som med salig Lyst,
 Aanden, som med himmelsk Røst
 Priser Gud i jordisk Bryst!

XXII.

Midfaste-Søndag.

(Evang. Joh. 6 C. 1 B. Jesus bespiser 5000 Mand.)

Mel. Af Høiheden oprunden er.

1.

Oploft dig, Sjæl, til Aandens Land!
 Kun i dens Lys du skue kan
 Alverdens store Under:
 Af, troer jeg kun hvad Diet seer,
 Forgjeves største Under seer,
 Forblindet Sjælen blunder.
 Herre, Frelser, til dit Rige
 Sjælen stige
 Fra sin Dvale!
 Mægtig mig din Røst hufvale!

2.

Hvert Ord, som af din Mund udgaar,
 Udfylder Gavn, jeg ei forstaaer.
 Du aabner Sjælens Dø:

Dg Liv jeg seer i bøde Muld;
 Din Aand besjæler underfuld
 Det Lave og det Høie:
 Dale, Bjerge, Jord og Himmel,
 Stjerners Brimmel
 Dig adlyde
 Dg ved store Bud sig fryde.

3.

Jeg seer det — og i Alt, hvad seer,
 Jeg Herrens Underværker seer;
 Hans Navn min Sjæl lovpriser.
 Heilovet, Frelser, være Du!
 Den blinde Sjæl du kom ihu;
 Guds Under Du mig viser:
 Jorden, Himlen sig forklarer —
 Blikket farer
 Mod det Høie —
 Evig opladt er mit Die.

XXIII.

Mariae Bebudelses Dag.

(Evang. Luc. 1 C. 26 B. Gabriel Engel udsendes.)

Me l. Mene til Dig, Herre Jesu Christ!

1.

En salig Hilsen kom til Jord
 Med Straaler fra det Høie.
 Rednæl og hør, hver Sjæl, som troer!
 Dg see med Aandens Die!

I ydmyg Andagts høie Stund
 Den Hilsen led fra himmelsk Mund,
 Det Budskab blev fra Himlen bragt,
 Som Herrens Magt
 Og Verdens Frelse har udsagt.

2.

O Himmelhilsen, herlig, stien!
 O Budskab uden Tige!
 Paa Jorden fødtes vil Guds Søn —
 Knæl, hør det, Jorderige!
 For Herrens Bud ydmygelig
 Guds Tjenerinde neier sig:
 Den Sjæl, som Naade fandt hos Gud,
 Er kaaren ud
 Til Aandens himmelrene Brud.

3.

O Underværk! — den Sjæl blev til,
 Guds Søn vil nævne Moder;
 O Naadesbud! — han nævne vil
 Hver Dvīndefødt sin Brøder;
 O salig, løndomsfuld og stor,
 Reddaler Himlen over Jord:
 Det store Budskab er os bragt,
 Som Herrens Magt
 Og Verdens Frelse har udsagt.

XXIV.

Palme-Søndag.

(Evang. Matth. 21 C. 1 B. Christi Indtog i Jerusaleu)

Mel. Jesu! dine dybe Wunder.

1.

Jesu, store Seiervinder!
 I Guds Stad Du drager ind;
 Naar din Seiersdag oprinder,
 Glædes veemodsfuldt mit Sind:
 Knæle vil jeg paa din Bei,
 Hosianna sjunger jeg;
 O, men gjennem Seiersglandsen
 Seer mit Die Tornefrandsen.

2.

Skaren, som Du Beien viser
 Til dit aabne Himmerig,
 Skaren, som idag Dig priser,
 Vil imorgen spotte Dig.
 Palmen paa din Seiersvei
 Grønnes til imorgen ei;
 Hvor dit Hosianna gjalder,
 Døden Dig til Korset kalder.

3.

Høie, stille Seiervinder!
 Alart det for dit Die staar —
 Jordens Vre ei forblinder
 Diet, som Guds Throne naaer —

Glædens Raab paa Palmers Vei
 Dølger Dødens Dval Dig ei;
 Kjerligt straaler dog dit Dø —
 Salig seer Du mod det Høie.

4.

Himlens Konge! Jorden knæler
 Paa din store Seiersvei.
 Fredens Konge! ei Du dvæler,
 Golgatha Dig standser ei.
 Fred Du bringer, Himmelgjest!
 Verden raabe vil: korsfæst!
 O, men Himlens Engletunger
 Evtigt Hosanna sjunger.

XXV.

Skjer-Torsdag.

(Evang. Luc. 22 C. 14 B.)

Mel. Jesu søde Huskommelse.

1.

Beredt er store Nadder alt;
 Paa Jord er Herrens Timer talt:
 I Afstedsstunden, hellig, stor,
 Han kalder til sit Raadebord.

2.

Rom hid, hver Sjæl paa Jorderig,
 Som for din Fred bekymrer dig!

Kom, Fyrste, Betler, Store, Smaa!
Dg I husvalte skal bortgaae.

3.

Til Herrens store Afstedsfest
Alverden er indbudt til Gjest;
Du, som ham fulgte! du ham seer;
D, aldrig du ham glemmer meer.

4.

Snart er hans store Gjerning endt:
Mod Himlen er hans Afsyn vendt;
I næste Stund han gaaer herfra —
Hans Bei gaaer over Golgatha.

5.

Fornem, o Sjæl, hans Afstedssord!
Han hellig Løndom os betroer:
Han har den Kalk, det Brød os rakt,
Som gjemmer Liv og Guddomsmagt.

6.

I Naadebrødet boer hans Kraft,
Hans Liv i Kalkens dyre Saft,
Hans Aand i hver en Sjæl, som troer
Dg ihukommer Frelsens Ord.

7.

D store, høie Sjæleven!
Fra os Du gaaer i Døden hen;
I os dog røres, lever Du,
Hvergang vi komme Dig ihu.

8.

D Frelser, lever Du i mig,
 Jeg evig leve skal i Dig,
 Og frelst, naar Dommens Time slaaer,
 Hos Dig jeg for Guds Afsyn staaer.

XXVI.

Første Passionspsalme.

Mel. Hvo veed hvor nær mig er min End!

1.

Jeg til Gethsemane henstuer;
 I dybe Nat jeg stirrer ud.
 Min Sjæl bedroves, Hjertet gruer;
 Men — o — din Aand er nær, min Gud!
 Min Frelser over Kedron gaaer;
 Hans store Dødskampes Stund fremstaaer.

2.

For mig og for hver Sjæl han strider
 Den store Strid for evig Fred:
 Den største Dval for mig han lider;
 Han knæler for Guds Afsyn ned;
 Hans Sjaelesul Guds Throne naaer —
 Guds Styrkes Engel hos ham staaer.

3.

Af Syndens Haand han Spiret vrister;
 Han knuger Dødens Braad med Magt.

Blodperlen fra hans Pande brister:
 Paa ham er faldne Verden lagt.
 I Dødskamp for den sjunkne Jord,
 Han hæver Byrden, bjergestor.

4.

Til Himlen Jorden han opløster
 Med Guddomsmagt i hellig Strid:
 Hver Aand fra Mørkets Afgrundskloster
 Skal Jorden flye for evig Tid!
 Til Døden Livets Kæmpe gaaer —
 Men Livets Himmel aaben staaer.

XXVII.

Anden Passionspsalme.

Mel. Hvo ved hvor nær mig er min Ende

1.

Med Smerte seer den Guds Eenbaarne
 Den faldne Verdens dybe Nød;
 Selv Aandens Kæmper, de Udkaarne,
 Med Rædsel flye for Baand og Død.
 Forraadt for blodig Sold og Lon,
 Forladt blandt Fjender staaer Guds Søn.

2.

Selv han, som greb for Herren Sværdet,
 For Verden hæver dog med Gru:

I Ratten Petrus staaer forfærdet;
 Han svigter selv sin Frelser nu.
 O stærk, o mægtig troede han;
 Dog han Guds Søn fornegte fan.

3.

Han atter dyre Ed udstammer,
 Og Hanen galer anden Gang.
 Bee! Herrens Beemødsblik ham rammer —
 Han hørte Domsbasunens Klang —
 I Ratten gaaer den Faldne ud
 Og græder bitterlig for Gud.

4.

Ydmyg dig i dit Stormod, Hjerte!
 Troer du dig stærk og klippefast!
 I Provens Stund, i Angst og Smerte
 Guds Kirkes store Klippe brast:
 Al, Peders Kjærlighed var stor;
 Dog, Herre Christ, han Dig affvor.

5.

Med Petrus har jeg Dig fornegtet:
 Min Gjerning negted hvad jeg svor;
 Med Veiret var min Tro beslægtet;
 I tomme Luft mit Ord henfoer.
 Tidt, Frelser, saae Du hen til mig —
 Jeg angred dog ei bitterlig.

6.

Ydmyget, jeg med Petrus ganger
 I Ratten fra dit Afsyn ud;

Af, send mig din Udkaarnes Anger!
 Med ham opreis mig for min Gud!
 Giv mig den Tro, Du ham gjengav
 Til Seiren over Kors og Grav!

XXVIII.

Tredie Passionspsalme.

Mel. Hvo veed hvor nær mig er min Ende!

1.

Til jordist Dommer, som Misdæder,
 Gaaer Herren til Guds Herlighed.
 Paa Beien bærer hans Forræder:
 Det Mørkets Barn har solgt sin Fred;
 Blodprisen brænder i hans Haand:
 Han seer den solgte Frelseres Baand.

2.

Forraadt, forladt, forhaanet, saaret,
 Til Dødsdom Verdens Frelser gaaer.
 Hvor Mørkets Aand hver Sjæl har daaret,
 Guds Lys Forræderssjælen slaaer:
 Guds store Søn han kjende maa
 Og for det Syn med Gru forgaae.

3.

Bee, Bee den Sjæl, som Herren stuer
 Og maa fortvivle ved det Syn!

Bee, Bee, hvor Herrens Lys er Luer
 Og Herlighedens Straaler Lyn!
 Bevar, o Frelser, fra den Bee
 Hver Sjæl, som tor dit Afsyn see!

 XXIX.

 Fjerde Passionspsalme.

Mel. Hvo veed hvor nær mig er min Ende!

1.

Den Kongers Konge staaer ophoiet,
 Hvor Afmagt ham fordomme vil;
 Han til det Rige hæver Diet,
 Hvis store Arv han fødtes til;
 Af denne Verden er det ei —
 Til Himmelfhronen gaaer hans Bei.

2.

Guds Løndoms store Aabenbarer!
 Du horer ei de Blindes Strig;
 Du til det Mørkets Raab ei svarer,
 Som mod din Guddom løfter sig.
 Fra Dommer Du til Dommer gaaer;
 For Synden selv Du hellig staaer.

3.

Din Guddoms herlighed fremstraaler,
 Hvor Banvid fræk Dig haane vil.

Det Lys ei mørke Verden taaler,
 Som hører Anders Herre til:
 Sit Liv fordommer Verden nu —
 Forbarmer, o! dog frelser Du.

XXX.

Femte Passionspsalme.

Mel. Hvo veed hvor nær mig er min Ende!

1.

Guds Søn jeg seer i Purpurklæder:
 Sin Konge Verden krone vil;
 Men Spot er her den Herres Hæder,
 Hvem Jord og Himmel hører til:
 Den Kongedragt, ham Verden gav,
 Indvier han til Kors, til Grav.

2.

Hans Blod paa Purpurtaaben rinder,
 Hans Kongespiir er haanet Kor.
 Hans Tinding Tjørnens Green omvinder,
 Mens han for Verdens Frelse doer.
 O Herre! mod din Tornetrands
 Hvad er nu alle Kroners Glands?

3.

Alverdens Konger skal sig bøie
 For Spiret i min Frelfers Haand;

For Anders Konge i det Høie
 Sig høie skal hver salig Aand
 Høit over alle Stjerner's Glands
 Staaer evig Herrens Tornefrands.

4.

Min Frelser! jeg skal see din Ere,
 Hvor Engle om din Throne staae.
 Skal jeg paa Jord dit Kors nu bære,
 Skal til dit Golgatha jeg gaae,
 Nedstyrter Jorden under mig —
 I dybest Grav jeg følger Dig.

XXXI.

Langfredag.

Met. Hvo veed hver nær mig er min Ende!

1.

Indhyl dig, Jord, i Sorgenklæder!
 Straal ei, o Sol, paa Sorgens Dag!
 Grib, Nattens Aand, i dine Kjæder,
 Og Jorden ryst med Afgrundsbrag!
 Din store Grav, o Dyb, opkast!
 I dag det største Hjerte brast.

2.

Det Hjerte brast, som Himlens Rige
 Indsluttet dybt i salig Fred:

Det gjemte den uendelige,
 Den grændseløse Kjærlighed;
 Det Jorden bandt til Himlen fast —
 Min Frelser's store Hjerter brast.

3.

Sørg, Jord! I Himlens Engle, græder!
 Idag er Verdens Lys udslukt;
 En Gravsang, Jord og Himmel, qvæder!
 Guds store Søn har Dødt i Luft:
 Hans Døds Lys bandt Mørket fast —
 Alverdens store Dødt brast.

4.

I Dødens Styggers Land jeg bygger:
 Mit Haab, min Frelser gif herfra;
 Mig Verdens Synde-Nat omstygger —
 Det tordner over Golgatha:
 Min Frelser sidste Ord har sagt.
 Hans Aand henfoer. — Det er fuldbragt.

5.

Paa Dødens Træ han naglet hænger,
 Som bar alt Liv i hellig Haand;
 Hans Dødsfuld Verden gennemtrænger —
 Henfoer dens Liv? henfoer dens Aand?
 Nei, haab, min Sjæl, i dybest Nød!
 Dag største Nat er Morgenrød.

XXXII.

Paaſte-Dag.

(Evang. Marc. 16 C. 1 B. Christi Opſtandelse.)

Mel. Nu velan, vær glad tilføde!

1.

Lyſe Morgen er oprunden —

Endt er Verdensdødens Nat:

See, i Paaſte-Morgenstunden

Solen har ſin Grav forladt.

Hæv dig, Aand, med Priis til Gud!

Gaf fra Dødens Skygger ud!

Drag mod Viſt til Urtehaven!

Følg med Dvinderne til Graven!

2.

Salve vil de Herren bringe,

Vil ham ære i hans Grav,

Medens ſkjulte Hymner klinge

Gjennem Himmel, Jord og Hav.

Gravens Steen er ſtor og ſvær;

Den opløſter Ingen her —

D, men ſee, den er borttagen:

Graven ſfinner Lyſ ſom Dagen.

3.

Englen i de hvide Klæder

Lyſer fra den tomme Grav!

Glæd dig nu, hver Sjæl, ſom græder!

Glæd dig, Himmel, Jord og Hav!

Bryd i ſtore Lovſang ud!

Frelſte Verden! priis din Gud!

Pris din Frelser og Forsoner!
Englerøst fra Graven toner.

4.

Herren, som vi lede efter,
Jesus Christus er ei her:
Han opstod med Guddomskræfter;
Den Opstandne er os nær.
Store Seir! det er fuldbragt —
Afsgrund! hvor er nu din Magt!
Død! din Braad os ei skal true —
Vi skal den Opstandne skue.

XXXIII.

Paaste-Dag.

Mel. Af Høiheden oprunden er.

1.

Udbryd, hver Sjæl, i Seierssang!
Henover Jord med Himmelslang.
Et saligt Budskab toner:
Det store Livets Haab er vist —
Opstanden er den Herre Christ,
Opstanden vor Forsoner.
Livets Konge Døde vækker:
Ham ei dækker
Graven længe —
Han kan Dødens Hule sprænge.

2.

Han er opstanden — Herren brød
Dit Segl, o Grav! din Braad, o Død!

Dit Spiir, du Mørkets Rige!
 I Syndens Grav min Sjæl var lagt;
 Med Herren fra de Døde vakt,
 Den skal til Liv opstige:
 Herren sprænger alle Grave;
 Ei sin Slave
 Døden binder —
 Stor er Gravens Dørvinder.

3.

Han er opstanden. — Du opstaaer,
 Du Sædeforn, Gudherren saaer
 Til Evighedens Sommer!
 Et Tegn er steet i Provens Dal,
 Og efter hver Langfredags Dval
 En Paastemorgen kommer:
 Himlen lyser — Jorden bæver,
 Englen hæver
 Gravens Dække —
 Herren vil de Døde vække.

4.

Opstandne Herre, Frelser Christ!
 Vor store Paastemorgen hift
 Vi gaae med Haab imøde;
 Af Graven lad da frelst' udgaac
 Og ved din høire Side staae
 Med evigt Liv de Døde!
 Herre, let os Balfartsgangen!
 Seierssangen
 Hift lad tone
 Saligt ved din Faders Throne!

XXXIV.

Anden Paaste-Dag.

(Evang. Luc. 24 C. 11 B. Christi Aabenbarelse i Emaus.)

Mel. Sode Jesu! vi er her.

1.

Hørt det har jeg: han opstod —
 Graven ei min Frelser glemmer.
 Tvivl ei, Sjæl, med sjunkne Mod!
 Herren ei dit Haab bestæmmer.
 Med hans Vidner vil jeg følge:
 Dagens Lys kan ei sig dølge.

2.

Herren lyser paa min Bei.
 Ei forblindet Sjæl ham kjender;
 Bankelmødig vakler jeg;
 Ordets store Lys han tænder:
 Han mig Skrifterne oplader —
 Haabets Straale Sjælen bader.

3.

Hvad jeg hører veed jeg ei;
 Sælsomt dog sig Hjertet rører:
 Underfuldt paa Herrens Bei
 Jeg Forjættelserne hører;
 Mægtigt Hjertet i mig brænder,
 Til jeg den Opstandne kjender.

4.

Herre, lad i hellig Stund
 Taagen falde fra mit Die!

Mandesynet mig forund —
 Mandesynet fra det Høie!
 Staa for Sjælen aabenbaret,
 Salig, hellig og forklaret!

XXXV.

Første Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 20 Cap. 19 B. Jesus kom ind ad lukte Dørre.)

Mel. O Hare Sjæl, fald ydmyg ned!

1.

Har Sorg og Frygt mit Lys udslukt,
 Og er for Glæden Døren lukket
 I mørke Hjertekammer;
 O Frelser! til bekymret Sind
 Du gaaer ad lukte Dørre ind,
 Du ender al min Jammer.

2.

Du bringer Lys, Du bringer Fred,
 Du bringer Haab og Kjærlighed,
 Du bringer Trost i Nøden:
 Korsnaglet Haand udtrækker Du —
 Jeg troer — og kommer Dig ihu
 I Livet og i Døden.

3.

Opstandne! naar jeg Dig kun seer,
 Ei søger jeg og frygter meer,

Hvad end jeg her skal lide:
De største Sorger blev mig smaa,
Naar dine Naglegab jeg saae
Og Bunden i din Side.

4.

Men at, er Lyset længe slukt,
At, er fra Dig jeg udeluft
Og stuer ei dit Komme;
O, lær mig troe, hvad ei jeg saae!
Dit Ord jeg trostigt lide paa,
Til Salvets Tid er omme!

5.

Engang Du og for mig vil staae:
Min Sjæl Du ogsaa tænker paa;
Jeg skal din Aand annamme,
Og i dit Rige, i din Fred,
Jeg skue skal din Herlighed
Og evig Priis Dig stamme.

XXXVI.

Anden Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 10 C. 11 B. Jesus er den gode Hyrde.).

Mel. Store Gud og Frelsermand!

1.

Store Sjælehyrde, kom!
Led os til Guds Helligdom!

Hjorden gaaer paa vilde Sti;
 Dybet den nedstirrer i:
 Mattens Ulv af Dybet steg;
 Leiesvende Hjorden sveg;
 De i Nøden skjalv og veg.

2.

Lysets Bei er steil og brat;
 Nedenfor er dybe Nat.
 Den vildsarne Sjæl ei veed
 Hvad der tjener til dens Fred.
 Sjælehyrde, stor og god!
 Du os ei i Nød forlød:
 Du os gav dit Liv, dit Blod.

3.

Du, o Du kun Veien veed
 Til Guds Naade, til Guds Fred:
 Som din Fader kjender Dig,
 Ham Du kjender — kjender mig.
 D, fornemmer jeg din Røst,
 Barnet til sin Faders Bryst
 Fører Du fra dunkle Ryst.

4.

Sjælehyrde, god og stor!
 Led hver Sjæl paa viden Jord!
 Fremmed Hjord paa fjerne Bei
 Fjern og fremmed er Dig ei.
 D lad os din Røst forstaae!
 Lad den Verdens Grændser naae!
 D, lad ingen Sjæl forgaae!

XXXVII.

Tredie Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 16 C. 16 B. Christi Bortgang til Faderen).

Met. Min Sjæl nu lover Herren.

1.

Den Glæde, Verden giver,
Den varer kun en stakket Stund:
Som Skyglands, den bortdriver;
Den flyer, som Drøm i Morgenblund.
Af evigt Væld udrinder
Den Fryd, der kom fra Gud;
Den Glæde ei forsvinder,
Naar Verdens Lys gaaer ud.
Naar Evigheden stiger
Af Tideligheds Grav,
Med Verden ei bortviger
Den Glæde, Herren gav.

2.

Den Sorg, Guds Tjener lider,
Den varer kun en liden Stund;
Naar Herrens Dag fremstrider,
Er Verdens længste Nat et Blund.
Hift tusind Aar faae Ende
Som Dag og Time her;
Vor Sorg vil Gud ombende
Til evig Glæde der.
Did Jesus Christ hendrager;
Der er ei Kors, ei Grav;

Der Ingen os fratager
Den Glæde, Herren gav.

3.

O Haab, som aldrig sviger!
O Trostens Ord, som evigt staaer!
Fra Længsler's Land jeg stiger
Til Salighed, som ei forgaaer.
En liden Stund jeg bygger
Hvor Sorgepilen groer;
I Savnets dunkle Skygger
En liden Stund jeg boer.
Min Frelser forud drager;
Han til sin Fader gaaer —
O! der han mig modtager,
Naar store Time staaer.

XXXVIII.

Almindelig Bededag.

(Lectien Es. 55 C. 6 B.)

Mel. Breden din afvend!

1.

Gud, Retfærd's Gud, du Hellige, du Høie!
Ei kan min Synd jeg skjule for dit Die:
Du saae det, Gud, min Sjæl var ei retfærdig,
Din Naade værdig.

2.

Af, nævner jeg mig reen, med Læber falske,
 I Anders Tal jeg staaer som den Spedalske:
 Selv Drømmen, som jeg om min Reenhed drømmer,
 Min Sjæl fordommer.

3.

Før Hjertet Syndens Kilde i sig kjendte,
 Fra Dig, o Gud, det til sin Lyst sig vendte;
 Af, Sjælen sig i Brødens Dyb nedsænkte,
 Før klart den tænkte.

4.

Dig var det ei, o Gud, jeg haged efter,
 Da Verdenslysten vakte Sjælens Kræfter;
 Som Lysets faldne Engle, jeg og vilde
 Fra Dig mig stille.

5.

Gud, Naadens Gud, Barmhjertighedens Fader!
 Jeg er fortabt, hvis Du ei Synd forlader;
 O, hvis Du mig ei Naadens Dør oplukker,
 Jeg evig sukker.

6.

O, hør mit Suk, Du, som min Trængsel kjendte!
 O, hør mit Suk, Forbarmer, Gud mig sendte!
 Den Sjælesot, som mig fra Gud vil drage,
 Kan Du borttage.

7.

D Frelser, lad min Anger Dig bevæge!
 Udræk din Haand, Du store Sjælelæge!
 Udslet min Synd og lad gjenfødt mig hige
 Mod Naadens Rige!

XXXIX.

Fjerde Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 16 C. 5 B. Den Hellig Aands Sendelse.)

Mel. Store Gud, som Dig til Vre.

1.

Maa jeg sørge, maa jeg klage,
 Farer al min Glæde hen;
 Skal forladt jeg alle Dage
 Staae med dybe Savn igjen;
 Gud, min Gud, forlad mig ikke!
 Lad i Graad mig stamme ud:
 Skee din Villie, Herre Gud!
 Lad mig Kalken from uddrikke!
 Lad mig sukke i mit Savn:
 Lovet være Herrens Navn!

2.

God er Sorgen, Du mig sender;
 Store Fader, jeg det veed.
 Dit forladte Barn Du kjender:
 Til sin Frelse Sjælen led.

Ewig Kjærlighed kun saater —
 Tungt kun Herrens Haand mig naaer —
 For at læge større Saar.
 O, jeg veed det: randt ei Taarer,
 Ramte tungt ei Herrens Haand,
 Kom til mig ei Trostens Aand.

3.

Gud, Du ogsaa mig vil sende
 Trostens, Kjærlighedens Aand;
 Den skal lære mig at kjende
 Naaden i din Faderhaand;
 Den skal himmelfr Fred mig bringe;
 Den med Kraft og Haab og Tro
 Underfuld skal i mig boe;
 Den skal lære mig at tvinge
 Verdens Sorg og Verdens Savn
 Og lovpriise Herrens Navn.

4.

Store Trøst i Provens Dage!
 Glæde skal af Sorg udgaae;
 Intet Suk og ingen Klage
 Gaaer uhørt fra Isonligst Braa.
 Er dit Nafn skjult, o Fader!
 Skjuler Himlen mig din Søn;
 Trøster dog en Røst Ison:
 Det er Aanden, som oplader
 Sjælens Dø i mit Savn —
 Lovet være Herrens Navn!

XL.

Femte Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 16 C. 23 B. Beder i Jesu Navn!)

I.

Mel. Hvo ikkun iaber Herren raade.

1.

Naar mig den sidste Ben forlader,
 Naar ingen Sjæl mig her forstaaer,
 Jeg bede kan: min Gud og Fader!
 Og Bonnen til Guds Himmel naaer.
 Har Sjælens Tanke ingen Ord,
 I stille Suk den flyer fra Jord.

2.

Hvad dybest sig i Hjertet rorer,
 Hvad ingen Tunge nævne kan,
 Hvad intet jordiff Dre hører,
 Har Røst i Sjælens stille Land:
 Til alle Sjæles Væld det naaer —
 Du, Anders Fader, mig forstaaer.

3.

I Jesu Navn jeg vil udgyde
 Min hele Sjæl, o Gud, i Dig:
 Min Ben i Lovsang skal udbryde,
 Mit Suk i Priis hentabe sig;
 Som evigt Haab, o Gud, mit Savn
 Til Dig henslyer i Jesu Navn.

II.

Met. 5. Alf Høibekken erunden er.

1.

I Jesu Navn, vor Ben flyv ud!
 Stig til vor Fader, til vor Gud
 Paa Andagts Tonestige!
 I Jesu Navn vi bede vil
 Om hvad der hører Sjælen til,
 Om Livet i Guds Rige.
 Sjæles Fader, stor og herlig!
 Udstræk kjærlig
 Faderhaanden!
 Send i Jesu Navn os Aanden!

2.

I Jesu Navn, vi bede Dig:
 Hendrag, o Gud, evindelig
 Hver Sjæl paa Livets Beie!
 O, giv os Aandens store Fred!
 Giv Hjerterne din Kjærlighed
 Og Frelsens Tro i Eie!
 Livets Kampe, Kampens Hæder,
 Sorger, Glæder,
 Diffe svare
 Lad din Kjærlighed forklare!

3.

I Verdensstriden bede vi:
 I Jesu Navn, lad Sjælen fri
 Sig løste paa sin Vinge!
 I Jesu Navn, giv Aanden Magt,
 Til Livets Kamp er skjont suiddbragt
 Og Seirens Hymner klinge!

Over Hytten, over Thronen,
 Seierskronen
 Lad os stue
 Høit i Glands af Aandens Lue!

4.

I Jesu Navn, vor Bøn flyv ud
 Med Priis til Folks og Rigers Gud,
 Med Haab om Livets Krone!
 Vi saae, o Gud, din Miskundhed:
 Den spreder Aandens Lys og Fred
 Til Folk og Land og Throne.
 Troen, Haabet, Kjærligheden,
 Sjælefreden,
 Zdrætshaanden
 Styrk, i Jesu Navn, med Aanden!

XLI.

Christi Himmelfarts-Dag.

(Evang. Marc. 16 C. 14 B.)

Mel. Af Høiheten oprunden er.

1.

Fuldendt er Naadens store Værk:
 Guds Son har, underfuld og stærk,
 Fuldkommet Frelsergangen.
 Fra Krybbens Straa til Golgatha,
 Til Graven, han udvandrede fra,
 Holdt Jordens Nød ham fangen:

Fattig, ringe, spottet, saaret,
 Han har baaret
 Tornekronen —
 Han, som arved Himmelfronen.

2.

Hos Gud, for Verdens Grund blev lagt,
 I Lys og Herlighed og Magt,
 Han Tiden gennemstued.
 Han Verden saae, før den blev fød;
 Han saae dens Fald, han saae dens Nød
 Og Døden, som os trued.
 Store, dybe Frelsernaade!
 Retfærd's Gaade
 Blev udgrundet:
 Frelsens Bei er seet — er fundet.

3.

Det er fuldendt. — Fra Jordens Nød,
 Fra Trængsel, Armod, Kors og Død,
 Gaaer Herren til Guds Ære.
 Den Haand, som trued Storm og Hav,
 Den Haand, som sprængte Verdens Grav,
 Skal Himmelspiret bære.
 Salig, Frelser, Du opstiger:
 Jorden viger —
 Himlen blinker —
 Herlighedens Krone vinker.

4.

Alt Skyens Glands omstraalet Dig;
 Du end velsigner Jorderig
 Og mægtig Arm udbreder.

Bebudet har Du os din Aand,
 Naar ved din Faders høire Haand
 Dig Engles Hær tilbeder.
 Herre, stig Du til din Throne!
 Saligt tone
 Englestemmer:
 Jesus Christ ei Jorden glemmer.

XLII.

Sjette Søndag efter Paaske.

(Evang. Joh. 15 C. 26 B. og 16 C. 1 B. Naar Trøsteren kommer.)

Me l. Alene til Dig, Herre Jesu Christ!

1.

Han sidder hos Guds høire Haand,
 Som al min Armod kjendte.
 Forjættelsens og Trøstens Aand
 Jeg stille vil forvente.
 Al, hvis den Trøster aldrig kom,
 Al Verden blev mig sjæletom:
 Jeg maatte stue med Foragt
 Kun Dødens Magt
 I Jordens og i Himlens Prag.

2.

Jeg uden Herrens Aand gaaer om
 Dg søger øde Steder;
 Al Verdens Wiisdom er mig tom;
 Jeg forster og jeg leder.

D, havde jeg hver Stjerne talt,
 Forsængeligt det var dog Alt;
 D, kom Guds Aand ei til mig ned,
 Jeg mørk fremstred —
 En Drk var mig Guds Evighed.

3.

Fra Aanden kommer Syn og Sands
 For hvad mig evig glæder.
 Fra Aanden kommer Liv og Glands
 Og Fryd til øde Steder.
 Fra Aanden strømmer Viisdom ud
 Og Kjærlighed og Fred i Gud.
 O Frelser, fra dit Himmerig
 Nedsend Du mig
 Den Aand, som vidne skal om Dig.

4.

O, da min Sjæl i Sandheds Glands
 Om Dig skal Vidne bære;
 Med himmelsk Syn og Sjælesands
 Jeg skal din Viisdom lære;
 Din Faders Magt og Kjærlighed
 Da straaler fra hver Stjerne ned;
 Da er jeg stærk, da er jeg rig:
 Du styrker mig,
 Og jeg al Rigdom har i Dig.

XLIII.

Første Pintse-Dag.

(Lectien Ap. Gjern. 2 C. 1 B.)

Mel. Enhver, som troer og bliver døbt.

1.

Fra Himlen Herrens Aand nedfoer!
 Jeg glædes vil og sjunge;
 Nu har Guds Kraft paa Jorden Ord
 Og Ordet Flammetunge.
 Paa Beirets Binger kom med Brag,
 Som gjennem Torden Lynets Slag —
 Det Lys, Gudherren sendte.

2.

Det lysner gjennem Sjæl og Sind;
 Sig Hjertets Lue tænder.
 I Diet farer Straalen ind;
 Paa Jesen Flammen brænder.
 Flyv høit, min Sjæl, i Lys dig sving!
 Guds store underlige Ting
 De løste Tunger tale.

3.

Hvad Herrens store Bidner saae,
 Al Verden skal fornemme;
 Guds Ord skal Verdens Grændser naae
 Med tusind Tungers Stemme.
 Velkommen, Krafts og Friheds Aand!
 Du løser alle Tungers Baand
 Og alle Sjæles Lænker.

4.

Fra Sandheds høie Hjem Du kom,
 Al Sandhed Du os lærer:
 Om Synd, Retfærdighed og Dom
 Du mægtigt Vidne bærer;
 Men o, Du ogsaa Ordet veed
 Om Naade, Kjærlighed og Fred —
 Forkynd det for al Verden!

5.

Velkommen, Aand med Tugtens Røst,
 Med Kjærlighedens Stemme!
 D straf og lær, forman og trøst!
 Bliv evig hos os hjemme!
 D lys og brænd i Sjæl og Bryst,
 Indtil Basunens store Røst
 Til Naadens Dom os kalder!

XLIV.

Anden Pintsfe-Dag.

(Lectien Ap. Gjern. 10 E. 42 B. og Evang. Joh. 3 E. 10 B.
 Saa elskede Gud Verden.)

Met. Paa Dig haaber jeg, min Herre from!

1.

Min Frelse vil Du, Fader, Gud!
 Af Livsens Bog ei slettes ud
 Den Sjæl, som troer paa Livet:
 I Kjærlighedens store Bud
 Er evigt Liv mig givet.

2.

D Fader, Kjærlighed er Du:
 Du de Fortabte kom ihu,
 Som sad i Dødens Skygger;
 I mørke Hedningsjæl endnu
 Din Aand Pauluner bygger.

3.

At, mangenstund i fredløst Savn
 Mig tyktes luft din Fadersavn
 Og Himmelslyset sluttet;
 Da toned saligt Jesu Navn —
 Og Himlen var oplukket.

4.

At, mangenstund med Hedningsind
 Jeg stod i Verden, sjæleblind,
 Som i et øde Kammer;
 Da glimted Aanden til mig ind —
 Og endt var al min Jammer.

5.

Vær priset, Gud! Du gav mig Fred:
 For mig din Son paa Korset led;
 Til mig din Aand Du sendte;
 Din grændseløse Kjærlighed
 Alverdens Jammer endte.

XLV.

Hellig Trefoldigheds Fest.

(Evang. Joh. 3 C. 1 B. Christus og Nicodemus.)

Mel. Kom, Gud Staber, o Hellig Aand!

1.

Trefoldighed — det Navn, det Ord
 Indslutter Himmel, Dyb og Jord:
 Alverden hviler i din Haand,
 Gud — Fader, Son og Hellig Aand!

2.

Jeg nævner i det store Ord
 Den Løndom, hellig, dyb og stor,
 Hvori al Sjæl, alt Liv er lagt,
 Al Visdom, Kjærlighed og Magt.

3.

O paa den Løndom, hellig, sand,
 Jeg vantro evig stirre kan:
 Jeg stirrer som mod Lys en Blind,
 Seer ei jeg i Guds Rige ind.

4.

Men o, det Underværk kan see:
 Alt her jeg kan Guds Rige see;
 Hvad jeg af Verden har, kan flye —
 I Aand jeg fødes kan paany.

5.

Som Veiret farer hen sin Vej,
 — Hvorfra, hvorhen, det seer jeg ei —
 Saa kan jeg, født af Aand paany,
 Til Gud paa Aandens Vinger flye.

6.

O Herre, lad det Under stee!
 Lad mig gjenfødt dit Rige see!
 O lad mig prise i din Favn
 Dit uudgrundelige Navn!

XLVI.

Første Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 16 C. 9 B. Den rige Mand.)

Met. Kommer til mig, sagde Guds Søn.

1.

Hensfarer let i Sandsens Land
 Mit Liv, som for den rige Mand,
 I Herlighed og Glæde;
 O Herre, lad i tomme Lyst
 Mig høre Dybets Varselsrøst
 Og fra dets Rand borttræde!

2.

Hensukker jeg mit Liv i Nød
 Og leder om de Smuler Brød,

Mig rige Haand ei under;
 O Herre, send mig Trøsten ned
 Om Evighedens store Fred!
 Den læger alle Bunder.

3.

Dyflam, o Gud, den Aandens Guist,
 Som, dybest skjult, udslukkes sidst
 Selv i fortabte Sjæle!
 O smelt i Kjærlighed hver Barm,
 Til, sammen frelste, Mig med Arm
 For samme Fader knæle!

XLVII.

Anden Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 14 C. 16 B. Den store Nadvere.)

Met. Naar jeg betænker den Tid og Stund.

1.

Til Naadens store Andefest
 Mig kalder mægtig Stemme:
 Far hen, hvad her mig glæded mest,
 Har det hos Gud ei hjemme!
 Far hen, hvad ei mig følge kan!
 Ei Guld, ei Gods, ei Agerland
 Skal Herrens Gjest nedtvinge.

2.

Brist, brist, hvert Baand, mig holder fast,
 Og fra min Gud bortdrager!
 Om Hjertet med de Baand end brast,
 Om saaret Sjæl end klager —
 O Herre, giv mig Kraft og Mod!
 Hvis ei for Dig jeg Alt forlod,
 I Dig mit Alt jeg tabte.

XLVIII.

Tredie Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 15 C. 1 B. Det fortabte Faar.)

Met. Jeg har min Sorg til Gud henvendt.

1.

Vend om, vend om, fortabte Sjæl!
 Vend om, og for din Frelser knæl!
 Han kalder Dig med kjærlig Røst;
 Han ved sit Bryst
 Vil bære dig til Naadens Ryst.

2.

Han hellig blandt Fortabte stod;
 Han ydmyg Synder ei forlod.
 Han har forkyndt det Trøstens Ord:
 Hvor Naaden boer,
 Er Glæden over Frelsen stor.

3.

Til mig det Trøstens Ord og kom;
 End varfler det en Stund: vend om!
 O Frelser! jeg har hørt din Røst —
 Hæv ved dit Bryst
 Gjenfundne Sjæl til Naadens Røst!

XLIX.

Fjerde Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 6 C. 36 V. Værer barmhjertige!)

Met. Fader vor udi Himmelrig.

1.

Forstum og hæv for Herrens Dom,
 Du Hojmodsaand, som i mig kom,
 Naar fald jeg hæved Røst og Haand
 Til Dom imod min Broders Aand!
 Af, blendet svimle Drom mit Syn,
 Gud, knus mig ei med Dommens Lyn!

2.

Hvor Kjærlighedens Aand bortveg,
 Fræk Synden paa Guds Domstol fleg;
 Formastelig den gribe vil
 Det Spiir, som hører Herren til;
 Men i den store Dommers Haand
 Er skjult hvert Hjerte og hver Aand.

3.

Gud, Du kun Sjæle gjennemseer;
 Du dommer hvad i Løndom seer.
 O Herre! naar min Time slaar,
 Naar hist for store Dom jeg staaer —
 O, lad mig ingen Sjæl da see,
 Som over mig skal raabe Bee!

L.

Femte Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 5 C. 1 B. Jesus lærer af Skibet.)

Met. Nu velan vær frist tilmede.

1.

Vil min Gjerning her ei lykkes,
 Trættes Sjælen ved sin Id,
 Maa forspildt mit Liv mig tykkes —
 Herre, styrk mit Haab, min Vid!
 Paa dit Ord, hvad jeg forlød
 Gribbe jeg med friske Mod!
 I dit Navn og til din Ære
 Lad min Gjerning Frugter bære!

2.

Spildt er ikke Liv og Møie,
 Har min Gud velsignet mig:
 Ringest Gjerning for Guds Die
 Bærer Frugt evindeligg.

Frelser! Du gjør Afmagt stærk;
 Kalder Du til større Værk,
 Glad jeg Svagheds Id forlader,
 Følger Dig til Kraftens Fader.

 LI.

Sjette Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 5 C. 20 B. Pharisæernes Retfærdighed.)

Me l. Af Dybsens Rod raaber jeg til Dig.

1.

Retfærdig er jeg ei for Dig;
 Jeg veed det, Gud og Fader!
 Om end den Sjæl, som saared mig,
 Jeg saarer ei og hader;
 Dog mangengang med bittre Sind
 Jeg saae i bittre Hjerter ind,
 Og bad ei: Gud, tilgiv dem!

2.

Af, mangengang hvad ei jeg saae,
 Ufjærlig, blind, jeg dømte;
 Jeg kunde Venner ei forstaae,
 Og mig blandt Fjender drømte.
 Gif ærlig Broder paa min Vej,
 Men gif ei vrang Gang, som jeg,
 En Daare han mig tyktes.

3.

Du, som uden Syndelast
 Gik fredsfom mellem Fjender!
 Du bad: tilgiv! da Hjertet brast,
 Du høie Seiervinder!
 O Frelser! led mig paa din Vej,
 At jeg paa Veien findes ei,
 Men til din Fred indganger!

LII.

Syvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Marc. 8 C. 1 B. Jesus bespiser 4000 Mand.)

Me 1. Gud Fader udi Himmerig!

1.

S underværkers Land jeg boer;
 Ei blinde Sjæl det ændser:
 Guds Kraft igjennem Verden foer,
 Og Naaden har ei Grændser.

2.

Den Herre ei forglemmer mig,
 Som Orfnens Fugl ei glemmer.
 Han hører spæde Ravens Skrig;
 Han Dyrets Suk fornemmer.

3.

Han kommer fattig Spurv ihu;
 Han Markens Lillie klæder.

Han skjærmer underfuld endnu
Den Drm, min Fod nedtræder.

4.

O Gud, hold over os din Haand!
Dg ingen Drk er øde.
Opliv al Verden med din Aand!
Dg leve skal de Døde.

LIII.

Ottende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 7 C. 15. B. De falske Prophet.)

Mel. Mit Haab og Trost og al Tillid.

1.

Naar Falskhed borger Englebragt
Dg blende vil vort Die;
Bevar, o Gud, din Sandheds Magt!
Send Klarhed fra det Høie!
Din Sandheds Aand i Klarhed boer;
Den alle Hjerter prøver:
Vee Den, som taler Lysets Ord
Dg Mørkets Gjerning øver!

2.

Af, griber jeg i egen Barm,
Men der ei Sandhed finder;

For Gud jeg staaer, forskudt og arm,
 Om end i Glands jeg stinner.
 O kunde jeg med Englerøst
 Guds Herlighed udsjunge;
 Klang dybt det ei fra luttret Bryst —
 Forbandet var min Lunge.

3.

O Du, som Hjerter gjennemfaae
 Og Alles Veie kjendte!
 Dit Sandhedslys omstraale maa
 Hver Aand, Du til mig sendte;
 O Gjerning vil Du see min Tro,
 Paa Frugten Træet kjende.
 Min Gud, lad Sandhed i mig boe!
 O, lad mig tro fuldende!

LIV.

Tiende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 16 C. 1 B. Den utroe Huusfoged.)

Met. Min Sjæl nu lover Herren.

1.

Naar Regnskabsstimen kommer,
 Al Verdens Klogt da frelser ei:
 Den høie Hjertets Dommer
 Fordommer snilde Synders Bei.

Den Klogskab, Verden priser,
Er Daarlighed for Gud;
Den Udvei, Synden viser,
I Ratten fører ud.
Bandt jeg med Uret Benner
Og Priis paa falske Bei;
Den Ben, mig her friskjender,
Til Dommen gaaer, som jeg.

2.

Maaskee imorgen kommer —
Maaskee idag — det store Bud:
Gjør Regnskab for din Dommer!
For ham dit Liv er foldet ud!
Ak, har jeg da ei fundet
Den Skat, som ei forgaaer —
Har jeg den Ben ei vundet,
Hvis Favn hist aaben staaer —
Ak, da til Nat og Fængsel
Jeg venneløs gaaer ud.
O, fra den Rød og Trængsel
Bevar mig, Herre Gud!

LV.

Tiende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 19 C. 41 B. Jesus græder over Jerusalem.)

Mel. Jesus er mit Haab og Trøst.

(NB. Den hele Rode i Enden af Strophenes to sidste Linier maa forandres til tvende halve.)

1.

Jesus græder — Verden leer:
 Vandvid sjunger mellem Grave —
 Syndens Træl ei Dybet seer;
 Døden dands'er med sin Slave;
 Sjælen sig i Lænker glæder —
 Verden leer — men Jesus græder.

2.

Enden kommer! — Bee, o Bee!
 Fangue Sjæl, afryst din Lænke!
 Kan du Jesu Graad ei seer?
 Kan du paa din Fred ei tænke?
 Grad forgjeres Verdens Dommer —
 Bee da Bee, naar Enden kommer!

3.

Jesus græder. Smelt, hvert Bryst!
 Baagu hver syndig Sjæl, som sover!
 Bæv, o Verden, i din Lyst!
 Dig din Frelser græder over.
 Brister, brister, Mørkets Rjæder!
 Smelt, hvert Hjerte! — Jesus græder.

LVI.

Elleve Sondag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 18 C. 9 B. Phariseeren og Tolderen.

Mel. Alene Gud i Himmelrig.

1.

Dyfsyldte jeg end Lovens Bud,
 Af, Herre Gud, mig bedre!
 Døphøier jeg mig for min Gud,
 Hans Arm mig vil fornødre;
 Troer jeg ved Korsfæts Fod mig reen,
 Hiin Røder med de knuste Been
 Gaaer ind, hvor jeg staaer ude.

2.

D, kunde jeg Guds Stjerner naae
 Paa Kraftens Drævinge;
 D, hvis jeg Verden oversaae
 Og kunde Aander tvinge;
 Foragted jeg een Sjæl paa Jord,
 Og drømte mig for Herren stor —
 Fordømt var al min Styrke.

3.

Til Jord jeg maa mit Døie slaae
 Og i min Sjæl bekjende:
 Jeg blandt Fortabte jamre maa,
 Har Naaden Maal og Ende.

O Du, som hver min Tanke veed!
 Forbarm Dig, Gud, i Evighed!
 O, vær mig Synder naadig!

LVII.

Tolvte Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Marc. 7 C. 13 B. Den Døve og Stumme.)

Mel. Paa Gud alene.

1.

Hvor Liv sig rører
 Paa Jord, i Luft, i Hav,
 Med Fryd jeg hører
 Den Røst, Gud Verden gav;
 Men o fornemmer
 Min Sjæl ei Aandens Røst,
 Al Verdens Stemmer
 Jeg hører uden Trost:
 Ei Livet hemmer
 Døds-Suffet i mit Bryst.

2.

Glad Fugle kvæde
 Høit over Slægters Grav;
 Min Sorg, min Glæde
 Gudherren Tunge gav.
 Men o forstummer
 I Hjertet Aandens Røst;

Min Fryd, min Rummer
 Er stum i tomme Bryst,
 Al Verden rummer
 Eet Ord ei til min Trost.

3.

Gud! Du opliver
 Døvstumme Sjæles Sands;
 Gud! Du gjengiver
 De Døde Livets Glands.
 O, lad mig høre
 Din Aand i Verdens Røst!
 Lad Aanden røre
 Sig mægtig i mit Bryst!
 Dens Toner føre
 Min Sjæl til Livets Røst!

LVIII.

Trettende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 10 C. 23 B. Samaritanen og Leviten.)

Mel. Jesus han er Syndres Ben.

1.

Frelser! jeg gjentage maa
 Ordet, som mig helligt rørte:
 Saligt Diet, som Dig saae!
 Saligt Dret, som Dig hørte!
 Seer Dig intet Die meer,
 Du dog alle Sjæle seer.

2.

Kjærlig til den Sjæl Du seer,
 Som i Kjærlighed Dig søger:
 Hvor din Gjerning stille skeer,
 Skjult Du Aandens Kraft foreger:
 Kjærlig Aanden viser mig
 I hver Broder Glimt af Dig.

3.

I hvert Suk paa fremmed Vei
 Underfuld Du til mig taler:
 Dig husvæler, kvæger jeg,
 Hvem jeg kvæger og husvæler;
 Frelser, har jeg søgt Dig her,
 Hift jeg staaer dit Afsyn nær.

4.

O den Time slaaer engang:
 Jeg skal see Dig, skal Dig høre,
 Naar Basunens dybe Klang
 Toner i den Dødes Dre.
 Frelser! naar den Time slaaer,
 Saligt Liv fra Dig udgaaer.

5.

Evigt Liv er i din Haand;
 Salig hvem den Arv tilhører!
 Kjærlighedens store Aand
 Til den Salighed kun fører:
 Verden og dens Lyst forgaaer —
 Kjærlighed Guds Throne naaer.

LIX.

Fjortende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 17 C. 11 B. De 10 Spedalske.)

Mel. Endrer, som troer og bliver døbt.

1.

Priis Kraftens Herre, frelste Sjæl,
 Naar han din Nød borttager!
 Priis Raadens Herre og nedknæl,
 Naar Synd og Død bortdrager!
 Min Fred, min Frelse kom fra ham;
 Han, Kraftens, Raadens Gud, fornam
 Forborgne Hjerter's Klager.

2.

Gud! glemmer Dig jeg i min Fryd,
 Den Sorgens Frugt vil bære:
 Min Krafts, min Glædes Seierslyd
 Din Raades Priis skal være!
 Hver Tante, som opløfter mig,
 Henslyve skal med Tak til Dig,
 Med evig Priis og Ære!

LX.

Femtende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 6 C. 24 B. Ingen kan tjene to Herrer.)

 Mes. Vaagn op og staae paa dine Strænge!

1.

Med Magt mig Jorden til sig binder,
 Og Himlens Herlighed bortfflyer.
 I Gud min Sjæl kun Hvile finder;
 Dog fredløs den til Verden tyer.
 I Gud kun Sjælen Frihed fandt;
 Dog blind den sig til Verden bandt.

2.

Usalig mellem tvende Magter
 Jeg deler Liv og Sind paa Jord;
 Jeg tjener Den, min Sjæl foragter,
 Og sviger Ham, jeg Trofskab svør:
 Gudherren hører Sjælen til,
 Og dog den Verden tjene vil.

3.

Ei Liv, ei Død, ei Evigheden
 Mig frelser, Herre, uden Dig.
 I Verdenskampen Himmelfreden
 I Pagtens Ord omtoner mig:
 O, naar Guds Friheds Lov mig bandt,
 Jeg evig Fred og Frihed vandt.

4.

Forløs mig, Herre, fra de Lænker,
 Som Sjælen elsker i sin Nød!
 I Fængslet jeg paa Frihed tænker;
 Dog liflig Lænkens Klang mig lød.
 Giv Kraft til svære Kamp, min Gud!
 Til Aandens Frihed før mig ud!

LXI.

Sættende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 7 C. 11 B. Enkens Søn af Nain.)

Mel. Nu velan var glad tilmode!

1.

Græd ei! trøster Jesu Stemme —
 Sorgestøren stille staaer.
 Grav skal ei den Døde gjemme
 Der, hvor Livets Rønge gaaer.
 Modersuffet han fornam,
 Enkens Taarer rørte ham;
 Han al Sorg og Nød husvalte,
 Taaren standsed, naar han talte.

2.

Græd ei, du, som Ordet hørte!
 Jesus Christus trøster dig:
 Han ved Dødningsbaaren rørte,
 Og den Døde reiste sig.

Moder favned Søn igjen;
 Ben gjenfavned tabte Ben.
 Jesus Jordens Nød husvalte;
 Om hans Magt den Døde talte.

3.

Græd ei! trøster Jesu Stemme,
 Naar ved friske Grav jeg staaer;
 Kan min Sjæl hiin Røst fornemme,
 Trøstet jeg fra Graven gaaer.
 Han, som her alt Enken gav
 Tabte Søn ved aabne Grav,
 Han hos Gud mig vil gjengive
 Dem, jeg elstet tro ilive.

LXII.

Tyttende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Luc. 14 C. 1 B. Den Battersottige.)

Me l. Jeg raaber fast, o Herre!

1.

Er det i Verden Brøde,
 Hvad mig Gudherren bød,
 Jeg Verdens Dom vil møde
 Med freidigt Mod i Nød:
 Fra Himlen er løstrevet
 Hvo Jordens Slave blev;
 Den Lov i Støv er skrevet,
 Som Herrens Haand ei skrev.

2.

Ei Angest eller Trængsel
 Omstifter Herrens Bud;
 Ei Sværd i mørkest Fængsel
 Guds Lov mig sletter ud:
 Ei Verden kan opstille
 Den Lov, den Magt, den Hær,
 Som kan fra Gud mig stille,
 Er Herrens Aand mig nær.

3.

Gud er min sidste Dommer;
 Kan til hans Fred jeg gaae,
 Ei det, som er og kommer,
 Mig skal med Rædsel slaae;
 Ei Jorden, ei det Høie,
 Ei Dybets Engles Hær
 Min Sjæl fra Gud skal bøie,
 Er Herrens Aand mig nær.

LXIII.

Attende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 22 G. 34 B. Hvis Søn er Christus?)

M e l. Søde Jesu! vi er her.

2.

Himlen har det høit udsagt
 Underfuldt med Engletunger —

Med Guds Aand i hellig Pagt,
 Jorden det til Himlen sjunger —
 Saligt vidne de Udkaarne:
 Christus er den Guds Eenbaarne!

2.

Salighedens Ord jeg veed
 Om Guds Søn, den Elstelige;
 Tid skal det til Evighed,
 Aander det til Aander sige;
 Med Propheter og med Bise
 Skal eenfoldig Sjæl ham prise.

3.

Priis ham evig, frelst Aand!
 Hvo han er du kan udsige!
 See, ved Kraftens hvire Haand
 Han forklarer Jorderige;
 Kjærlighed paa Lysets Binger
 Til hans Salighed sig sviger.

LXIV.

Nittende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Marc. 9 C. 1 B. Den Bærkbrudne.)

Mat. Jeg beider Dig, min Herre og Gud!

1.

Mig dunkel følger, hvor jeg gaaer,
 Min Synd alt som min Skygge;

Hvor Livets skjønne Larve staaer,
 Maa Døden boe og bygge:
 Dens Billed i mig bærer jeg,
 Hvor skjønt jeg det end følger:
 Med Dødningsfod paa gladest Bei
 Mig Gravens Arving følger.

2.

Med Synden Døden kom til Jord;
 Fuldtvel jeg det fornemmer:
 I syndigt Legem Døden boer
 Og knuger friske Lemmer;
 Al, synes jeg end karst og stærk,
 Bærbruden dog jeg leder
 Om Lægedom for skjulte Bærk,
 Som Verden ei helbreder.

3.

Til Dig mit Haab, min Lid er sat,
 Du store Saliggjører!
 D, siig, at Synd er mig forladt!
 — Dig, Dig den Magt tilhører —
 Da skal jeg sjælekarst opstaae
 Og Døden i mig kue —
 Da skal til Aandens Liv jeg gaae
 Og frelst Guds Afsyn stue.

LXV.

Tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 22 C. 1 B. Bryllupsfæderne.)

Met. O hjære Sjæl, fald ydmyg ned!

1.

Kast Mørkets Taagedragt, min Aand!
 Ifør dig Lysets Klædebon!

Dig Kongers Konge kalder:
 Vil du blandt de Udvalgte staae
 For Ham, som Sjæle gjennemsaar —
 Bortkast hvad hift bortfalder!

2.

Hift stuffer Larven Ingen meer:
 Gudherren Tankens Landom seer;
 Han Sandheds Afsyn kjender.
 Ei falske Fromheds Pilgrimsdragt,
 Ei Hovmod i sin Purpurpragt
 Den Kongers Konge blander.

3.

Ei borget Ustylds glatte Liin,
 Ei Klogtens Guldvæv, falsk og fin,
 Min Brøst for Herren dølger.
 Al, Herre! kommer arme Gjest
 Til Kjærlighedens Kongefest,
 Giv, at din Aand ham følger!

4.

O Du, som gav dit Liv for mig!
 Indhyl med Kjærlighedens Flig
 Min Armods Dødningflæde!
 I Livets Lysdragt, Du mig gav,
 Før naadig mig fra sprængte Grav
 Ind til min Herres Glæde!

LXVI.

Gen og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Joh. 4 E. 46 B. Den kongelige Mand.)

Mel. Kommer til mig, sagde Guds Son.

1.

For Merkets Børn er Under skeet:
 De Blinde store Tegn har seet;
 De vantroe Hjerter troede.
 Endnu maa mægtigt Under see;
 Guds store Tegn jeg skulde see,
 Hvis Aanden i mig boede.

2.

O tyede jeg i Nød til Gud,
 Jeg mangengang med Sorg gif ud
 Og kom med Fryd tilbage.
 O mangelstund bortveg min Nød;
 Den leved, som jeg troede død —
 Til Lovsang blev min Klage.

3.

D Herre! er min Tillid stærk,
 I mig det største Underværk
 Din Styrkes Aand fuldbringer:
 Min Sjæl foruden Dig var død;
 I Aanden salig og gjensød,
 Den sig til Dig udsvinger.

LXVII.

Alle Helgens Dag.

(Evang. Matth. 5 C. 1 B. Jesus prædiker om Salighed.
 Lectien Ab. 7 C. 1 B.)

Mel. Vor Gud han er saa fast en Borg.

1.

Halleluja! om Seir og Fred
 Kan de Gjenløste sjunge.
 Halleluja! om Salighed
 Sjung frydefuld, hver Tunge!
 De Saliggjortes Hær
 Staaer Herrens Throne nær:
 Den gode Strid de fired;
 De see Guds Herlighed —
 Gud gav dem Livsens Krone.

2.

I Lysets Seiersklædebon
 De knæle for Guds Throne,

I Glæde af Herlighedens Aand,
 Mens alle Himle tone.
 De Palmen, eviggren,
 Næbøise for Guds Søn;
 I Engles Paradiis
 De sjunge: Tak og Priis!
 Gud evig Lov og Ære!

3.

Den Salighed Forklartes Røst
 Kun salig kan udsege:
 Den forrigfulde Sjæl fandt Trost,
 Fred den Fredsommelige;
 Rig blev den arme Aand,
 Fri Den, som laae i Baand;
 Den Sjæl, som Uret led,
 Gik til sin Herres Fred,
 Er salig i Guds Rige.

4.

Halleluja! de Seier vandt
 De saliggjorte Sjæle:
 De Herren søgte, de ham fandt;
 Paa deres Bei vi knæle!
 Gud! styrk os paa vor Gang,
 At vi med Seiersfang
 Engang med Tak og Priis
 I Engles Paradiis
 Halleluja kan sjunge!

LXVIII.

To og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 18 C. 23 B. De 10000 Pund.)

Mel. Nu hviler Mark og Enge.

1.

Du bed mig bede, Fader!
 Forlad, som jeg forlader
 Min Skyldner, Synd og Brøst!
 Bee, Bee, hvis jeg nedbeder
 Mig gennem Evigheder
 Forbandelsen med frække Røst!

2.

At, kan paa Nag jeg glemme,
 At, kan min Sjæl ei glemme
 Sin Harm til Sol gaaer ned;
 Min store Skyld og Brøde
 Bag sidste Aftenrøde
 Mig domme vil i Evighed.

3.

Barmhjertighedens Fader!
 Hvis Du ei Skyld forlader,
 Min Sjæl forgaaer for Dig.
 Din Kjærlighed mig lede,
 At jeg med Haab tør bede:
 Som jeg tilgav, tilgiv Du mig!

LXIX.

Tre og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 22 C. 15 B. Skattens Mynt.)

Mel. O store Gud, din Kjærlighed!

1.

I Herrens Frygt min Sjæl er fri,
 Naar Retfærds Lov mig binder;
 Den Glands, Guds Tjener hersker i,
 Fra Magtens Gud udrinder:
 Det Hoved, Du har salvet, Gud!
 Skal Folk og Riger ære.
 Du sendte Lovens Kæmpe ud;
 Hans Haand skal Sværdet bære.

2.

Forgjeves bæres Sværdet ei:
 Gud styrker Kongers Slotte;
 Ei Falskhed tryk paa mørke Veie
 Skal Majestæter spotte.
 Giv Gud hvad Guds er! — Loven bød —
 Giv Keiser Skat og Ære!
 Den Lov, Guds Søn paa Jord adlød,
 Hver Sjæl skal hellig være.

3.

O Du, som i din Vældes Haand
 Al Verdens Kroner veier!
 Send kronet Tjener Viisdoms Aand!
 Giv Retfærds Kæmpe Seier!

Lad Kjærlighed hos Magten boe
 I Jordens Throners Skygge!
 O lad din Fred i Haab og Tro
 Velsignet blandt os bygge!

LXX.

Fire og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 9 C. 18 B. Den blodsottige Dvinde.)

Met. Hjertelig mig nu længes.

1.

Der er et helligt Bærg
 Imod al Verdens Nød:
 Den Tro, som flytter Bjerge,
 Bekæmper Sorg og Død.
 O kunde jeg bevare
 Den Tro i fromme Sind,
 Mig Herrens Englefare
 Bar i Guds Himmel ind.

2.

O kunde jeg det finde
 Det Ydmygheds Klenod,
 Hvormed blodsottig Dvinde
 For Frelsens Herre stod;
 Jeg skulde og fornemme
 Hvad ydmyg Tro formaaer.
 Den store Frelser's Stemme
 Til alle Sjæle naaer.

3.

Vær trostlig! Ordet toner
 Igjennem Evighed:
 Ved Kraftens Haand han throner,
 Som al vor Trængsel veed.
 Hans Navn jeg vil paakalde
 Med Tro i svarest Nød;
 Hans Magt jeg vil bonfalde,
 Er al min Glæde død.

4.

Hans Navn jeg frelst skal love
 I Tro med evig Trøst:
 De Døde her kun sove;
 De vækkes ved hans Røst.
 O Du mit Skjold, mit Bærge
 Imod al Verdens Nød!
 Den Tro, som flytter Bjerger,
 Skjenk mig i Liv og Død!

LXXI.

Fem og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 24 C. 15 B. Udelæggelsens Bedrøftelighed.)

Met. Guds Godhed ville vi prise.

1.

Jeg vil min Gud paakalde
 Den Stund, han er mig nær;
 I Herrens Haand vi falde,
 Naar Alt omstyrter her!

Hjemfølgelfernes Stund
 Ei trygge Synder stuer;
 Den vækker, før den truer,
 Med Gru hver Sjæl af Blund.

2.

Den Jord, hvorpaa jeg træder,
 Henruller under mig
 Foruden Baand og Rjæder
 I Luft vidunderlig.
 De tusind Stjerners Hær
 I Herrens Haand de hvile;
 Til evig Grav de ile,
 Er deres Time nær.

3.

Min Gud! Du Sole tænder;
 De slukkes paa dit Bud.
 I Storm og Luer sender
 Du Magtens Engle ud.
 Hvor Livet boer idag,
 Imorgen Døden bygger;
 Den Sjæl, Guds Kraft omsthygger,
 Boer under Palmers Tag.

4.

Paa Naadens Piller hviler
 Det store Herrens Huus;
 Did Livets Arving iler
 Fra sprængte Graves Gruns;

Der ved Guds Vældes Haand
 Min Frelser paa mig kalder;
 Der hør, naar Verden falder,
 I salig Fred min Aand!

LXXII.

Ses og tyvende Søndag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 11 C. 25 B. Jesus priser Guds Bøie.)

Mel. Søde Jesu, vi er her.

1.

Lov og Tak og evig Priis
 Bære Himlens, Jordens Fader!
 Sjælens tabte Paradiis
 Atter saligt sig oplader;
 Flammesværdet er forsvundet,
 Livets grønne Træ gjenfundet.

2.

Fred og Frihed ei forsvandt;
 Idmyg Tro det har erfaret:
 Hvad ei Verdens Vise fandt,
 Aandens Børn blev aabenbaret:
 Under Aaget, som ei tynger,
 Friggjort Sjæl Guds Fred lovsynger.

3.

Let er Byrden, Gud mig gav;
 Jesu Krost min Sjæl husvaler.
 Underfuldt fra Kors, fra Grav,
 Guds Eenbaarne til mig taler.
 Korset blev min Himmelfstige,
 Graven Porten til Guds Rige.

4.

Lys nu, Kors! og straal nu, Grav!
 Straal, i Herrens Lys forklaret!
 Han, som Døde Livet gav,
 Har dets Løndom aabenbaret:
 Herrens Veie skal de Vise,
 Skal umyndig Sjæl lovprise.

LXXIII.

Syn og tyvende Sondag efter Trinitatis.

(Evang. Matth. 17 C. 1 V. Jesus forklares paa Bjerget.)

Mel. Nu velan vær glad tilmode!

1.

Store Syn er aabenbaret;
 Ei det straaler meer iløn:

Over Bjerg og Sky forklaret,
 Lyser Guds eenbaarne Søn.
 Sjælen seer hans Herlighed,
 Voier sig i Støvet ned;
 Aanden sig i Skyen rører —
 Herrens Røst al Verden hører.

2.

Herrens Søn, den Elskelige,
 Bærer Lysets Seierskrands.
 See, forløste Aander stige
 Saliggjorte til hans Glands.
 Frelser! op jeg seer til Dig;
 Dybe Længsel hæver sig:
 Salig hvo hist Bolig bygger!
 — O men Sky mig overstygger.

3.

Klar dog gennem Skyen glimter
 Guddomsherlighedens Pragt;
 Høit i Aandens Lys jeg skimter
 Den Forklartes Seiersdragt,
 Alle Verdens Sorger flye:
 Røsten gennem klare Sky
 Bældig Verden gennemtrænger —
 Evighedens Port den sprænger.

4.

Naadens, Salighedens Rige
 Staaer paa evig Grundvold fast:

Jorden saae Guds Elstelige,
Himlens store Forhæng brast.
Glandsen af Guds Herlighed
Strømmer over Jorden ned:
Frelsens Seir er aabenbaret —
Herren har sin Søn forklaret.

Psalmer

og

religiøse Sange

til

forskjellige Leiligheder.

July 1877

Religious Standard

Published Weekly

Aftenfangs-Psalmer i Advent og Jul.

I.

Første Søndag i Advent.

(Epist. Rom. 13 C. 11 B. Tiden og Stunden er der at opstaae af Søvn.)

Mel. Vind nu op i Jesu Navn!

1.

Dybe Sjælesøvn, bortfly!
Aandens Nat er forbigangen.
Dunkle Jord, i Dæmrings-Sangen
Priis Guds Riges Morgengry!
Flygter Nattens onde Drømme!
Bær, hver Mørkets Aand, og vig!
Over Verdens Nat udstømme
Straaler fra Guds Himmerig.

2.

Lysets Røge selv er nær;
Livets store Herre kommer:
Med al Verdens lyse Dommer
Kommer Himlens Englehær.
Uden ham en Drøm var Livet,
Al dets Glæde Gjøgletant:
Skyggeliv kun blev mig givet,
Medens Mørkets Baand mig bandt.

3.

Livets Fødselsstund er nær;
 Ingen Sjæl skal længer sove:
 Baagne vil jeg og høilove
 Sandhedslivets Morgenstjør.
 Verdens Frelser, Mørkets Dommer
 Abner Himlen i sin Favn.
 Priset være han, som kommer
 I Gudherrens store Navn!

II.

Anden Søndag i Advent.

(Epist. Rom. 5 C. 4 B.)

Taalmodighedens og Trostens Gud give eder, at I kunne have
 eet Sind iblandt hverandre efter Jesum Christum, paa det
 I cendragtigen med een Mund kunne prise Gud, vor
 Herres Jesu Christi Fader.

Mel. Hjertelig mig nu længes.

1.

Igjennem Nat og Trængsel
 Gaaer Sjælens Balfartsgang
 Med stille Haab og Længsel,
 Med dyb Forventningsfang.
 Det gjennem Ratten luer;
 Det lysner gjennem Sky —
 Til Broder Broder stuer
 Og kjender ham paany.

2.

Vor Nat det Lys oplive,
 Som aldrig slukkes ud!
 Eet Sind os Alle give
 I Trængsel Trostens Gud!
 Eet Hjerter kjærligt lue
 I hver Korsdragers Bryst!
 Een Gud, til hvem vi stue!
 Een Tro, eet Haab, een Trost!

3.

Een Røst fra tusind Munde!
 Een Aand i Tusinds Røst!
 Een Fred, hvortil vi stunde!
 Een Frelsens, Naadens Røst!
 Een Sorg, eet Savn, een Længsel!
 Een Fader her og hist!
 Een Udgang af al Trængsel!
 Eet Liv i Jesu Christ!

4.

Saa gaae vi med hverandre
 Den store Pilgrims-gang!
 Til Golgatha vi vandre
 I Aand, med Bøn og Sang!
 Fra Kors fra Grav vi stige
 Med salig Lov og Priis
 Til den Opstandnes Rige,
 Til Frelsens Paradiis!

III.

Tredie Søndag i Advent.

(Epistel 1ste Cor. 4 C. 5 B.)

Dømmer ikke nogen før Tiden, førend Herren kommer, som baade skal føre til Lyset det, som er skjult i Mørket, og aabne bare Hjerternes Raad, og da skal enhver vederfares sin Lov af Gud.

Mel. Jeg raaber fast, o Herre!

1.

Der er et dunkelt Kammer —
 Gudherren kun det seer;
 Der Liv min Jd annammer
 Før den i Verden seer;
 Der Sjælen ene grunder
 Paa londsfulde Raad;
 Der drømmer den om Under
 Og om ufødte Daad.

2.

Det dunkle Gaadefammer
 Jeg skjuler i mit Bryst;
 Hvad Læben ei udstammer
 Der hviffer lønlig Røst.
 Til Sjælen Sjælen taler,
 Og Ingen veed hvorom:
 I Mørke den udmaler
 Sin Fryd, sin Dval, sin Dem.

3.

Hvert Tankelyn, som farer
Igjennem Sjæl og Sind,
Sit Billed dybt bevarer,
Hvor intet Blik naaer ind.
Men o! den Billedsfare
Til Lyset skal udgaae:
Min Gud vil aabenbare
Hvad intet Øie saae.

4.

Han kommer, Herren kommer!
Forstum, hver jordist Dom!
Min Herre og min Dommer!
Ind til din Tjener kom!
I dunkle Hjertekammer
Jeg har Dig Sted beredt!
See! al min Fryd og Sammer
For Dig jeg har udbredt.

5.

Hvad Sjælen lønligst taled
I hemmeligste Stund —
Hvert Billed, den sig maled
Paa dybe Hjertegrund —
Mit Livs, min Tankes Gaade
Fra Evighed Du veed —
O Herre, døm i Naade!
Dit Navn er Kjærlighed.

IV.

Sjerde Søndag i Advent.

(Epistel Philip. 4 C. 4 B.)

Glæder eder i Herren altid! Herren er nær. Guds Fred, som
 overgaaer al Forstand skal bevare eders Sind i Christo Jesu.

Mel. Min Sjæl nu lover Herren.

1.

Der er en stille Glæde;
 Den flyer ei hen i Veirets Spor:
 Heelt tro den er tilstede,
 Hvor Herrens Fred i Sjælen boer.
 Den Glæde skjult udrinder
 Af Livsens dybe Bæld;
 Den Barnetroens Minder
 Gjenfoder i min Sjæl:
 Den bærer mig tilbage
 Til Aandens Paradiis —
 Hensmelt, hver jordist Klage,
 I himmelft Lov og Priis!

2.

Med Guddomslivets Glæde
 Jeg føler, Herrens Aand er nær;
 I mig er Gud tilstede:
 Jeg lever i hans Bæsen her —
 O Liv, foruden Ege!
 O, Sjæleliv i Gud!
 En Straale fra Guds Rig
 Jeg foer i Verden ud;

I Straalen sig skal sanke
 Livsfarver uden Tal:
 En evig Guddomstanke
 Mit Liv udtale skal.

3.

Guds Billeds Straalefløde
 Skal af min Sjæl udfolde sig
 Med Evigheders Glæde,
 Med Freden fra Guds Himmerig.
 O store Sjæle-Seier!
 O Liv i Manders Land!
 O Fred, som overveier
 Al Jorderigs Forstand!
 O Glæde, som udslyder
 Af Mandens Liv i Gud!
 Med dig jeg salig bryder
 I evig Lovsang ud.

V.

Zulepsalme.

(Epistel Ebr. 1 G. 1 B.)

Mel. Af Høiheden oprunden er.

1.

Fornem det, Jord, med Sjælesands
 I Guddoms-Herlighedens Glands
 Et Barnevie spilled!

D, med hiint Guddoms-Barneblif
 Med alle Sjæles Liv udgif
 Guds Bæfens klare Billed.
 Hør det! hør det! — Engletunger
 Heit udsjunger —
 Fred og Naade!
 Løst er Livets store Gaade.

2.

Al Verdens Kaar forvandlet blev,
 Hvor Stjernen Frelsens Bei bestrev
 For Hyrder som for Bise.
 See! Stjernen over Hytten staaer,
 Hvor Slægter med Guds Engle gaaer
 Guds Billed at lovsprise.
 Jubler, jubler, alle Tunger!
 Og lovsjunger
 Frelseraanden
 Med Guds Magt i Barnehaanden!

3.

Smelt, smelt hver Steen i Sjæl og Sind!
 Bortrul med Taaren af hver Kind! —
 Bliv Fryd, Alverdens Jammer!
 Guds Fred, uendelig og stor,
 Med Kjærlighedens Verden boer
 I Barnets Hjertekammer;
 Hør det, hør det! Evigheder!
 — Fred udbreder
 Barnehaanden.
 Over Jord fløi Himmelaanden!

Forargelsen.

Paa din Brede ikke ortandes med den Mand, hvis Ibrat Lykkes,
med den Mand, som begaaer Ewig!

(Davids Ps. 37, 7.)

Harmer dig Dndskabens vundne Spil,
Dg frænker dig Slethedens Lykke,
Dog spørg ei: hvor er Gjengjeldelse til?
Dg hvor den Retfærdiges Smykke?

Blomstrer i Verden den gylde Sæd,
Dg trædes den ægte med Fodder,
Dog siig ei: Løgn har evindelig Fred;
Men visnet er Sandhedens Rødder.

Dndskaben vinder sit Spil med Nag,
Dg bitter er Slethedens Glæde.
Det skumle Die, der haanleer idag,
Til sidst dog vil bitterligst græde.

Raab ei Gjengjeldelsens Time frem!
Redbed ei fra Himmelen Lynet!
Det farer ned over Synderes Hjem
Dg blender med Rædsel dig Synet.

Tænk paa den Glette med Sorg i Sind.
Dg bed for de syndige Sjæle!
Gif ingen Synder til Frelseren ind,
Du selv skulde udelukt knæle.

Løfter du Stenen med Retsfærd's Harm,
 Naar Synderens Dommedag kommer,
 Rast Stenen ydmyg! grib i din Barm!
 Og bed til Forbarmelsens Dommer!

Lys i Mørket.

Mørkhed er og ikke mørk hos Dig, og Natten maa lyse som Dagen.
 (Davids 139te Ps. V. 12.)

Herre! hører Du hvor Hjertet klager?
 Hører Du hvor blødende det slaaer?
 Seer Du Drmen, som det lønlige nager?
 Gud! ja Du mig kjender og randsager,
 Du kun mig forstaaer.

Du forstod min Tanke i det Fjerne,
 Du mig fordum fulgte i min Nat —
 O! til Dig betroede jeg mig gjerne,
 Og forlod mig end den sidste Stjerne —
 Var jeg ei forladt.

Gud! din Aand omkring mit Leie svæved,
 Gud! din Haand mig leded paa min Vej,
 Og naar Jorden under Foden bæved,
 Jeg til faste Himmel Diet hæved,
 Og jeg skjælved ei.

Er det end din Haand, som mig hensejrer?
Gaaer endnu Du med mig paa min Vej?
Er det end din Stemme, som jeg hører?
Eller er det Stormen, som mig rører?
— Gud! forlad mig ei!

Af! hvi mon din Haand Du fra mig drager?
Herre! — af! hvor skal jeg vandre hen?
Er Du vred paa mig, fordi jeg klager?
Vender Du Dig bort, naar jeg forsager?
Herre! — kom igjen!

Da jeg var et Barn, Dit Navn jeg priste,
Det mig var saa vel, saa underfuldt;
Dengang kunde Verden mig ei friste,
Gud i Himlen mig sit Nafn viste,
Nu har han det skjult.

Herre! men Du seer dog hvor jeg vanter,
— Ei dit Døi blendes i din Sky —
Hjertet seer Du, naar det tvivlsfuldt banker,
Sjælen gyser selv for — sine Tanker,
Vil sin Dommer flye.

Men hvorhen skal for din Aand jeg vige?
Hvor er Skjuleet hvor Du mig ei seer?
Møder jeg Dig ei i Himlens Rige?
Vil jeg i den dybe Afgrund stige,
Er Du da ei der?

Flygter jeg paa Morgenrødens Vinger,
Om jeg fjernt ved Verdens Ende boer,

Gaaer jeg did, hvor Nattens Fugl mig bringer,
 Mon Du der ei Tordenkilen springer
 Mod den faldne Jord?

— Dog, jeg vil ei skjælte for din Brede:
 Fader! Du er god, som Du er stor;
 Fader! Du har seet min Anger græde,
 Og hvor frelst Syndere sig glæde,
 Evig Naade boer.

Naade, Fader! Naade for min Brøde!
 Har jeg elsket Verden meer end Dig —
 Glemte jeg, naar mine Taarer fløde —
 Glemte jeg, naar mine Elskte døde,
 Gud! at prise Dig — —

— Herre! Du mig kender og randsager,
 Prøv mig, straf mig! men forlad mig ei!
 O, lad Drmen døe, som Hjertet nager!
 Led mig — naar i Natten jeg forsager —
 Paa en evig Ve!

Dauids gyldne Smykke.

(efter Dauids 16de Psalmc.)

Bevar mig, min Gud! til Dig staaer min Lid;
 Til Dig jeg oplofter mit Die.
 Er Herren mit Skjold i Verdens Strid
 Alverden skal mig ei boie.

Min Sjæl til sin Gud opløfter sin Røst:
 I Dig jeg al Magtfulde eier;
 Med Dig har jeg Hæres Kraft til Dyst,
 Og hver min Kamp er en Seier.

Til Dig jeg udraaber: Du er min Gud!
 Min Sjæl i din Gjerning sig glæder.
 Jeg breder dit Riges Banner ud,
 Og din er Seirenes Hæder.

Jeg staaer blandt dit Riges Kæmper med Lyft,
 Og Fjenderne flye for din Vælde.
 Jeg hviler hos Dig paa Fredens Ryst,
 Hvor Livets Kilder fremqvælde.

I Palmers Lunde bygger jeg her;
 I Ristigheds Dal jeg mig glæder;
 Min Arvelod blev mig saare kjær:
 Den faldt paa yndige Steder.

Jeg priser dit Navn, min Gud, under Sky,
 Din Fred hos Bellsignelsers Strømme;
 Min Sjæl under Stjerneteltets Ly
 Dig priser salig i Drømme.

Mig vækker med Himmellustning din Aand;
 Den fuser paa Morgenrødvinger.
 Selv har jeg Dig ved min høire Haand;
 Din Kraft mit Dagværk fuldbringer.

Skal ogsaa Alverdens Lyster og Bee
 Til Gravenes Skygger nedstige,

Forraadnellen skal min Sjæl ei see,
Min Aand ei Dødnings Rige.

Dit Afsyn, min Gud, Du har mig afflørt;
Min Sjæl ei hos Dødnings bluner.
Min Gud har til Livets Bei mig ført,
Til Salighedens Pauluner.

Haab paa Herren!

Vec mig, dersom jeg ikke troede, at see Herrens Betsignelse i de
Levedes Land. Haab paa Herren! vær frimodig og han
skal styrke dit Hjerte. Haab paa Herren!

(Ps. 27, 13. 14.)

Haab paa Herren med freidigt Mod!
Dg han skal styrke din Sjæl,
Drifker saa Jorden dit Hjerteblood,
Dg svinger Dglen din Hæl.

Myrder Fjenden med giftigt Sværd,
Din Sjæl er ei i hans Haand.
Sjælens Fader sit Barn har kjær,
Dg evig vaager hans Aand.

Verden venter sin sidste Stund;
Dg Dglens Slægt skal forgaae.
Livet i Sjælens dybe Grund
Skal frist af Gruben opstaae.

Haab paa Herren! han staaer dig nær,
 Naar Verdens Lys er udslukt:
 Sjælen, som seer gjennem Diet her,
 Seer Lys, naar Diet er lukt.

Haab paa Herren! hans Liv er dit!
 Dit Livs Forklarer blev han;
 Dit er det Hjem, hvor han samler Sit,
 Din Arv de Levendes Land.

Fortrosthing.

(efter Davids 23de Psalmc.)

Frelseren er mig en Hyrde god;
 Hos ham skal jeg Intet savne:
 Lammet hviler ved Hyrdens Fod,
 Rævnes med kjærlike Navne.

Saaet jeg flyede fra Ulves Land;
 Mit Blod til hans Fod er rundet.
 Selv han bar mig til Rildens Rand;
 Der har jeg Rægedom fundet.

Hovedet hviler jeg i hans Skjød;
 Jeg lædskes af Livets Bænde.
 Palmen kjoler mig Dagens Glød,
 Svaler min brændende Bænde.

Skal jeg end vandre til Ormes Land
 Og gaae gennem Dødens Skygger,
 Hos mig vandrer i Skyggen han,
 Lyser hvor Rædselen bygger.

Ud fra Forraadnellsens Hjem jeg gaaer;
 Forbarmellsens Haand mig qvæger:
 Hos mig Kjærligheds Fyrste staaer,
 Rækker mig Saligheds Væger.

Lovsang.

(Efter Davids 104de Psalmc.)

Hæv dig, min Sjæl! en Stund fra Støvets Kjæder,
 Til Anders Herre, Universets Aand!
 Priis ham, som danned Støvet i sin Haand
 Til Sjælens underfulde Balfartsklæder!

Priis Herrens Storhed, Herrens Majestæt!
 I Lyset skjult, han vandrer allevegne:
 Hift for hans Fod et Teppe blev udbredt,
 En Himmel hvalt, høit over Jordens Egne.

I Vandene han bygger hvælvet Sal,
 Fra Skyens Tordenvogn han Lynet svinger.
 Jord, Himmel, Hav og Luft er Herrens Hal,
 Og vældig farer han paa Stormens Binger.

Ham tjener Elementers Ræmpemagt
Hans Sendebud er Engle fra det Høie;
Hans Haand er over Verdnerne udstrakt,
Dg ydmyg de henrulle for hans Dje.

Chaotisk hvirvled de for Rattens Bind
En formløs Masse, hvor Atomer strede,
Afsgrunden skjuled Jorden, som et Klæde,
Høit Bolger brused over Bjergetind.

De flyede, Herre! for din Stemmes Torden:
Du truet — Elementerne adlød;
Uroffelig grundfæstede du Jorden,
Dg Vandene til Oceanet flød.

Dg Bjergene mod Himlens Stjerner stige,
Dg Dalene nedgled til Bjergets Fod;
Men vældig Du paa Grændsen monne pege,
— Dg Bjerg og Dal ved Grændsen stille stod.

I Dalen lod Du Flod og Kilde rinde,
Du lod dem flyde mellem Bjerg og Fjeld,
At Drknens vilde Dyr dem maatte finde,
Dg Himlens Fugle naae de friske Væld.

Dg Høi og Slette Du fra oven vander,
Med Frugt du signer Jordens Moderfjød,
Dg Græs og Urt for Dvæg paa Marken stander,
Paa Agren voxer Menneftenes Brød.

O! Du, som Druen hang i Rankens Skygge,
Oliverne i Olietræets Ly!

Du lærte Fuglen kunstig Rede bygge,
Dg Menneſket til ſikre Hytte tye.

Du lærte Nattens Dronning Tiden maa
Dg gaae ſin Cirkelgang ved Fakkelftin,
Du farved Morgenrødens Roſenkind,
Du tændte Dagens Ild og Aftnens Straale.

Dg naar din Sol i Volgen kjøler ſig,
Dg ſtjernevirket Dække Jorden ſkjuler,
Gaae Skovens vilde Dyr af deres Huler,
Om deres Føde raabe de til Dig.

Naar Hanen galer, Lyſets Engel ſmiler,
Gaaer Menneſket til vante Gjerning ud:
Han ſøger og ſin Føde af ſin Gud,
Dg træt og qvæget han ved Aften hviler.

Hvo tæller, Herre! dine Gjerninger?
Hvor viſelig opholder Du dem alle!
Som Havets Sand er dine Verdenes,
Dg ei forgjeves kan et Stovgran falde.

I Luften ſjunge Fuglene din Priis,
I Skoven Løven om din Bælde brummer,
Dg hvor uhyre Hav blaalæbet ſtummer,
Selv tauſe Slægter vidne: du er viis.

Der ſvømme dine Hvaler om ſaa vide,
Blandt Myriader, ſom Du Aande gav;
Der dine Børn paa lette Planker glide
Imellem Himlens Hal og Dybets Grav.

Dg Alle, Alle see til Dig, o! Fader,
Du giver, og taknemmelig sanke de:
Betimeligen Du din Haand oplader,
Dg Alle møttes med Belsignelse.

Dg naar Du deres Aand tilbagefalder,
De Aanden give hen — og worde Stov;
Saa leger Binden med nedkastet Lov,
Saa bøier Blomsten Hovedet og — falder.

Udsender Du din Aand, da skabes de,
Ufødte fødes, nye Slægter leve.
Men, Herre! rører Du ved Bjergene,
Da tænde de din Altarild og — bære.

Stor er Du Gud! ja stor evindelig,
Dig søger Tanken og nedtumler svimmel,
Men dine Gjerninger, din Jord, din Himmel,
Alt Herre! vidner, lover, priser Dig.

Dg jeg vil prise Herren mens jeg lever,
Lovssunge ham indtil jeg gaaer herfra,
Til Harpen tier og min Aand bortsvæver,
Den Herren prise skal, Halleluja!

Den Miskundelige.

(Efter Davids 37te Psalme, 6—10.)

/ 6

Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud!
 Din Trofasthed naaer dine Skyer;
 Din Retfærdighaand over Bjergene ud
 Er strakt over Dale og Byer.

Som Himlenes Favn er din Kjærlighed, Gud!
 Som Havenes Dyb dine Domme.
 Til Frelsen fører Du Sjælene ud,
 Vil Skabningens Suk ihukomme.

Hvor dyrebar er dog din Miskundhed, Gud!
 Hvor Menneſtebornene bygge!
 I Mulm er Kjærlighedsvingen bredt ud —
 Vi skjule os under dens Skygge.

Du quæger i Orken den tørstende Sjæl —
 Du bjerger den bærende Due —
 Hos Dig er Livets det evige Væld,
 Og Lys i dit Lys skal vi stue.

Høstpsalmer.

I.

(Efter en regnsfuld Sommer.)

Mel. Hvo illsun lader Herren raate.

Bær lovet, Herre i det Høie!

Din Miskundhed er evig stor:

Du vender ei fra os dit Die;

Dit Afsyn lyser over Jord;

Belsignet i din Soleglands,

Vi fletted Høstens gyldne Krands.

Din Haand var over Dal og Enge,

Naar Himlens Sluser aabned sig;

Dg trued Skyens Strøm end længe

Med Syndflod over Jorderig,

I Skyen Pagtens Bue stod

Dg vidned: Gud os ei forlod!

D! salig Hvo med Taalmod sætter

Sin Lid, o store Gud, til Dig!

Du med Belsignelse os mætter,

Du hører spæde Ravnens Skrig;

Du kommer fattig Spurv ihu,

Dg Markens Lillie klæder Du.

O, Fader! ingen Sjæl Du glemmer;

Lad os ei heller glemme Dig!

Naar Engles Chor din Priis istemmer,

Bær priset og paa Jorderig!

Send os din Aand i Jesu Navn!

Indslut os evig i din Favn!

II.

Mel. Søde Jesu! vi er her.

Ton med glade Sjæles Røst,
 Lovsang over Kirkevænge!
 Takkesang i gylde Høst
 For hvert Reg fra Mark og Enge
 Tak for Himmeldug i Dale!
 Tak for Sol fra Himmelsale!

Store Gud! vidunderlig
 Skaber Du i Vaar, i Sommer:
 Froets Blomster kom fra Dig;
 Blomstens Frugt fra Dig nu kommer.
 Dit er Lyset i hver Stjerne;
 Dit er Livet i hver Kjerne.

Lys og Liv i Solens Glands
 Strømmer ud fra Dig, o Fader!
 Under dine Himles Krands
 Jorden i dit Hav sig bader;
 Dybt, hvor Jordens Kraft sig rører,
 Magten, Herre, Dig tilhører.

Tak og Ære, Lov og Priis
 For hver Frugt af Jordens Sommer!
 Evig Lov i Paradiis,
 Naar dit Riges Høstdag kommer!
 Giv til Aandens Sæd i Dale
 Salig Høst i Himmelsale!

III.

Mel. Af Høstheden oprunden er.

Din Jord, o Gud, staaer grøn hver Aar;
 Dog Livslens Naab din Himmel naaer:
 Vi frygte, Du os glemmer;
 Vi see til Veir, vi see til Sky;
 Du sender Regn og Sol paany,
 Du al vor Frygt beskæmmer.
 Marker, Sletter Du forgyllder;
 Høsten fylder
 Tomme Lader —
 Og vi prise Verdens Fader.

Din Himmel, store Gud, staaer fast:
 De høie Stjerner's Baand ei brast;
 Du lader dem ei falde.
 Paa Jorden under flygtig Sky
 Vil Haab og Tro med Veiret flye —
 Tilgiv os Daarer alle!
 Evig lyser Himmelborgen;
 Verdensforgen
 Lad ei fue
 Aanden, som vil opad stue!

Vi veed det, Fader! i din Haand
 Er Sjæl og Legem, Liv og Aand.
 Du Jords og Himmels Bærer!
 Du klæder Villien underfuld;
 Du kalder Brødet frem af Muls;
 Du Ravn og Spurv ernærer.

Jordens, Himlens Sjælestemmer

Du fornemmer.

Du oplader

Ewig os din Favn, o Fader!

Høstfang.

Met. Nu titte til hinanden etc.

Det luster mildt i Høst fra Betsignelfernes Hjem:

Paa Mark og Eng Guds Sendebud udvandre.

Ufsynlige gaae de med Meierne frem:

Guds Have de mindes med hverandre.

I Paradiset voxed Betsignelfernes Straa
Med Hvedens Ar og Rugens rige Bipper;
Betsignet her følger, hvor Kornagre staae,
Et Paradiishav foruden Klipper.

Og over Arehavet der jubler Lærkesang;
I Kloverengen muntert Leen klinger;
Med Riverne Høstpiger stoffes paa Bang;
Glad Høstkarlen Meieredet svinger.

Tung ruller lange Høstvogn til By med Markens Skat;
Men let og raft paa Stænge gjemmes Skatten.
Paa Marken er Færdsel fra Daggrø til Nat,
Om Liv sjunger Dagen fro til Natten.

Guds Engle kan sig glæde ved Menneftenes Høst,
Naar fromme Sjæle frydes ved Guds Gaver.
Selv Dyret sig glæder ved Høstlivets Lyst;
Smaaafugl holder Gilde mellem Træer.

Frit Dyr og Fugl har Klæder, om Føden maae de gaae:
 De søge glad, og lystelig de finde;
 Som Fugl høster Årsanker uden at saae,
 Som Ruth gaaer til Høsten fattig Dvinde.

Nu frydes rige Bonde og Fattigmand er glad,
 Hos Gavt paa Tøft staae Markens rige Stafte.
 Dog størst bliver Glæden i Frelserens Stad,
 Naar evigt vi Høstens Herre takke.

Bryllupsfang

(til en opgivet Musf).

Spiir stjønt hver Dag,
 Du Frø fra Livets Have!
 Bor! — bliv Blomsterflor!
 Bliv Himmelflor
 Med paradisiisk Duft!
 Kjærligheds Liv!
 Bliv Evigheders Gave!
 Bor med din Himmelfraft —
 Med din Himmelfryd i jordisk Luft! ::
 Bliv Blomsterflor
 Med paradisiisk Duft!
 Bliv Himmelflor!

Confirmations-Sange.

(satte i Musik af N. Bay).

I.

Sør Confirmationen.

Priser, o! priser den Eviges Navn!
 Anden sig nærmer i hellige Toner;
 Børnene kalder den store Forsøner,
 Vil dem velsigne i frelsende Favn.

Kommer, o! kommer! — vi høre ham sige —
 Eder tilhører Himmelens Rige.
 Følger, o! følger den salige Røst!
 Du, som han favnede før Læben fik Stemme!
 Nu skal du aldrig Indvielsen glemme —
 Synk til den Helliges Bryst!

Dig han elskede, før du Lyset stued,
 Dig han elste skal, naar det er slukt;
 Han har Slangen knuust, hvis Braad dig trued;
 Han har Gravens store Segl opluft;
 Følg ham from i Livet og i Døden!
 See hans Bei, den gaaer mod Morgenrøden —
 Tag hans Kors, og sværg ham evig Tro!
 Og du i hans Paradis skal boe.

Salighed han dig beredte,
 Skrev dit Navn i Livets Bog;
 See! de Arme er' udbredte,
 Som fra evigt Malm dig drog.

Fra hans Die Lyset blinker;
 I dets Straaler hæv din Aand!
 Fromme Barn! din Jesus vinker:
 Giv din Sjæl kun i hans Haand!

II.

Efter Confirmationen.

Det er fuldbragt — Du har det hørt,
 O Gud! Du har det skuet:
 Indvielsen har Sjælen rørt
 Og Hjertet fromt opluet;
 Med Taarer dine Christne smaa
 Bellsignet for dit Nafsyn staae.

Forlad dem ei i Provens Stund!
 Du evige Forsoner!
 Dp væk dem af den store Blund
 Med Naadens Himmeltoner!
 Lad frelst dem for dit Nafsyn staae,
 Naar Jord og Himmel skal forgaae!

Omsuus dem med dit Bingeslag!
 Du Aand fra Lysets Rige!
 Lad ei dem glemme Pagtens Dag,
 Naar Verdens Længsler stige!
 Omsæev dem saligt hvor de gaae,
 Til hist de for Guds Nafsyn staae!

Sang ved Nadverens Fæst

(til Musikken af det gamle Salve Regina).

Herre! Herre! Du kalder —
 Kalder til Livet Dødsarvingen
 Synd, fly og skjul dig!
 Død, slip dit Bytte!

Herren kalder.

See! han er Veien!

See! han er Livet!

Følg ham, o følg ham!

Da lever du evig.

Med sit Liv, med sit Blod,
 Med sin Kjærligheds Fylde
 Af Morthedens Dyb han dig løser,
 Kjærlighedens, Salighedens Herre.

Pris og Ære

Dig, Alforbarmer!

Alle Knæ for Dig sig bøie!

I Dig de frelstte Sjæle,

Med Gud forsonet, sig samle —

Din Frelserarm

Til Faderen os hæver.

Vær priset, o Herre!

I Evighed vær priset!

Evig, evig, o Frelser!

Salig er din Ihukommelse:

I os Du lever,

I Dig vi leve!

Evig! evig!
 Du gjennem Graven
 Gaaer til din Fader —
 Fader! O Fader!
 Dpreis os i Sønnen!
 Med sit Liv, med sit Blod
 Han dit Liv os har givet —
 Din Aand han i Natten os sender,
 Kjærlighedens, Salighedens Fader!

Din er Magten
 Og Herligheden,
 Dit er Riget, din er Guden!
 Din Himmel staaer os aaben —
 Dit Rige skal vi arve —
 Din Herlighed
 Vi skue skal og — leve.
 Vær priet, o Fader!
 I Evighed vær priset!

Den indre Fjende.

(Bods-Psalme.)

Mel. Af dybeste Nød lader os til Gud etc.

Jeg seer Guds Riges Herlighed;
 Men store Syn bortsvæver:
 Jeg gaaer mod Gravens aabne Bred
 Og for dens Afgrund bæver.

Med Verdens Strid i fredløs Hu,
Jeg kæmper spærs Kamp endnu
Mod Fjenden i mit Hjerte.

Men Gud, din Fjende boer i mig,
Fra Dig han vil mig drage;
I Sjælens Dyb han skjuler sig,
Vil al min Fred borttage.
Min Gud og Dommer, giv mig Frist!
Ræk mig dit Skjold, o Jesu Christ!
Mod Fjenden i mit Hjerte!

Lad Naadens Stund ei rinde ud
Før Frelsens Bei er fundet!
Kald ei mig for din Domstol, Gud!
Før jeg har Seier vundet!
Ræk mig dit Kampsværd, Jesu Christ!
Knuus med dit Kors i Naadens Frist
Dødsfjenden i mit Hjerte!

Den Gjenfødte.

Vig fra mig, mørke Frister!
Jeg vandre vil paa Herrens Bei;
Af Naadens Haand du vrister
Min arme Sjæl nu ei.

Ei meer Du her mig vise
 Din tomme Verdens Herlighed!
 Gud Herren vil jeg prise,
 Og knæle for ham ned.

Hos ham jeg kun kan hvile,
 I ham jeg leve vil og døe;
 Til ham jeg frelst skal ile
 Fra Sodoms Flammesø.

Jeg seer mig ei tilbage,
 Jeg ryster Støvet af min Fod —
 Lad Herren nu borttage
 Den Jord, hvorpaa jeg stod!

Omsuust af Aandens Vinger,
 Jeg vælter Verdens Byrde af —
 Og luttret Sjælen svinger
 Sig over Dyb og Grav. —

Døden.

(Efter Mynster).

Mel. Jeg raaber fast, o Herre!

Op, Synder af din Dvale,
 See! han for Døren staaer,
 Som skal Guds Dom udtale,
 Til Jorderig forgaaer;

See! Livets stærke Fjende,
 Den Kæmpe, mørk og kold,
 Han vil dig overvinde,
 Han ætter Syndens Sold.

Hvormed vil du ham møde?
 Hvor er det Sværd paa Jord,
 Som Kæmpen kan nedstøde,
 For hvem alt Liv hensoer?
 Hvor er det Skjold at finde,
 Som han ei sonderbrød?
 Han stormer frem iblinde:
 Det er den blege Død.

I Graven har han hjemme,
 Der fører han dig hen.
 Fra Mulmets dybe Gjemme
 Steg Ingen op igjen.
 See! Slægterne bortiled,
 Bliv Støv! var Støvet's Lov,
 Og Læben, som nys smilede,
 Er Ormens fule Rov.

Foroven Dødens Bolig
 Er skjult med Blomster smaa,
 Der sjunger Droslen rolig,
 Der Sorgen taus mon gaar;
 Forinden sidder ene
 Forkrænkelsen paa Liig,
 Og seer hvor dine Vene
 I Muld opløse sig.

— Udrust dig! Hjenden kommer!
 Strid nu den gode Strid!
 Anraab den store Dommer!
 — Hjælp Gud! for evig Tid —
 Lad Sjælen ei forsage!
 — Udstrakt er Kæmpens Haand,
 D! lad ham ei borttage
 Den sonderknuste Aand!

Nei, den indgaaer til Dommen,
 Kan den for Gud bestaae,
 Da, Død! o vær velkommen!
 Du skal ei Seier faae:
 Du Livet kan bortrive,
 Du Hjertet knuse kan;
 Men Herren skal du give
 Den Sjæl, som holder Stand.

Dog, Vee! Hvo kan bestaae?
 Skal Lovens Dom bestaae,
 Selv Helgenen forbande
 Den Stund, han Lyset faae!
 Hvo tør sit Afsyn hæve
 Mod ham, som Tanken veed?
 Skal kun den Rene leve,
 — Far hen, vor Evighed!

— Fortvivl ei! bange Synder!
 See! ved din Side staaer
 Den Herre, som forkynder
 Dig Liv, naar Alt forgaaer;

Mod Salighedens Fiende
 Han rækker dig sit Skjold,
 See! du skal overvinde
 Den Kæmpe, mørk og kold.

Paa Skjoldet Korset luer,
 Malt med din Frelzers Blod;
 Om Helved nu dig truer,
 Ei synke skal dit Mod.
 I Dødens Drmehule
 Lad Støvet styrte ned!
 For Gud skal Korset skjule
 Din Synds Mangfoldighed.

For Dommeren du træde
 Med Skjoldet for dit Bryst!
 Og Englene skal gæde
 Forbarmelse og Trøst;
 Dit Liv er ei udslukket,
 Fordømt er ei din Aand,
 Din Himmel ei tillukket —
 Din Sjæl er i Guds Haand.

Den Døende.

Mel. Jeg beder Dig, min Herre og Gud!

D! ræk mig, Herre! nu dit Skjold,
 At ei jeg skal forsale!

Mig griber Dødens Haand saa kold,
Bil ned i Mulm mig drage.
O! Herre, ræk mig nu din Haand!
Borttag min Affledstaare!
Send mig i Dødens Stund din Aand!
Nu ængstes jeg saa saare.

Min Bei saa stummel er, saa mørk!
O! lad mig ikke grue!
Det Lys, jeg saae i Jordans Ørk,
Lad evig for mig lue!
Du hører mig — du er mig nær,
Hjupsalelse Du bringer;
Er det din Aand, som svæver her
Paa Lysets lette Vinger?

O! er det Dig, som for mig staaer?
Min Herre og Befrier!
Du smiler kjærlig og bortgaaer,
Befsigner mig og tier.
O! kom nu, Død! jeg blegner ei;
Jeg for din Nat ei gyser.
Lad mig nu gaae min Herres Bei!
Hans Afsyn for mig lyser.

Gravfang.

(til en Passions-Choral af Schulz*).

Død! din Volig er oplukket —
 Jord! du tager hvad du gav!
 Gjem det kjære Billed, Grav!
 Her dets Sjælelys er slukket —
 Aanden flygted, Larven faldt:
 Herren har sit Barn hjemkaldt.

Fred med Støvet, vi nedlagde!
 Fred med Aanden, Herren tog!
 Salighedens Time slog —
 Himmeltoner Sjælen vakte —
 Den forløste Aand er fri —
 Ved Guds Throne samles vi!

Jubelpsalme

(for Christendommens Indførelse).

Met. Ver Gud han er saa fast en Berg.

1.

Sjung Jubelhoisang, Folk i Nord,
 Med Slægters Jubeltone!

*) Dgsaa sat i Musik af H. Brodersen.

Hver Christenssjael, som frelst henfoer,
 Hift glædes for Guds Throne:
 I Norden tusind Aar
 Guds Kirkes Grundvold staaer.
 Fra Sjael til Sjael henfoer
 Guds Aand i Frelsens Ord —
 Og Slægters Sjaele leved.

2.

Et Folk mod dybe Midnat sad
 I Dødens Skygger, bundet.
 I Blodsynd Blendværk de tilbad —
 Det Folk har Naade fundet:
 Gjenløser! Frelsermand!
 Du saae til Nordenland;
 De, som Dig søgte ei,
 Dig fandt paa dunkle Veie —
 Og Dødens Skygger flyede.

3.

Til dem, som vandred uden Gud,
 Du lyse Afsyn vendte.
 Du bredte dine Hænder ud
 Til dem, som Dig ei kjendte:
 Med Himmelsklang fra Øst
 I Ordet lød din Røst;
 Den lød med Guddomsmagt
 Om Salighedens Pagt —
 Og Hedninghjerter smelted.

4.

Her er jeg! lod din Røst i Nord,
 Og Konger Knæet boied;
 De Døve hørte Frelsens Ord;
 De Blinde aabned Diet;
 De Fængnes Lænker brast;
 Gudherrens Borg stod fast:
 Guds Riges Kæmper stred;
 De saae hans Herlighed —
 Saae Zions Glands i Norden.

5.

Guds Riges Herlighed udgaaer
 Med Solglands over Jorden —
 Halleluja! dets Lysstrøm naaer
 I tusind Aar til Norden:
 Hvor Hjertet ydmygt troer,
 Den Kongers Konge boer:
 I Lysets Faders Favn,
 I Jesu Christi Navn
 Halleluja vi sjunge!

6.

Vor Sol skal aldrig meer gaae ned!
 Vort Haab skal ei bestæmmes!
 I Jesu Christi Kjærlighed
 Skal al vor Sorrig gjemmes!
 Ved Jesu Christi Tro
 Vor Sjæl i Gud skal boe

Dg flyve høit engang
Med evig Jubelsang
Til frelste Fædres Himmel!

Lovsang

(ved Reformationsfesten).

Mel. Løve den Herre, den mægtige Konge med Tre!

Dig vi lovsjunge, Herre, som Solene tændte!
Stjernernes Konge! Du, som hvert Livslys udsendte!
Herre! dit: Bliv!
Bakte det evige Liv —
Saligheds Lys Du os tændte.

Dig vi lovsjunge, Fader i Sandhedens Rige!
Du, som lod Solen og Månen til os nedstige!
Verden Du gav
Ordet, som sprængte dens Grav,
Kaldte vor Sjæl til dit Rige.

Dig vi lovsjunge, Herre, som Ordet bevarede,
Medens Forblindelsers Nat over Jorden er faret!
Lyste det svagt,
Bogterne har Du opvakt —
Du har paany det opklaret.

Ryttret gjenstraaler Ordet dit Liv over Jorden;
 Svundne Aarhundreders Slægter saae det i Norden;
 Mægtigt dit Ord
 Toner fra Sjæle i Nord
 Høit mod din Himmel fra Jorden.

Vren er din, o Herre, som Solene tændte!
 Magten er din, vor Fader, som Aandslyset sendte!
 Lad det bestaae,
 Lyse, mens Slægter bortgaae,
 Reent, som din Søn det os tændte!

Slukker Du Solen, slukker Du Stjernerne alle,
 Kruiser Du Jorden, lader Du Himmelen falde —
 Evig, som Du,
 Straale dit Lys dog endnu!
 Lad det forklare os Alle!

Jubelpsalme

(ved Reformationsfesten).

Me 1. Et lidet Barn saa lysteligt.

Ton himmelhøit, vor Jubelsang!
 Til Herrens Priis du tone!
 Med Cherubimers Hymneklang
 Opsving dig til Guds Throne!
 Aarhundreder foer hen paa Jord;
 Men evigt stander Herrens Ord,

Dg evigt staaer Guds Rige.
 Skal Jord og Himmel selv forgaae,
 Guds Ord, Guds Rige skal bestaae,
 Dg ei hans Aand bortvige.

Ton himmelhoit, vor Jubelsang!
 Til Jesu Christi Ære!
 Han Lysets Seiersbanner svang —
 Hans Navn lovpriiset være!
 Han er det levende Guds Ord:
 Han lyser over viden Jord,
 Dg over Mørket seirer;
 Han ved sin Faders høire Haand
 Udsender mægtig Herrens Aand
 Dg Fjendens Hær bortveirer.

Begraver Verden Herrens Ord,
 Han Kæmper kan opvække,
 Som med hans Aand i Jesu Spor
 Kan Mørkets Hære strække.
 En Kæmpe har han os opvakt,
 Som har det store Værk fuldbragt
 I vore Fædres Dage:
 Fravendt var Ordets Helligdom;
 Men Aanden til Guds Tjener kom:
 Han gav os det tilbage.

Aarhundreder har Ordet klart
 Gjenstraalt i Jesu Rige —
 See! Herrens Kraft er aabenbart
 Hos svage Dødelige.

Besignet være den Guds Mand,
 Ved hvem Gud knuste Ordets Band!
 Fred med hans Sjæl, den Fromme!
 Den gode Strid han ærlig stred —
 Gud Herren vil i Evighed
 Hans Gjerning ihukomme.

Ton himmelhøit, vor Jubelsang!
 Til Lysets Priis du tone!
 Med Cherubimers Hymneklang
 Dyrking dig til Guds Throne!
 Aarhundreder før hen paa Jord;
 Men evigt stander Herrens Ord
 Og Jesu Christi Rige.
 Skal Jord og Himmel selv forgaae,
 Guds Ord, Guds Rige skal bestaae,
 Og ei hans Mand bortvige.

Festsang ved Reformationsfesten.

(Musik af E. W. Pedersen.)

Det toner med Ordets Befrielses-Sang,
 Med Klang af Aarhundreders Mæle:
 En Dag er oprunden i Tidernes Gang
 Til Frihed for lænkede Sjæle!
 Den lyfte for Slægter, som frie sig bortsvang;
 Den spreder sit Lys over Danrigets Bang

Gjennem Aarhundreder's Stygge.
 Med Sandhedens Lys i Guds evige Ord,
 Den Dag end udstraaler sin Klarhed i Nord,
 Hvor Aanden Pauluner kan bygge.
 Den Dag er oprunden i Hjerter og Sind;
 Den lyser i Bidskabens Høisale ind.
 Dens Jubel gjenlyder, med Slægternes Røst,
 Med Høisang i Danfolkets Bryst.
 Der gaaer gjennem Tiden
 En kæmpende Aand:
 Med Evigheds-Iden
 Den voxer i Striden,
 Den løser de luttrede Sjæle af Baand.
 Den Aand havde Stemme
 I Fædrenes Bryst;
 Ei Sønnerne glemme
 Dens vældige Røst;
 Den toner med Ordets Befrielses-Sang,
 Med Klang af Aarhundreder's Mæle:
 En Dag er oprunden i Tidernes Gang
 Til Frihed for lænkede Sjæle!

Stands paa Seiersgangen gjennem Tiden!
 Sandheds Kæmpe, Klarheds Helteaand!
 Stands en Stund i Nutids-Striden!
 Vend dit Blik fra Fremtids-Iden!
 Fold paa høie Seiersvei din Haand!
 See med Tak og Priis tilbage
 Til din Friheds Dæmringsdage!
 Glæd dig ved din Trældoms knuste Baand!

Dvælg med Fryd og byd dem dvæle,
 Dine Millioner Sjæle!
 Sving dit store Seiersflag!
 Udspred Taagen, som dig følger!
 See, hvad selv Aarhundredslør ei følger,
 Glandsen af din store Frihedsdag!

Det glimter over Tidens Strøm
 Fra Ordets Trængselsdage;
 Til Fængenskabets dunkle Drom
 Seer løsladt Sjæl tilbage:
 Paa sjunkne Afgudstemplers Gruus
 Hvi Christne Fædre bygge;
 Men Herrens store Tempelhuus
 Staaer mørkt i Klostersfygge.
 Begravet ligger Aandens Skat;
 Det lyner gennem dunkle Nat
 Og over Oceanet.
 Beseglet gemmes Livets Bog:
 Dæmonen fra sin Afgrundsfrog
 Har Himmellyset ranet.
 Men see! nu stifter Tiden om:
 Nu rammer Herrens store Dom;
 Nu tordner Kampens Time.
 See, Ordets Ræmpe, høi og stor,
 Lysbanet svinger over Jord —
 Gudskampens Klokke time.

Fra Aandens Kamp i fremmed Land
 Der farer Glimt til Danmarks stille Dale.
 Forgjebes gjennem Natten Iyner Band —
 I Norden ligger Kraften ei i Dvale.

Der sad en Munk paa Antvorskov
 Alt i sin dunkle Celle,
 Han saae i Nag af Klosterlov
 Guds Riges Lys udvælde.

Hans Tausen drog til Sachserland;
 Fuldglad han kom tilbage;
 Mod Mørkheds Aand paa Danmark Strand
 Han sover i Kamp at drage.

Dg tro med Ordet's Sværd han stred
 I Fængsel og paa Thinge.
 Han stred for Sjælens dyre Fred;
 Dg Kampen var ei ringe.

Fra Fængselsgittret Ordet klang,
 Dg Sandheds Bei var funden.
 I Folkets Bryst lød Frihedssang,
 Dg Aandens Seir var vunden.

Ewig kæmper Tid med Tid;
 Men i Tiders store Strid
 Ingen Seier
 Lyset eier
 Uden Sandhedskæmpers Id.

Herlig straaler hist i Glands
 Aandens Kæmper, troe og stærke,
 Under Sandheds Seiers-Mærke
 Med Guds Riges Palmefrands.

Med Troens Kraft, med Kjærlighedens Mod,
 Med Fredens Green og Livets Bog i Haanden,
 I Sandhedskampen Drot og Folk bestod —
 Og Seiren vandtes uden Blod:
 Med Aandens Vaaben ene feirer Aanden.

Halleluja! det blev fuldbragt!
 — Aarhundreder nu sjunge —
 Ustandselig er Aandens Magt,
 Og mægtig Ordets Tunge.
 I Norden Slægt paa Slægt henfoer;
 Men Aandens Frihedstræ i Nord
 Omhvælver Folk og Throne.
 Alt i dets høie Lovsal klang
 Aarhundredernes Hymnesang
 Til Priis for Herren med Guds Riges Krone.
 Halleluja! det blev fuldbragt!
 Hvilovet være Ordets Magt
 Og Aanden, som Guds Kraft kom fra!
 Halleluja!

Kirkesange ved Bispevielse.

(Satte i Musik af Beyer.)

I.

(Under Biskoppens og Præsternes stille Bøn for Alteret med
Ordinandus.)

Med Fredens Ord til Sjæle
Gaaer Sjælehyrden ud.
See! Brødre med ham knæle
Med stille Bøn til Gud.
I Overhyrdens Rige
Har Hjertetanken Røst,
Dg Tankens Røst skal stige
I Toner fra vort Bryst.

O Herre! din er Aanden
Med Palmen, himmelreen;
Din Stav i Hyrdehaanden
Slaaer Væld af Klippens Steen.
Giv Kjærligheden Binger!
Smelt Sjæle med dit Ord!
Dg Livets Kilde springer,
Hvor Livets Konge boer.

II.

(Efter Ordinationen.)

Paa Andagts Himmelfsteige
 Til Herren Løftets Engel foer,
 Og Herren i Guds Rige
 Har hørt sin Tjeners Trostabsord.
 Hans Fred er her tilstede,
 Han er i Kraft os nær:
 I Jesu Navn vi bede!
 Og han er midt iblandt os her.

O Du, som Tanken fjender
 Og ved Disciplens Side staaer,
 Naar Hjertet i ham brænder,
 Og til dit store Værk han gaaer!
 O! Du vil ei bortdrage
 Din Haand fra Hyrdens Haand.
 Vær med ham alle Dage!
 Fuldvend hans Gjerning med din Hand!

Herre! Du sørger for Riget bedst
 Du selv vil Bogterne kalde.
 Vor himmelfste Konge og Ypperstepræst!
 Velsign dine Kæmper alle!
 Med Ordets Sværd og med Troens Stjold
 De staae som dit Riges Muur og Vold!
 De fromt din Helligdom frede!
 Med Sandheds lysende Rustning paa
 De under dit Kjærlighedsbanner gaae!
 O! lad dem Kjærlighedsriget blandt os udbrede!

III.

Slutningschor.

(Efter Communionen.)

Bær lovet Du, som tændte
 Hvert Lys, der kom fra Gud!
 Bær priset Du, som sendte
 Guds Riges Fyrster blandt os ud!
 Apostelskarens Glæde
 I Livets Land er stor,
 Naar Aandens Eenheds-Kjæde
 Guds Riges Bannersmænd omsnoer.

Een Gud og Alles Fader!
 Er Hjordens og dens Hyrder Naab.
 Eet Livets Bæld os bader,
 Og eet er vore Sjæles Haab:
 Een Røst fra sanddrue Munde!
 Een Aand i mægtig Røst!
 Een Fred, hvortil vi stunde!
 Een Tro med evig Trøst!
 Een Kjærlighed! een Længsel!
 Een Kamp for Palmen hist!
 Een Udgang af al Trængsel!
 Eet Liv i Jesu Christ*)!

*) Denne sidste Strophe er en Variation af Stropben 3 S. 141.

Psalme

(ved en Religionslærers Jubilæum.)

Mel. Nu velan, vær frist tilkomte!

Stille Frelsens Hyrde lede
 Til Forjættelsernes Land;
 Overhyrdens er tilstede:
 Hvo veed Veien uden Han!
 I dit Lys, o Herre Christ!
 Seer din Tjener Lys fuldvist,
 Bæfter Sjælene, som blunde,
 Kalder dem, som til Dig stunde.

Aandens Tjener saaer og kalder;
 Ordets Spirer uddøe ei:
 Om et Fø paa Klippen falder,
 Tabes eet paa golde Bei —
 Mange finde Grund saa god,
 Spire dybt i Hjerted; —
 Ordets Tjener saaer og vander;
 Borten i Guds Haand dog stander.

Du, som Hyrden Veien viser,
 Styrer Sædmandens Haand!
 Dig han i sin Gjerning priser —
 Styrk, velsign ham med din Aand!
 Herre! see, halvhundred Aar
 Her din fromme Tjener gaaer;
 Tro han kaldte, glad han saaede —
 Glæd ham evig med din Naade!

Missionairsang

(blandt Hædninger).

Fredsommelig vi gange
Dg tale Frelsens Ord;
Men giftig Morkets Slange
Om Lysets Bei sig snoer.

Til Kamp er Fienden rede
Før Ordet er udsagt;
Men Herren er tilstede,
Dg stor er Lysets Magt.

Christ! lad dit Lys dem kjende,
Om Verden saa forgaaer!
Skal saa den Klippe brænde,
Hvorpaa din Tjener staaer.

I Fængsel og Nød.

I Dragets Hjem vi blev nedstødt,
Os skjuler Dødens Skygge;
Den Herre, som for os har blødt,
Paa ham vi trygt dog bygge!

Dg synker end den hele Jord,
Flye Bjergene til Havet,
Der er en Stad, Hvo deri boer
Ei vorde skal begravet.

Den Herre midt i Staden boer,
 Hvem Jord og Himmel lyder;
 Han freller Hver, som paa ham troer,
 Naar Sandheds Dag frembryder.

Gravsang *)

(over en gammel Religionslærer.)

Til Hvilen i den stille Grav
 Sank træet af Dagens Byrde,
 Nedboiet over krumme Stav,
 Graahærdet Sjælehyrde.
 Han har fuldendt sin Gjerning tro;
 Hans Sjæl skal ei hos Drmen boe
 I Gravens Vinterfhygger:
 Indgangen til sin Herres Fred,
 I Gladsen af Guds Herlighed,
 Sit Vaarpaulum han bygger.

Dplost dig Sjæl fra Grav og Død
 Med Anden, som henfarer!
 See, den Begravne er gjensød —
 Guds Afsyn ham forklarer.
 O Du, som fare lod i Fred
 Din Tjener til din Salighed!

*) Sat i Musik af P. E. Krossing.

Vær Du os Seier vinde!
 Naar Dommens store Time slaaer,
 Naar Hyrden for din Throne staaer,
 Lad ham sin Hjord gjenfinde!

Kirkesange

(til Indvielse af den Thorvaldsenske Døbefont i
 Brahamtrelleborg Kirke 1817.)

I.

Stand hellig i Guds Helligdom!
 Du Bærk, som Kunstnerhaanden from
 Indvied til Guds Ære!
 Om Kjærligheden, høi og reen,
 Lad selv den kolde, døde Steen
 Livsaligt Vidne være!
 Herren Stenen Liv har givet:
 Skjont til Livet i Guds Rige
 Skal den vie Dødelige.

Vær hid i Jesu Navn de Smaa!
 Før deres Fod paa Jord kan staae,
 Til Himlens Favn dem fører!
 Her strømmer helligt Livets Bæld,
 Her signer Christ hver Barneffæl;
 Dem Riget hist tilhører.
 Du, hvis Hjerte Barnet ligner,
 Dig velsigner Christ tillige!
 Du er størst i Himlens Rige.

See! Herren, til Guds Throne fød,
 Som Barn han selv paa Moders Skjød
 Læng mod sin Himmel peger;
 Ved Siden staaer den Broder from,
 Han aner Barnets Helligdom
 Dg i dets Glæde sig qvæger.
 Barnlig, salig, Herren smiler;
 Himlen hviler, guddomsrolig,
 Ved en jordist Barm fortrolig.

Dg see! ved Jordan Herren staaer,
 Han selv Indvielsen attraaer,
 Maa Guddomsisfen boie;
 Mens Aanden svæver klar i Sky,
 Staaer Verdens Frelser, ydmyg bly,
 For Doberen, den høie.
 Lover, priser Guds Eenbaarne!
 De Udkaarne ham skal stue,
 Døbt med hellig Aand og Lue.

O! see, de Spædes Engle smaa,
 Som hisset for Guds Afsyn staae,
 Til Naadens Bæld de kalde;
 Trefoldigt svæve de herved:
 Med Haab, med Tro, med Kjærlighed
 Velsigne de os Alle.
 Knæler, Christne! og tilbeder!
 Evligheder os er givet:
 Gud har kaldt vor Sjæl til Livet!

II.

Beslign, o Gud! din Helligdom!
 Din Aand den lys omsvæve!
 Hvo hid til Livets Kilde kom
 Lad evig, salig leve!
 Som Kildens hvide Marmorsteen
 Lad Sjælen vorde hellig reen,
 Som her til Dig indvies!

D! lad som lyse Engle, smaa
 De Spæde her Dig skue!
 At naar de ud i Verden gaae,
 Naar Fristerne dem true —
 At da, med salig Haab og Tro,
 Som Barndomsminde, englesro,
 De Glimt af Gud kan skimte.

O Herre! lad din Sandheds Aand
 Til Jesum Christ os føre!
 Som Børn vi vandre ved hans Haand!
 Dit Rige os tilhøre!
 Vor Gjerning i dit Navn lad skee!
 Og, naar vi Sædens Frugter see —
 Din være Vren, Herre!

Ved en Kirkehøitidelighed*)

(efter en Oversømmelse).

Frændenød er tung at høre:

Broder staaer dog Broder næst.

Nød skal Hjerter sammenføre:

Kjærlighed er Sorgens Gjest.

Paa Stormens Binger foer Bud om Land:

Trindt Frænder jamre ved øde Strand;

Bildt Havet rørte sin dybe Grund;

Sig Døden reiste fra Havsens Bund;

Drakens Dren var Uhyrets Rost;

Med Vandflodbrusen foer Skræk mod Kyst.

Paa Diget Brødrene jamred.

Frændenød er tung at høre;

Storm og Hav dog Gud adlød:

Nød skal Hjerter sammenføre —

Derfor sendte Gud os Nød.

Brudt, Diget styrte ved vilde Strand;

Da blegned Dvinde, da blegned Mand;

Hvor Sæden spired, nu fraader Hav;

Hvor Liv sig rørte, er taus Grav.

Bort hytter svømmed med Liig fra Kyst;

Der Barn bortreves fra Moders Bryst

Og Sjæl fra elskende Sjæle.

*) Sat i Musik af F. W. C. Pedersen.

Hjertesorg er tung at høre;
 O, men Trosten ei bortdrog:
 Sorg til Gud skal Hjertet føre —
 Herren gav og Herren tog.

Orkanen tier ved mørke Strand:
 Gudherren Havet har stilt fra Land;
 Ei Himlens Kræfter oprøres meer:
 I Skyen Diet Guds Bue seer.
 Men huusvild' vanke ved øde Kyst
 Forladte Modre med Børn ved Bryst;
 Om Hjælp de sukke i Nøden.

Frændesorg er tung at høre:
 Gud kun læger Sjælens Saar;
 Trang skal Hjerter sammenføre —
 Derfor Trængslers Strøm os naaer.
 O, naar fjerne Suk os rører,
 Dulmer Herren dybe Savn:
 Nød og Sorg til Gud os fører
 Kjærlig i hverandres Favn.

Danmarks Sorg skal worde Glæde,
 Naar i Kjærlighedens Favn
 De, som frydes, de, som græde,
 Prise Gud i Jesu Navn.

Lovsang *)

(efter en Oversømmelse).

Alverdens Bold henruller
Som Blad i Stormens Bulder,
Som Fugl i Elementers Strid;
Men Herren slumrer ingen Tid.
Halleluja!

Hans Bei gaaer gjennem Storm og Hav;
Han lyser gjennem Dybets Grav.
Halleluja!

Orkanens Binger fuste,
De stærke Strømme bruste,
Bilddt raske Elementers Hær —
Men Elementers Drot var nær.
Halleluja!

Saa vidt! ei længer! Herren bød —
Dg Storm og Flod og Hav adlød.
Halleluja!

O Du, som Havet twinger
Dg binder Stormens Binger!
Alverdens Liv, Alverdens Nand,
O Herre! hviler i din Haand.
Halleluja!

*) Til en gammel Kirkemusik.

I Dig vi leve! doe i Dig!
 Dig prise vi evindeligt! —
 Halleluja!

Ved Domsbasune-Klangen
 I Verdens-Undergangen
 Skal Aanden raabe saligt ud:
 Vær priset alle Sjæles Gud!
 Halleluja!

Naar Verdens Guddomspeil forgaaer,
 Din Kjærlighed, vor Gud! bestaaer.
 Halleluja!

Psalmer

(ved Aabningen af en Skole).

Sør Talen.

Bestu vor Id med Faderøie,
 Du, som selv Verdner grunde kan!
 Velsign vor Gjerning, Evioghøie!
 At ei vi bygge skal paa Sand!
 Hvad ei har Liv i Dig — forgaae!
 Hvad Du grundfæster, skal bestaae.

Lad stille her i Kraft sig hæve
 Et Kundskabs og et Dyds Paulun!
 Din Sandheds Aand vort Værk omsvøve!

Beslign det i dets Fødselsstund!
 Tænd Lyset her fra Livets Land,
 Som Dødens Nat ei slukke kan!

Lad Lyset klart og helligt lue!
 Lad tone her dit Guddomsord!
 Lad dine Born i det Dig stue,
 At de kan finde Bei paa Jord,
 Og for dit Aasyn vandre saa,
 At de kan hift din Himmel naae!

Efter Talen.

Guds Fred med Hver, som hid sig nærmer!
 Guds Fred, naar from han vandrer ud!
 Beslign den Haand, som leder, skjærmer!
 Beslign de unge Sjæle, Gud!
 Giv Aandens Spirer Kraft og Fred
 Til Bert, til Frugt for Evighed!

Lad Sandhed her fra rene Læber
 Til rene Hjerter finde Bei!
 Den Drm, som Sjælens Ustyld dræber,
 Dmslynge Kundskabstræet ei!
 Du, som er ene stor og viis,
 Led selv os til dit Paradiis!

Choraler

(ved en Rectors Indsættelse).

Sor Talen.

Til Sandheds Væld, til Wiisdoms Kilde
 Hver Sjæl, som vaffes, søger Bei.
 I Tomheds Drk, paa Stier vilde,
 Vi finde Sandhedsveien ei.
 Ei Wiisdoms Væld fra golde Sand
 Udspringer i de Dodes Land.

I Livets Land har Sandhed hjemme,
 Did leder en usynlig Haand;
 Did kalder os en mægtig Stemme;
 Did vinker Kjærlighedens Aand.
 Hvor Wiisdomskilden strømmer ud,
 Hendrag os med din Aand, o Gud!

Efter Ldens Afslæggelse.

Til Livets Land, til Sandheds Rige
 Der lyser et forklaret Spor,
 Den Sjæl skal Klarheds Bei bestige,
 Som tro til Aandens Fane svor.
 Til friske Væld, i Lysets Bæng,
 Vi følge Sandhedsvennens Gang.

Efter Slutningstalen.

Frem mod Aandens Frihedshøie!
 Freidig frem i Livets Land!
 Frem med Sandheds Lys for Die!
 Rustet staaer vor Bannersmand:
 I hans Haand er Falken tændt;
 Fremad er hans Afsyn vendt;
 Frem i Herrens Navn han vinker,
 Frem, hvor Klarheds Stjerne blinker!

Styrk, velsign ham paa hans Gang,
 Du, som ham paa Vei udsendte!
 Du, hvis Røst ham gjennemklang!
 Du, som Falken for ham tændte!
 Lad den lyse i hans Haand
 Med et Gjenstirn af den Aand,
 Som med Kraft i Straaler milde
 Leder os til Livets Rilde!

Bordbønner.

Sor Bordet.

Vor Gud, Opholder og vor Fader!
 Din Miskundhed er evig stor:
 Hvergang du mild din Haand oplader,
 Beredes Verdens Naadebord.
 Ei Himlens Fugle du forglemmer,
 Du fæder Ormen i dens Muld,

Dg Himmel, Hav og Jord fornemmer
 Belsignelsen, saa underfuld.
 Din Haand vil ogsaa os opholde,
 Dg vi vil vore Hænder folde
 Dg prise Dig for dagligt Brød —
 Belsign det for os til vor Død!

Efter Bordet.

Tak, vor Gud, Du har os givet
 Næringskraft til Jordelivet:
 Styrk Du ogsaa Sjælens Liv,
 Dg i Jesu Navn os giv
 Aanden, som med Himmelsføde
 Dvæger Levende og Døde!
 Lad det Bæld for os ei luffes,
 Hvorved Sjæletørsten slukkes,
 At vi leve kan i Dig
 Her og hist evindeligt!

Skolesang *)

red

den offentlige Examins Slutning.

Herrens Frygt er Visdoms Kilde;
 Salig hvo den aarle fandt!
 Hvor den qvælder dybt og stille,
 Lys og himmelsk Liv udrandt.

*) Sat i Musik som Cantate af F. W. C. Pedersen og
 som Choral af N. P. Berggreen.

Til den Kilde led os, Gud!
 Sandheds Aand fra Dig gaaer ud:
 Lad ved Livets Bæld os bygge
 Under Kundskabstræets Skygge!

Fra vort tabte Eden breder
 Træet Kronen over Jord;
 Pysscheruben om det freder;
 Mægtig det mod Himlen groer.
 Her dets Frugt er ond, som god:
 Slangen lurker ved dets Rod;
 Men, omsuust af Englevinger,
 Kronen det blandt Stjerner svinger.

Skal vi Sandheds Kjærne finde,
 Skal den gode Frugt vi naae,
 Skal ei Sjælen gaae iblinde —
 Herre! Du os lede maa:
 Mangen Frugt vel synes sød,
 Gjemmer dog den bittere Død;
 Kundskabfrugten, Du os rækker,
 Til et evigt Liv os vækker.

I dit Navn og til din Ære,
 Fader, al vor Gjerning see!
 Intet vi i Verden lære,
 Være vi ei Dig at see:
 See vi Dig paa Provens Bei
 Afsyn end mod Afsyn ei;
 Som i Speil og mørke Tale
 Dog dit Billed os husvale!

Hvad Du planter kun skal lyffes —
 Kun den Sæd, Du saaer, er god:
 Men hver Spire skal oprykkes,
 Som ei har i Dig sin Rod.
 Gud! hvor Sjælen Dig ei fandt,
 Blev al Verdens Viisdoms Tant.
 Lad vor Kundskab Frugter bære
 I dit Navn og til din Ære!

Skole-Festfang

paa Kongens Sødselsdag.

(Musiken af J. B. E. Pedersen.)

Gud, Kongers Konge! i din Haand
 Er Kongers Liv og Slægters Aand;
 Du vil — et Folk paa Jord udslettes,
 Dets Aand bortflyer, dets Navn forgjettes;
 Du vil det — Kroner veires hen;
 Du vinker — Alt er Liv igjen.

Gud, Herre! i din Baretægt
 Stod dine Børn fra Slægt til Slægt:
 Det Folk, som paa dit Ord vil bygge,
 Boer under dine Bingers Skygge;
 Dets Konger salves med din Fred,
 Velsignes med din Kjærlighed.

Du var med Danmarks Folk, o Gud!
 Den Aand, Du gav, ei sluktes ud:
 Her fromme Hænder Spiret bære,
 De reiste Templer til din Ære;
 Her Aandspaulner, som sank hen,
 Oplosted sig af Gruus igjen.

Tak, Priis og Ære være Dig,
 For hvem Cheruber boie sig!
 Du Kongers Konge, Aanders Fader!
 Din Mistundhed os ei forlader:
 Du Folkets Benner kom ihu —
 Din Salvede bevared Du.

Hold over ham din Almagts Haand!
 Veiled ham med din Wiisdoms Aand!
 Din Fredens Engel ham ledsage!
 Læg Dage, Herre, til hans Dage!
 Lad Trostak ved hans Throne staae!
 Lad hist ham Livets Krone naae!

Bøn for Folket og Kongen.

Mel. O Sanctissima etc.

Dyb af Kjærlighed,
 Lys og Herlighed!
 Verdenslivets Forklarer!
 Skjæbnernes Leder!
 Aandens Udbreder!
 Hil det Folk, Du bevarer!

Ved din Baretægt
 Danmarks Kongeslægts
 Bar Aarhundreder Kronen.
 Styrk Du med Aanden
 Lovhænder-Haanden,
 Folket, Riget og Thronen!

Disciples Sang ved en Lærers Grav *).

M e l. Hvo veed hvor nær jeg er min Ende?

Fra Dødens Land der faldt en Skygge:
 Et Lys, vi havde kjær, blev slukt;
 Et Dø vaaged for vor Lykke;
 Det Dø mægtigst Haand har luft.
 En Faders Røst iblandt os lod —
 Den Røst er stum — den Fader død.

Men ei forstummer Hjerterøsten
 Med stille Lat i sønligt Bryst,
 Og ei udøver paa Vinterkysten,
 Hvad Livet sang med Sommerroft.
 Hvor mægtigst Haand har Diet luft,
 Blev Kjærlighedens Lys ei slukt.

*

*

*

*) Afslunget af Discipleue i Sorø Academies Skole ved
 Director J. G. Waages Jordefærd i December 1842.

Til alle Sjæles store Fader,
 Til alle Verdens Gud han drog:
 I Livets Væld hans Sjæl sig bader;
 Hans Aand sit Vaarpaulun opslog —
 Der høre han i salig Fred
 En Gjenklang af vor Kjærlighed!

Den Blindes Sang.

Saa dunkel er min Gang paa Jord:
 Ei Verdens Glæde jeg skimter;
 Jeg hører kun de skjønne Ord
 Om Lyset, som i Himlen boer
 Og over Jorden glimter;
 Jeg aldrig Jord og Himmel saae;
 Ei Maane, Sol, ei Stjerner smaa,
 Ei Skov, ei Sø mig glæder —
 O! nævn mig ikke Verdens Pragt,
 Ei Vaarens lyse Blomsterdragt!
 — Det lukte Die græder.

Dog Tonerne jeg høre kan
 Fra Jord, fra Himmerige:
 De komme fra et fremmed Land,
 Og paa min Verdens dunkle Strand
 De i min Sjæl nedstige:
 I Havets Brusen, Fuglens Sang,
 I Stormens Susen, Drglets Klang
 Jeg Herrens Røst fornemmer:

Har han mig skjult sin Verdens Glands,
Han aabned dog mig Sjælens Sands
For Evighedens Stemmer.

De tone i min Dæmring ind
Saa venlige, saa søde.
Jeg føler Taaren paa min Kind;
Det toner dybt i stille Sind:
 Mig skal en Frelser møde!
Jeg Herrens Ord fornemme kan:
Det toner om et bedre Land,
 Hvor ingen Sorg er inde;
Did vil jeg med min Frelser gaae,
Foruden Sol og Stjerner smaa,
 Og følge ham iblinde.

Du Stav, du Væg paa min Gang!
Du Broder! lille Kjære!
Græd ei! min Dæmring er ei lang:
Jeg gjennem Natten gaaer med Sang,
 Kan Jordens Lys undvære:
Jeg føler det, jeg veed det vist —
En Haand mig leder her og hist
 Igjennem Verdensvrimlen;
Den Haand skal vogte mig for Fald,
Og fra min Nat jeg vandre skal
 Til Lyset og til Himlen.

Behold, o Jord! din Farvepragt!
Min Stjerne her ei sunkler:
Dit Lys, o Verden! vist er svagt
Mod Herren i hans Straaledragt:

Hans Lys ei Nat fordunkler!
 Det skal den Blinde skue med:
 Til Himlen og dens Herlighed
 Før mig, o Gud! ved Aanden!
 Saalænge være Lyset slukt!
 Saalænge være Digtet lukt!
 — Kom, Broder! ræk mig Haanden!

Til en Tungtsindig.

Du grubler, mørk og forrigsuld,
 Du stirrer ned i sorten Muld,
 Al Verden dig misghager.
 Har ei den gode Gud den skabt,
 Fordi et Barn en Blomst har tabt —
 Og alle Blomster vrager?

Er Sol og Maane faldne ned,
 Fordi en Sky forbi dig gled?
 Er alle Stjerner slukte,
 Fordi du i din snevre Braa
 Seer kun dig selv bedrovet staae?
 Er Sjælens Dine lufte?

Kan du ei see, der dog er Meer
 I Verden til, end hvad dig her
 Saa kummerlig indskrænker?

Oploft dit Hoved! hæv dit Blif!
 See! ingen Verden end forgif,
 En Gud end paa os tænker.

D! saae du Jorden selv forgaae
 Med alle sine Sorger smaa —
 Saae du end Himlen falde
 Med alle sine Stjerner ned —
 Han lever dog i Evighed,
 I hvem vi leve Alle!

Han lader Ingen synke hen:
 Sin Sol han lader skinne end
 Paa Dnde og paa Gode.
 See! der er Rildre i hver Drk,
 Og Lys i hver en Nat saa mørk —
 Bær freidig kun tilmode!

Og see! Guds Billed blev ei tabt:
 Det til et evigt Liv er skabt;
 See! Aanden ei bortfarer:
 See! i hver Sjæl paa viden Jord,
 Den kaldes liden, kaldes stor —
 Guds Aand sig aabenbarer.

D! hører du hans Stemme ei
 I hver en Tone paa din Bei,
 Som dybt i Sjælen klinger!
 Udvid dit Hjerte! hæv dit Bryst!
 Og du skal høre Aandens Røst —
 Og flyve paa hans Vinger.

Dg i din Flugt du glemme vil
 At der er Sorg og Ruumer til —
 Dig selv du fro skal glemme,
 Dg høre Evighedens: Bliv!
 Dg leve i det store Liv,
 Hvori hver Aand har hjemme.

Mesteren kommer.

(Malachias 3, 3.)

Den store Mester kommer;
 Fuldkjærlig er hans Id;
 Han sidder ved Smeltediglen
 Dg lutttrer Sølv et med Ild.

Han seer paa Diglen nøie;
 Han veier Tid og Stund;
 Naar Ertsen i Strøm udsmelter,
 Han stirrer dybt i dens Grund.

Han kjender Tegn og Mærke
 Paa Klarheds Gjennembrud,
 Naar Sølvstoffets ædle Indre
 Af Ertsen lutttrer sig ud.

Det Dieblis han venter
 Dg agter kjær lig paa,
 Naar klarlig hans eget Billeb
 Vil dybt i Sølvspeilet staae.

Da glædes høie Mester:
 Da Bærket er fuldbragt;
 Da priser det ædle Solvstof
 Sin Mesters Daad i sin Pragt.

— Den store Mester kommer,
 Som smelter Sjæl og Sind;
 Han sidder ved Hjertegruben;
 Han seer i Sjælene ind.

Dg har i Hjertedybet
 Sit Billede klart han seet,
 Saa glædes den høie Mester —
 Saa er hans Gjærning alt fæet.

Børnenes Julefang.

Julen har bragt velsigned Bud;
 Nu glædes Gamle og Unge:
 Hvad Englene sang i Verden ud
 Nu alle smaa Børn skal sjunge.

Grenen fra Livets Træ staaer skjønt
 Med Lys som Fugle paa Dviste.
 Det Barn, som sig glæder fromt og skjønt,
 Skal aldrig den Glæde miste.

Glæden er Jorden Gjest idag
 Med Himmelfongen, den lille.

Du fattige Spurv! flyv ned fra Tag
Med Duen til Julegilde!

Dands, lille Barn, paa Moders Skjød!
En deilig Dag er oprunden:
Idag blev vor kjære Frelser fød
Og Paradiisveien funden.

Frelseren selv var Barn som vi:
Idag han laae i sin Bugge.
Den Have, Guds Engle flyver i,
Bil Jesus for os oplukke.

Himmerigs Konge blandt os boer;
Han Juleglæden os bringer:
Han favner hver Børnesjæl paa Jord
Og lover os Englevinger.

Morgensange.

(Satte i Musik af Weyse).

1.

Nu ringer alle Klokker mod Sky;
 Det kimer i fjerne Riger.
 Hver Søndag Morgen høit paany
 Stor Glæde mod Himlen stiger.

Det toner med Lov og Priis og Bøn
 Fra Jord mod Paradiisshaven:
 Det var en Søndag Morgen skøn
 Vor Frelser stod op af Graven.

For os han vandred i Gruben ned;
 Han gif til de Dødes Rige.
 Til Livet med stor Herlighed
 Han vilde for os opstige.

Al Verdens Glæde begravet laae;
 Nu frydes vi alle Dage:
 Den Glæde, Søndagsfolen saae,
 Den har i Verden ei Mage.

Der sad en Engel paa Gravens Steen
 Blandt Villier i Urtehaven;
 Han peged med sin Palmegreen,
 Hvor Jesus stod op af Graven.

Dg der blev Glæde paa Jorderig,
 Liig Glæden i Engles Himmel:
 Livskongen løfted op med sig
 Til Livet sin Vernevrimmel.

Guds Børn skal holde med Engle Bøn
 Med Jubel i Paradiishaven:
 Det var en Søndag Morgen skjen,
 Vor Frelser stod op af Graven.

2.

Lysets Engel gaaer med Glands
 Gjennem Himmelporte.
 For Guds Engels Straalefrands
 Flygter alle Nattens Skygger sorte.

Sol gaaer over Verden ud
 Med Guds Lys i Die:
 See! Vor Herres Sendebud
 Gaaer paa gyldne Skyer i det Høie.

Englen spreder over Jord
 Glandsen fra Guds Himmel;
 I sin Raabes Straaleflor
 Favner han Alverdens glade Brimmel.

Sol seer ind i Slot og Braa,
 Seer paa Drot og Ligger,

Seer til Store, seer til Smaa,
 Kysser Barnet, som i Buggen ligger.

Ds han ogsaa favne vil
 Englen i det Høie;
 Ds han ogsaa smiler til
 Englen med Guds Himmelglands i Die.

Ds har og Vor Herre kjær:
 Ingen Sjæl han glemmer;
 I hvert Solglimt Gud er nær
 Og vor glade Morgensang fornemmer.

3.

Nu vaagne alle Guds Fugle smaa,
 De flyve fra Reden og sjunge;
 De prisste Vor Herre saa godt de formaae;
 De takke for Livet og Lyset med floitende Tunge.

Nu quiddrer Svalen paa Kirketag,
 Og Spurven ved Menneffers Huse.
 De synge: Godmorgen! de synge: Goddag!
 De synge: Gudsfred! Gud fkee Lov! og i Luften hensuse.

Smaafuglens Sang Vor Herre forstaaer;
 Han kjender hver Sjæl i sit Rige;
 De Fattiges Lovsang han ikke forsmaaer;
 Han seer, hvad de maallose Skabninger alle vil sige.

Du seer Du ogsaa, Du kjære Gud!
 Du hører vor Røst i din Himmels;
 Naar Fuglene slagre af Reberne ud,
 Du hører Smaaabørnernes Priis i din jublende Brimmel.

4.

I Østen stiger Solen op:
 Den spreder Guld paa Sky,
 Gaaer over Hav og Bjergetop,
 Gaaer over Land og By.

Den kommer fra den fævre Kyst,
 Hvor Paradiset laae;
 Den bringer Lys og Liv og Lyst
 Til Store og til Smaa.

Den hilser os endnu saa smukt
 Fra Edens Morgenrød,
 Hvor Træet stod med evig Frugt,
 Hvor Livets Bæld udflød.

Den hilser os fra Livets Hjem,
 Hvor størst Guds Lys oprandt
 Med Stjernen over Bethlehem,
 Som Østens Bise fandt.

Og med Guds Sol udgaaer fra Øst
 En himmelsk Glands paa Jord,
 Et Glimt fra Paradisets Kyst,
 Hvor Livets Abild groer.

Dg alle Stjerner neie sig,
 Hvor Østens Sol gaaer frem:
 Den synes dem hiin Stjerne liig,
 Der stod ved Bethlehem.

Du Soles Sol fra Bethlehem!
 Hav Tak og Lov og Priis
 For hvert et Glimt fra Lysets Hjem
 Dg fra dit Paradiis!

5. *)

Gud stee Tak og Lov!
 Vi saa deilig sov:
 Barnet laae med varme Kind paa Puden.
 Nu som Fuglen frisk!
 Raft som Havets Fisk!
 Morgensolen titter gjennem Rinden.

Med hiin Glands fra Sky
 Kom der Lys i By,
 Kom der Glimt af Sol i alle Sjæle.
 Alle Haner goel,
 Hilsed glad Guds Sol;
 Alle vævre Tunger smaa fik Mæle.

*) Med særeget Hensyn til Børnene i Asylerne.

Fattig Mand fuldstærk
 Gaaer nu til sit Bærk;
 Raft hver Haand sig rører nu med Glæde.
 Fattig Kone maa
 Til sin Dont udgaae,
 At de Smaa skal ei for Brodet græde.

Fader gif sin Bei.
 Moder see vi ei;
 Dog i Nød vi sidde ei tilbage.
 Arnens Ild er slukt;
 Hjemmets Dør er lukket;
 Gud dog sørger for os alle Dage.

Ei den mindste Muus
 Savner Tag og Huus;
 Fattigst Spurveunge har sin Nede.
 Ei den mindste Fugl
 Savner Ly og Skjul;
 Vi skal heller ei om Fristed lede.

Lystig Hanen goel,
 Hilsed glad Guds Sol;
 For hver Sjæl er Lys og Lyst opvundet.
 Nu, som Fuglen frist!
 Raft som Havets Fisk!
 Vi har Kjærligheds-Afsyket fundet.

6.

Morgenstund har Guld i Mund:
 Morgensol Guds Rigdoms Bæld oplukker;
 Glad i gylde Morgenstund
 Fattigst Fugl i Straalehavet dukker.

Morgenglød gjør Kinden rød;
 Morgenluft Guds Sundhedsbrønd omsuser:
 Livets Bæld i Morgenglød
 Strømmer ud igjennem Himmelsluser.

Op i friske Morgenstund!
 Fryd dig, Sjæl, som Fuglen i det Høie!
 Fattigst Sjæl er rig og sund
 Med Guds rige Herlighed for Die.

7.

Nu titte til hinanden de fagre Blomster smaa;
 De muntre Fugle kalde paa hverandre;
 Nu alle Jordens Børn deres Dine opslaae;
 Nu Sneglen med Huus paa Ryg vil vandre.

Den kjære Gud og Skaber den mindste Dm er nær;
 Han føder Fugl og Markens Lillie klæder;
 Og Menneffenes Børn har han allermest kjær —
 Gud aander paa Diet, naar det græder.

Guds Søn var selv et Barn, og paa Krybbestraa han laae;
 Hans Bugge stod paa Jord foruden Gænge.
 Guds Himmeriges Fryd har han lovet de Smaa
 Og Blomster fra Paradisets Enge.

Guds Søn har os saa kjær; han er Børnevennen stor:
 Han bærer Barnet op til Gud paa Armen;
 Han Storm og Hav betvang, da han vandred paa Jord;
 Men Børnene leged ham ved Barmen.

O Du, som os velsigned og tog i Favn de Smaa,
 En Morgen see vi Dig i Paradiset!
 Du lærte os til Gud vore Dine opslaae —
 Evindeligt være Du lovspriset!

Føraars-Morgensang *).

Storken sidder paa Bondens Tag;
 Han seer over Mark og Enge.
 Det bliver saa deilig en Føraarsdag;
 Nu kommer den favre Tid, jeg ventede saalænge.

Storken klapprer paa Bondens Tag,
 Og Gjøgen kuffer i Skoven.
 Med Mailøv nu kommer stjern Valborgs Dag; **)
 Nu stiger der Pintseglands med Sol over Boven.

Storken flyver fra Bondens Tag,
 Han spanker i grønne Enge.
 Han kommer som Gjest til stjern Valborgs Dag;
 Han bringer den favre Tid, jeg ventede saalænge.

*) Mågtet denne lille Sang ikke kan henregnes til de religiøse, er den dog her optaget, da den først udkom med disse Morgensange og er i Forening med dem sat i Musik af Weyse.

**) Den 1ste Mai.

Storken flyver til Høsten bort;
 Han kommer igjen ad Aare.
 Du Sommerens Gjest! døel ikke for tort!
 Velkommen du favre Tid, jeg elster saa saare!

Aftensange,

(satte i Musik af Weyse.)

1.

Der staaer et Slot i Vesterled,
 Tækket med gyldne Skjolde;
 Did gaaer hver Aften Solen ned
 Bag Rosenskyernes Volde.
 Det Slot blev ei med Hænder gjort:
 Mageløst staaer det smykket;
 Fra Jord til Himmel naaer dets Port
 Vor Herre selv det har bygget.

Fra tusind Taarne funkler Guld;
 Porten skinner som Ravet;
 Med Straalestøtter underfuld
 Sig Borgen speiler i Havet.
 Guds Sol gaaer i sit Guldslot ind,
 Skinner i Purpurklæder.
 I Rosensky paa Borgens Lind
 Staaer Lysets Banner med Hæder.

Solenglen svinger Lysets Flag,
 Vandrer til fjerne Lande;
 Ham følger Liv og Lys og Dag
 Bag Nattens brusende Blande.

Liig Solen farer Livet hen,
Gaaer til Forklaringskysten:
Med Glands opbukker Sol igjen
Fra Paradiset i Osten.

2.

Dagen gaaer med raske Fjed;
Dagens Børn maae ile.
Aftenrøden bringer Fred,
Nattens Stjerner Hvile.

Lykken gjæffer Store, Smaa,
Veger med Guldtærning.
Lykkeligst at hvile paa
Er fuldbendte Gjærning.

Lidt dog Store, Mindre Smaa
Kan tilgavns fuldbringe;
Billien seer Vor Herre paa,
Giver Kraften Vinge.

Lykkens lunefulde Spil
Veger ei med Sjæle:
Alting søies som Gud vil —
Her er trygt at dvæle!

Blomst skal bære Frugt engang,
Høst skal følge Sommer.
Dag er ei saa travl og lang,
Aftenstund dog kommer.

Lad ved Dag kun op og ned
 Lyffens Lærning rulle!
 Fandt ved Dvel kun Sjælen Fred,
 Gik det som det skulde.

3.

Til vor lille Gjerning ud
 Gik vi Smaa fuldgode;
 Villien saae den kjære Gud,
 Hjalp os som vi bade.
 Nu er Dagens Lys udsuget;
 Lukt er snart vort Dø.
 Giv vor lille Gjerning Frugt,
 Fader i det Høie!

Du, som viser Dag og Nat
 Sol og Stjerner Beie!
 Livets underfulde Skat
 Gav Du os i Eie.
 I hver Barneal paa Jord
 Har du lagt en Kjerne
 Til en Blomst med himmelsk Flor,
 Herlig som en Stjerne.

Lad den Kjerne underfuld
 Vore i vort Indre,
 Naar der skinner Sol paa Muld,
 Og naar Stjerner tindre!

Lad det Frø opvove smukt
 Med din Bornebrimmel,
 Til at bære evig Trugt
 I din høie Himmel!

4.

I fjerne Kirketaarne hist
 Nu Aftenklokkerne ringe.
 Snart sover liden Fugl paa Dvist
 Med Hovedet under sin Vinge.
 Nu samles Frænder kjont igjen,
 Som Fugleunger paa Grene;
 Men Den, som har slet ingen Ven,
 Han sidder ved Dvæl alene.

Snart ruller ud den stille Nat
 Sit Skyggeslor over Himlen,
 Og Den, som sidder mest forladt,
 Seer op imod Stjernebrimlen;
 Og gjennem Himmelsløret ud
 Der skinner Dine fuldklare:
 Mildt seer den kjære store Gud
 Herned med sin Stjerneflare.

Han seer til sine Børn da vist,
 Han seer til Høie og Ringe,

Selv til den lille Fugl paa Dvift
 Med Hovedet under sin Binge.
 Til dem, som sove, seer han hen,
 Han vugger Fuglenes Grene;
 Og Den, som har slet ingen Ven,
 Han lader ei sidde ene.

Det Barn, der synes mest forladt,
 Gud Fader selv vil bevare:
 Han sender i den stille Nat
 Til Jorden sin Englestare.
 De sprede deres Binger ud,
 Naar alle Dine sig lukke.
 Selv vaager hele Verdens Gud
 Ved Skabningens store Bugge.

5. *)

Bliv hos os, naar Dagen helder,
 Du kjære Fader og Gud!
 Bliv hos os, naar Mørket vælder
 Af Nattens Sluser ud!

Henspred over Dal og Høie
 Dit Stjerneklædebons Flig!
 Saa lukke vi trygt vort Die
 Og slumre sødt hos Dig.

*) „Bliv hos os! thi det er mod Aften og Dagen helder.“

Bliv hos os, og vi vil bømme
Om Englebørnernes Fred;
Din Aand gjennem Himmelfrømme
Vil fuse til os ned.

Og Kongen i Livets Rige
Vil favne alle de Smaa.
Paa Englenes Himmelfrige
Skal Barne sjæle gaae.

Bliv hos os, naar Dagen helder,
Du kjære Fader og Gud!
Og Paradiislyset vælder
Af Nattens Sluser ud.

6.

Den skønne Jordens Sol gik ned;
Men Stjerneffarerne funkle.
En større Verdens Herlighed
Redglimter nu i det Dunkle.

Al Verden som en Kirke stor
Bag Sky sig hvælver foroven;
I Templet's Krog Guds grønne Jord
Er skjult som et Blad fra Skoven.

Paa mindste Blad i største Skov
Har glade Skabninger hjemme;

Hvor Liv sig rører til Guds Lov,
 Det mindste han ei vil glemme.

Gud! i din Haand alt Stort er smaat,
 Men hjært det Mindste tillige.
 Den Barmhjertig er bjerget godt,
 Som skjuler sig i dit Rige.

7.

Den store stille Nat gaaer frem
 Med Lys fra Himmelens Sale;
 Hvert Lys er Sol for Sjæles Hjert
 I høiere Verdens Dale.

I Himmeloceanets Skjød
 Redduller Natten sin Binge
 Med alle Stjernesoles Glød,
 Mens Sphærerne harper klinge.

O, Nat! rul dine Verdens frem
 I Oceaner af Himle,
 Med Priis til Gud fra Engles Hjert
 Og Jorderigs Sjælevrimle!

Guds Fred.

(Kan synges paa Kuhlaus Melodie til: »Nu lider Dagen«.).

Lykkelig, lykkelig hver Sjæl, som har Fred!

Dog Ingen kjender Dagen :,: før Solen gaaer ned. :,:

Godmorgen! Godmorgen! sang Fuglen paa Drist;

Tidt saae han Aftensolen :,: bag Fængselets Rist. :,:

Tidt dufted, tidt nikked Smaablomster ved Gry;

Før Aften laae de knuust :,: under Haglveirets Sky. :,:

Tidt leged Smaabarnet i Morgensol rød;

Bød Dvel det laae paa Leiet :,: saa stille og død. :,:

Paa Jorden ei lever saa salig en Sjæl,

Jo Lykken kan omstiftes :,: fra Morgen til Dvel. :,:

Lykkelig dog Sjælen, som kjender Guds Fred,

Skjøndt Ingen kjender Dagen :,: før Solen gaaer ned! :,:

Godmorgen! vi sjunge med Fuglen heelt fro,

Skal selv i mørke Fængsel :,: til Natten vi boe. :,:

Guds Børn kan sig glæde som Blomster ved Gry,

Skal selv de ligge knuust :,: under Aftenens Sky. :,:

Som Barn kan jeg frydes i Morgensol rød,
Om ogsaa jeg før Aften :,: er stille og død. :,:

Guds Fred og Godasten! vi sjunge ved Døel:
Vor Herre selv bevarer :,: hver flygtende Sjæl. :,:

Lykkelig, lykkelig hver Sjæl, som har Fred!
Guds Fred er Sjælesolen, :,: som aldrig gaaer ned. :,:

Stjernebilledernes Symbolik,

en poetisk Anskuelse.

THE JOURNAL OF THE
AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL., U.S.A.

Subscription prices: Five dollars per annum in advance. Single copies, fifteen cents. Payment in advance. All communications should be addressed to the Editor, American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

SYMPTOMS OF ACUTE ARTHRITIS

It is a well-known fact that the onset of acute arthritis is usually accompanied by a high fever, a rapid pulse, and a general malaise. The pain is usually localized in the joints, and is often described as a "stabbing" or "burning" pain. The joints are usually swollen and tender to the touch. In some cases, the skin over the joints may become red and hot. The disease is usually self-limiting, and the symptoms usually subside within a few days. However, in some cases, the disease may become chronic, and the symptoms may persist for weeks or months. The treatment of acute arthritis is usually symptomatic, and is aimed at relieving the pain and fever. Aspirin is the most commonly used drug for this purpose. In some cases, more powerful analgesics may be required. The patient should also be kept at rest, and should avoid any strenuous activity. In some cases, the patient may be given a course of antibiotics, although this is usually only if there is evidence of a bacterial infection. The prognosis for acute arthritis is usually good, and the patient usually makes a complete recovery. However, in some cases, the disease may recur, and the patient may develop chronic arthritis. It is important to seek medical advice if you suspect you have acute arthritis, as early treatment can help to relieve the symptoms and prevent complications.

Indledning.

Den her meddeelte Fremstilling af en Stjernebilled-Symbolismus vil maaskee henregnes til det Slags esoteriske Tankephantasier, der ligesaa lidt heelt kunne fordre Plads i Poesiens som i Videnskabens Verden. For de Læsere, den desuagtet maatte tiltale, være det mig tilladt fra et Standpunkt, der mere nærmer sig Undersøgelsens, at ledsage Anskuelsen med en foreløbig Antydelse af dens objective Element.

Ved at betragte Stjernehimlen, selv uden fagmæssig Indvielse i Astrognostien, blot med et almindeligt Kjendskab til de besynderlige Omrids og Billeder, hvormed man fra de ældste Tider ligesom har villet fastholde i enkelte Grupper den uendelige Mangfoldighed af Universets Sole og Verdenssystemer, maa vel den Tanke nærmest paatrænge sig den combinerende Phantasie om der dog ingen Idee=Enhed og sammenhængende Betydning skulde være at finde i dette Billedehav. Hine store Grottesker ere dog nu eengang henstillede paa den høieste Grottehælvning i Verden, som uudslættelige Hieroglypher, hvormed Menneskeslægten's Genius gjennem de forskjelligte Folkeslægter fra Chaldæernes og Phoeniciernes Dage i lunefuld Ubevidsthed har phantaseret over de ophoiede Universglint. Vel svimer Tanken ved det Chaotiske i denne Billed-

labyrinth, men vil dog nødig opgive Forestillingen om en mulig Ariadnetraad.

Overalt, hvor den menneskelige Aand har efterladt sig Mindesmærker og de forgangne Tiders Phantasie har henstillet Billeder for Efterslægten, ere vi berettigede til at søge en Idee, der med større eller mindre Klarhed har stræbt at udtale sig, selv gennem en lang Række af Generationer, og saadanne Slægt=Værker eller successive Udtryk af Menneskeslægten's Aand gennem de forskjellige Tider ere i høieste Grad universelle. Herom vidne de Gamles billedlige Theogonier og Kosmogonier. De, der i Menneskeslægten's Barndomsværker kun sine Spirer til dens Manddomsbedrifter og Fornuftalderens Aandsudvikling, studse dog ofte ved Tankeglimt i slige Mindesmærker, som røbe en tidlig ligesom Divinationens Forudskimten af hvad der først i den modnere Tænkning's Tidsalder fremtraadte klart for Erkjendelsen. Man vil endog i slige Glimt have seet Lysfunter af hiin „medfødt Videnskab," hiin Menneskeaaandens umiddelbare Viden og inderlige Forbindelse med Naturen og dens Herre, hvori den med en siden tabt Klarhed engang har afspeilet Universets og Tilværelsens Grundpiller.

Maas vi end tilstaae, at de fleste Stjernebilleder skyldes en allerede fordunklet Aandens Barndom, Romadens Hyrdeliv og Hedningsfolkernes Myther, deres Oprindelse; gennem dette Liv og disse Myther glimter der dog endnu et høiere Livs Grundtanke. Hvor jordiske Paladser og hedenske Templer smykkedes med Billeder, vare de sjælden betydningsløse. Selv hvad den Banvittige afbildede paa Muren og Loftet i sit Fængsel var ofte underlig gennemlystnet af Mindeglimt fra Aandens og Ideernes Verden. Skulde da kun det største af alle Phantasien's Tempelkuppel-Billeder — skulde Himmelhvælvingens Stjernebilleder aldrig være eller blive os Andet,

end vilkaarlig henkastede, tilfældige og betydningsløse Tegn, der kun hvert for sig har tjent til Bemærke paa Jordklodens Oceaner og i det ydre Menneskelivs Dræner, med lunefuld Betegnelse af en Grille, et barnagtigt Indfald, et fabelagtigt Sagn, eller senere en Videnskabsmands Compliment til sig selv, sin Videnskab eller sin Mæcen, uden at nogen Sammenhæng eller Ideeforbindelse deri var tænkelig? Dette Spørgsmaal maa den isolerede Forstand vistnok bortvise som phantastisk; men Poesien afviser det ikke; den stræber at besvare det, selv med Fare for derved at træde ud af sin egentlige Sphære.

Kun lidet tilfredsstilles den poetiske Betragter af Stjernerbillederne ved den almindelige Forklaring af Dyrekredsens Oprindelse med Hensyn paa den Aarstid, hvori Chaldaernes Døeg fik Unger, deres Sommertid, Jagttid, Regntid og Fisteritid, skjøndt herimod Intet kan være at indvende fra den blot kritiske og empiriske Forsters Standpunkt. Det interesserer os ligesaa lidet ved hine Stjernerbilleder at tænke paa Nilens Oversvømmelse eller paa Egypternes Agerdyrkning og Høst; langt betydningsfuldere glimte Dyrekredsens Verdner for Skandinaven med Ideen om Gudeboligerne, hvori tillige Tidens og Menneskelivets Udviklingsgang symbolisk afspeiler sig i det oldnordiske Mythedigt Grimnersmaal*). Dog dette Symbol slutter sig ikke i Billedformen til de gamle chaldaiske og ægyptiske Billeder, der nu dog eengang staae som uroffelige Hieroglypher for Himmelbetragtningen. Uden Hensyn paa hvad der saavel ved disse som ved alle de andre Stjernerbilleder kun betegner det ydre Menneskelivs lavere Forestillinger, søger det poetiske Die den i disse Billeders Forening

*) See Finn Magnusens sindrige Forklaring derover i hans Eddalære og Oversættelse af den ældre Edda.

stjulte Totalidee, hvorigjennem Universets og Menneskeaa-
dens indre Liv aabenbarer sig. Vende vi os til de ældste
videnskabelige Stjernebetragtere, finde vi de ældste Stjernebil-
leder betegnede og anvendte som astronomiske Hjælpemidler;
men om den største Hieroglyph=Skrifts Betydning, som et
eneste, en heel Idee udtalende Maleri paa Verdens store
Tempelhvælving, derom vilde man forgjæves søge Oplysning
hos Thales og Hipparch, hos Ptolomæus og Pythagoras og
alle de reent videnskabelige Stjernebetragtere i Oldtiden. En
ganske anden Stjernebetydning, end den, vi her attraae, finde
vi hos Orientens Magier og Middelalderens Astrologer; her
gaaer al Forestilling om en Totalidee tilgrunde i Fatalismens
øde Hav og i en smaalig Beregning af sideriske Indflydelser;
her forvandles det ophøiede Universbillede til en blind Stjæbnes
Taalbrætter, til en Lykkespils=Maskine for en enkelt Planets
Individer. Spørge vi de nyere Tiders Stjernekyndige hvad
de have meent med de Billeder, hvormed de have for-
øget det gamle Himmelmaleri, saa tale de om den Verbodig-
hed, de have villet vise for Videnskab, Kunst og Oplysning;
men paa en forbindende Idee have de ligesaalet med Be-
vidsthed tænkt som deres videnskabelige Forgængere. Hvad
der eengang har faaet Plads paa dette saakaldte Tilfældig-
hedens brogede Maleri har man imidlertid for Videnskabens
Skyld været nødt til at beholde. Enhver vilkaarlig For-
andring deri f. Ex. ved at indsætte Helgene eller historiske
Helte istedetfor de phantastiske Dyrebilleder og mythiske Figu-
rer, har man med Joie forkastet; saalænge menneskelige
Dine ville følge Stjernernes Gang og menneskelige Læber
benævne dem, maae de samme uforandrede Billeder vise sig
og de samme Navne gjentages for alle Slægter — og deri
kunde man vel ønske at see og høre Meer, end hvad de
chinesiske Lærde noies med i deres phantasieløse Linier og Punkter.

Enkelte Videnskabsmænd have dog forsøgt at udfinde et Slags historisk Betydning i Stjernebillederne, og en saadan findes der uenkelig, selv om man ikke vil fordybe sig i etymologiske Hypotheser eller i fjernt opsogte Betydninger til noget enkelt Phænomen i det patriarkalske eller heroiske Menneskeliv. Forsaavidt enhver Tid har karakteriseret sig selv ved forgubende at opløste Billederne af hvad den agtede høiest og Guddommeligst til Stjernerne, forsaavidt er intet Stjernebillede uden kulturhistorisk Betydning for Jordkloden, og de kunne alle indtræde i Totalbilledet af Menneskeaaandens Stræben gennem Fornuft, Phantasie, Billie, Følelse og Forstand mod det samme uendelige Maa! Men hvad der saaledes jordhistorisk kunde karakterisere de forskjellige Tidsaandens Indlingsforestillinger, med sandsynligt Hensyn til de mærkelige Revolutioner i Naturen og Menneskelivet, som have forandret og bestemt Jordens Skikkelse, dette maatte tillige, for at hævede sin ophøiede Plads paa Universets store Tavle, kunne forklare sig universsymbolisk til en Himmelskrift om hvad der aandelig gjælder for alle Tider og alle Verden.

Den høiere symboliske Beskuelse af Stjernebillederne vilde dog vistnok neddrages i allegorisk Smaalighed, hvis man deri vilde opløse de store Billedgrupper i lutter enkelte Forstandsbegreber eller med systematisk Noiagtighed betegne ethvert Billedes bestemte Vibegrebsomfang under Totalideen. Mange blot allegoriske Figurer og kulturhistoriske Sindbilleder finde vi fornemmelig i de nyere Tiders Bidrag til Verdenssymbolet f. Ex. i Sextanten, det brandenborgske Scepter, Linealen, Pendul-Uhret, den kemiske Døn, Billedhugger-Værkstedet, Malerstaffeliet, Søkompasset, Teleskopet, Mikroskopet, Luftpompen, Bogtrykkerpressen og Electrifeermaskinen, hvilke dog næsten alle, uagtet deres mekaniske Form, som Emblemer paa den nyere Tids Oplysning, Kunst og videnskabelige Stræben,

staae paa deres Plads. Men kun de ældste verdensberømte Stjernebilleder, der skulde Chaldæer og Babylonier, Egypter og Phoenicier deres Oprindelse og som af Græker og Araber ere supplerede og uddannede, udgjøre de reent mythiske Hovedgrupper i det store Stjernebilled-Maleri. De senere tilsatte Billeder ere dels mindre og ubetydeligere, dels udsprungne af Forstandstidens Selvbevidsthed og den empiriske Videnskabs Burdering af sit eget Værd, uden hiin mythiske poetiske Følelse eller hiin Aelse af en universel Verdensidee, som med ubevidst Genialitet ligger skjult i alle Mindesmærker fra Menneskeslægtens drømmerige og prophetiske anende Barndom*).

En dybsindig Videnskabsmand, der i Stjernebillederne har søgt en verdenshistorisk Betydning med Hensyn til de store indre og ydre Omvæltninger paa Jordkloden, har betragtet et af de største Stjernebilleder, Ophiuchus eller Serpentarius (Slangeholderen), som et urgammelt Symbol paa den orientalske Idee om Naturens og Aandeverdenens Behersker, der falder sammen med Ideen om Verdens og Menneskeslægtens prophetisk auede og forventede Befrier, med specielt Hensyn til den store Verdensomvæltning ved den almindelige Vandflod, hvorved hiin store Naturbeherster tænktes virksom og frelsende, som standsende Verdensslangen, der her betegner Vandfloden (analog med Midgardsormen i den nordiske Mythe) og nedtrædende Skorpionen, ved hvis Hjerte

*) Interessant har det dog været mig at bemærke hvorledes Emblemet paa den nyere Tids Intelligents, Bogtrykkerpressens Billede, som med alle lignende laae udenfor Bestuelsen mythiske Kreds, dog netop har faaet Plads i den Sphære, der efter denne Symbolik, betegner Verdensfornuftens Region (i Orions Spor), hvor den bestandig trues af det demoniske Principis Repræsentant (Hydra).

(Antares) Solen skal have staaet ved hiin Naturomvæltning *). Dette ene, men vigtige, privat meddeelte Bink har, paa en forresten forskjellig Bei og uden Hensyn paa Jordnaturens ydre Omvæltninger, ledet nærværende Fremstiller paa Sporet til en cosmisk Stjernebilled-Symbolisme, der stedse med større Heelhed og Klarhed er traadt frem for Anskuelsen i al den Vilkaarlighed og Forvirring, hvormed Stjernebillederne synes henkastede blandt hverandre. Den derved grebne Combinationstraad kan naturligviis forsaavidt kaldes vilkaarlig, som den er fremsprungen ved en individuel og subjectiv Bestuelse af det eengang Givne og for alle Tider Bestaaende; dog hvis det maatte vise sig, at den saaledes grebne Symbolik ikke er søgt eller kunstig indspeculeert, men tværtimod med en vis Tankens og Følelsens Nødvendighed ligesom paa-trænger sig den frie poetiske Bestuer — hvis Symbolet desuden i sin Heelhed og uden allegorisk Smaalighed betegner en Idee, hvis Anskueliggjørelse ei kan være Universets Billedsal uværdig, idet den omfatter Hovedmaalet for alle Verdens Id og Stræben gennem Endeligheden — saa synes Symbolets Universalitet og objective Virkelighed derved ogsaa — idetmindste poetisk antagelig. Et opmærksomt Blik paa Himmelgloben eller et Stjernekort vil strax sætte Enhver, som det interesserer, ind deri. For ikke forud at neddrage Bestuelsen i Reflexionens Sphære vil den nærmere Udvikling af Symbolets Enkeltheder vel bedst finde sin Plads efter Digtet.

*) Den 17de Dag i anden Maaned efter Efteraarets Jærvdøgn.

Stjernebilledernes Symbolik.

L

Paa Jordens Bold i Universets Hav
Jeg saae alt Liv omstiftes og henfare,
Dg Anden svimled paa al Fastheds Grav.

Jeg opad seer mod fjerne Verdnens Skare:
Selv Stjernehæren ruller hen i Sky
Med Billedgaader uden Tanker klare.

Fra hvad der vakler vil min Sjæl bortflye;
En Stjerne veed jeg dog staaer fast og rolig.
Til fikre Verdenspol mit Blik vil tye.

Nordstjerne! var du med den Plan fortrolig,
Som aanded Genhed i chaotisk Alt
Dg Fasthed i Omstiftelsernes Bolig?

Skal du staae fast, naar alle Verdner faldt?
Du lyser rolig som det skjulte Die,
Der alle Sandstorn og hvert Haar har talt.

Med dig jeg vil udstirre i det Hoie,
Vil læse Universets Billedsfrist
Dg dens adspredte Tiffre sammenfoie.

Hist Aanden strev med Sole sin Bedrift;
 Hist Verdens Phantafus blandt Stjerner farer
 Dg titter gjennem Gaadeslørets Rist.

Jeg seer den Verdensdigtnings Billedstærker,
 Som Tidens Genius i Drom opfandt:
 Et Tankehav i store Syn sig klarer.

Ideens dybe Urvæld skjult oprandt
 Med Nattens Klodevrimmel for Nomaden,
 Naar han sit Jordliv til sin Himmel bandt.

Fra Bjerg, fra golde Drk, fra Volgesfladen
 Han maled dristig hvad han ei forstod
 Paa Kuplen over Verdens-Colonnaden.

Ideens Glimt ei Nattens Søn forlod
 Om Aandens Id og Maalet over Stjerner,
 Mens selv han vaded gjennem Sand og Blod.

Hver Tidsfrugt gemmer skjulte Sandhedskjærner;
 Bist Evighedens store Tankestrøm
 Gik lønlig gjennem alle Slægters Hjerter.

Dg see! hvert Tegn paa Himmelteltets Som
 Hieroglyphist staaer for alle Tider
 Med Minder om den største Sandheds Drom.

II.

Hvo saae ei Kampen, Universet strider?
 Nordpolens Skatte ruger Dragen paa;
 Urslangen sig mod Mælkeveien vrider.

Til Jordens Sol vil Verdens Hydra naae.
 Mod Massens blinde Magt i Himmelummet
 Skal Aandens Søn til evig Kamp opstaae.

Hver Slægt, som leved, har en Røst fornummet
 Om Kampen, som ei Verden kæmper ud
 For Elementers Livsrøst er forstummet.

Dog evig, som Nødvendighedens Bud,
 Gif Tanken om den store Friheds Seier
 Fra Slægt til Slægt med den tilslørte Gud.

Eet Jdrætsmaal kun Jord og Himmel eier;
 Kun een er Sandhedskæmpernes Bedrift;
 For een Centralsol kun hver Sol sig neier.

Dybt glimter gjennem Stjernesflokets Rist
 Eet Liv i Arabeskers Gaadevrimmel
 Med Pyramidesprogets Londonskrift.

III.

Med klarest Glands paa Mælkeveiens Strimmel
 I Tyrens og Drions Kamp opgif
 Alverdens-Livets Strid paa Tankens Himmel.

Systjernen skjælver ved hiin Kampthyras Rist;
 Hyaders Solfrands luer i dens Pande
 Og Aldebarans Jldhav i dens Blik.

Af Skyen over Himmelflommens Bunde
 Mod Tankens Søn Kampdyret stormer frem,
 Vil Morgenrodens Heros overmande.

Men gjenfødt Helt fra Underverdens Hjem *)
 Med Himlens Edelstene i sit Vælte
 Har Dybets store Løndomsstat i Gjem.

Forgjebes Klover mod hans Bryst sig vælte:
 Med Sole paa hver Skulder, mægtig, stor,
 Han overstraaler Firmamentets Helte.

Med Trostabsstjernen **) i sit Heltespor
 Bebuder han dog kun den Magt, som kommer
 Med større Daad for Himmel og for Jord.

Selv synker han i Dybets Grav hver Sommer;
 Men over ham Capella funkler klar
 Med Straalebliffet mod Alverdens Dommer.

IV.

Paa Tidens Spørgsmaal har hiin Stjerne Svar:
 Mod Ost den tindrer, naar mit Die stirrer
 Paa Gaaden, Jordens Aand til Himlen bar:

Hift Lænken evig mellem Stjerner klirrer,
 Som bandt Andromeda til Fjeldet fast.
 I Modersiet Taarehavet dirrer.

Der sidder hun ***) med sine Verdens Last,
 Nedtrykt paa Sorgens Stol til alle Tider,
 Og spørger om ei Stjernelænken brast.

*) Orion, der af de gamle Græker skal være betragtet som Universets Centralbillede, hvorefter hele Legemverden dreier sig.

**) Sirius (i canis maior).

***) Andromedas Moder Cassiopeia.

Den brister ei. — Forgjæves Helten*) strider,
 Som Firmanentets Gangergrif betvang
 Og med Gorgonens Rædselsffjold fremstrider.

Om i hans Sværd end tusind Stjerner sang,
 Selv Universets Digtningshelt ei ene
 Kan løse Verdenssjælens dybe Trang.

Han blusser for det Himmelhoie, Rene;
 Men i Medusas Rædselsblit han saae
 Den Gru, som kan Alverdens Sjæl forstene.

— — Al! Verdens Liv kan ei sig selv forstaae:
 Blind med Gorgonen Stjæbnephantasi
 Greb Skjoldet, hvori Livets Dødsbraad laae.

En Dissonants i Allivs-Melodien
 Fornam hver Sjæl, som lytted til dens Klang,
 Selv smeltet hen i Sphære-Harmonien.

En er Naturens Længsel, een dens Trang:
 Dybt gjennem Universet trænger Suffet,
 Som Dybets Løndom Himlens Sjæl afsvang.

Det Gjenlyd fandt i Rattergalefluffet,
 Naar Stjernelyren funkled over Jord,
 Og Svanens Kors i Himmeldybet duffed.

*) Perseus, der, som Stjernebillede, alene betegner Kampens men ikke Seirens Moment.

Med Lyren flyer Begeistrings Grif i Nord,
Hvor Dragen over Solvei-Polen truer
Dg giftig sig om Nordens Stjerner snoer.

Stolt Herkulsfoden Dragens Hoved luer;
Mat hvisler Snogens Vt i Kæmpens Haand,
Dg tryk hos Kraften Nordens Krone luer;

Dog — Kæmpen styrter uden himmelsk Vaand;
I Faldet ydmyg først Herakles vender
Sin Jæse mod den største Kraftens Aand.

V.

En Kræfters Herre kun Alverden fjender;
Hans Billed har ei Stjernehimlen glemt:
Sig Verdensslangen krymper i hans Hænder*).

Kun ham til Priis blev Stjernelyren stemt;
For ham kun kæmpe Universets Helte;
Til ham er Verdens Polers Kroner gjemt.

Hver Klode vil sig til hans Fod henvælte;
Han opreist staaer imellem Pol og Pol
Med Mælkeveiens Stjerner i sit Bælte.

Urslangen bøier Ryggen til hans Stol;
Men fjernt paa Skorpionen hviler Foden,
Hvor under ham henhvirvler Jordens Sol.

*) See det store Stjernebillede Ophiocbus, Slangetvingeren eller Slangeholderen (Serpentarius), det Orion modsatte Centralbillede paa Verdensækvatoren.

Dg see! hans Hjerte selv, som Himmelroden,
 I alle Sphærer's Middellinie staaer,
 Som Middelsolen i Alverdensfloden*).

I Kræfters Kamp til Kræfterne forgaaer
 Om ham sig store Himmeldigtning dreier:
 I Slangens Tvinger Verdenspulsens flaaer.

Hos ham den Bægtstaal staaer, som Sole veier;
 Selv vaabenløs i den uhyre Strid,
 Han Gaadeordet veed om evig Seier.

Han bærer med Langmodighedens Id
 Den Slangers Slange, som hans Haand vel fuer,
 Men som dog aldrig skal forgaae i Tid.

Livskampens Maal og hvad der mægtigst truer
 Med Undergang paa Endeligheds Hav,
 Det himmelklart i evig Ro han fuer.

Dg Seirens Lonraad, han Alverden gav
 Igjennem faldne Verdens-Herkuls Dre,
 Oploster Stenen fra Naturens Grav.

Det Gaadeord skal alle Sole høre
 Dg atter hviste til Planeters Sjæl,
 At Livet kan i store Alt sig røre.

— Flyv, Himmelørn! Iyt fro, Delfhin! og dvæl
 Ved Hippogriffens Susen mod den Høie!
 Stands Pilen, Rattens Skytte, ved hans Hæl!

*) I en modsat høiere Naturs Orden end Orion.

Hjernt skinted Orknens Søn med Tankens Dje
Blandt Stjernetaager uden jordist Navn
Den Helt, som kunde Verdensormen bøje:

Steenbukken følger ham med dunkle Savn;
Bandmanden sine Stjerner's Strøm udgyder
Dg vil paa Sole svømme til hans Favn.

Sin Lænke Himmeldygets Net ei bryder;
Dog lønlig stræber Verden til sit Med,
Selv om den aldrig veed hvad det betyder.

Frem Slangens Tvinger seer, hvor Maal han veed:
Fra Ost mod Vest han Sciren seer imode
Igjennem Tidens Kamp for Evighed.

Fred seer han, hvor Arcturus Straaler glode,
Hvor lys jomfruelig Seraph han seer
Med Høstens Ix i Verdens Aftenrøde.

Hvad alle Himle vidner om, det skeer:
Dybt under Skorpionens tounge Sphære
Dens skjunkne Alter reise sig ei meer.

Hvor Sydens Kloder Himmelforset ære,
Hvor Phoenix stiger af sin Flammegrav,
Maa himmelsk Argo nye Verdner bære.

Dets Master flyve høit paa Stjerner's Hav.
Foroven vogte Himlens Løve rolig
Paa Herredømmet, Magtens Land dem gav.

Dg med de største Kræfters Lov fortrolig,
 Selv Nordens vilde Bjørn paa evig Bei
 Nedstiger aldrig fra sin høie Volig.

Med Himlens store Ja paa Dybets Nei
 Seer Anden frem mod Lysets Tvillingrige;
 Selv Krebsens skjæve Solgang stuffer ei.

Hver Sol kun synker for igien at stige;
 Dag kommer paa Alverdens største Nat;
 Fra Solen seet, Planeters Gang er lige.

For evig skjules ei den Livets Skat,
 Som Verdens Argonauter efterhige.
 For Dybets Stræben blev der Grændser sat;
 Men evig, som Ideen, staaer dens Rige.

VI.

Forstod jeg Stjernehvælvingens Symbol?
 Gaaer Verdenssjælens skjulte Tankeskjæde
 Igjennem Sphærens Blink fra Pol til Pol?

Er overalt Ideens Glimt tilstede,
 Selv i de Dmrids, Anelsen kun drog
 I Dæmring mellem Sol og Sol herneede?

Mon ei Naturens Bægt hvert Sandeskorn vog?
 Strey Liden Runer ei blandt Fjeldets Rifter
 Dg i hvert Storhedsværk, den sonderflog?

Er der Fornuft kun i vort Jord-Grans Skrifter,
Men ei i Bogen, vi blandt Sole saae?
Betegner den ei Univers-Bedrifter?

En Daad skal ei med Skabningen forgaae;
Eet Ord, hver Verden veed, som ei udslettes;
Kun det kan alle Stjerner pege paa.

Him Aanders Aands Bedrift, som ei forgjettes,
Selv om ei Jord og Himmel meer var til,
Maa skjult i alle Verdens Krands indflettes.

Stav, læs, hvert jordist Die! som du vil
Paa Himmelbilledskriften i Naturen!
Den er dog intet tomt Indbildningsspil.

Men du, hvis Vink uddrog af Tankefuren
Det Lysglimt, der henfoer med Sjælens Sands
Til Tempelskypen over Verdensmuren!

Til dig jeg rækker Tankeskjædens Krands;
Med dig jeg staver Stjernestriften gjerne:
Du viner selv i alle Soles Glands
Kun Den, som mægtig bærer Sol og Stjerne.

Stjernebilled- Symbolets

Hovedpunkter.

- I. Dæmoniske Figurer. Kampen.
- II. Orions-Gruppen.
- III. Perseus-Gruppen.
- IV. Hercules-Gruppen.
- V. Ophiuchus-Constellationen.

I.

Dæmoniske Figurer. Kampen.

Slangenaturens tredobbelt gjentagne Billede i den nordlige Drage, den store Middelsphærens Verdensslange og den sydlige Himmelfugles Hydra fremstiller, efter den urgamle Grundforestilling hos Jordens ældste Nationer, det mest fremtrædende Symbol paa det Dæmoniske i Tilværelsen, der ligesom fra alle Sider omspænder og knuger Universet, medens det dog tillige indeslutter den dunkle gaadefulde Betingelse for Livsrørelsen og Kampen for det Uendelige i Endeligheden, hvorfor maastee ogsaa den kuede Verdensslange tilsyneladende bæres, medens den holdes af sin Betvinger (Ophiuchus). Nærmest til Dragens, Slangens og Hydraens dæmonist fjendtlige Billede slutter sig Skorpionens store Billede i Dyrefredsen under Slangetvingerens Fod, samt Billedet af den halvdyriste Mennekesnatur i Skytten (Sagittarius) der med sin Piiil sigter mod den store

Ophiuchus's Fod og mærkelig erindrer om Hødurbilledet i den nordiske Mythe. Ulven, Centauren, Cerberus og det omstyrte Alter slutte sig ligeledes til Skorpionens Sphære*).

Hvorhen vi see paa det store Verdensbillede møde vi kæmpende Væsner, og Ideen om Universets store Kamp paa-trænger sig os, idet tillige Haabet om en Fuldbendelsens og Befrielsens Seier glimter os imøde, naar vi allerede i det Fjerne skimte den store aandelige (materiel vaabenløse) Hær-fører blandt de Kæmpende. Medens Bestridelsen af den dæ-moniske Natur næsten ene er overladt hlin Universbilledets høiere Centralfigur, Ophiuchus, fremtræder Verdensaandens Kamp mod den stærke Naturmagt og vel mod Nødvendigheden selv (som Afernes Kamp mod Jettemagten og selv mod Nornebestemmelsen i den oldnordiske Verdensanskuelse) i tre store Grupper, hvoraf hver for sig, efter nærværende An-skuelse, betegner en Hovedretning af Verdensaandens Ud-vikling gjennem Endeligheden. De tre Hovedfigurer i disse Grupper ere Orion, Perseus og Hercules.

II.

Orions-Gruppen.

Førend Ophiuchus fremtræder paa vor Himmelsphære med Lys og Sommer-Varme til de dunkle og kolde Regioner, opstiger prægtigst i det modsatte Midtpunkt af Verdens Mid-dellinie den herlige Orion for os i Vinternatten og hæver sin Stridsstølle mod den mægtig fremstyrtende Tyr. Orion er ledsaget af de tvende Hunde, Troskabens Symboler, med Si-rius (i canis maior), den største, mest glimrende Fixstjerne,

*) Paa det Stielerske Himmelskort sees kun Antydninger af den sydlige Himmelsphæres Stjernebilleder forsaavidt de komme tilsyne over vor Horizont.

i Spidsen. Drion er vel ikke det allerstørste men for Jordbeboernes Dine det prægtigste Heltetillede blandt Stjerne-Kæmperne og er derfor, som Legemverdens Centralbillede, langt mere kjendt og beundret, end Universbilledets Hovedfigur selv, „den større end den Største,“ som først opstiger, naar Drion ligesom opgiver Kampen og daler. Drion indtager saaledes omtrent samme Plads blandt Stjerneheroerne som Odin, ledsaget af Thor, indtager blandt Aserne i den oldnordiske Symbolik. En tilsvarende aandelig Magt finde vi lettelig i den af Verdensbetragteren først beundrede Lysverden, den evige Aands Manifestation i Verdensfornuften, der som Havets Søn opstiger af Dybet*), Morgenrødens gjensfødte udødelige Elsker. Efter Mythen var den skønne Drion, som bekjendt, Neptuns Søn, og blev elsket af Aurora, men derfor misundt af de olympiske Guder; dog selv forfulgt af Apollo og rammet af Dianas Pils i Forblindelsens Nat, skal han, saalænge Verden staaer, hver Vinter opstige af Havet, som den prægtigste Stjerneheros, og høre sin Rolle mod Himmeltyren, der fremstyrter af Skyerne over Eridanus, ledsaget af det frygteligste Havuhyre, Hvalfisken (Cetus). I Tyrens store Billede fremtræder vel fornemmelig hiin Naturnødvendighedens Magt, Verdensaanden maa bekæmpe som Tilværelsens truende (dog ikke dæmoniske) Forstyrre. (Til denne Klasse af Symboler slutte sig alle de kæmpende Dyrestikkelser samt Havuhyrerne, Cetus og Fiskene, hvorimod de ikke kæmpende skjønt mægtige Dyrestikkelser, de tvende Lovers og begge Bjørnens rolig ordnede Række fra Nordpolen til Solbanen tydelig afføndre sig baade fra de dæmoniske og fra de tilsyneladende fjendtlige Billeder; de staae, bevogtede af den fredelige Bootes, som den af Verdens-Intelligentsen giennem-

*) Odin var saaledes ogsaa en Søn af Oceanet (Bestla).

trængte og beherskede Kæmpenatur, der selv tjener og bevogter Universherverne). Tyrens mægtige Skikkelse kunde man sammenligne med Surturbilledet*) i den nordiske Mythe, der med Naturnødvendighedens Kraft, som den høieste Magts Organ, truer den endelige Tilværelse og selv Verdensaandens største Repræsentant i Tiden med Undergang. I Drions Gruppen affpeiler sig saaledes den endelige Naturs Intelligents, den i Endeligheden hilsende Verdensaand i den med Verden vedvarende Kamp ikke blot mod Blindhedens Magter og Materiens vilde Kræfter, men selv ubevidst mod den høiere Natur, der gjennem den lavere truer det endelige Univers med Oplosning. Drions Forfølgelse i Mythen af den med ham i Endelighed vildfarende Sanggub, som han ved sin stolte Indtrængelse i Gudernes Slægtstam har fornærmet, saavelsom hans Fald for den forblindede skjønt elskende Natsovermerindes Pii, hvis Endymions-Drømme og uklare Phantasier verden han i besindig Kjærlighed til den lyse Morgenrødes Gudinde har foragtet — disse mythiske Træk antyde ikke umærkeligt det tilsyneladende Fjendskab mellem Erkjendelse og Følelse, mellem Fornuft og Phantasie, mellem Hoved og Hjerte, mellem Philosophie og Poesie — en Strid, som tilhører den uharmoniske Gjæringstids lavere Standpunkt, og hvoraf heller intet Spor bliver tilbage i Heltens gjenfødte Skikkelse blandt Stjernerne. At denne store og herlige Kæmpe, Verdensaandens, Tids-Intelligentsens, den middelbare Universfornufts Symbol, den mest glimrende aandelige Helt i Endeligheden, hvormed hele Legemverden troedes at dreie sig, dog ikke fremtræder i Stjernebilled-Symbolet som Fuldbendelsens og Be-

*) Jldens Elementaraand, af nogle Mythologer vistnok urigtig antaget for et Billede paa den høieste Magt selv, som hvis Redskab i Verdensopløsningen dette Billede kun fremtræder.

frielsens evige Seierherre, men stedsse kæmpende eller blot truende synker tilbage i det Dyb, hvorfra han er opstegen (ligesom Odin og alle Aserne i den oldnordiske Symbolik) synes aldeles i sin Orden. Den kosmiske Poesies Helt deler heri hans Skjæbne.

III.

Perseus-Gruppen.

Hæve vi Blikket over den synkende Orion, glimter den skønne Capella os først imøde, hiin klare Stjerne af første Størrelse, som aldrig gaaer heelt ned over vor Synskreds; den blinker betydningsfuld i Riddet eller Gedden paa Aurigas Skulder og ligesom peger paa den opstegne Daphnion mod Vest, medens vort Øie endnu dvæler mod Vest over Orions Grav paa det store Mythebillede om Perseus og den fængslede Andromeda. I Mythens jordiske Skikkelse bliver den til Fjeldet lænkede Andromeda, der trues af Hav-uhyret (her den nordlige Fisk i Dyretredsen) lykkelig befriet af Perseus, der med Gorgonens Slangenhaarshoved paa sit Skjold bestiger den flyvende Pegasus og iler over Bjerg og Hav til den fængslede Skønhed, medens hendes kronede Forældre Cepheus og Cassiopeia dvæle haabløst sørgende ved Fjeldet; hist vexler, som i Jordlivet, hastig Sorgen som Glæden; men idet hiint store Mythebillede hævedes til Firmamentet, blev Fangenskabets, Forventningens og den befriende Stræbens Moment det med Universet bestaaende. Den lænkede Prindsesse blandt Stjernerne bliver os saaledes den bundne Verdensskønhed selv, hvis Befrielse er Aandens eller den evige Fornufts Opgave gennem Phantasiien. Men selv Verdens-Poesiens Perseus paa Universets store Pegasus kan aldrig alene fuldende Befrielsens Værk, idet han selv med den

hele Natur ligesom maa forstene af Gru for Medusahovedet i hans eget Skjold. Han er selv indvilket i Tilværelsens store Gaade; han har begejstret vovet sig til Nattens Grændse og grebet ind i dens dybeste Hemmelighed. Han har selv sat Livsgaadens inderste sorte Grundfjærne til sit Skjoldmærke; men derfra udspringer hiin dybe Rædsel, der efter denne Afskuelse lammer og standser ham selv blandt de uroffelige Fixstjerner. Slangeloffernes Hviilen om Medusas blege Kind hviiste om Tilværelsens Samfund med Dæmonuhvret, der omspænder og knuger Universet. (Brage kan heller ikke i den oldnordiske Mythe overdøve Rædselsfangen om Odins Fostbroderskab med Loke i Tids Fødsel).

I Firmamentets Perseus saae Grækerne alt hiin Søn af Zeus, der fremkaldte Phantasiens Gangergrif af Gorgonens Blod og selv før den olympiske Minerva i genial Begeistring havde grebet Viisdomsægidens Skjoldmærke; han var dem Mythehelten, som tvang den i det ydre Liv fastgroede Atlas til forstenet at bære Verdensbyrden, medens han selv fløi fri over Hav og Olymp paa den nysødte Pegasus med Livets gyldne Vbler i sin Haand. Alt han i sin kosmiske Betydning i Stjernesymbolet betegner den store evige Poesie, der gaaer igjennem Naturen og alle dens Verdner, dette synes ligesaa antageligt, som det er upaatvivleligt, at enhver dybere Poesie til alle Tider maa følge Perseus-Beien i sin Stræben. Hvo var Digter eller Kunstner og stræbte ikke at befrie den i Endeligheden fangne Himmelsfjævn ved Erobringen af Livets gyldne Vbler og selv ved Vandringen til Nattens Grændse og Sjælens dybeste Afgrund, hvor Hippogriffen tragisk udspringer af Gorgonens Blod og Forsærdelsens Medusahaar omhvirvler os paa Himmelsflugten over Afgrunden!

Under hiin store Stjernegruppe, hvor Cassiopeia be-

standig sidder sørgende foroven og Andromeda-Lænken synes os evig som dens Verdner, hvor Perseus endnu staaer uroftelig med sit hævede Gorgon-Skjold, og Havuhyret truer bestandig lige nær — under hiin mythiske Hieroglyph for alle Tiders Henstirren paa den største Livsgaade, synes — fra det her valgte Standpunkt — Menneſteaanden i aneſſesfuld Længſel efter Befrielsen at minde sig selv om den dybe uopløste Disſonants, der gaaer gjennem Naturen. Selv i Lyrens Fald med den dalende Grif (vultur cadens) og i Svanens tungſindige Neddykken i Himmeldybet (de to ſtjenneste Viſymboler i Poetiens Sphære) ſee vi fra hiint Romantikkens Standpunkt en veemodig Befrættelse paa, hvad vi med ydmyg Reſignation maae erkjende, at det ligesaa lidt er Verdens Poetie ſom dens Philoſophie alene, der kan frelſe den i Kampen ligesom forſtenede Alverden. Hvad der i denne Anſtuelfe kunde synes at ſavne Gjenklang i den livsfriffe græſſe Verdensanſtuelfe, kunde maaſkee dog bringes i Samklang dermed ved Erindringen om hiin mythiske Sagnroſt, der med Bebudelfen af „den ſtore Pans Død“ toner dybt og ſmerteligt gjennem Oldtiden.

IV.

Hercules-Gruppen.

En middelbar-guddommelig Hovedkamp er der endnu i den endelige Verden: Guddomsaandens Maniſtation i Willien, den moralſke Kraft, den himmeſke Hercules, der til lige fremtræder ſom Frihedens udødelige Kæmpe. Hævet til Stjernerne, omſtifter enhver Hedenoldsmythe ſin jordift-begrændſede Natur og bliver ſaaledes forſt ſand aandelig og univerſelſymboliſt. Firmamentets Herakles er, ſom Orion og Perſeus, een af de ſtørſte Heroer i Verdenskampen, og ſtaaer i ſin Middelbarhed allernærmest ved den absolute Idees

Repræsentant i Verdenssymbolet. Han tager selv Deel i den umiddelbare Kamp mod det Dæmoniske: han stemmer mægtig sin Kæmpefod mod den nordlige Drage; dog han styrter og vender i Faldet ligesom lyttende sit Hoved mod Slangebæreren (Ophiochus). Det store omstyrtede Heraklesbillede blandt Stjernerne er vistnok een af de mest betydningsfulde og dybest grebne Hieroglypher i Verdenssymbolet. Synet af den saaledes fuldkastede Villiekraft ydmyger og knuser den stolteste Selvsølelse, men henpeger tillige paa den Tilværelsens aandelige Pol, hvorved Kampen kan standses i Faldet og hvile det synkende Hoved. Her ere vi ved Eenheds-Punktet i den ellers grændseløs forvildende Mangfoldighed; her standse vi ved Hovedfiguren i det himmelske Grøtest-Maleri. *)

V.

Ophiochus (Serpentarius, Slangebæreren eller Slangeholderen).

Iffe blot ved sin Størrelse, men fornemmelig ved sin høist betydningsfulde Stilling og Omgivelse, hævder dette Stjærnebillede sin Plads, som Himmelskuppel-Maleriets Cen-

*) De tre store her betegnede Verdens-Sphærer: Orion's, Perseus, og Hercules-Constellationerne, svare saaledes til de tre platoniske Grundideer eller Sjælens Urbilleder: Fornuftens, Phantasiens og Villiens eller det Sandes, det Skønnes og det Godes Verdensordener og omfatte saaledes Hedenkabets mest omfattende Verdensanskuelse, med en Tilknættelse til den høiere Befrielsens Verdensorden, der først fremtræder i Ophiochus-Sphæren, med dens paafaldende Betegnelse af hvad alle Nationers Møther synes med anelsesfuld Forventning at henpege paa.

traffigur (i en høiere Naturs Orden), hvorefter den hele Mangfoldighed af Billedgrupper ligesom ordner og bevæger sig. Ophiuchus staaer opreist mellem begge de ydre Verdens-Poler, ikke blot som Tilværelsens, men som den absolute Værens, det aandelige Universums, Middelpol. Som Orions store Modbillede paa Verdens-Ekvatoren, er han, med hiin kæmpende Skikkelse, henstillet lige fjern fra Legemsverdens physiske Poler, som en høiere Naturs Kæmper mod den i Slangeskikkelsen afbildede Dæmonmagt. Ophiuchus opstiger først, naar Orion i sin Kamp mod Himmeltyren, ligesom overvældet og tilbagetrangt af Naturnødvendighedens Magt, synker tilbage i Himmelrummet. Ophiuchus er Sommerens Stjerneheros, som Orion var Vinterens; men med al sin Storhed og Betydning fremtræder han for Jordbeboernes Øine i sin dybere Himmelsphære med en tilsyneladende mindre Glans, end Orion. Her finde vi den synkende Verdensfornufts, for Erkjendelsen mindre glimrende, og derfor i sin Høihed og Dybde mindre klart anskuede Modbillede. Det henpeger mærkelig paa Forestillingen om Guddomsaandens evige Manifestation i sit eget Billede. Verdensækvatoren gaaer igjennem Himmelheltens Bryst, der ligesom selv ydmyger sig i sin Storhed, medens han dog er henstillet som Universlivets inderste Bevæger og Kjerne. Her paatrænger sig Forestillingen om Kjærlighedens Helt, hvis Hjerte, som Universets Middelsol, (i en høiere Betydning, end Orion) fremlyser i alle Verdens Middellinie. De gamle Græker saae i Ophiuchus ligesom med en mærkelig Anelse deres lægende og frelsende Guddom (Æsculap), og naar den kristelige Livsanskuelse her forener sig med Hedningens Stjernebetragtning, er det dog det samme Billede, der med dunklere og klarere Lys, med mindre og større Bevidsthed, aabenbarer sig for Menneskeaanden gjennem de forskjellige Tider. Saaledes

betegner Ophiuchus i Stjernesymbolet endnu hin ophviiede Aesculap, den store himmelske Universlæge. Med den evige Retfærdigheds Bægtstaaal ved sin Side, træder han, uden at agte paa Cerberus-Uhyrets Hundeglam, Skorpionens daemonist fjendtlige Verden under Fodder, og, selv vaabenløs, kuer han den store Verdensslange, medens Alteret (her vel Naturlilbedelsens og den eensidige Forstands, den i Materien fængslede Phantasies og den vildfarende Følelses Afgudsalter) ligger omstyrtet under Skorpionens betvungne Sphære. Hvad Ophiuchus ligesom hvister den styrtede Himmel-Herales i Dret, minder ikke blot om den store Hemmelighed, Odin i den nordiske Mythe hvister sin Son Valder i Dret paa Baalet, men bliver os i dette Billede af Verdenssymbolets Grundidee det Allivets Ord selv, som løser Tilværelsens Gaade og gennem den luttrede Villies Organ udbreder det evige Hjerteliv gennem alle Sphærer. Kalken (Crater) og Jhus kommelens Fugl (Ravnen*) paa Hydraens Ryg, vil jeg her blot pege paa som mulige Bisympboler til den store Slanges betvingers Sphære, hvorved det Dæmoniste i Tilværelsen i dets tredie Slangesrod middelbart betvinges af den samme aandelige Centralkraft, der kuer Middelslangen og gennem det tilhviistede Befrielsens Ord bevæger Herkulsfoden mod den nordlige Drage.

Dog uden videre at udbille denne Symbolismes Enkeltheder, ville vi her standse ved dens ophviiede Hovedfigur. Efter Ophiuchus dreier sig, ifølge Billederens Stilling, i en hviere Naturs Orden, end Legemverdens Bevægelse om Orion, det hele Univers (fra Øst mod Vest). I hans mærkelige Stilling er hans oploftede Afsyn vendt fremad ligesom til Verdensdagens Ende, til Fuldbendelsens Aftenrode og For-

*) Enfr. Mythen om Odins Ravne.

klarelsens Verdner, til Hostens Ar (Spica) i den jomfruelige Seraphs (den himmelske Afireas) Haand og til Tvillingernes Kjærlighedsrige. Kun til disse Grundtræk knytter sig den her meddeelte Anskuelse. Den fremtræder ikke med Fordring paa større objectiv Gyldighed, end den poetiske Mythesfortolkers Hypothese, der i den største af alle Billedbøger helst vil see og læse den Sandhed, hvorom alle Himle synes ham at vidne.

S k y h i m l e n

eller

Den Luke-Howardske Skyformationslære,

betragtet som

Billedform for Naturpoesien.

Shipman

1888

The Shipman's Information Sheet

1888

Shipman's Information Sheet

Kroningsfesten.

d. 28de Juni 1840.

(Tillegnelsesdigt.)

Til Danmarks Himmel i Vaar vi faae:
Hvor Taagefloret i Vinter laae,
Fløi Skyer som hvide Svaner;
Henover Skybjerge-Berduen hoi
Lysalfer med Barneloffer fløi
Dg vaied med Solmorsfaner —

Dg under de flyvende Skyers Flag
Sang Livets Fugl om en venlig Dag
I Danrigets nye Skjærsommer.
Nu stjon i lyse Sommerluftglands
Staaer Skoven smykket med grønne Krands
Dg Lunden med Rosenblommer.

Dankronens Fest under solklar Sky
Sin Glands nu spreder til Land og By
Med Forbud paa Fremtids Lykke.
Hvor Folket enes, staaer Thronen fast;
Hvor Kronen straaler, Sorgfloret brast,
Men efterlod herligt Smykke:

For hver en Edling, Danthronen bar,
 En Mindets Edelsteen funkler klar
 I Kronen for alle Tider.
 Hvor Mindets Edelsteen hædret staaer,
 Frem Sandheds Aand over Folket gaaer,
 Og Livet med Lys fremskrider.

Flyv bort til Taageaandernes Kyst,
 Stormtidens Maage med Mismods Røst!
 Og kald dig ei Folkets Stemme!
 Trygt Folkkehjertet med Livsmod staaer,
 Hvor Lovens Tælle urokket staaer
 Og gamle Trostebær har hjemme.

Med kommende Dages Sommerglædes
 Vil Kronen slynge sin gyldne Krands
 Om høisindet Tænkers Pande;
 For hver en Tanke, ædel og stor,
 Som vorder til herlig Daad i Nord,
 Betsigner ham Folk og Lande.

Hos Sandhedsvennen med Kongeaand
 Skjont Dronninge-Diademets Baand
 Forbandt det Milde og Høie:
 Her Folkelighedens Billede drog ind
 Med Danmarks Hjerte i Sjæl og Sind
 Og Danmarks Himmel i Die.

Naar freidig Tillid er Høiheds Gæst,
 Naar Dansten hædrer paa store Fæst
 Kong Christian paa Danmarks Throne,

Skal høit fra hundrede Ders Kyst
Med Folkeaadens foreente Røst
Danfolkeseften gjentone.

Gaaer Verdensstrømmen os her forbi,
Dens dybe Brusen dog høre vi
Med Blikket mod Fremtids Kyster;
Den store Natur er vort Skuespil:
De kæmpende Skyer see vi til
Og lytte til Livets Røster.

Styphimlens Mark er en Lyskampseir,
Hvor Verdensaanden til Kamp og Seir
Sit evige Banner svinger.
Naar Taageverdenens Kæmper flye,
Staaer Livets Seiersbilled i Sky,
Og Høihedsaanden faaer Vinger.

Den Løse: Howard'ske Skyformationslære,

betragtet som

Billedsform for Naturpoesien.

— Wenn der Maler, der Poet
Mit Howard's Sonderung wohl vertraut,
Des Morgens früh, am Abend spät
Die Atmosphäre prüfend schaut,
Da läßt er den Charakter gelten;
Doch ihm ertheilen lustige Welten
Das Uebergängliche, das Milde,
Daß er es fasse, fühle, bilde.

Goethe.

Enhver, der har Die for Naturen, har vist ofte med Glæde betragtet den uendelige Rigdom af Naturphantasie, der med idelig Afverling, men, som det synes, uden al tænkelig Orden og Lov aabenbarer sig paa Skyhimlen. Ikke blot Meteorologiens videnskabelige Dyrker, men selv den meest Mindviende i denne usikre Videnskab vil vist med Interesse opfatte ethvert Bink om en mulig Lov, Orden og Plan i hvad der af Alt synes mest lovløst, uordentligt og planløst. Et saadant Bink om en evig Naturlovs Manifestation i Skyformationerne finde vi i den lille fattelige Terminologic,

Engländeren Luke-Howard*) først har meddeelt og Goethe med saa høj Interesse har udviklet i sin meteorologiske Opsats (Goethes Werke Ausgabe letzter Hand 5ter Band). Ved blot at see Grundtrækkene af det Howard'ske System i den af Goethe fremsatte Terminologie over Skyernes Grundformationer i de forskjellige Lustregioner, vil Enhver, som det interesserer ligesom ved et Ord at kunne fastholde det Allerslygtigste, finde en Erfaringssandhed opstillet, for hvilken enhver Sky paa Himlen er et nyt bekræftende Vidne.

De 3 Lustregioner, den Howard'ske Theorie adstiller, ere:

- 1) den høiere (Cirrus-Region), hvori de smaa hvide Skyer, de Tydske kalde Smaalam (Lämmerchen) og hvis Form Howard kalder Cirrus**) 3: Haarlok, Barnelok, høre hjemme. Denne Region har jeg, paa Grund af disse Smaaskyers Lighed med Svanevinger, kaldet Svanesky-Verdenen;
- 2) den midterste (Cumulus-Region), hvori de store sammenbyggede Skymasser, hvis Grundform kaldes Dynge eller Høj (Cumulus***), bevæge sig. Denne Region kalder jeg Skybjerge-Verdenen;

*) On the Modifications of Clouds and on the principles of their production, suspension and destruction by Luke Howard Esq. London printed by I. Tayler. Cnfr. The Climate of London by Luke Howard in two volumes. London 1818—1820.

**) [Cirrus. Def. Nubes cirrata tenuissima, quæ undique crescit. On the Modifications of Clouds p. 5, 6, 7. Cnfr. The Climate of London Vol. II. p. 129, 331, 332.

***) Cumulus. Def. Nubes cumulata, densa, sursum crescens l. e.

- 3) den lavere (Stratus-Region), hvori Skyernes Grundform er den lange flade Stribe, det horizontalt udstrakte Lag (Stratus*). Denne Region kalder jeg Skyfletteverdenen.

Til disse 3 Luftregioner føier Goethe med Rette:

- 4) den laveste (som jeg i Analogie med den øvrige Terminologie vil kalde Nebula-Region eller Taageverden).

For at see den gradvise Udvikling af Skyernes Grundformer i enhver af disse Regioner begynder man rigtigst fra den nederste. Skal imidlertid denne Skyformationslære hævde sit aandelige Forbund med Naturlivet, maa den kunne træde i Poesiens Tjeneste og forbindes med Forestillinger, der finde Medhold i gamle og nyere Tiders Almuetro og Folkephantasie. Naturlovene for Skyernes Grundformationer i de forskjellige Luftregioner indlader Phœnomen-Bestuelser sig her ikke videre paa; her maa Hensynet kun nævnes til deres eget dynamiske Væsen og electriske Natur. Men hvor den oplosende Videnskab standser ved de store Grundkræfter i Naturen, hvis substantielle Væsner vel kunne betragtes som Natursjæle-Former for et høiere Princip, der træder uvilkaarlig den mythiske Forestilling om Naturaander atter frem og hævder selv gjennem Forstandstiden sin poetiske Gylldighed, som levende Form og Billed for Ideer. I hine Formforvandlinger af de flyvende Jorddunster maa der for det aan-

*) *Stratus*. Def. Nubes strata, aqvæ modo expansa, deorsum crescens l. c. Howard bruger følgende Tegn til de 3 Grundformer: \ Cirrus, (Cumulus, — Stratus, og til Overgangsformerne følgende: \ (Cirro-Cumulus, \ — Cirro-Stratus, (— Cumulo-Stratus, \ (— [rettere (\ —] Cumulo-Cirro-Stratus.

delige Blik affpælle sig et Billede af en Aand og en Virksomhed, der, sand og virkelig, aabenbarer sig i Menneſſenaturen og den psykiske Verden. At en høiere Anskuelse, end den materiel = fysiske, allerede fra de ældste Tider har forenet sig med Skyhimmelbetragtningen, derom vidne de Mosaiske og Homeriske Guddoms = Aabenbarelser og den hele Oſſianſke Aandeverden, ſaavelſom de oldnordiske Foreſtillinger om de 9 Verdner og den hele rige Naturmythologie, for hvilken ethvert Naturphænomen er Form, Legem og Organ for en levende Aand enten af guddommelig eller dæmoniſk Natur. Hvad Folkephantasien heraf har bevaret tildeels med Middelalderens Dæmonologie og romantiske Farveſtjær ligger Romantiken i vor Tids poetiske Følelse nærmest, men synes fornemmelig henviſt til den Region, vi her ville betragte forſt, uagtet den er den laveste og meſt formloſe af dem alle.

I.

Taageverdenen (Nebula - Region).

Denne Jorddunſternes laveste Sphære, hvori de ſvævende Taaager endnu ikke have hævet ſig til Skyformen, men ligeſom lede om deres Væſen og Form i en ubefemt og geſtaltløs Henſlagren, denne de vordende Skyers Embryon = Verden, ſom nogle Naturfyndige have tillagt poſitiv Electricitet, har til alle Tider udøvet en mægtig Indflydelse paa Phantafien og synes paafaldende at correfpondere med den hele dunkle gaadeſulde Drommeverden og Alt hvad der ligger aneſſesfuldt, halvt guddommeligt, halvt dæmoniſk og halvt udviklet i Menneſſenaturen. Det er til denne Sphæres Phænomener Iſraels prophetiſke Sangere ofte have knyttet Foreſtillinger om Synd og Misdgjerning, Forbud paa Herrens

Straffedomme og Varfler om Livets Forgængelighed. Til Taagernes Dale forvistes de usalige Desianske Helsteaander, som ikke af Varderne vare besjunge, og havde „hørt deres Hæder i Sangen.“ Det er denne Region, vor Almue nu kalder „Mosefonens Bryggers“ (den salbne forberede Naturs Laboratorium), og hvori den seer en heel Spøgelseverden. Denne Kjeldbalenes, Engenes og Ellemosernes Taageverden, der i Særdeleshed i Maanestien og i stille Sommernætter viser os sine gjøglenende og forvildende U: Skikkelser, har Almuephantasiën altid befolket med vidunderlige Væsner, deels af de mørke Jettens, Bjergtrolde og Dværge Slægt, hvorom allerede Eddasangene og „Yuglingetal“ vidne, deels af Alfernes lustige Natur, men med et lunefuldt halvdaemonisk Væsen, der betegner dem som salbne Lysaander eller Lustengle (Svartalter, Elvefolk), som, indhyllede i Jordens laveste Dunster, kun dunkelt mindes deres høiere Aandeliv, medens de i Halomørke hvirvle hen over Jorden og gjække Menneskenes Sind og Dine med deres Drømmeleg. Heraf de mangfoldige Sagn og Sange om Trolde og Dværge Trylleri, om Ellepigernes Dands og deres skjønne men hule stoffende Skikkelser. Den poetiske Stemning, disse lunefulde Taagebilleder fremkalde, har været Moder til den meest phantastiske Folkepoesie og mange Shakespearske Sommernatsdrømme, hvoraf idetmindste hiin ene udødelige er heelt udraadt i klare Former og Billeder gjennem Konstopoesien. Af hiin Naturpoesiens drømmerige Rilde udsprang den romantiske Folkesangers Toner, naar han „lagde sit Hoved ved Elverhei: og „hans Dine singe en Dvale“, naar han hørte Ellejomsruernes deilige Sang, medens

„Striden Strøm stiltet derved,
Som forre var vant at rinde“

og

„Alle ſmaa Fiſke, i Floden var,
De legte med deres Finne.“

Hine luſtige Stikſelfer ſeer Bondenofen endnu, naar han
halv ſpøgende halv med Gru ſkynder ſig gjennem Elleſtub-
krattet og ſynger:

„De dandsed ud, de dandsed ind

Alt i den Elvefærd;

Alt ſad favren Ungerſvend

Og ſtøtted ſig paa ſit Sværd.“

Det er i denne Taageverden, at Erindringen om gamle Tider
og forſvundne Egne ſaa gjerne formaler ſig med Phantaſien
og giver det forgangne livlige Billedſtikſelfer paany. Naar
den Reifende i en ſaadan Stemning ſeer hen i den taagede
Sommernat over Dale og Enge, og Maanen ſtinner paa de
fjerne Taagemaffer, troer han ofte at ſee blinkende Søer,
hvor der nu ligger Enge og Dale, men hvor der i gamle
Dage har været virkelige Søer eller Havbugter. Dette
ſtuffende Billede af Jordens forſvundne Stikſelfe fremtræder
ligeledes for Phantaſien ſom et Bærk af hine Taageverde-
nens Aander.

II.

Skyſletteverdenen (Stratus-Region).

I denne første egentlige Luſtregion (den lavere) er
Grundformationen for de opſtigende Taagemaffer den lange
flade Stribe eller Lag-Stikſelfe i horizontal Udſtrækning,
ſom Howard kalder Stratus (—). I denne Form ligne
Skyerne langſomt ſvævende Der med rolige Sletter. Den
Region, hvori denne Form herſker, antages ikke at ſtrække ſig

hviere, end til Sneelinien*). (Dens Grændse maa uden tvivl ansættes betydelig lavere, da Sneelinien med Rette betragtes som Grændse for den næste Lustregion, Middelsphæren). Naar Barometret stiger, forandre disse stille svævende Skyflette-Grupper deres Form; de samlme i Midten og sammenrulle deres Masser i vertical Retning, idet de gaae over til Høide- eller Bjergformen (Cumulus), der horer til den næste Region. Under denne Overgangsproces ligner Skyformen Sletter med opstigende Høie og kaldes i det Howard'ske Kunstprog Strato-Cumulus (— ∩)*). I Skyfletteregionen paa de stille lavtsvømmende Luftøer, der saa ofte sees om Morgenens, og hvori Taagernes positive Electricitet ligesom i den hele egentlige Skyfphære af Nogle antages at blive negativ, er det ligesom de mægtige Naturkræfter endnu slumre i en stille gjærende Tilstand, der efterhaanden udvifler sig og fremkalder en svulmende Forvandling i Masseformen. Fastholde vi her den poetiske Anskuelse, Erkephantasiën har givet os i Taagesphæren, da see vi her de faldne Lysalfer ligesom slumrende have sig med deres Taageverden fra deres natlige Drømmesphære og svæve hen over Jorden for at samle Kræfter til det Liv og den store Kamp, hvorefter de længes. De synes at hige tilbage mod den Himmel, hvorfra de med Jordnaturen ere faldne, men med de Taagelegemer, de have modtaget af Jorden. En dobbelt Stræben aaben-

*) Goethe l. c.

**) Eller Cumulo Stratus (— ∩) Def. Nubes densa, basin planam undiqve supercrescens, vel cujus moles longinqua videtur partim plana, pertim cumulata. On the Modifications of Clouds p. 5, 10, 11, enfr. The Climate of London Vol. II. p. 330, 335, 336, Enfr. Goethe l. c.

barer sig i deres Bæsen, idet de vel efter deres høiere Natur maae stræbe opad, men dog tillige føle sig fængslede til den skønne Jord, hvis Aande gav dem Stof til Selvudvikling i synlige Skikkelser. Et dobbelt Princip udvikler en vorende Gjæring og Strid i deres Indre. De svæve mellem tvende Verdenes (ligesom Menneſſejælene paa deres Viis) og afbilde baade Himmel og Jord paa de flyvende Trylleøer, hvormed deres Skikkelser sammensmelte. Hvilken af de to modsatte Verden, de heelt skal tilhøre, vil først den Kamp afgjøre, som paa deres næste Udviklingsstrin venter dem. Med den Kraft og det Stof, de laante fra Himmel og Jord, vil de enten som Jetter og Giganter storme Himlen, eller som Kæmper for det høiere Princip bekriige deres overmodige Frænder, der atter vil neddrage dem til Dybet og den lavere Taageverden.

III.

Skybjerge-Verdenen (Cumulus-Region).

Denne midterste Luftregion er de store adskilte Skymassers Tumleplads. Her opdynges Skytagene sig fuldstændigt til Skyhøi-Formen (Cumulus), og her foregaaer det store Sky-Protheus-Skuespil med de phantastiske Forvandlinger, hvorigennem de allerstjønneste Luftphænomener aabenbare sig. „De optaarne Skymasser, der adskilte drage op paa Horizonten og forfølge deres egen Bevægelse, ere de egentlige Skyer“ — bemærker Goethe. — „Med deres uendelige Formforandringer drage de fra Syd mod Nord i Indien og udgyde de uhyre periodiske Regnskyl. De komme ofte i hele Tog. Naar de Sneelinien eller stiger Barometret, foregaaer der en ny Forvandling med dem. Deres øverste Deel fortæres

eller kæmmes ligesom til Uldtotter og tilføres de høiere Luftregioner. Saalænge disse Totter eller Loffer (Cirri) endnu hænge ved den faste Sky, kaldes dette Overgangs-Phœnomen i det Howard'ske Konstsprog Cirro-Cumulus*) ($\searrow \swarrow$). Naar de aldeles løsrive sig og svæve hen for sig selv, tilhøre de den næste (høiere) Luftregion. Cumulus kan efter sin Natur først sees svævende i en Middelregion. En Mængde Cumuli drage ofte i lange Rækker hen efter hverandre, udtækkede foroven, bugede i Midten, ligeliniede forneden, ligesom de hvilede paa et Luftlag. Stiger Cumulus og forvandler sig til Cirrus, opklares Himlen; nedsender Cumulus sig, bliver den sværere, mere graa og uimodtagelig for Lyset; den hviler da paa en horizontal udstrakt Skybasis og forvandler sig forneden til Stratus. Dette Phœnomen medfører Regn. Skyhøienes Middelregion har den Egenskab, at den vel kan optage megen Fugtighed i sig, men ikke i fuldkommen Oplosning. Fugtigheden forener sig vel til en let men dog tyk (compact) Lægenlighed og viser sig sammenknyttet, opdygnet, foroven hvælvet, buet og begrændset i bestemte Former, forneden — som bemærket — med en horizontal Grundlinie**).

De vigtigste Phœnomener i denne Sphære ere: Skykampen selv, samt Nimbus, Iris og Paries.

*) Def. Nubeculæ densiores subrotundæ & quasi in agmine appositæ, connexæ vel ordinate positæ. On tue Mod. p. 5, cnfr. The Climate of London Vol. II. p. 330, 335.

**) Goethe l. c.

1. Skykampen.

Middelregionen eller Skybjergerverdenen (Cumulus-Sphæren) er Conflictens Sphære — siger Goethe — hvor Skyernes Kamp skal afgjøre Himlens (den høiere Lufts) eller Jordens (den lavere Lufts) Seier. Seirer den høiere Region (Cirrus-Regionen) saa opløses (affnappes) Dyingernes Toppe; de svæve da som løsrevne Voller (Lam, Hjorde) i det Høie og forsvinde tilfjeldst i det uendelige Rum. Seirer den lavere Region, som er tilbøielig til at drage den tykkeste Tugtighed til sig og fremstille den i følelige Draaber, saa daler Skyhøiens horisontale Basis, Cumulus udstrækker sig til Stratus; den staaer og drager frem i Lag og styrter endelig ned til Jorden i Regn.

Overføre vi paa denne „Conflictens Sphære“ den Idee, som Folkephantasien allerede i Beskuelsen af Taageverdenen har angivet, saa see vi her de Luftaandernes Kræfter culminere, som i den lavere Sphære kan syntes at drømme, gjære og udvilde sig paa de stille Skyflette-Der. Her see vi da Skykampernes store Balplads. Her hensatte de gamle Skandinaver ogsaa Thors Kamp-Rige, Styrfens Hjem, Trudheim eller Trudvang (Hrudheimr. Hrudvangr). Derom hedder det i Grimners-Maal:

„I Trudheim

Skal Thor være

Til Kræfterne forgaae“ *).

Og her see vi hans store Jettelkamp som Naturgub. Her var ogsaa de Æsianske Helteaanders store Kampplads.

*) Finn Magnusens „ældre Edda“ 1 D. p. 169, 194.

2. Nimbus.

Nimbus kaldte de Gamle, som bekendt, den Sky, hvori Guderne troedes at nedfare til Jorden. Dette Phœnomen er i den Howard'ske Terminologie betragtet særstilt, skjøndt det nærmest hører til Mellem-sphæren (Cumulus-Regionen). „Nimbus“ — hedder det hos Goethe — „betegner det Phœnomen, naar om Sommeren en mørk Sky tordenagtig vælter sig hen over en stor Landstrækning og allerede udgyder Regn forneden, medens dens øverste Kant endnu bestraaes af Solen“ *).

Denne med Naturen vedvarende Thors-Nabenbarelse bliver til et dødt Begrebssbillede som en blot Personification af Electriciteten, men gjenfinder det tabte Liv ved den orientalske Aufsuelse af Naturkræfterne og Elementerne som Gudsdoms-Tjenere. Middelalderens kristelige Mystik forvandlede Thor med Odin og alle Aserne til Dæmle. Den nyere Tids Symbolik har atter hævet dem til Gdeer, og som saadanne fremtræde de paany i Naturpoesien som levende Aander.

*) Nimbus forener alle 3 Grundformer i sig og kaldes derfor af Howard Cumulo — Cirro — Stratus, betegnes (eller vel rettere). Def. Nubes vel nubium congeries, pluviam effundens. On the Mod. of Clouds p. 6, 11, 14. Nubes densa, supra patens & cirriformis, infra in pluviam abiens. The Climate of London Vol. II, p. 330. cnfr. Art. of the Rain. The Climate of London Vol. II. p. 131—200. cnfr. ib. p. 336, 337, 338.

3. Iris *)

Regnbuens herlige Phœnomen viser sig gjerne efter Nimbus og synes at strække sig gjennem alle 4 Lustregioner. Som „Nagtens Bue“ staaer den vel mest betydningsfuld til alle Tider; men som „Gudebro“ staaer den ogsaa herlig i Nordens Hedenold. See vi den mod Solnedgang, udsprender den sig fra Nord til Syd og danner ligesom en tilbagebleven Portbue for Orienten. Som en Ruin af det forsvundne Paradiis, henpeger den saaledes symbolisk mod Himmelregionen bag Solnedgangen til det tilkommende.

4. Paradiismuren (Paries).

Dette Phœnomen hører til Skybjergeverdenen (Cumulus-Regionen) og er under det videnskabelige Navn Bæggen (paries) af Goethe tilføjet den Howard'ske Skyformations-Terminologie. Denne Muurform dannes, efter Goethes Jagttagelse, „naar ved Enden af Horizonten Skytagstriber saaledes sammentrænge sig over hverandre, at intet Mellemrum bemærkes, saa de begrænse Horizonten i en vis Høide og lade Himlen fri foroven. Snart er deres Omrids bjergrygagtig, saa man

*) Iris er af Howard betragtet i *The Climate of London* Vol. II. p. 345 i Forbindelse med 6 andre med Skyerne forbundne Lys-Phœnomener (of some luminous phenomena connected with Clouds): *Anthelion*, *Parhelion*, *Paraselenene*, *Corona*, *Halo* og *Iridula*. Phœnomenet er iagttaget i 3 Modificationer: 1) *Iris Arcus pluvius* (nocturnus). 2) *Iris Arcus nebulae*. 3) *Iris Gloria*. Def. Umbra Spectatoris in nubem projecta, circulos, coloris iridis referentes, quasi circum caput suum pictos, in nube videt. l. c. p. 345.

troer at see en fjern Bjergkræfte, snart berører Murens Contur sig som Sky, hvorved der opstaaer en Art Cumulo-Stratus." Dette herlige Phœnomen, som jeg helst vil kalde Paradiismuren, viser sig maastee ingensteds prægtigere, end paa den nordiske Himmel. Hvad Orientens, Bestlandenes og Sydens rige Natur har forud for de nordiske Slettelande i store Bjergmasser og vilde phantastiske Fjeldegne, giver vor Himmel os ofte et deilig Speilbillede af i hine Skyformationer. „De fjerne blaae italienske Bjerge," den reisende Nordbo med Henrykkelse saae ved Middelhavets Ryster, har han ofte gjenseet paa Østersøens Øgrupper i Horizonten paa vor Astenhimmel, og ingen Reisebeskrivers Phantasie kan male os Himalaiabjergene og den colossale americanske Natur med saa glødende Farver som den Naturphantasus, der bygger Himmelbjerger, Paradiismure og Universtempel-Ruiner i vore Skyer. Forestillingen om det fra Jorden flyttede Paradiisland forbinder sig lettelig symbolist med dette Phœnomen.

IV.

Svane-sky-Verdenen (Cirrus - Region).

I denne høiere Lustregion over Sneelinien stige Skyerne først, naar de gennem Conflicten og Kampen i Mellemlregionen have hævet sig saa høit, at de befries fra deres tungere Mæsser, og deres finere Deel ligesom Barnehaar-Lotter (Cirri) afslippes fra Skykæmpernes Hoveder. Den Skikkelse, som disse hvitflyvende Smaa-skyer modtage, er let, lys og hvid som Svanevinger. Det er disse Skyer, de Tydste kalde smaa Lam eller Faar (Lämchen, Schafchen) og som man her undertiden kalder Makrell-skyer. „De danne ofte hele Hjorde"

— bemærker Goethe — „eller sprede sig i lette Striber som Himlen var feiet. Striberne have da ingen bestemt Retning efter hverandre eller med hverandre, men udbrede sig tilfældigt og fælsomt gennem den høiere Atmosfære. Hertil regnes ogsaa det smukke Phœnomen, naar en stor Deel af Himlen synes gittret, ligeledes de lette Skyer, der gjerne omflagre Maanen. Naar den høiere Region (Cirrus-Regionen) hersker, manifesterer dens Herredømme sig ved klart Veir. Atmosfæren er i en saadan Tilstand, at den kan optage Fugtighed i sig, bære og opløste den, enten den nu fordeler det Vandige og beholder det i sig eller forandrer det og optager det i sig adskilt i dets Elementer. Størst Barometerhøide aabenbarer denne Lufttilstand, skjønt, bestandigt Veir, klar, tildeels skyfri og hoiblaa Himmel.“ Dette Phœnomen slutter betydningsfuldt hiin Folkephantasiens Idéesymbolik om de faldne Lysalfers Drømmeliv, Kamp og Emanicipation gennem Taagesphæren og de tre Luftregioner, hvori tillige den forkrænkkelige men mod Befrielsen stræbende Verdens- og Menneskenatur symbolisk affpeiler sig.

Med Hensyn paa Sikkerheden af det Howard'ske System vil jeg endnu kun tilføie en Bemærkning af Goethe: „Den øverste Lufts Disposition til at optage al Fugtighed i sig og „forslygtige“ den kan ogsaa stige ned til Jorden, og da bliver enhver Dunst og Taagestribe strax opløst i Cirrus og saaledes forslygtiget. Undertiden hæver Stratus sig høiere end sædvanlig, overeensstemmende med Narsid, Polihøide og Bjerghøide. Cumulus spæver ligeledes snart høiere snart lavere; men i det Hele bevare Skyformerne deres Plads i gradviis Orden over hverandre, hvilket man tydeligst seer, naar undertiden alle fire Phœnomener vise sig paa een gang.“

Hine Afvigelser forstyrre ingenlunde den hertil knyttede

Folkphantasiens Symbolik og dens Analogie med Udviklingen i Menneftenaturen. Den himmelske Stræben ytrer sig ogsaa i de laveste Sphærer og paa de allerførste Udviklingstrin. Ligesom de tidlig befriede Svanestyer see vi jo Barnesjæle løsrive sig fra den lavere Region og flyve som seirende Lysalfer, uden synlig Kamp og langsom Udvikling, til den høiere Verden.

S k y h i m l e n.

I.

Taageaanderne.

I faldne Luftrigets Aander
 Med Legem af Taagers Dunst!
 Ved Døel jeg seer eders Færdsej
 Og rige Forvandlingskunst.

Ved Jordens Barm I Jer vugge
 Med Drom om en Himmels Lyst;
 Med tusind Skikkelses Flagren
 Omsværmer I Dal og Kyst.

I male henfarne Tider
 Med Drommenes Farvestjær:
 Det soundne Billed af Jorden
 Har Taagernes Alfer kjær.

Ved Nat i Engenes Damp
 I slagre med Solvundstflor,
 Mens Oldtidssoernes Gjenfærd
 I mane af græsgren Jord.

Dg hvor nu Hjordene græsse,
 Men Baadene fordum gif,
 Der blinke Seer og Damme
 For drømmende Vandrers Blik.

Paa Oldtidssoernes Bredder,
 Hvor Urstoven fordum stod,
 Endnu med Oldtidens Minder
 I svæve paa lustig Fod.

Dg gennem Ellestubkrattet
 I Maanens verlende Glands
 I gjætte Vandrersens Dæ
 Med Glimt af jer Alfedands.

II.

Skyflette-Pivet.

Nu kommer Dagen med Straaler fra Vst.
 Bort Taagealserne før.
 Nu stabe Dunsfredsens Aander med Lyst
 I Luften en Skyflette-Jord.

Trindt seer jeg Striber, liig Der og Land
 Med gyldne Marker i Sky;
 De svæve hen over Skovenes Strand
 Dg over den rødmande By.

Paa Lustens svævende Dgrupper hist
 Henglider Alfernes Hær,
 De titte ned over Jorden nu vist:
 Dens Herlighed har de saa kjær.

De male kunstigt paa Skytæppeflor;
 De forme flygtige Dunst.
 Hvert herligt Billed, de saae paa Jord,
 Dem lokker til gjeglende Kunst.

Fuldsoiolt de glædes ved Kunstilegens Held
 Og Billedskabetsens Lyst:
 Det største Bjerg og det høieste Fjeld
 Dem kalder til jettevild Dyst.

Men nu er Freden og Hvilen forbi:
 Skyfletteverbdnen forgaaer;
 Blandt Lustgiganter med vild Phantasie
 Sky kæmpernes Balplads opstaaer.

III.

Skykæmperne.

Hvorhen? i flyvende Kæmper,
 Som over mit Hoved drog
 Med myldrende Lustuhyrer
 Paa Skycaravaners Tog!

J bynge Bjerge paa Bjerge
 Med stolte Giganter Lyst;
 J ride paa Mammuth-Rygbeen
 Til Himmelborg-Stormens Dyst.

J vorde Drager og Hydrer;
 Centaur og Cyclop paany
 Sig skaber et flygtigt Legem
 Af Luft-Elefanters Sky.

Urverdens Thurser og Jetter
 Gjenfodes i Uveirsdamp;
 De drage mod Oldtidsguder
 Paany til den store Kamp.

Fra Hav til Himmel opspiler
 Nhyrernes Svælg sig brat;
 Med Sole og Maanefluger
 Omskabe de Dag til Nat.

Det gjælder Magten og Riget
 Og Aandernes Herredom:
 Skal Dyb eller Himmel seire,
 Er Gaaden der kæmpes om.

Til Kampen Tordneren kommer:
 Han ruller paa Skyens Arm;
 Han slynger paa gamle Valplads
 Lynhammeren ud med Harm.

Endnu med Vælde han feirer;
 Hans Aand gjennem Verden foer.
 Han farer i Nimbus-Straaler
 Ned over den gamle Jord.

IV.

Nimbus.

Med Solfrands Tordenskyen
 Nedfoer over dybe Dal.
 Nedsteg til Jord en Guddom
 Fra Skybjerg-Kæmpernes Val?

Det var en Guddomstjener,
 En Høvding med himmelsk Magt.
 Blandt Himmelskæmpers Hære
 Han stod i Skyen paa Bagt.

Han farer gennem Luften
 Med Sværd i usynlig Haand;
 I Legemverdnens Brydning
 Sig aabenbarer hans Aand.

Han hersker i Naturen,
 Naar Døel=Dødens Aander flye.
 Mens Verden staaer, han farer
 Til Kamp i brændende Sky.

Hans Seiersraab er Torden;
 Han knuser med Lynets Magt;
 Han med Triumph nedstiger
 I Nimbusstraalernes Pragt.

V.

Iris.

I Skyen Pagtens Due hist staaer:
 Endnu ei Himmel og Jord forgaaer.
 Luftaanders Krig mellem Jord og Himmel
 Er kun en Leg med hans Bæltestrimmel,
 Den mægtige Universets Omsvæver,
 Hvis Klædebon over Sole sig hæver.
 Han seer de faldne Lyssaanders Id;
 Han seer de vilde Dæmoners Strid;

Han veier Kræften, der kom fraoven,
 Med den, der fra Dybet steg foroven.
 Han seer den bævende Jord forneden
 Og Aandens, Stræben mod Evigheden.
 Et Smil udgaaer fra hans Guddomsøie;
 Dets Afglands er Buens Pragt i det Heie.
 Den spænder sig over Alverden ud
 Som Guddomstjærligheds Sendebud;
 Den staaer for Barne sjælenes Tro
 Som Guddomstankerens Himmelbro;
 Som Paradiisportens Ræst i Naturen,
 Den peger mod Himmel-Paradiismuren.

VI.

Paradiismuren.

Bag Aftenstjernes Bjerge
 Der ligger et himmelsk Land;
 Der Paradiiset henbares
 Engang fra Morgenens Strand.

Bag Skybjergmurenes Taarne
 Der ligger en himmelsk Borg;
 Den staaer i Paradiishaven;
 Der boer ei Nag eller Sorg.

Men did kun Sjælene flyve,
 Som seired i Verdens Kamp.
 Did naaer ei Natmulmets Aander
 I Uveirsstjernes Damp.

Naar faldne Iysaander rase
 Og brydes i Stormes Brag,
 Tilhyses Paradiismuren
 Af Luftkamp-Harenes Flag.

Men stiger Anden i Rampen
 Og luttres i Stridens Gny,
 Den over Paradiismuren
 Henslyer som Svanebuuns-Sky.

VII.

De befriede Iysalfers Svanesang.

Vær hilset igjen, vort Iyse Hjem!
 Vær hilset vort Fædreneland!
 Vi sank tilbage, men længtes frem
 I Drømmen paa Taagernes Strand.

Ret aldrig vi glemte Iysets Ryst:
 Vi aned vor Herligheds Bæld;
 Vi savned Himlen ved Jordens Bryst
 I Dal og ved kneisende Fjeld.

Løvt svæved vi over Taagers Eng
 Og over Forgængenheds Sø.
 Vi slumred stille paa Skylagsfeng,
 Vi drømte paa Luftfletter's D.

Vi drømte om Kamp for Riget hist,
 Om Strid mellem Himmel og Jord.
 Vi vaagned midt i den Kamp tilsidst:
 Paa flyvende Bjerger vi foer.

Som Skytæmpe-Drue hoit vi floi,
Da blev vi til Svaner i Sky.
Nu over Paradiismurens Hoi
Vi flyve til Englenes By.

Bort Legem er let, som Barnets Sind,
Fortklaret det svæver fra Jord.
Med Svanesang i Guds Himmel ind
Vi flyve med Vinger af Flor.

Register

over Psalmerne og de religiøse Sange.

	Side.
Altverdens Bøld henruller	196.
Beredt er store Nådver alt	70.
Bevar mig, min Gud!	150.
Bestu vor Id	197.
Bleg Morgenstjernen smiler.	31.
Bliv hos os naar Dagen helder	226.
Dag til Hvile! Dag til Glæde!	16.
Dagen gaaer med raske Fjed	223.
Den Glæde, Verden giver	87.
Den Kongers Konge staaer ophøiet.	76.
Den Sjæl skal ikke Døden see	47.
Den skønne Jordens Sol gik ned	227.
Den store Messer kommer.	210.
Den store stille Nat gaaer frem	228.
Der er en stille Glæde.	144.
Der er et dunkelt Kammer	142.
Der er et helligt Børge	130.
Der staaer et Slot i Vesterled.	222.
Det er fuldbragt. Du har det hørt	165.
Det lugter mildt i Høst.	162.
Det toner med Ordets Befrielsessang.	180.
Dig vi lovsjunge	177.
Din Jord, o Gud, staaer grøn hver Aar	161.
Din Sød udsiro	59.
Du bød mig bede, Fader!	128.
Du grubler mørk og forrigsfuld	208.
Du o sig med hvad Navn	3.
Dyb af Kjærlighed	204.
Dybe Sjælesøvn bortfly	139.
Død! din Bolig er opluftet	174.
En hellig Morgenfol opstaaer	29.
En salig Hilsen kom til Jord	67.
Er det i Verden Brøde	120.
Et Syn er seet i Israël	21.

	Side.
For Mørkets Børn er Under fteet	125.
Fornem det, Jord, med Sjælesands	145.
Forslum og bæv for Herrens Dom.	105.
Fra Dødens Land der faldt en Skygge.	205.
Fra Himlen Herrens Aand nedfoer.	98.
Fredsfommelig vi gange.	189.
Frelseren er mig en Hyrde god	153.
Frelser! jeg gjentage maa	115.
Frændenød er tung at børe	194.
Fuldendt er Naadens store Værk.	94.
Glad dig, Zion! glad dig, Jord!	37.
Gråd ei! — trøfter Jesu Stemme.	119.
Gud! Kongers Konge! i din Haand	203.
Gud, Retfærd's Gud! Du Hellige! Du Høie!	88.
Guds Afsyn er ei fra os vendt.	63.
Gud fkee Tak og Lov!.	217.
Guds Søn jeg seer i Purpurklæder.	77.
Gaab paa Herren med freidigt Mod	152.
Halleluja om Seir og Fred	126.
Han er opstanden	19.
Han sidder ved Guds høire Haand	96.
Harmer dig Ondskabens vundne Spil	147.
Har Sorg og Frygt mit Lys udslukt	84.
Hensfarer let i Sandsens Land.	102.
Hensving dig, Aand, til Jordans Strøm!	60.
Herre, Hader! Lad min Tunge.	32.
Herre, Herre! Du kalder	166.
Herre! hører du hvor Hjertet klager	148.
Herre! mod dit Lys jeg stræber	51.
Herrens Frygt er Viisdoms Kilde	201.
Herre! see jeg vaage vil	56.
Himlen har det høit udsagt	121.
Hvor Liv sig rører	114.
Hvor skal jeg dit Afsyn flue.	6.
Hvø dig, min Sjæl, en Stund fra Støvets Klæder	154.
Hørt det har jeg: han opstod	83.
I Dragens Hjem vi blev nedstodt	189.
Jeg seer Guds Riges Herlighed	167.
Jeg som et Barn mig glæde vil	43.
Jeg til Gethsemane henstuer.	72.
Jeg vil min Gud paakalde	131.
Jesu, Frelser! Saliggjører!	48.
Jesus græder, Verden leer	112.
Jesu! store Seiervinder.	69.
I fjerne Kirketaarne hist	225.
I gjennem Nat og Trængsel.	140.
I gjennem Provens Dal jeg gaar	62.

	Side.
I Glands for Herrens Throne staar	45.
I Gud jeg vil mig glæde	52.
I Herrens Frygt min Sjæl er fri	129.
I Jesu Navn vor Ben flyv ud	93.
I mørkest Fængsel er vi frie	40.
Indhyl dig, Jord, i Sørgeskæder	78.
Jubler, o jubler i salige Toner	10.
Julen har bragt velsignet Bud	211.
I Underværkers Land jeg boer	108.
I Verden er ei Nød saa stor	38.
I Østen raaber Røsten hist	41.
I Østen stiger Solen op	216.
Kast Mørkets Taagebragt, min Aand!	126.
Lad bruse Storm paa Verdens Hav!	55.
Lover Herren! han er nær	32.
Lov og Tak og evig Pries	133.
Lykkelig, lykkelig hver Sjæl, som har Fred!	229.
Lyse Morgen er oprunden	80.
Lysets Engel gaaer med Glands	214.
Maa jeg sørge, maa jeg klage	90.
Med Fredens Ord til Sjæle	185.
Med Magt mig Jorden til sig binder	118.
Med Smerte seer den Guds Eenbaarne	73.
Mig dunkel følger hvor jeg gaaer	122.
Min Frelse vil Du, Fader, Gud	99.
Morgenstund har Guld i Mund	219.
Naar Falskhed borger Englebragt	109.
Naar mig den sidste Ben forlader	92.
Naar Regnskabstimen kommer	110.
Nu ringer alle Klokker mod Sky	213.
Nu titte til hinanden	219.
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	215.
O Herre! gaaer jeg tro, hvor Du mig sender	49.
O Herre! kommer Sorgens Stund hernebe	54.
Opfyldte jeg end Lovens Bud	113.
Oploft dig, Sjæl, til Aandens Land!	66.
Op, Synder! af din Dvale	169.
O ræk mig, Herre, nu dit Stjold	172.
Pries din Gud, opløst din Røst!	64.
Pries Kraftens Herre, frelske Sjæl!	117.
Priser, o priser den Eviges Navn!	164.
Retsfærdig er jeg ei for Dig	107.
Røst med dybe Toner's Mæle	27.
Saa dunkel er min Gang paa Jord	206.
Salig hvo med Kraft og Tro	46.
Sjung Jubelhoifang, Folk i Nord!	174.
Spiir stönt hver Dag	163.

	Sitr.
Stand hellig i Guds Helligdom	191.
Stig frem, o Dag med Dødens Minde	33.
Stille Frelsens Hyrder lede	188.
Store Sjælehyrde, kom!	85.
Store Syn er aabenbaret	134.
Storken sidder paa Bondens Tag	220.
Styrk os, Jesus, med det rene	12.
Tak, vor Gud, Du har os givet	201.
Til Himlen rækker din Mistundhed, Gud	158.
Til Hvilen i den stille Grav	190.
Til jordist Dommer som Misdæder	75.
Til Naadens store Aandefest	103.
Til Sandheds Bæld, til Biisdoms Kilde	199.
Til vor lille Gjerning ud	224.
Ton himmelhøit, vor Jubelsang!	178.
Ton med glade Sjæles Røst!	160.
Trefoldighed! det Ravn, det Ord	101.
Udbryd, hver Sjæl i Seiersfang	81.
Ud farer Stormen paa Guds Bud	57.
Vaagn og bryd i Lovsang ud!	30.
Velsign, o Gud! din Helligdom!	193.
Vend om, vend om, fortabte Sjæl!	104.
Vil Herren med os være	26.
Vig fra mig, mørke Grisser	168.
Vil min Gjerning her ei lykkes	106.
Vor Gud, Opholder og vor Fader!	200.
Vær lovet Du, som evig vaager!	30.
Vær lovet, Herre i det Høie!	159.
Vær priset, du Guds hellig Aand!	23.
Vær stille, Jorderige!	8.

Bernhard Sev. Ingemanns
Samlede Skrifter.

Fjerde Afdelings

Ottende Bind.

(Romanzer, Sange og Eventyrdigte.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler E. A. Reibel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

Vertrag von 1713

S a m l e d e

Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

Bernhard Sev. Ingemann.

Ottende Bind.

(Blandede Digte fra 1832—1842. Digte fra 1842—1845.)

Kjøbenhavn.

Korlagt af Universitetsboghandler C. A. Reibel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

201155

Journal of the Convention

The Convention assembled at the City of New York, on the 17th day of July, 1787, for the purpose of revising the Articles of Confederation and forming a new Constitution for the United States. The Convention was organized on the 17th day of September, 1787, and continued its sessions until the 17th day of September, 1787. The Convention was composed of delegates from the following States: New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, North Carolina, South Carolina, Georgia, and the District of Columbia. The Convention was presided over by George Washington, who was elected President of the Convention on the 17th day of September, 1787. The Convention was organized into three main branches: the Executive, the Legislative, and the Judiciary. The Executive branch was headed by George Washington, who was elected President of the Convention. The Legislative branch was headed by John Jay, who was elected President of the Convention. The Judiciary branch was headed by John Jay, who was elected President of the Convention. The Convention was organized into three main branches: the Executive, the Legislative, and the Judiciary. The Executive branch was headed by George Washington, who was elected President of the Convention. The Legislative branch was headed by John Jay, who was elected President of the Convention. The Judiciary branch was headed by John Jay, who was elected President of the Convention.

Forerindring.

De blandede Digte (1832—1842), som udgjøre første Afsnit af dette Bind, udkom første Gang 1842 under Titel „Folkedandsviser og blandede Digte“. Hine smaa Sange i Folkepoesiens Charakter med den vedfæiede Bemærkning „om Folkestikkene“, ere her optagne under den almindelige Titel, og Samlingen er forøget med nogle samtidige lyriske Digte.

Digtene fra 1842—1845 ere for største Delen tilforn utrykte. Af Sangfredsen „Sjællands Kjøbstæder“ have enkelte Sange været særskilt trykte til Benyttelse ved givne Leiligheder, og til nogle af dem er der componeret egne Melodier, af hvilke Gades til „Kjøge“ er trykt. Hensigten med disse Sange har ikke været, at de skulde læses i Sammenhæng, som en afrundet historisk-poetisk Heelhed, men, om muligt, enkeltviis optages med Liv og Sympathie, fornemmelig af de Stæder selv, hvis locale Betydning, ved det særegne Forhold til det fælles historiske Folkeliv, de i en sammentrængt lyrisk Form skulde paapege. Først med den vakte Interesse for de Fortids-Grindringer, der nærmest slutte sig til de fleste af vore gamle Kjøbstæder og deres Omegn og selv til mange af vore Landsbyer — kunne slige Sange med et friskt Haab om Fremtiden tænkes at blive til virkelig levende Sange, der med den gjenvalte Stemning med Natur og Sandhed kunde gjentlinge ved nationale Byfester. Hvorvidt dette Formaal

vil opnaaes, beror dog ikke paa Sangene selv alene, men lige-
saameget paa de Melodier, der maatte søie sig til dem, og aller-
mest paa den Bevidsthed af det historiske Liv, der maatte bære
dem, og den Elasticitet i Kjøbstædslivets Sangbund, der maatte
give dem Klang. Enten man nu vil ansee disse Sange for at
svare til Ideen eller ikke, ville de dog i Tendentsen samstemme
med vor Tids Betragtning af Folkeliv og Folkfrihed, naar ingen
Stad i Landet agtes for saa liden og ubetydelig, at den jo af
det fædrelandste Sind maa antages berettiget til Led og Deel i
det historiske Folkeliv, og selv med emanciperet Frihedsfølelse vil
gjøre Fordring paa en anden poetisk Betydning end som philistrosk
Materiale for den negative Poesies Lune og Vid.

Om den Cyclus af Digte, som jeg har kaldet „Kjerlighed
og Politikk“, tillader jeg mig kun forud at erindre, at Lyriken her
har valgt et Slags objectiv Form i de lyrisk fremtrædende Pers-
onligheder, saavelsom i de blot antydede Situationer og Stem-
ninger. Idet Forfatteren følgelig stiller sig udenfor Kredsen af de
fremstillede Collisioner, kan dette Digt ikke med Fuldstændighed be-
svare det mulige Spørgsmaal om hans subjective Afskuelse af
Statsideens Tid og dens Forhold i Endelighedens Conflictter saavel
til Kunst og Poesie som til Livets Romantik og den aandelige
Frihed, medens en Udvikling deraf vilde fordre en ganske anden
Fremstillingsform.

Sorø i November 1845.

D. S. Ingemann.

Indhold.

Blandede Digte (1832—1842).

Folkedandsviser.

Dandsviser ved Bryllupsgilber:	Side
I. Faderens Dands med Bruden	3.
II. Brudgommens Dands med Bruden	5.
III. Pigernes Dands med Bruden	6.
IV. Konernes Dands med Bruden	8.
V. Ungkarlenes Dands med Brudgommen	9.
VI. Mændenes Dands med Brudgommen	10.
Dandsviser ved Barselgilde:	
Gudmoders Dands med Barnet	12.
Om Folkefestene (Tillægsbemærkning)	13.
Brahmanen og Hindusyrsten	20.
Kong Frederik den Fjerde	30.
Erindringer om Kong Frederik den Sjette:	
I. Universitets-Bygningens Indvielse	33.
II. Provindsialstanderne	34.
III. Mindefang om Kong Frederik den Sjette	35.
IV. Dronning Mariæ Trøst	37.
V. Indskrifter paa Kong Frederik den Sjettes Mindestøtte	38.
Den Aldrende	39.
Den Elleskude	40.
Fistefang	41.
Pigens Sang ved Bækken	42.
Helhesten	43.
Notten	44.

VIII

	Side
Harpen	45.
Kæmpesværdet ved Bygholm	48.
Den døende Brudgoms Reisesang	50.
Gaadesangen	51.
Israelitens Sang ved Havet	52.
Bebudelsen	53.
Sjælen og Sjælens Aand	54.
Speculationen	57.
Albert Thorvaldsen	57.
Børnenes Sang til Storken	58.
Virtuosen	59.
Maane-Juglings Suk til Jorden	60.
Den gamle Eg	62.
Johannes Hufs's sidste Smil	62.
Auspicier	63.
Kirstine Dorothea Tryde	64.
Til Motte Fouqué	65.
Spillemanden	67.
Det bittere Ord	68.
Den Gamle ved Arnen	69.
Drømmen om Lethé	70.
Besøget hos Bjergkongen	70.
Englenes Guldæbler	72.
De befrieede Aander	73.
Jens Møller	73.
Efteraarstone	75.
Barnets Aand til Moderen	75.
Sommernatssblink	77.
Luises sidste Morgen	77.
Den store Seilads	79.
Christian Wilster	80.
Herman Freund	81.
Den største Tankeflugt	82.
Bevidsthed	83.
Christen Olsen	83.
Til den Fordringsfulde	84.
Petronelle Stemann	85.
Dugdraaben	88.

	Side
Margrethe Teilmann	88.
Jørgen Mandix	89.
Jacob Hornemann Bredsdorff	91.
Efterkrift	92.
De evige Gaver	93.
Det Ubortdrømmelige	94.
De to Dage	94.
Vinterfuglen	97.
Fragment af Rincevalqaie	98.
Her er Fred	101.
De tvende Livsfphærer	102.
Tegn og Billed	103.
Johan Guttenberg	103.
Bisefræmmeren paa Markedet, I—VI	105.
De talende Fugle	112.
Kroningsfang	113.
Nordens Aand	116.
Holger Danstkes Morgensang i Hjemmet	117.
Danst Latter	120.
Christen Barnekow	121.
Universets Politik	124.
Opmuntring	125.
Heliocentrist Verdensanskuelse	125.
Til Phantasiehæderen	126.
Lad Fuglen ei døe!	126.
Tryllehaven	128.
Under Grundtvigs Portrait	129.
Den døve Firemands Sang	129.
Lyfsalighedslandet	130.
Conversationslivet	131.
Reisekappen	131.
Til Forfatteren af "Wilhelm Zabern"	132.
Danst Hurrafang	133.
Bed Soen i Skoven (1838)	134.
Lyretoner I, II	135.
Tumulten i Sjælen	136.
Guldfloeden	138.
Forventningens Tider (1841)	139.

Digte fra 1842-1845.

Nordens Folkeaaud	143.
Sjælland	145.
Sjællands Kjøbstæder:	
I. Kjøbenhavn	147.
II. Roskilde	150.
III. Ringsted	152.
IV. Sorø	154.
V. Slagelse	156.
VI. Korsør	158.
VII. Skjelskør	160.
VIII. Næstved	164.
IX. Kallundborg	167.
X. Frederiksborg	170.
XI. Solbæk	172.
XII. Præsto	175.
XIII. Nykjøbing i Odsherred	178.
XIV. Storeheddinge	180.
XV. Rjøge	182.
XVI. Frederiksfund	184.
XVII. Bordingborg	187.
XVIII. Helsingør	189.
Baarfang	193.
Invaliden ved Ledet	194.
I Stoven	195.
Echo	195.
Oginstys Drom	196.
Reisende Haandværksfrendes Sange (I - VI)	197.
Græshoppen	203.
Jægeren	204.
Rosentkuppen	206.
En Dmlobers Aftenfang	207.
Gammel Ungkarls Sang	208.
Dobbeltvillie	208.
Eremitliv	209.
Skybilledet	210.
Albumsblade (I—XI)	212.

	Side
Jomfruen i Dalen	219.
De to Søskende	219.
Troft i Sorgen	220.
Albert Thorvaldsen	222.
Hersøge Kirkegaard	222.
Himmelbjergs-Sang	223.
Somanðsang i Spillet	225.
Et Par Dnfter	226.
Skottrolben	226.
I Havestuen	227.
Paradiisfuglen	228.
Sølvbryllupsang	229.
Epigrammer (I—XI)	230.
Ratten og Grisen	233.
Fuglen paa Egegrenen	234.
Natursympathie	235.

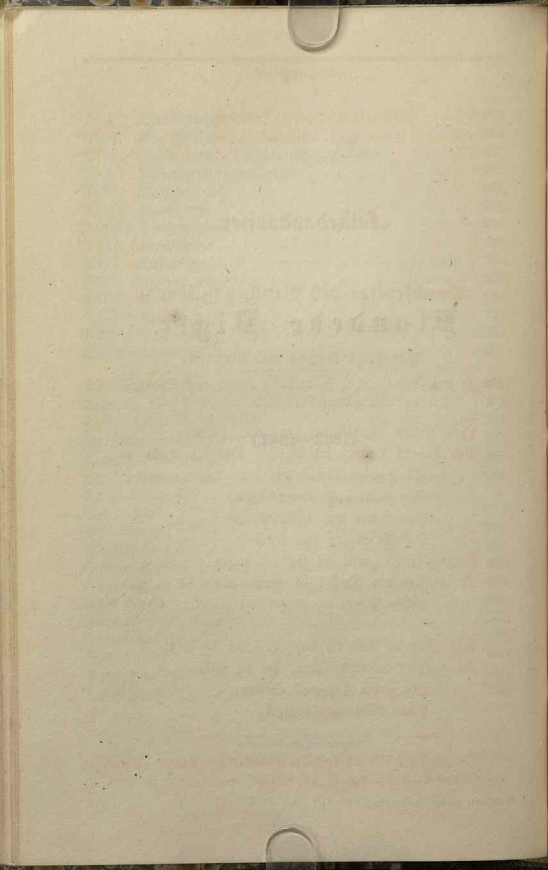
Kjærlighed og Politik:

I.	Kjærligheds-Evang	236.
II.	Den Moderne	237.
III.	Eilatrækning	238.
IV.	Det forræderiske Ord	238.
V.	Andeligt Fængenskab	239.
VI.	Den skjulte Engel	240.
VII.	Hemmeligheden	240.
VIII.	Luner	241.
IX.	Livsangen	242.
X.	Den skjulte Stat	243.
XI.	Det indre Despotie	243.
XII.	Den unge Statsborgers Sang (Nr. 1)	244.
XIII.	Den sunde Sværmer	245.
XIV.	Den unge Statsborgers Sang (Nr. 2)	246.
XV.	Nutids-Phænomen	247.
XVI.	Patrioten Klaus	247.
XVII.	Sove- og Baagesyge	248.
XVIII.	Ne quid nimis	248.
XIX.	Revolutionen	249.
XX.	Agitatorerne	249.
XXI.	Den stærke Tro	249.

	Side
XXII. Den ulykkelige Elsker	250.
XXIII. Den Ulykkelige	250.
XXIV. Goetheanerne. Byronianerne. Bellman.	251.
XXV. Ridderen af de 36 Ordener	252.
XXVI. Rangs personer	252.
XXVII. Døgnfluene	253.
XXVIII. Conventionelt Liv	253.
XXIX. Udvandrerene	254.
XXX. Dampfart. I. II.	255.
XXXI. Marmorborgen	256.
XXXII. Drømmen	257.
XXXIII. Den Bentende	258.
XXXIV. Folkeanden	259.
XXXV. Raketterne	261.
De Mægtiges Kaar	262.
Ulykken	262.
Trykiske Sententser (I—VIII)	263.
En Muhamedaners Bønner (I. II)	265.
Mindets Hader	267.
Den bortflyvende Sjæl	268.
De gjenkomne Ord	269.
Det er forbi	273.
God Morgen!	274.
Toneforhold	274.
Tankebesøg	275.
Jægersang	276.
Hans Tausen I—V.	277.
Fattig Vandrers Sang	282.
Skandinavisk Sang	283.
Sanglivet	285.
Harluftning	286.
Rosenbørnene	286.

Blandede Digte.

(1832—1842.)

Folkedandsviser.

Dandsviser ved Bryllupsgilder *).

I.

Faderens Dands med Bruden.

(Synges som Bisen: „Fr. Peder kasted Runer over Spange“. De 3 sidste Linier i hvert Vers gjentages som Chor.)

Fra Kirken Brudeffaren drog med Glæde:
Bed Faders Haand skal Brud i Dandsen træde.
Til Tanter Toner føie
Sig mildt i Brudens Sind;
Hun staaer med Glands i Die
Og Rosenglød paa Kind.
Favre Brud! dands nu Fædersgangen!
Moder seer din Dands til Søstersangen —
Favre Brud!

Paa Moders Arm du hopped, spæd og lille;
Nu dandser du med Fader, høi og stille.
Og Fader seer paa Datter:
Hans Vblebarn bortgif;

*) Om de Folkestikke og folkelige Forestillinger, hvortil disse Gildandsviser slutte sig, see S 13—20.

Dog Barnet seer han atter
 I Brudens Barneblif.
 Fader kjær! see, jeg er den Samme!
 — Vidner Diets Glands og Rindens Flamme —
 Fader kjær!

Saa lifligt klinger Brudepigefangen:
 See! Moders Hjerter smelter rørt ved Klangen.
 Og Fader seer paa Datter,
 Han seer til Moder hen:
 Som Brud du danser atter;
 Bort Liv er ungt igjen.
 Moder kjær! Livet er det samme!
 Aldrig falder Æble langt fra Stamme —
 Moder kjær!

I Faderøiet Sjælestraaler male
 Hvad Hjertets stille Tanker lønligt tale.
 Han seer med Fryd tilbage;
 Han seer med Glæde frem:
 Han viner lyse Dage
 I Barnets nye Hjem.
 „Datter kjær!“ — sang det i hans Indre —
 „Følg din Brudgom! elsk dog os ei mindre!
 Datter kjær!“

Til favrest Dands nu alle Giger spille:
 Til Brudgom fører Fader Bruden stille.
 Han seer paa sine Kjære
 Med Faderøiets Bøn:
 Kjær Datter, gjør os Ære!
 Vær god mod Barnet, Søn!

Haand i Haand samlet blev de Kjære —
 Saa skal hjærlig Trostskab samlet være
 Haand i Haand!

II.

Brudgommens Dands med Bruden.

(Til Folkevise-tonen: „Dg hør, du liden Baadsmænd!“ kan synges som
 Berelsang af Piger og Karle, med Omkvædet og sidste Vers som fæl-
 les Chor.)

Karlene.

Der gik en Svend i Skoven. Der sad en Fugl, saa skøn;
 Dg Fuglen sang hvad Svenden kun tænkte ilen.
 Hvad Fugl sang i Skov — hvad Fugl sang i Skov — blev
 Sandhed.

Pigerne.

Der gik en Mo i Lunden. Smaafuglen sang paa Dvist:
 „Han kommer, som du venter: jeg veed det fuldvist.“
 Hvad Fugl sang i Lund :: — blev Sandhed.

Karlene.

Dg Svenden saae til Fuglen: hvad var det dog du sang?
 Net aldrig Fugleqviddren saa listigt mig klang.
 Hvad Fugl sang i Skov :: — blev Sandhed.

Pigerne.

Dg Pigen saae til Fuglen: hvad qviddrer du vel om?
 Jeg venter jo slet Ingen — om ogsaa han kom.
 Hvad Fugl sang paa Dvist :: — blev Sandhed.

Karlene.

Der sad en Fugl paa Taget. Saa lystelig han sang:
 „Her bliver Bryllupsgilde med listigste Klang!“
 Hvad Fugl sang paa Tag :: — blev Sandhed.

Pigerne.

Vi Piger spurgte Fuglen: hvor veed du det saa vist?
 „Det drømte jeg, da stille jeg slumred paa Dvift.“
 Hvad Smaafugl har drømt :: — blev Sandhed.

Karlene.

Vi Karle spurgte Fuglen: hvor veed du det saa grant?
 „Det horte jeg og saae jeg, der Drømmen forsvandt.“
 Hvad Fugl saae paa Dvift :: — var Sandhed.

Pigerne.

Hvad drømte Fugl paa Dvisten? — „Det Ingen jeg betroer;
 Men aldrig klang i Lunden saa hjærlige Ord.“
 Hvad Smaafugl har drømt :: — var Sandhed.

Karlene.

Hvad horte og hvad saae du? — „Det glæded Fugle smaa;
 Guds Engle vilde glædes, ifald de det saae.“
 Hvad Fugl saae paa Dvift :: — var Sandhed.

Alle.

Smaafugl fløi over Taget; han fløi i Verden ud.
 Nu danser her en Brudgom saa glad med sin Brud.
 Hvad Fugl sang paa Tag :: — blev Sandhed.

III.

Pigernes Dands med Bruden.

(Til Folkevise-tonen: „Jeg lagde mit Hoved til Elverhøi“, synges af
 Pigerne, med Omkvædet af Mand og Karle.)

Der flyver en Due blandt Piger smaa;
 Hende bar vi saa gjerne paa Hænder.
 Helt Eventyr favre hører hun paa;
 Hun alle vore Viser kjender.
 — Vistligt gaaer Pigernes Dands!

Hvi flager vor Due som Stork i Høst?
 Vil hun flyve til fremmede Lande?
 Hun lytter til Drommetoner med Lyst
 Om Elverkongens gyldne Strande.
 — Løstligt gaaer Pigernes Dands!

Vor Due sig voved til Elverhøi,
 Og til Bingeslag lytted hun bange.
 En Ungersvend ud i Fælkeham sloi,
 Og Duen blev hans kjære Fange.
 — Løstligt gaaer Pigernes Dands!

See! Duen er bleven en Brud saa stion;
 Nu hun dandser til Fidelens Stränge.
 Til Landet, hvorum hun drømte iløn,
 Hun dandser over grønne Enge.
 — Løstligt gaaer Pigernes Dands!

Glad flyver vor Due til Bondens Hjem,
 Som en Kongesøn blev hendes Mage;
 Men tro har hun alle Kjære i Gjem:
 Os elsker hun dog alle Dage.
 — Løstligt gaaer Pigernes Dands!

Fra Fader og Moder vil Bruden bort;
 Alt som Fuglen hun samlede til Nede.
 Til dem, vi har kjær, er Veien fuldkort:
 Om Benner skal hun aldrig lede.
 — Løstligt gaaer Pigernes Dands!

Al Pigernes Lag vi dandse dig ud,
 Du, som leged saa smukt blandt os Unge!

Vor Due! du blev en elskelig Brud —
 Saa glade vi din Brudfang sjunge.
 — Lissigt gif Pigernes Dands!

IV.

Konernes Dands med Bruden.

(Synges som Bisen: "Der gaaer Dands i Borgegaard"; første Linie
 gjentages af Choret, der ligeledes synger Omkvædet med.)

Brud gif ind i ringe Braa ::
 Lavt Brudehuset stod, og dets Tag var Straa;
 — Men, i Brudens Haand var et Guldæble givet.

Trofast Viv i Hytten sad. ::
 Hun syede Huer smaa, og hun sang saa glad:
 — Alt i Barnets Haand blev et Guldæble givet.

Englen ind ad Døren saae ::
 Saa deiligt som et Slot blev din lille Braa.
 — Gjem Guldæblet vel, Englen gav dig paa Buggen!

Englen saae ad Døren ind. ::
 Der laae et lille Barn med en Rosenkind,
 — Og i Barnets Haand glimted Guldæbleglandsen.

Englen smilede mild og god ::
 See! jeg den Engel var, ved din Bugge stod.
 — I hver Barnehaand jeg et Guldæble gjemmer.

Lille Barn bliv from og tro! ::
 Selv holder du i Haanden din Lykke fro.
 — Gjem Guldæblet, Barn! Englen gav dig paa Buggen!

— Brud i Hustrulag dands ind! ::

Vi see det paa dit Blik og din Rosenkind:

— Et Guldæble, Brud! har du lønlig i Haanden.

Moder ved din Bugge sad. ::

Hun skinted i din Haand hvad du gjemte glad.

— Gjem Guldæblet, Barn! Englen gav dig paa Buggen!

Favre Brud, saa from og tro! ::

End gjemmer du i Haanden din Lykke fro.

— Hold Guldæblet fast, Englen gav dig paa Buggen!

V.

Ungkarlenes Dands med Brudgommen.

(Synges som Visen: "Fr. Tonne han rider af Altså ud". Mænd og
Drinder synge Omkvædet med.)

Saa lystelig dandser hver Ungersvend

Alt mens han er frank og fri:

Spanker han først blandt stadige Mænd;

Saa er den Lyst forbi.

— Lettest gaaer Ungkarlsdansen!

Som Fuglene flyve vi rast affted.

Vi svinge hvem helst vi vil.

Alle Smaaapiger skjemte vi med;

Jungen seer skjævt dertil.

— Rastest gaaer Ungkarlsdansen!

Her flyver en Brudgom i Ungkarlsdag;

Men det gjør han aldrig meer:

Sneglen med Huus og Hjem paa sin Bag
 Spag sig blandt Fugle teer.
 — Rastest gaaer Ungkarlsdandsen!

Spring lystelig, Ungkarl, for sidste Gang!
 Imorgen er det forbi:
 Egtemandsvisens lifligste Klang
 Er der ei Fiirspring i.
 — Lystigst gaaer Ungkarlsdandsen!

Uf Ungkarlslauget vi dandse ud
 En Brudgom, saa rast og net.
 Havde han ei saa vakker en Brud,
 Sprang han vist ei saa let.
 — Rastest gaaer Ungkarlsdandsen!

Uf Ungkarlslauget herud! herud!
 Til Flugten du har stor Hast.
 Havde du ei saa vakker en Brud,
 Holdt vi dig gjerne fast.
 — Rastest gaaer Ungkarlsdandsen!

VI.

Mændenes Dands med Brudgommen.

(Til Kæmpevisetonen: „De vare syv og syvstykke“, synges af Mands-
 stemmer. Omgærdet er almindeligt Chor.)

Nu runger Gulv ved Bryllupsgilde:
 Op, hver Mand i Bondens Gaard!
 Med Hat i Haand og med Hæl i Gulv
 En Ungersvend blandt os staaer.
 — Med danske Mænd i Lag skal raske Brudgom dandse med Gre!

Bær hilset, Ungerfvend, med Gammen!

Sving din Hat med freidigt Sind!

Med Lyft vi dandse saa brav en Karl

I Egtemandslauget ind.

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Gæde!

Som hjemløs Fugl i øde Skove

Enlig Svend gaaer ind og ud:

I Verden er han en fremmed Gjest

Til hjem han har ført sin Brud.

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Glæde!

Saa mange Huse smaa der ryge

For i ringest Hjem er No.

Net aldrig er der saa liden Fugl,

Han søger jo egen Bo.

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Glæde!

Til egen Bo gaaer Ungerfenden;

Egen Arne Guld er værd.

I Hjemmet blev han dog lidet fro

Foruden sin Hjertenskjær.

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Glæde!

Ei bedre Læs til Gaard du ager,

End en liflig Venneviv:

Gaaer Hjertenskjær i din Aabildgaard,

Faae alle smaa Blomster Liv.

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Glæde!

Hjemfor din Ægteviv med Gammen!

Vær en Mand blandt gjæve Mænd!

Til ægte Liv i den ægte Stand

Dands freidig, du brave Svend!

— Med danste Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Ære!

Dandsevise ved Barselgilde.

Gudmoders Dands med Barnet.

(Synges som Hr. Olaf's Kampevise.)

Tag nu vor lille Christen i Favn!

Nu har han iblandt os velsignet Navn.

— Frem Gudmoder træder med Barnet paa Armen!

Nu synge Guds Engle i Barnets Sind,

Og nu skal det dandses i Livet ind.

— See! Gudmoder træder i Dandsen med Barnet!

Først dandse vi Barnet ind heelt fro,

Hvor Borneparadiis-Roserne groe.

— Nu Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

Saa dandse vi Barnet ind fuldtroft,

Hvor Alt, hvad der slumrer i Sjælen, faaer Røst.

— See! Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

Paa Roser kan Dandsen ei hver Dag gaae;
Dog lettest gaaer Dandsen, mens vi er smaa.
— Glad Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

I Verden gaaer Dandsen alt som hun maa —
Vorherre dog sørger for Store og Smaa.
— Glad Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

I Verden skal favrest Roserne groe,
Naar Barnet dandser med Bryllupsfæ.
— Glad Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

Af eet Laug ud, i et andet ind
Gid Barnet dandse med freidigt Sind!
— Nu Gudmoder svinger med Barnet paa Armen!

Gaaer Dandsen i Verden op eller ned,
Gud give dog Barnehjertet sin Fred!
— See! Gudmoder dandser med Barnet paa Armen!

Og naar det er ude med Dandsen paa Jord,
Gid Barnet hjemdandse i Englenes Spor!
— Nu Gudmoder træder af Dandsen med Barnet!

Tillægsbemærkning.

Om Folkefiskene.

Den gamle smukke Skik at forene Sang med Dands ved Folkets Festsigheder har vel længst vedligeholdt sig i de

danste Provindsfer ved Sommerby-Festerne. Hos Færoboerne har Dands til Sang, som bekendt, bevaret sig gjennem Aarhundreder indtil vore Dage i noie Forbindelse med den gamle Folkepoesie. Muligen kunde Sangen atter komme til at ledsage Folkebandsen, naar — ved Folkesangens Gjenoplivelse i vor Tid — ogsaa nye Viser knyttede sig til de endnu bevarede Folkestikke og tildeels med de gamle folkelige Toner kunde tiltale Sindet ved at opfatte den Stemningens og Følelsens Poesie, der i hine bevarede Stikke endnu saa umistkjendelig afpræger sig.

Ved Bryllupsgilber i det sydvestlige Sjælland er Stikfen saaledes: Ved Indbydelsen siges til Gjesterne, at de indbydes til »at blive saalænge deres gode Villie tilsiger dem det«. Bryllupsgjesterne modtages i Brudehuset med Musit (gjerne Klarinettpil). Fra Brudehuset til Kirken er Veien bestrøet med Blomster eller Wintergrønt, og Kirken er pyntet med Grønt. Til Kirken drager Brudekoren i følgende Orden: foran gaaer et Par smaa Brudepiger; derpaa kommer Bruden, ledsaget af de vorne Brudepiger, parviis og gjerne saaledes, at det første Par holder sig tæt til hende, men dog lader hende være lidt foran og ligesom fremskyder hende med deres Skuldre, formodentlig en Levning af den i de fleste Nationers Barndom saa almindelige Stik, at Bruden ligesom skal nødes til at træde over i Ægtesstanden. Naar Bruden ikke er Enke og hendes Pigerygte har været uplettet, bærer hun tiligemed alle Brudepigerne bart Haar, adskilt i Panden og opsat med Fletninger, samt prydet med det glimrende saakaldte Loffetoi eller Flættetoi i Rakken, hvorfra en Mængde mest rosenrøde Silkebaand, blandede med enkelte grønne og blommede, falde ned over Ryg og Skuldre. Brudens Dragt er hos velhavende Bønder en sort Kjortel, med en bred ægte Guldsnor om Livet, og et hvidt klart Forklæde. Nærmest efter Bruden og Brude-

pigerne komme to „Brudekoner“ i sorte Klæder, med Guldsnøre om Huen og Livet, og efter dem alle de andre Koner og Piger. Efter Brudens Tog kommer Brudgommens. Han gaaer ene i Spidsen med sine to Forlovere (Brudemænd) ved Siden, der dog holde sig lidt tilbage. Derefter følge alle de andre Mænd og Karle parviis. Fra Kirken iagttages samme Orden.

Ved Middagsbordet i Brudehuset sidde Brud og Brudgom „til Høibords“ for den øverste Ende af et særskilt Bord, hvorved foruden dem i Reglen kun de egentlige Brudepiger og de to „Brudekoner“ tage Plads. De andre Koner og Piger sidde med Mændene og Karlene ved et andet Bord. Brudens Forældre opvarte Brudeparret og Gjefterne. (Ved 2den Dags Bryllup opvarte Brud og Brudgom.) Under Maaltidet muscieres der af Spillemandene. Efter Middagsbordet fremtræder Spillemanden med sin Spillemands-Tallerken og beder Gjefterne „komme igjen imorgen og møde i deres Sæde igjen“. Naar efter Bordet Dandsen skal begynde, indledes den med en maaskee i sin Oprindelse mimisk Charakterdands, der, i al sin naturlige Konstløshed og Simpelhed i sin ubevidste Idee synes at betegne Stemningen og den blandede Følelse af Glæde i Forældrenes Hjerter, idet de med Glæde over Datterens Lykke og nye Liv dog maae forudsøle Savnet af et hjært Barn i det gamle Hjem, medens Erindringerne om deres egen Ungdom og første ægtefæbelige Lykke ligesom svæver dem levende forbi i Skikkelsen af det nu til Brud forvandlede Barn. Faderen tager nemlig allerførst Bruden op til en langsom og sagtsfærdig Dands, som han ender med at føre hende hen til Brudgommen og lægge hendes Haand i hans, sædvanlig med de Ord: „her overgiver jeg dig min Datter. Gid hun maa blive dig ligesaa god Kone, som hun har været mig Barn!“ Derpaa dandser Brudgommen ene med Bruden, og denne

Dands kan vel i sin Idee betragtes som Folkedands-Poesiens Udtryk af Brudeparrets Kjærlighedslykke til Tonerne af deres Livs Romanze. — Det er en ældgammel, men evig ung folkepoetisk Forestilling, at hvad der hemmeligst foregaaer i det bevægede Sind synes en venlig Natur og fornemmelig den anelsesfulde Fuglenatur at have Medfølelse for, ligesom ogsaa Videnskaben og den poetiske Stemning synes i alle Naturroster og især i Fuglenes Sange at høre Toner, der paa en Maade udtale den endnu kun halvevidste Følelse eller Tanke. Dette see vi allerede i Eddasangene om Sigurd Fafnersbane, hvori hemmelighedsfulde Svalesange udtale hans egne lonligste Tanker og betegne saavel hans tilkommende Bedrifter, som hans Kjærligheds-Eventyr. Hvad man gjetter eller har Nys om, derom siger man ogsaa i daglig Tale at have hørt „en lille Fugl synge.“ Til disse Forestillinger slutter sig her Pigerne og Ungkarlenes Verelssang til Brudeparrets Dands.

Først naar denne Dands er endt, begynde de almindelige Gildedandse, som slutes med fire symboliske Dandse, hvori Brud og Brudgom særskilt tage Deel og som betegne de Livsstadens Særegenheder, hvorigjennem Brud og Brudgom nu vandre, ved Overgangen fra det frie muntre Ungdomsliv til Huusmoderens og Huusfaderens alvorlige Kreds eller Lag. Først dandse nemlig Pigerne Bruden „ud af Pigelauget“, som det kaldes. Denne smukke Nationaldands er bleven optagen i Konstdansen i Galleottis Ballet: „Badstuepigerne og Kjærlighedsstifterne“. Den udføres af Pigerne alene, dog med en Karl (Brudefører) i Spidsen, der holder et Kommeterklæde, i hvis anden Ende Bruden holder, og paa samme Maade dannes den hele Række, der med mange Svingninger fører Bruden i Kredse under de Dandsendes Arme gennem hele Brudehuset og ind i flere Vændergaarde, hvor Dandsen fortsættes, og endelig tilbage til Brudehuset. Derpaa dandse Konerne Bru-

den „ind i Ronelauget,“ hvorpaa Ungkarlene dandse Brudgommen „ud af Ungkarlslauget“. Ved denne Dands eller Leg, hvorved det som oftest gaaer noget iarmende til, spilles en af Landsbyspillemandene bekjendt Dandsemusik, under hvilken Karlene gjerne synge eller tilraabe Brudgommen:

„Den, du har været,

Bli'er du aldrig meer.“

I denne Skit har paa en Maade hiin gamle Sædvane bevaret sig, at ledsage Dandsen med Sange eller Ord, der have Hensyn til Dandsens Betydning. Tilslidst dandse Egtemændene Brudgommen „ind i Egtemandslauget“^{*)}.

Bestuelsen af Livet, som en Drøm, tilhører Ungdommen i en vis Periode og har med hele Drømmelivet sin uomtvistelige Poesie og Berettigelse, hvad der end fra det practiske borgerlige Standpunkt kan indvendes derimod. I vor Folkepoesie fremtræder ofte Anskuelsen af Kjærlighedslivet som et skjønt betydningsfuldt Eventyr, hvormed undertiden en Forvandling er forbunden, ligesom paa en Maade en heel ny og eventyrlig Trylleverden virkelig oplukker sig for den lykkelige Kjærligheds Blik og en aandelig Forvandling kan siges at foregaae i den Elskendes Sind. Denne Forvandling fremstiller Folkepoesien ofte som Befrielse fra en dæmonisk Fortryllelse ved Kjærlig-

*) Hvert Læg, Piger, Karle, Mænd og Koner, opraabes særskilt til Skaalene. Naar Skaaen er drucket, gaaer man til „Dølsnadverbordet“. Paa Brudebordet staaer der foruden de andre Lys to store Bortlys (Brudelysene) øverst ved Enden, prydede med kruset Papir og røde Silkebaand med Sloise, eet for Bruden og eet for Brudgommen. Det, der først brænder ud, antages derved at tilkjendegive, at Den, for hvem det staaer, skal døe først. Den, der ved Bordet tager den første Skeefuld og først kommer i Seng, menes at skulle blive den Regjerende.

hedens større og mægtigere Magie. Uden at en sliig Betydning kan siges med Klarhed at være udtraadt i Folkets Beviisthed, aabenbarer den sig dog naivt og poetist i alle Folkesangene om slige Forvandlinger, og til denne folkelige Anskuelse har jeg knyttet „Pigernes Dands med Bruden“.

I Sangen til „Konernes Dands med Bruden“ har jeg benyttet et Symbol, der ligeledes tilhører Folket, nemlig det for sædvanlige Dine „usynlige Guldæble“, der gives ethvert Barn i Haanden og som det gjælder om at holde fast paa i Verden. Poesien i denne Folkeopfindelse har bevaret sig i en Leg mellem Forældre og Børn, som i Thieles „danske Folkesagn“ ogsaa omtales (IV Samling p. 184). Legen kaldes „Gjemme gjemme Guldæble!“ eller: „Grave grave Guldæble!“ og bestaaer i, at Faderen eller Moderen tager Barnets Haand og gemmer eller ligesom nedgraver eller leder „(graver med Fingeren)“ efter det Guldæble, Barnet efter hiin smukke Almuefiction skal have i Haanden.“ Den Barneramse, som derved bruges, anføres hos Thiele, der ogsaa henviser til Sagnet om Peter Schumacher (Griffensfeldt), som, da han i sit 4de Aar blev baaren til Skolen, skal være bleven standset af en Spaaqvinde, der betragtede Barnet nøie og saa et Guldæble i Drengens Haand, hvilket hun bad ham see vel til at han ikke lod falde (Danske Folkesagn IV Samling p. 86—87). Forestillingen om det usynlige Guldæble i Barnehaanden, som Livets og Lykkens herligste Gave, erindrer ikke blot om Hesperidernes gyldne Æbler og Idunsæblerne i den nordiske Mythe, men tillige om de gunstige Nornegaver til de nysfødte Børn, hvilke Gaver dog altid ledsages af en betingende Indskrænkning, ligesom der fortælles om Fæe-Aabenbarelserne ved Børnenes Bugge i vore Middelalderes Eventyr. Overført i en dybere kristelig Symbolik og knyttet til Tanken om det paradisiske Livstræes gyldne Frugter, i Forbindelse med

den bibelske Forestilling om Bornenes Engle, som staae for Guds Afsyn, har hiint Guldæble, som den sande indre Lykkes Symbol, en saa skøn og sand Betydning, at det syntes mig ligesaa lidt at burde savnes ved Bryllupsfesten, som det gyldne Rigsæble ved Kroningsfesten.

Til hiin Læg har jeg engang sat følgende lille Sang:

Guldæblelegen.

Grave, grave Guldæble!

Hvor skal vi Guldæblet finde?

I Barnets Haand, i den lille Haand —

See! der blinker Guldæblet inde.

Ved Barnets Bugge en Jomfru stod —

Den Jomfru var en Engel deilig og god:

Gyldne Æbler hun bar paa Vaand —

Hvert Barn hun giver et Æble i Haand —

See Guldæblet blinker derinde.

Gjemme, gjemme Guldæble!

Lad Guldæblet ei borttrille!

Gjem hvad du har i din lille Haand!

Pas vel paa Skatten, du Lille!

Det Barn, som gjemmer Guldæblet tro,

Sin Lykke bærer i Haanden fro.

Og om du aldrig det Æble faae,

Du kan dog med det i Haanden gaae.

Af Barnets Haand — af den vorne Haand

Lad aldrig Guldæblet trille!

I Ungkarlenes Sang for Brudgommen, naar de vandse ham ud af deres muntre Læg, syntes mig lidt ungdommeligt Letsind og Overmod at høre hjemme, forbundet med godmo-

dig og trohjertig Glæde. Den mandige alvorlige Livsanskuelse, med Kjærligheden til Hjemmet og det hyggelige Familieliv, hvorom man har adskillige gamle folkelige Ordsprog, syntes mig derimod rigtigst at betegne Charakteren i „Mændenes Sang til Brudgommen“, idet de sædvanlig slutte Bryllupsgildet med at dandse ham ind i deres „Lag“. Naar Bryllupsgæsterne forlade Brudehuset, blæses der i Klarinet for hver Gæst, som gaaer, ligesom ved Modtagelsen.

Til den ved Barselgilder brugelige Folkefest, at Gudmoderen dandser med Barnet paa Armen, er den sidste her meddeelte Folkebandsvise knyttet.

Brahmanen og Hindusfyrsten.

I.

I fjeldbrandst Dal ved Himalaias Fod,
 Ved længst berømte Bamyans Ruiner,
 Hos mødig Elephant dens Rytter stod.

Hans Fyrstekraften gløded af Rubiner;
 I Heltesiet Sjælens Diamant
 Gjød Stjernelys til Natten i hans Miner.

Han saae, hvor Maanens blege Lys oprandt,
 Urverdens Grav for Mammuthslægt og Drage,
 Hvor Fjeldpagoders Oldtidsstad forsvandt.

Beundringsværdig Rest end stod tilbage:
 I Fjeldets Tempelgrotter hugne ud,
 Stod Kæmpeguder fra henfarne Dage.

Treformat seer han her Naturens Gud,
Som skaber og opholder, men dog knuser
Med Livets og Nødvendighedens Bud *).

Her løndomsfuld en hellig Luftning sufer:
Det hvister om Alverdens Liv og Død;
Dg fredløst Tankeoceanet bruser.

Til planløs Undergang ham synes fød
Naturen selv med alle Slægters Sjæle:
Sit største Værk her Tiden sønderbrød.

Her, hvor de tusind Pilegrimme knæle,
Han seer kun Rædsel i sin Guds Symbol,
Dg i Ruiner Aandens Estermæle.

Han stirrer op mod Stjernehimlens Pol:
Mod vildtopprørte Bryst han knuger Haanden
Dg spørger: „hvad er Jdræt under Sol?

„I Livets Røst jeg hører Dødens Baanden;
Hvor Verdens Dphav og Dpholder staaer,
Dens Ødelægger sønderriver Aanden.

„Til Brahmas Skabning Vishnus Omhu naaer;
Men Schivas Skygge over Guden falder,
Dg Mørkheds Aand igjennem Lyset gaaer.

*) Brahma, Vishnu og Schiva, den skabende, opholdende og, som man har troet, ødelæggende Gud i en Trehed (Trimurti).

„Trimurtis store Aand hver Sjæl paakalder;
Men Slangen hvisler selv i Gudens Haand,
Dg Schivas Pryd er hule Dødningsfaller“ *).

„Forsærder dig Nødvendighedens Baand?“
— En Stemme toner, dyb og klar og rolig —
„Oploft dig fra Naturen til dens Aand!“

Dg see! ved Fjeldets Eneboerbolig
En iisgraa Olding staaer i Maanens Glæds
Dg læner sig til Gudens Fod fortrolig.

Oploftet Bliif er uden jordist Sands:
Han synes sammengroet med Klippemuren,
Omsnoet af Tempelnischens Bedbendfrands.

Med Tankedybets Ro i Vandefuren,
Med Rattens Luftning i det hvide Haar,
Hans Legem synes Eet med Fjeldnaturen.

Men Aandens Verden opladt for ham staaer:
Den tvende Gange Fødte blev beffjæret
Bestuelfsens og Underkraftens Kaar **).

*) Slangens Billede og et Armbaand af Dødningshoveder, det Dødes og Dødens Symboler, der kun for en høiere Anskuelse blive den evige Befriers Seierstegn, høre til den formeentlig ødelæggende Guddomspersons Attributer, der i Forening med Livets og Opholdelsens Princip danner den indiske Treenhed (Trimurti).

**) Brahmanens Sjæl har, ifølge den indiske Lære om Sjælevandringen, gienngaaet Prøvevandringen gennem den lavere Naturs Organisationer og er anden Gang Menneffe. Vil

Bed fromme Pilgrimshænder kun ernæret,
 For Verden død, han seer i Himlen ind,
 Af ingen jordist Attraa meer besværet.

Bidunderlig i gudhensunkne Sind
 Een Tanke kun, een Følelse sig rører,
 Den hviler i hver Fure paa hans Kind.

Den evige uftabte Aand tilhører
 Hans Grandsterfsjæl udeelt; med Villiens Magt
 Uendeligheds Løndom han aflører.

Han har sig Mørkets Afgrund underlagt;
 Fra Skinnets Liv og Sandse-Illusionen
 Gjenfødte Aand udsvang sig med Foragt.

Omstraalet af Ubdødeligheds-Kronen,
 Bed sidste Sjælevandrings-Maal hensat,
 Han peger stolt mod Sandhedsregionen.

„Erkjend din Sjæl!“ — han raaber — „hæv dens Skat!
 Afstil den fra Naturen uden Klage!
 Og du skal giennefstue Brahmas Nat.

„Fly, Vandressjæl, fly evig Vandrings Plage!
 Erkjend dig! og du kommer ei igjen —
 Afstil dig! og du kommer ei tilbage.“

han undgaar en ny Sjælevandrings Plage efter sin anden Død, som Menneſke, maa det ſtee ved Sjælens fuldkomne Adſkillelſe fra al Sandſelighed og ved reen Intuition af Guddommen, hvorved han tillige opnaaer overnaturlige Kræfter.

Paa Nattens Luftning sufer Ordet hen;
 Men told det gjennemisner Orfnens Rytter;
 „Nei!“ — raaber han — „min Sjæl er Livets Ven.

„Bedriftens Søn ei med Brahmanen bytter:
 Min Sjæl sig fjerner ei fra sin Natur —
 Jeg fødtes til de Levendes Bestykker.

„Din høie Viisdomsfrugt er mig for suur;
 Jeg gruer for den Salighed, du nyder,
 Som bøde Viisdomssteen i Templets Muur.

„I Verdenslivet sig min Sjæl udgyder;
 Bedriftens Krone var mig Livets Stat.
 I Daad min Aand med Gubers sammenslyder.

„Men see! jeg grundet fredløs Dag og Nat
 Paa Gaaden, som jeg aldrig gjennemtrænger:
 Hvi blev saa karrig Livets Maal mig sat?

„Paa ussel Stilt hver gylben Livsfrugt hænger:
 Før den er modnet, raadner den paa Jord;
 Hvi lyser selv den Størstes Liv ei længer?

„Jeg tørster efter Jdræt, høi og stor:
 Min Aand vil løfte mig til Rang med Guder;
 Og dog vil Tiden flette ud mit Spor.

„Kun Undergang — kun Glemsel mig bebuder
 Det største Mindesmærke, Verden faae:
 Paa Eftermælets Gruus Dødsuglen tuder.

„Din Underkraft, Brahman, jeg stoled paa:
Jeg red igjennem Drkner til din Bolig;
Her vilde jeg Naturens Aand forstaae.

„Dig troede jeg med Livets Liv fortrolig;
Her søgte jeg U dødeligheds Bei
I Aldtidshelligdommen, stor og rolig.

„Men nu jeg seer det: aldrig finder jeg
Den Blismand, som mig aabner Livets Kilde:
Dens rige Flammevæld du kjenner ei.

„Fra Livets Strøm du vil dens Slægt forvilde;
Tilintetgjøre kan du Jordens Glands,
Oplose Aanden og dens Kræfter spille.

„Din Røst henveirer Daad og Vrens Krands;
Din Fromhed dræber, syg, hver Frihedstanke
Og lammer Sjælens Vinger med dens Sands.

„Før maa min Sjæl, fordømt, tilbagevanke
Igjen gennem Skorpion og Tigerkat,
Før jeg, som du — paa Himlens Dør vil banke.

„Sund, vil jeg gribe Livets gylbne Skat;
Jeg noies vil med denne Verdens Gave —
Run Dag til Daad! og — sildig, sildig Nat!

„Er den foragtede Natur din Slave,
Kan dine Bønner standse Schivas Haand,
Naar den udpeger Dødeliges Grave —

„Ha! løs mig da fra min Begrænsnings Baand!
 Reddeb mig Antilopens Liv og Sandsfer
 Og Lovens Kraft og Fjeldnaturens Aand!

„See! Guders Haab paa Jorden mig omdandser
 Lad her mig gribe hvad min Sjæl attraaer,
 Hvor Himmelringen Jord og Hav omfrandsrer!

„Og see! min Villie som Drkan udgaaer:
 Af Bjerger reiser jeg mit Eftermæle —
 Og fast som Himalaias Grund det staaer.

„Run Liv og Kraften, som beherster Sjæle!
 Og selv jeg føler mægtig i mit Bryst
 Den Guddom, hvorfor Jordens Slægt skal knæle.“ —

— — „Du er bønbert!“ afbryder ham en Røst
 Som fra Naturens Dyb og Verdensgraven,
 Og Rædsel blander sig med sølsom Lyft.

Taus blegner Kraftens Søn ved Undergaven:
 Den kom som fra et Guddomsbryst af Steen;
 Men aaben staaer ham Verdens-Tryllehaven.

Hver Livets Jldstrøm samler sig i een,
 Og vældig, som et Ocean af Vuer,
 Livskraften gennemstrømmer Marv og Been.

Han bort sig vender fra de knuste Vuer
 I Fjeldpagoders Pyramideværk,
 Og stolt med Drnens Blik han trindt sig stuer.

Han føler sig som Leoparden stærk;
 Som Drknens Løve og som Bjergets Tiger,
 Han trænger ei til Sværd og Pantfersærk.

Som løsladt Storm mod store Maal han higer;
 Han farer Drknens vilde Dyr forbi.
 Schakalen hyler og hans Blik undviger.

Paa Ganges Bred ved Krokodillens Sti
 Hans Hersterblik forfærder Floduhvret:
 En Verdens Kræfter synes skjult deri.

Selv Brahmas Folk ham lyder blindt som Dyret;
 Han troer sig ene i Naturen fri,
 Run af sin Billies Skjæbneguddom styret.

II.

For Gudens Blik, for hvem de Fromme knæle,
 Aarhundredsdagen flygter som et Blink
 Med trende Slægters Millioner Sjæle.

Hvor med Gazellens Jdoblid, ungdomsslink,
 Hiin Fyrsteyngling Elephanten standsed,
 Thronbaaren hviler paa en Oldings Bink.

Det er hiin Helt, hvem Guders Haab ombandsed,
 Som vilde gribe Livets gyldne Skat
 Saavidt som Himlen Jord og Hav omfrandsed.

Han atter staaer i stjerneklare Nat
 Bed Guders Hal blandt Bamyans Ruiner.
 Hans Haar er iisgraat, Drnebliffet mat.

Han over døde Slægters Grav fremtriner.
 Stormogulskronen luer i hans Haar;
 Men Dødens Skygge bærer i hans Miner.

Bed Gremittens Klippegrav han staaer;
 Fjernt knæle tause de forbauste Slaver.
 Tre Gange Østens Drot om Graven gaaer.

„Siig, har du Røst, du Mand med Livets Gaver!
 Nævn mig den Sjæl, hvem Livet ei bedrog!
 Nævn mig den Storhed, Jorden ei begraver!

„See! jeg har brugt Livskatten, jeg modtog;
 Som Himalaia staaer mit Eftermæle!
 Mit Navn jeg dybt i Verdens Grundsteen slog.

„Dg dog maa Intethedens Tanke quæle
 Den største Drot paa Østens Herkerstol,
 Tilbedt af trende Slægters Slavejæle.

„See! man har nævnt mig Orientens Sol;
 Min Høiheds Stjerne lyste i det Fjerne,
 Dg Rygtet bar min Priis fra Pol til Pol.

„Men see! imorgen vil min Sol udslukkes;
 Kan da min Sjæl sit Eftermæle see,
 Naar Gruben over dette Hoved lukkes?

„Tal, hvis du lever, Mand! forhaan mig, lee!
 Bespot mig i min Død! men ti kun ikke!
 Raab over mig et tusindfoldigt Bee!

„Nødvendighedens Skaal jeg vil udbriske:
 For bitter er mig ingen Livets Frugt —
 Lad tusind Skorpioners Braad mig stifte!

„Men siig kun, aabnes Diet, som er luft?
 Og røres atter Haanden, som er lammet?
 Og lyser atter Flammen, som er slukt?

„Eet Ord kun, før mit Livslys er udslammet!
 Eet Blink kun af dit Liv bag Sandsens Grav!
 Eet Glimt kun af det Lys, du har annammet!”

Da hvister det som fra et bundløst Hav:
 „En Guddom raner ei hvad han har givet;
 Uendelig er Gaven, Brahma gav.”

Men dybt med Suk det suzer som fra Sivet:
 „Min Sjæl vildsoer som din — her vifter den:
 Uendeligt er Livets Maal som Livet.

„Idmyg din Sjæl! smelt først som Draabe hen!
 Elst, Vandresjæl, elst selv din Vandbrings Plage!
 Idmyg dig! — og du kommer ei tilbage:
 Hengiv dig! — og du kommer ei igjen.”

Kong Frederik den Fjerde.

I.

Hos Fjerde Fredrik i Arelstad
 Stod Mænd, som Verden ei glemmer;
 Blandt Riddernes Navne i Skjaldenes Dvad
 Fløi Kongens med tonende Stemmer.

Hos Fjerde Fredrik paa Arelvold
 Stod Nordens Kæmper med Vre:
 Fra Klippen var Dankongens „tordnende Skjold“
 Fra Sletten hans lynende Hære.

Høit fused Vrens det grønne Træ,
 Som feirest stander i Skoven,
 Hvor Elven nedbrused i Fjeldenes Læ,
 Hvor Skovene dansed paa Boven.

Det droned ved Rygens og Pomrens Ryft:
 Der kæmped Dankongens Helte;
 Om Gabels og Sehsteds Soridderdyft
 Sang Dansten i Sund og paa Vælte.

Ild spruded Havets og Flammens Børn
 Med Ribbeen af Egenes Stammer;
 Høit Tordenskjold fløi paa den stumhvilde Dru
 Og Hvitseldt paa Vinger af Flammer.

Stolt Gyldenløve, stærk Raben fired;
 Kong Frederik vinked med Vre.

Fra Val gjennem Fjendernes Porte han red
Med Seir i blinkende Hære.

Octoberstorm var hans Buggesang;
Den Sang gjenløb ved hans Baare.
Men stille, hvor Heltenes Sørgerøst klang,
Randt Bondens og Børnernes Taare.

Ei Kæmper ene han tog i Favn:
Et Barn hans Sjæl kunde smelte.
Den fattige Bonde velsigned hans Navn,
Den Konge for Børn og for Helte.

II.

Stod han mellem Helte høie,
Saae han over Folk og Land,
Tindred Folkedrottens Døie
Mildt i Glands af Krigens Brand.

Dg han saae med ædel Varme
Fra de Store til de Smaa,
Dg han saae med Høiheds Harme
Hvor en Træl i Støvet laae.

Bondens Trældomsfuk han hørte
Dg den Faderløses Graad;
Grønlandst Hednings Trang ham rørte —
Kongetanker blev til Daad.

Frederik bød i Kæmpeleiren:
Jugen Træl i Heltes Land!

Fredrik bød, omfrandt af Seiren:
 Lænd Guds Lys paa Hedningstrand!

Agdet var dog svart at vælte;
 Hjertet brændte i hans Bryst.
 Blikket fulgte Korsets Helte *)
 Fromt til kolde Hedningkyst.

Skoler reistes til Guds Ere
 Klippefast i Danmarks Land:
 Guds frygt skulde Barnet lære,
 Frihedsind den danske Mand.

Hundred Faderløses Arme
 Glad sig løstet til hans Priis **).
 Faderløses Tak med Barme
 Raaer end til hans Paradiis.

III.

Rampstormen tier — Tiden sit Klædebon slifter;
 Sangen dog mindes de kæmpende Tiders Bedrifter;
 Vren og Mindet skal aldrig døe.

Høihedens Aand skal med Seir gjennem Tiderne stride.
 Hver Aand, som foer hen over Verdens D
 Og strøede i Furen Velsignelsens Frø,
 Hans Navn skal paa Tidernes Binge flyve saa vide.

*) Egederne.

**) Vaisenhuset.

Grindringer om Kong Frederik den Sjette*).

I.

Universitets-Bygningens Indvielse.

(1836.)

Den Borg i Verden ei forgaaer,
 Som Aandens Kæmpe reiser;
 Den under Phoenixvinger staaer;
 I Glands mod Sky den kneiser,
 Og styrter hver dens Steen i Muld,
 Af Jettemagter knuset,
 Med Phoenixkræfter underfuld
 Den reiser sig af Gruset.

Der staaer en Borg bag Arels Bold;
 Paa den har Aander bygget.
 Af høie Christians Lovestjold
 Blev hellig Grund omstygget.
 Dens Muur gjentklang af Anders Ord;
 Dens Priis mod Skyen klinger,
 Mens Bidstabs Phoenix, høi og stor,
 Omsuser den med Vinger.

See! Muren sank for Fjendehaand;
 Men Kraften blev den samme:
 Sin Høisal skaber Høiheds Aand
 Trods Clementers Flamme.

*) Sangen om Sorø Academie, som i første Udgave stod først blandt disse Grindringer, er her optaget i Sangkredsen: "Sjællands Kjøbstæder."

Paa ny staaer Borgen, høi og stærk;
 Den evig Krands skal bære,
 Til Hæder for Kong Christians Vært,
 Til Sjette Fredriks Ære.

II.

Provindsialstænderne *).

Vist Seiers Fryd til Norden!
 Du Kjærlighedens Flag!
 Ton, Fredens Jubeltorden,
 Paa Danmarks Høitidsdag!
 En Seier stjon i Freden
 Ved Aand, og ei ved Blod,
 Ved Daad for Evigheden
 Vandt Fredrik Siegod.

En Fredens Helt ved Thronen
 Han stod i Seiers-Glands,
 Med Egelov om Kronen,
 Med Retfærds hvide Krands:
 Med Friheds store Tanke
 Han løste Sjælens Baand;
 Han knuste Aandens Stranke
 Med Høiheds Kongeaand.

Med Himmelbanrets Mærke
 Han stod i Tidens Dyst:
 Han Danmarks Løver stærke
 Gav atter Løverøst;

*) Afssjunget ved deres første Møde i Næskilde.

Med Hjerteskjoldet ene
 Han Heimods Seier vandt.
 Til Kronens Edelskæne
 Han Folkets Hjerter bandt.

Straal høit for sjerne Tider!
 Du Kjærlighedens Seir!
 En kronet Helt fremstrider
 I Folketæmpers Leir.
 Saalænge Aand har Stemmer
 Og danske Sjæle Rost,
 Ei Danmark Hjertet glemmer,
 Der slog i Fredriks Bryst.

III.

Windesang om Kong Frederik den Sjette.

(December 1839.)

(Til Folkesangstønen: "Dronning Dagmar ligger i Ribe syg.")

Paa sin Liigseeng ligger Kong Fredrik hvid.
 Fra Buggen var hans Puder haarde.
 Dansten ham glemmer ret ingen Tid;
 Velsignet hans Navn skal vorde.
 Ak! for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Var ham Kronen tung, blev ei Hjertet haardt.
 Gud saae hvad Sorg han maatte døie.
 Stuffed ham Lykken, veg Glæden bort,
 Det skulde hans Sjæl ei døie.
 — Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Han var Danskt, som Danrigets bedste Mand,
 Og Retsfædts Krone har han baaret

Jævn var hans Tale, og Tanken sand,
 Og Sindet saa lyst som Haaret.
 — Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Han var mild. Han stod ved sin Faders Haand
 I Folkets arnebundne Dage;
 Mildelig løste han Bondens Baand
 Og rorted ved Negerens Klage.
 — Nu for Kongen sørge frie Mænds Sønner.

Han var fød og baaren til Kroner to:
 Den ene skulde han kun bære.
 Lykken var ham falsk; men hans Folk var tro;
 Og gammel blev han med Ere.
 — Nu for Kongen sørge Danmarks Sønner.

Han var fast. Han standed i Keisersal;
 Ret aldrig Dansten skal det glemme —
 Danrigets deiligste BANG og DAL
 Han værnede med mandig Stemme.
 — Nu for Kongen sørger Danmarks Hjerter.

Han var vis. Han satte til Folket Lid:
 Han saae hvor Kræfter laae i Dvale;
 Tungebaand led han ret ingen Tid —
 Om Lov bød han Folket tale.
 — Nu for Kongen sørger Folkets Hjerter.

Sjette Fredrik havde os Alle kjær;
 Ham stinned Kjærlighed af Die.
 Fattigmand traadte hans Throne nær —
 Gud glæde hans Sjæl i det Høie!
 — For vor Fader ringe Danmarks Klokker. —

IV.

Dronning Mariæ Trost.

(Efter Kongens Jordefærd).

Jøseffjord-Volgerne stille gaae;
Dybt risler Roeskilde-Bældet:
Nu hviler en Drot, som Verden har faa,
I Kapellet.

Stjernerne see til Paladset hen:
Der sad hiin retvise Konning;
Der sidder nu Beemods Engel igjen
Hos hans Dronning.

Taaren nedruller paa hvide Kind;
Den steg fra Hjertedybsvældet.
Nu Tanken henflyer fra Dronningens Stub
Til Kapellet.

Sjælen besøger sin blege Ben
Med Savn og hjærlige Minder;
Med Savnet et halvt Aarhundred igjen
Der oprinder.

Timen hun mindes, da førstegang
Hun Sjælen saae i hans Die,
Og Timen, da Kongens Aand sig udsvang
Mod det Høie.

Døden ei løser de Sjæle=Baand,
Som Himlen styrked med Smerte —
Det sølte hun med hans livløse Haand
Bed sit Hjerte.

Stille, hvor Børnenes Rister staae,
 Nu hvister Roeskilde-Vældet:
 Kong Frederik hviler hos sine Smaa
 I Kapellet.

Dronningen sukker med smeltet Sind:
 O! der var lifligt at være!
 Al! har de mig alt i Hvalsvingen ind
 Til de Kjære!

Dronningen seer til Guds Stjerner ud —
 Lysstraaler Tankerne bære;
 From Sjælen kan see hos Sjælenes Gud
 Sine Kjære!

Suffet fra Længslernes dunkle Strand
 Henslyer med Hymnernes Tone:
 Det svinger sig mod de Levendes Land
 Til Guds Throne.

V.

Indskrifter

paa Kong Frederik den Sjettes Mindestotte paa
 Skanderborg Slotsbanke *).

Sjette Frederik
 Kjærligt mindes.
 Folket opreiste
 hans Bautasteen.

*) Mindestotten afløredes den 30te Juli 1845. De første 4 korte
 Linier staae overst paa Stottens 4 Sider under Kongens co-
 lossale Brysbillede. Indskrifterne slutte sig noie til de 4 Bas-

„Gud og Retfærd!“
 Stod i hans Skjold.
 Om hjærligt Retssind
 Taler hans Gjærning.

Frihedssenglen
 Stod for hans Blik,
 Og brudt blev Naget,
 Lænkerne knustes.

Landspauluner
 Reiste hans Haand,
 Og Landsbedrifter
 Lyste fra Norden.

Folkeaanden
 Kongen gav Røst.
 Hans Eftermæle
 Lever med Folket.

Den Aldrende.

Andre Lider, andre Sæder,
 Andre Tanker, anden Id —
 Andre Sorger, andre Glæder —
 Andre Dnsker, anden Strid.

relieffer af Thorvaldsen, hvorunder de staae, paa Mindestøttens 4 Sider. Billederne forestille 4 Genier eller Engle, der, som hans Livsidees Aabenbarere, ved Emblemer betegne de 4 frem-
 hævede Hovedmomenter i Kongens Liv og Virksomhed.

Dog den gamle Tid jeg kjennder
 I de nye Tiders Land:
 Selv til ubekjendte Frænder
 Drager et usynligt Baand.

Slukt er mange Dines Flamme,
 Som var kjære Sjæles Tolf:
 Slægten er ei meer den samme —
 Dog det er det samme Folk.

Den Elleskudte.

I.

Det aanded i Svalning, det lusted mod Nøl;
 I Enghaven stod jeg ved Fiskedammens El.
 Det fused, det hvisted i Enghavens Krat;
 Da sprang en deilig Jomfru fra Ellebusten brat.

Det damped fra Engen, og Maanen opstod;
 Det var som der dandsed en Sjæl paa Englesod.
 Den deilige Jomfru var let som en Luft:
 Det var som hendes Lemmer var Maanestien og Duft.

Hun svæved paa Engen ad Grønveien hen;
 Som Dunst hun bortsmelted og viste sig igjen.
 Hun smilede, hun vinked, saa kjærlig, saa mild;
 Hun hvirvled sig i Dandsen saa lunefuld og vilde.

Net aldrig jeg glemmer det deilige Syn;
 Det kom som en Lustning, det flygted som et Lyn.

Jeg veed ikke selv hvad der med mig er skeet;
Men visseelig saa har jeg nu Ellepigen seet.

II.

Jeg veed ikke selv hvad der med mig er skeet.
Jeg er slet ikke meer som jeg pleier;
Men har jeg i Enghaven Ellepigen seet,
Hun alle mine Tanker nu eier.

Naar Pigerne see mig, de gantes og lee,
Og de hviste med Skjemt til hverandre.
Paa Dinene vil de min Hemmelighed see;
I Drømme jeg nu synes dem vandre.

Jeg drømmer ved Nat og ved solklare Dag
Om den Deilighed, Ingen sig tænker.
Er Verden end falsk og al Herlighed Bedrag —
Ei Ellepigen tænker paa Rænker.

De Kloge har sagt, hun er slet ikke til;
De har leet og mig holdt for en Taabe.
Alverden maa lee, jeg dog tænker hvad jeg vil —
Paa Ellepigens Bink vil jeg haabe.

Fiskersang.

I Havet er ei saa liden en Fisk,
Mod Strømmen han svømmer jo kjæk og frisk;
Aleneste Aalen, hiin smidige Snog,
Han snoer sig med Strømmen i Bugt og Krog.

I Verden er Mænd dog aldrig saa smaa,
 De kan jo som Fisk imod Strømmen gaae,
 Undtagen i Smigrernes Fædreneland:
 Der bugter sig Manden som Hal i Band.

Jeg priser dog mest de Svømmere's Mod,
 Der ene tør kæmpe mod Strøm og Flod;
 Med Hoben mod Strøm gaaer den feigeste Mand,
 Og Ræven helst fisker i oprørt Band.

I Silbenes Stime Torsten kan gaae;
 I Rjøl vandet kneise de Flyndre smaa.
 Frem Hvalen gaaer rolig, hvor Strømmen er størst —
 I Hjertebloodsstrømmen han standser først.

Pigens Sang ved Bækken.

Ved Bækken jeg sidder
 Den milde Sommerdag;
 Jeg hører Fugleqvadder
 Alt under Vegetag.

— Men Jægeren gaaer ei gennem Skoven.

Paa Stien jeg venter
 Naar Solen gaaer til No.
 Ved alle Skovens Stænter
 Jeg stifter mine Sko.

— Men Jægeren gaaer ei over Stænte.

Ved Bækken han tog mig
I Haanden med stor Lyst.
Ved Stænterne han drog mig
Saa kjærlik til sit Bryst.
— Men siden sad jeg ene ved Bækken.

End Fuglene sjunge
Og Bækkens Bover gaae.
Smaaafuglene er unge,
Men mine Lokker graae —
Og — Jægeren gaaer aldrig gennem Skoven.

Helhesten.

Helhesten hinker fra Gaard til Gaard;
I Ratten slet Ingen den seer.
Paa Gaden den drukne Bægter staaer;
Han hører dens Klappren og leer.

Helhesten gaaer sin gamle Gang,
Hinker fra Port til Port.
I Byen er Glæde og Bryllupsfang;
Det muntre den dog ei stort.

Bægteren leer ad den Bryllupsfryd,
Drikker sig vældig Dram:
Bægteren kjender Brudens Dyb —
Han selv begrov hendes Skam.

Ved Brudehuset tre Hovslag lod.
 Den drukne Bægter sov ind.
 Der det blev Morgen laae Bruden død
 Med falmende Krands paa Kind.

Rokken.

(Efter et svensk Folkesagn.)

Rokken sad i Elven en deilig Sommerqvæl
 Paa den brusende Strøm.
 Det var som han smelted det steenhaarde Hjæld
 I en tonende Drøm.
 — Rokken slog Guldharpn i Elven.

Stille stod en Smaadrenge og lyttede dertil
 Ved den brusende Strøm:
 „Hvad baader dig, o Rokke, dit deilige Spil?
 Det bortflinger som Drøm.“
 — Rokken tabte Harpen i Elven.

„Rokke! af, du spiller saa underfuldt i Døel
 I den brusende Strøm —
 Du bli'er dog aldrig salig: du har ingen Sjæl —
 Du forgaaer som en Drøm.“
 — Rokken græd ved Harpen i Elven.

Noffen græd i Elven den lange Sommerqvæl
 I den brusende Strøm.
 Det var som al Naturen opløstes i Sjæl
 I en Saligheds-Drøm.
 — Noffen slog Guldharpen i Elven.

Harpen.

I.

Den gamle Greve blinker;
 Han seer paa sin unge Biv:
 „Hvad mangler der i din Lykke?
 Mit fævre smægtende Liv!“

„Der mangled i min Lykke
 Gæst Intet i Verden meer
 Saalænge den Harpe toned,
 Jeg aldrig mere gjenseer.“

Den gamle Greve nisser;
 Hans Afsyn blev fort som Jord:
 „Din Mester paa Spilleværket
 Tog Glæden med sig issor.“

„Nu har jeg kjøbt en Harpe
 Med Sangbund af Hvalros-Been;
 Jeg rigelig lod den smykke
 Med Guld og dyrebar Steen.“

„De Sange, Troubadouren
 Har lært dig, min favre Biv,
 Den dyreste Harpes Toner
 Skal give lysteligt Liv.“

Hans mørke Pande brændte;
 Hans Blik havde ingen Ro.
 Han svang sig paa vilde Stridsvingst.
 I Ratten sælsomt han loe.

II.

Den mørke Greve tumler
 Sin Hingst over Heden brat.
 I Sovesamret sidder
 Hans Biv i den stille Nat.

Bed Loibænkboldstret staaer der
 En Harpe med lange Flor.
 Hun løfter Slørets Dække —
 Svar Gru hende gennemfoer.

I Maanelys staaer Harpen
 Beprydet med Edelsteen.
 Den hvide Sangbund skinner
 Som Menneskebrystets Been.

Dog over Solverstrengen
 Henglider den hvide Haand,
 Mens Sukket Barmen løfter
 Og sprænger dens Silkebaand.

Dybt toner Harpens Sangbund
Som løsneede Sjælesuk.
Det er som den vil tale
Med Rattergalstrubers Kluf.

Det er som den vil sjunge
Med Menneſtetroſtens Klang;
Det var som Troubadouren
Med hviffende Toner ſang.

Hun ſank mod Loibænkholſtret
Med Harpen ved ſit Bryſt.
Hun leged med dens Strænge;
Hun ſittred i Gru og Lyst.

Det var ſom hendes Væſen
Med Tonerne ſammenflød.
Med Troubadourens Stemme
De hviffende Toner lød:

„Jeg ſang om dig i Døden;
Jeg ſang paa det høie Fjeld.
Dit Navn jeg lærte Skoven
Og Strømmenes dybe Bæld.

„Jeg ſang om dig ved Elven;
Da ſtyrted en Haand mig ned.
Et Nar den vilde Bjergſtrøm
Henover mit Bryſtbeen gled.

„Min Morder ſelv lød bygge
Den Bolig, min Sjæl iboer:

Mit Bryst blev til en Sangbund —
 I Harpen min Aand indfoer."

Det klang for hendes Dre
 Som Harpen ved Varmen sang:
 "Min Sjæl med din borttoner; —
 Nu sukker den sidste Gang."

Det klang for hendes Dre
 Som Sangbunden sendersprang.
 Med Harpen ved sit Hjerte
 Hun sukkede sidste Gang.

Kæmpesværdet ved Bygholm.

(Efter det jydsk Folkesagn.)

I Hoi har Kæmpen ei Fred endnu:
 Mægtigt er Tankens Vaand;
 Hans Sjæl kun kommer Kæmpen ihu:
 Over Sværdet ruger hans Aand.

I Paradiset han ei vil boe:
 Fred er hans Tankes Fæst.
 End Kæmpen elsker Kæmpernes Tro,
 Og han venter Valhalla-Fæst.

Hans Beenrad sidder med Sværd i Haand
 Hoit paa den døde Hest;

Om Bloddaad drømmer Dødningens Land,
Dg hans Sjæl er Gravhoiens Gjest.

Naar Maanen skinner i Høien ind
Gjennem den dybe Rift,
I Graven drømmer Dødningens Sind
Om de døde Lemmers Bedrift.

En Dag klang Spader i Kæmpens Høi;
Sværdet kom frem af Muld.
Det var som Gnister gjennem det fløi;
Det blev tungt som Dynger af Guld.

Tolv Heste drog det med Stønnen bort,
Drog det til Bygholm Gaard.
I Borgen hviled dog Sværdet kort,
Dg det blev en Midnat fuldhaard.

Paa Bygholm rysted den gamle Muur;
Ruderne sælsomt klang.
Forvandlet syntes Verdens Natur;
Fra hver Pande Dødsperler sprang.

Bed Gry fra Borgen de bar med Gru
Sværdet til Kæmpens Høi.
Den mindste Dreng dog løstet det nu;
Men fra Sværdet Gnisterne fløi.

I Høien blunder med Sværd i Haand
Kæmpen med Muld paa Bryst.
Om Jordkamp drømmer Dødningens Land
Til han hører Livsfængens Røst.

Den døende Brudgoms Reisesang.

Jeg rider til min Hjertensfjær —
 Skynd dig, min Skimmel, skynd dig!
 I Maaneglands og i Stjernesfjær —
 Skynd dig, min Skimmel, skynd dig!
 — Min Skimmel sprang i Natten vilde
 Til slukt var alle Stjerner's Ild,
 Da laae den død ved Stranden.

Jeg seiler til min Hjertensfjær —
 Flyv nu, min Snekke, flyv nu!
 I Solens Glands og i Stjernesfjær —
 Flyv nu, min Snekke, flyv nu!
 — Min Snekke fløi paa vilde Hav
 Til Sol og Maane sank i Grav,
 Da laae den knuust blandt Klipper.

Jeg svømmer til min Hjertensfjær —
 Bær mig nu, Bølge, bær mig!
 Jeg aldrig var hende før saa nær —
 Bær mig nu, Bølge, bær mig!
 — Dybt Bølgen sank, høit Bølgen steg.
 Paa Dødens Hest jeg svang mig bleg;
 Saa red jeg gjennem Havet.

Jeg rider til min Brud nu vist —
 Skynd dig, min Ganger, skynd dig!
 Hun var saa bleg, da vi saaes sidst —
 Skynd dig, min Ganger, skynd dig!

Min Røst er hæs og kold min Rind —
 Til Hjertenskjær i Maanestien
 Jeg rider Dødens Ganger.

Gaadesangen.

(Efter Dschelaleddin Rumi.)

En evig Gaade i min Sjæl har Røst;
 Som Tryllesang den toner i mit Bryst.
 Jeg saae til Bjerget og Oceanets Grund:
 Jeg maalte Bjergets Rod og Havets Bund;
 Men hiint Uendeligheds Løndomsord
 Har større Dyb, end Himmel selv og Jord.

For Dagens Larm forstummer lønlig Sang;
 I Nattens dybe Stilhed faaer den Klang.
 I Livlens Timer og i Nødens Stund
 Den løfter sig fra Sjælens Afgrundsbund.
 Den vorer mægtig i det dybe Sind,
 Som bruste alle Verden i mig ind.

O, Røst med Fryd fra Himmelsphærers Hav!
 O, Røst med Gru fra Universets Grav!
 Din Gaadesang min Sjæl skal ei undflye,
 Vil jeg end fjernt til Verdens Grændser tye.
 Begrov mig Havets Bund — du toned der.
 Reddrog mig Bjergets Svælg — du var mig nær.

Grund, Sjæl! til Hjernen brænder hvidt mit Haar,
 Du skal dog høre hvad du ei forstaaer.
 Det er den evige Ustabtes Røst,
 Som aldrig synker til sin Liges Bryst,
 Hvem ingen salig Aand i Høihed naaer,
 Som evig ene kun sig selv forstaaer.

Israelitens Sang ved Havet.

Selv Halufah *) landflygtig Sjæl husvaler:
 Om Isra'ls Stoltthed Dybets Moder taler.

Fra Templets Gruus vor største Skat de førte **):
 Haddybets Afgrund Børnslager horte.

Paa Hedningstibet Zions Døttre bæved;
 Mod Stjerneris Telt to hundred Suk henvæved.

„Til Skjædsfel Zions Døttre smaa de føre:
 For vil vi Havets dybe Grav tilhøre.“

I Løfter svarer Zions Drengeskare:
 „Med Sarons Røser vil vor Sjæl henseare.“

Fra Hedningstibet Børnslæren springer;
 Til Stjerneris Telt sig Sjæleslæren svinger.

*) Orientalisk-mythisk Personification af Oceanet.

**) Romerne efter Jerusalems Ddelæggelse.

Om Zions Haab de dybeølger mæle:
De mindes Isra'ls frelste Børnesjæle.

Storhavets Røst landflygtig Sjal hufvalet —
Om Isra'ls Støltthed Oceanet taler.

Bebudelsen.

En Nat stod Gabriel i høiest Verden hift
Og overfled hele Himlen
Med Solens uendelige Brimlen.
I fjernest Aftrog vined han tilfids
I een af Mælkeveiens Taagestrimle
Et Blink som udenfor Alverdens Himle
Og neppe synligt for Cherubens Blik.
Vor Sol, som allermindste Stjernepril,
Nu først i Englesiets Kreds indgil;
Men dens Planeters Gjenlys naaede ikke
Til Erkeenglens Forsterblikke.
„Selv hift en Art af Skabning!“ — han udbød —
„Et muligt Forbud paa hvad ei blev fød!“
Og priste den uendelige Skaber,
Hvis Værk sig dybt i Rummet Afgrund taber.
Og Englen grundet paa om ogsaa hift
Sig rørte nogen Livets Guddomsgegnist,
Hvad heller kun hiin Universets fjerne
For Engleblit halvstjulte Stjerne
Var et løsevet og henkastet Gran
Fra Elementers Flamme-Ocean.
Da løfted Aandens Nærhed Englens Bryst,

Dg til hans Hjerte taled Herrens Røst:
 Debud mit Væsens Fylde hist,
 Hvor nu du leder om en Guddomsognist!
 — Dg Erkeenglen svang sig gennem Himle
 Til fjernest Kant af Mælkeveiens Strimle:
 Han til vor Sol og dens Planeter foer.
 Med store Bud han fæstet Fod paa Jord —
 Dg Englen saae en Sjæle=Verdens Hav,
 Hvor nys han saae et Blink i Rummet's Grav.
 Han saae Guds Herlighed paa Jordens D
 Dg — knæled ydmyg for en jordiff Mo.

Sjælen og Sjælens Land.

Heelt munter rører sig Sjælen
 I Hjernens Høienloftsal:
 Den seer gennem Dien=Ruder
 Bidd ud over Bjerg og Dal.

I Hjertets lønlige Kammer
 Seer Anden i Livet ind:
 Den stuer Tilværelsens Rjærne
 Med stille anende Sind.

„Du drømmer“ — saa hvister Sjælen —
 „Du sværmer, kjærlig og from.
 Rom! sving dig op til min Højsal!
 Dg see dig i Verden om!

„Her seer jeg Sandhedens Rige
Med alle dens Verdnens Gang.
Her seer jeg Skjønhedens Sphære
Og hører Allivets Klang.

„I Hjerneborgen er Klarhed;
I Lys kun Livet har Lyst.
Kun her vi fatte Gudstanken,
Som slumrer i Menneskets Bryst.“

„O Sjæl! du seer kun et Billed“
— Det svarer fra dybe Sind —
„Men aned du hvad jeg skuer,
Du fløi i min Himmel ind.

„Din Glasborg er kun en Boble,
En Drøm er din Hjernehal.
Dit Billed af Jord og Himmel
Er malt paa en Dødningsfal.“

„Kom, følg mig!“ — hvisker Sjælen
Og favner den stille Aand —
„Til Deiligheden histude
Mig drager et mægtigt Baand.

„Igjennem jordist Die
Jeg skuer Alverdens Pragt.
Der lyser den høie Himmel
I Sphærerne's Straaledragt.

„Derude strømmer Glæden
Fra tusinde Kilder frem:

Der rører sig Verdenssjælen; —
Naturen er Livets Hjem.

„Der vil vi salig dukke
Os dybt i Tilværelsens Sjød
Og favne Alverdens-Sjælen
I alle dens Soles Blod.“

Og Aanden svimler og følger —
Høit juble de Favn i Favn.
I Aandens dybeste Indre
Dog sukker et stille Savn.

Til Sjælen hvister Aanden:
„Din Verden er stjen og stor —
Der speiler sig i dit Die
En deilig Himmel og Jord.“

„Jeg seer hiint Hav af Sole
Med alle dets Verdnens Pragt;
Dog dybt mod Livets Urvæld
Mig drager en større Magt.“

„En Draabe af hiin Kilde
Indslutter tusindfold Meer,
End Alt, hvad alle Sjæle
I alle Naturer seer.“

„Et Glimt fra Lysets Urvæld
Udfolder en større Glands,
End alle Stjerner og Sole
I Firmamenternes Krands.“

Speculationen.

Dybt i Tankens Oceaner
 Styrter Aanden sig og svømmer.
 Phantafus i Skyen drømmer —
 Stille Hjertets Engel aner.

Tankehval! fra Dybets Magter
 Ei Jdeens Skat du bringer
 Uden Drømmesjælens Binger —
 Uden Englen, du foragter.

Albert Thorvaldsen.

Der klang en livlig Seiersfang
 Til Danmarks hundred Der;
 Den klang til Dal og grønne Bang,
 Til Skov og stille Søer.

I Danmark steg en Helt iland;
 Han kom fra Romas Høie;
 Ham hiltsed fro den danske Mand
 Med Stoltheds Glands i Die.

Ham hiltsed glad paa Hjemmets Kyst
 De favre Danneqvinder;
 Ham priser Nordens Land med Lyst
 Som mægtig Seirvinder.

Den Helt ei færed med Sværd og Skjold
 Dg ei med Staalets Handske;
 Men Seier vandt han stærk og bold
 Som Konstens Holger Danske.

Af Livets Træ han greb en Green
 Til Kamp mod Dødens Bælde;
 Han hugged Guder ud af Steen
 Dg Liv af Marmorsfjelde.

Hvor Skønheds Billedverden staaer,
 Sig Liv og Sjæl forynger:
 Om Thorvald Danskes hvide Haar
 Europa Krandsen slynger.

Hans Seierssang paa Land og Sø
 Har Danmarks Sønner sjunget.
 Hans Navn sig over Verdens D
 Med Nordens Aand har sjunget.

Bornenes Sang til Storken.

Stork! Stork! Langebeen!
 Hvor var du saa længe?
 Saae du Kong Pharaos høie Steen?
 Gik du paa Nilstrømmens Enge?

Stork! Stork! Langebeen!
Med de røde Hoser!
Hvor har du gjort af dit ene Been?
Blev det i Pharaos Moser?

Stork! Stork! Langebeen!
Lykken vil du bringe:
Gjemmer du den med dit ene Been
Ligtelig under din Binge?

Stork! Stork! fagre Smaa
Bringer du vor Moder:
Er det en Søster med Dine blaae?
Eller en lille Kjærbroder?

Virtuos.

Den første Musik, jeg opførte,
Var meere ustyldig, end smuk:
Hver Dag min Amme den rørte;
Glad pib jeg til hendes Suk.

Jeg pib med Rangen for Læben;
Jeg ringled med Sølvklokker smaa.
Det var vist en lykkelig Stræben;
I Buggen min Konst dog laae.

Jeg selv ei mindes det mere;
 Men Traditionen er sand:
 Til lyksalig at musicere
 Der horer kun lidt Forstand.

Virtuosen Benner nu hædre;
 Mig synes selv, de har Ret.
 Min Musik er uendelig bedre —
 Men Sindet ei nær saa let.

Maane-Ynglings Suk til Jorden.

Fra Maanebjergenes Toppe
 Min Længsel til Jorden foer:
 Der boe vist Englene oppe —
 Du lyser saa fromt, o Jord!
 Af ja!
 Du lyser saa fromt, o Jord!

Af alle himmelske Kloder
 Har ingen saa salig Glæds:
 Vor Verdens Dronning og Moder
 Vi følge med barnlig Dands —
 Af ja!
 Vi følge med barnlig Dands.

D, Jord! blandt Verdeners Brimmel
Er du vor Kjærligheds Pol;
Du drager os til din Himmel;
Du fører os om din Sol.

Alf ja!

Du fører os om din Sol.

Hist oppe i Jordens Straaler
Der er vift saligt at boe:
Der vaffer ei Retfærd's Staalder;
Der har vift Sjælene Ro.

Alf ja!

Der har vift Sjælene Ro.

Der er vift Kjærligheds Rige:
Der knuger ei Syndens Nød;
Der raser vift ingen Krige —
Der truer ei Sot og Død.

Alf ja!

Der truer ei Sot og Død.

Der boe vift de Sjæle fromme,
Som her vi kun drømme om.
Al Maanenød var vift omme,
Hvis op vi til Jorden kom —

Alf ja!

Hvis op vi til Jorden kom!

Den gamle Eg.

Den gamle Kæmpe-Eg staaer endnu
 Med Agern paa sidste Green.
 De muntre Drenges jubel;
 De nedslaae Frugten med Steen.

Med Agernet hvirvle Bladene hen
 Paa Jorden for Kjøp og Steen.
 Den gamle Kæmpe-Eg suffer —
 De bryde dens sidste Green.

Den gamle Kæmpe-Eg døer dog ei;
 Ret aldrig dens Liv forgaaer:
 Hver Kjerne, den gav til Jorden,
 Er en Skov om tusinde Aar.

Johannes Hufs's sidste Smil.

Smil af Aarhundreders Slægter foer hen over Verden og —
 glemtes;
 Et dog af alle de Smil glemmer Aartusinder ei:
 Smilende saae Johan Huf på Bøden, som brændte hans
 Skrifter,

Mens han med Aandens Triumph gik til sit Jordlegems Baal.
 Haan var ei i hiint Smil, men salig Bevidsthed om Livet:
 Aanden fra Bogstavers Grav fløi ham, som Phoenix, fra Baal.

Auspicier.

Ravnen flyver med Skrig mod Val,
 Varsler om blodigæg,
 Sænker sin Vinge mod Dødens Dal;
 Den er saa sort som Væg.

Svanen glider paa Flodens Speil,
 Mægtig og stolt at see;
 Svanen udspiler sit Vingeseil;
 Det er saa hvidt som Sne.

Ravnen drømmer saa mørk en Drøm,
 Skriger om Død og Grav;
 Svanen drømmer paa Flodens Strøm,
 Seer mod det evige Hav.

Sorte Fugl fra Aadslernes Grav!
 Hvi gjør du Sjælen trang?
 Hvide Fugl fra det store Hav!
 Lær mig din Svanesang!

Kirstine Dorothea Tryde, fød Kongslew.

†

En ædel Aand op mod Guds Himmel stirred;
 Men Sjælen sig i Drømmetaager hilded:
 Forvandlet syntes Guddomslivets Billed,
 Og Tankens lyse Traade sig forvirred.

I Kjærlighedens Dine Taaren dirred:
 Den skønne Sjæl, som fra sin Aand adskillet,
 Henslagred, liig en fredløs Fugl, forvildet,
 Hvor alle Livets brustne Strænge klirred.

Dog see! det var kun Tankelivets Svimlen,
 Hiint Forbud paa den stille sidste Slummer,
 Hvor Sandheds Liv udgaar af Drømmesvimlen.

Med Taaren smelt nu hen, hver kjærlig Kummer!
 Ei meer adskilt fra Aanden Sjælen drømmer:
 I Klarheds Hjem den gjennem Himle svømmer.

— Flyv gjennem Himle over Sol og Stjerne,
 Du kjære fromme Sjæl! paa Lysets Binger!
 Du over os, men ei dig fra os svinger;
 I Aandens store Land er intet Fjerne.

Ei Fangeburet af en jordist Hjerne
 Dig meer i trange Labyrinth nedtvinger.
 Hvor Frelsens store Frihedshymne klinger,
 Du salig griber Livets dybe Kjerne.

Nu er den løst hiin Overgangens Gaade:
 Tro Labyrinthens Nogle blev bevaret;
 Skjont samle sig de brudte Tanketraade.

Dig blev opfyldt hvad dig blev aabenbaret:
 Nu straalér Guddomsbilledet forklaret
 I Guddomslys af Kjærlighed og Naade.

Til Friederich de la Motte Fouqué.

(Svar paa et Digt 1823.)

Paa Gefions havombruste D,
 Ved grønne Skov og dybe Sø
 En Røst fra fremmed Land jeg hørte,
 Som venlig mig i Sjælen rørte;
 Liig Frændes Aanderøst den klang
 Og lifligt som Undinesang.
 Heelt vel den Bardes Land jeg kjendte,
 Som fjernt mod Nord slig Røst udsendte
 Til Den, hans Dæ aldrig saae.

Dig saae ei heller dette Die;
 Dog længst, o Skjald, blandt Barder høie
 Jeg hørte dig Guldharpens slaae.
 Tidt naar du løfted Toneringen
 Paa underfuld romantisk Kyst,
 Jeg i din Verden stod med Lyst,
 Omsnoet af Digtning's-Trylleringen.
 Med Kors paa gyldne Glavind stred
 I Matten sælsom Ridderstare,
 Mens, drommende om evig Fred,
 Jeg saae, o Skjald, hvor du fremsfred,
 Fru „Minneholds“ de Dine klare.
 Med Oldtidsharpen i din Haand,
 Med Ridderhæder ved din Side,
 Jeg saae dig from og djærv fremskride
 Og søge høie Fædres Land.
 Mod gamle Hjem din Længsel stunded,
 Hvor Kæmpen under Høien blunded;
 Du Runen fandt paa Sigurds Grav,
 Du stirred mod det dybe Hav;
 I Kilden syntes du fornemme
 En Gjenlyd af den Havfrusang,
 Som ved din Fædrebugge klang.
 Liig djærve Bjergmand under Jord,
 Solvaaren fulgte du mod Nord,
 Og dybt paa underlige Gang
 Din ridderlige Harpe klang.
 Med Lykke op, du Sanger tro!
 Meer, end du søgte, har du fundet:
 Hvor dine Fædres Lander boe,
 Er Livets Urvæld dig oprundet.

Did vil med Pilgrimsfang du gaae,
 Vil from ved Aandens Hedron bygge. —
 Der under stille Palmers Skygge
 I venlig Drom min Sjæl dig faae.

Spillemanden.

(Omloberens Sang ved Forældrenes Dør.*)

„Spillemand spiller paa Strænge!“
 Her er saa smukt i det høie Slot —
 For Døre jeg spilled saa længe —
 At huusvild Gjøgler har det ei godt.
 — Spillemand spiller paa Strænge!

„Spillemand spiller med Bue!“
 Luk Forstuedøren kun op paa Klem!
 „Min Moder hun er en Frue; —“
 Men jeg har hverken Huus eller Hjem.
 — Spillemand spiller med Bue!

„Spillemand spiller paa Strænge!“
 „Min Fader han er en Herremand —“
 Ham har jeg ei feet saa længe;
 Men aldrig meer han mig favne kan.
 — Spillemand spiller paa Strænge!

*) En genialst gripende Musik af Beyer til dette Digt findes i Holst's Nytaarsgave fra danske Digtere, 2den Aargang. Sangen er ogsaa behandlet i en mesterlig Composition af N. B. Gade.

„Spillemand spiller med Bue!“
 Jeg kjender igjen det gamle Slot.
 Ak! kunde jeg Herstabet stue!
 Jeg vilde kun see, om de har det godt.
 — Spillemand spiller med Bue!

„Spillemand spiller paa Strænge!“
 Ak! Forsnuedøren er lukket igjen —
 Her tør jeg ei tøve længe —
 Ved Porten knurrer min Barndomsøven.
 — Spillemand spiller paa Strænge!

Det bittre Ord.

Der er et bittert Ord
 I Tankens Rilde;
 Ei Himmel og ei Jord
 Kan det formilde.

I Sjælens Dyb det boer
 Hos Tanker vilde;
 Det kan i Sorgeslor
 En Verden hilde.

Var Tanken hoi og stor,
 Den vorder lille,
 Naar Dommens Ord udfoer:
 Det er forfælde!

Den Gamle ved Arnen.

I Stolen ved Raskelovnsluen
 Der sidder den fremmede Mand;
 Jævnt Koffene snurre i Stuen —
 Hvi løbe hans Dine i Vand?

De Tanker sig sammentrænge,
 Som Verden adskilte vidt:
 Den Lyd fornam han ei længe;
 Den Barnet indlulled saa tidt.

Om Freden ved Arneluen
 Et gammelt Minde oprandt;
 Han tænker paa Barnehestuen,
 Hvor Moder og Søstre spandt:

„I Stuen, hvor Koffene snurrede,
 Mig tyktes Livet for smaat —
 Bildt Lykkens Hjul mig omsurrede
 Indtil mit Hoved blev graat.

„Et Hjul er Verden mig blevet,
 Og selv blev jeg spændt derpaa —
 Mit Hjerte blev sanderrevet —
 Af! Moders Røst gif istaa.“

Drømmen om Læthe.

Jeg drømte, jeg stod i Skyggernes Land
 Ved den evige Glemsels Floed.
 Jeg stirred ned i dens dybe Vand;
 Ved Dybet vakked min Fod.

Jeg boied mit Hoved mod Flodens Siv;
 Det hvisted fra Mindernes Grav:
 Een Draabe kun! og det gamle Liv
 Bortsmelter, som Draaber i Hav.

Een Draabe! og Livets Skygger bortflye! —
 — Jeg led af uendelig Tørst —
 Een Draabe kun! — og Verden er ny,
 Og Livet begynder fra først.

Een Draabe! og glemt er al Verdens Nag —
 Og glemt hver Kjærligheds-Drøm —
 Nei, for vil jeg tørste til Dommedag! —
 — Jeg flyede fra Glemselens Strøm.

Besøget hos Bjergkongen.

Forstenede syntes de mig Alle som een.
 — Naturen er dog stor!
 Tilfidsst gif jeg selv som en vandrende Steen.
 — Dog stjonnest er de Levendes Verden!

Ved Midnat jeg steg til Bjergkongens Slot.

— Naturen er dog stor!

Mig lysted at tale med Stenenes Drot.

— Men skjønnest er de Levendes Verden!

Dybt Havet ombruste Fjeldkongens Bjerg;

Paa Urfsjeldets Ryg stod den mægtige Dværg.

Hans Dine var Demanter; de tindred saa vidt;

Hans Krone var af Glimmer, hans Bryst af Granit.

— Men skjønnest er de Levendes Verden!

Ved Siden sad hans Dronning med Raaben af Guld.

— Naturen er dog rig!

Hun er alle Metaller's Moder under Muld.

— Men rigest er de Levendes Verden!

Dg Fjeldkongen hæved sin steenhaarde Røst:

„Løsriv dig fra de blødsødne Menneffers Bryst!“

Heelt rædsomt Metalmoders Malmstemme klang:

„Løsriv dig fra de jamrende Menneffers Trang!“

Dg begge de sang som med Bjergfossens Røst:

„Løsriv dig fra de smaalige Menneffers Bryst!

Hvad vil du i de Levendes Verden?“

Jeg svimled mod Havet ved Fjeldkongens Slot;

Med Isnen jeg stirred paa Stenenes Drot.

Til Skyerne voxed den mægtige Dværg;

Metalmoders Ertshaand vinked til sit Bjerg.

Til Steenlivets Gnomer jeg mæled intet Ord —
 Jeg styrted — og fik Liv ved et Hjerte paa Jord.
 — O! skjønnest er de Levendes Verden.

Englenes Guldæbler.

„Vor sich her trug er der Liebe goldnen Ball,
 Den er einst beim Liebespiel den Engeln fahl.“

Dschelaleddin Rumi *)

Med gyldne Æbler lege Guds Engle Dag og Nat.
 Skjont funkler gjennem Verden den gyldne Straalestat;
 Derved faae Sol og Maane og alle Stjerner Glands;
 Deraf udstrommer Lyset i Universets Krands.
 Men hine gyldne Æbler i Englenes Haand
 Er Junker af den store Alkjærlighedens Land.
 „Ud over alle Verdner blev spredt en Tusindeel
 Af Kjærlighedens Solglands; kun Gud den eier heel.“ **)
 Hver Sjæl, som ei løsrev sig af Moderaandens Baand,
 Kan see de gyldne Æbler i Englenes Haand.
 Hver Sjæl, som kan elske et andet Væsen heelt,
 Har Englenes Glæde ved Himmel-Regen deelt.
 Hver Sjæl, som kan elske de Væsner, han ei saae,
 Kan Kjærlighedsgaaden i himmelsk Veg forstaae.
 Men Sjælen, som kan elske sin Fjendes Broderaand,
 Selv greb et gyldent Æble af Englenes Haand.

*) Den berømte tyrkiske Forfatter til Læredigtet „Mesnemi“,
 oversat af Tholuck i „Blüthensammlung aus der morgenländi-
 schen Mystik.“

**) Mesnemi l. c.

De befriede Aander.

Naturen gemmer en fængslet Aand;
 Ei Dyrets Dine den skue;
 Kun Menneskeaanden løsner dens Baand
 Med Sjælebliffenes Lue.

En Aand er indtryllet i Konstens Bælt;
 Ved Livet den glæded sig soie,
 Blev ei den løsnet og rorte sig stærk
 Ved Lys fra Sjælenes Die.

Jens Møller *).

†

Disciplen træder til sin Læres Grav,
 Og førstegang han høit sin Tak udsiger:
 Jeg glemmer aldrig hvad din Sjæl mig gav;
 Min Tak dig følger til Fuldendtheds Riger.

Med livligt Blik for Bidskabs rige Væld
 Du tidlig vakte Livet i min Tanke,
 Og tæt ved Skolefogtens golde Fjeld
 Du nærer Ungdomshaabets grønne Ranke.

*) Prof. Jens Møller var min Lærer i Aarene 1804—6 i Slagelse Skole.

Med Faderglæde fulgte du min Gang,
 Om end jeg gik, hvor ei du Bei mig viste:
 Du lytted kjærlig fast til hver min Sang,
 Og kun for tidlig Bennens Seier priste.

Derfor jeg taug og rødmed vel iblandt,
 Naar Kilden i dit Hjerte overstrømmed,
 Naar Mesterfæbets Krands du alt mig bandt,
 Mens fjern dens Glands end for mit Dje svømmed.

Dog Kjærlighed kun Hjertet trænger til,
 Og Varme gavner Sjælen meer end Kulde:
 Derfor jeg i din Grav dig takke vil,
 Selv om du priste hvad end fødes skulde.

Ei ængstelig lagde du paa Hjertet Vaand:
 Det slagred frit i Bog, i Høresalen;
 Rigt Tankehavet bruste for din Aand,
 Og rigeligt udstømmed det i Talen.

Med Gjærning, som med Ord, du toved ei:
 For Bønnen løb, var Hjælp og Trost alt givet;
 Du talte aldrig Trin paa daadrig Bei;
 Faa bar saa let saa Meget gjennem Livet.

Dit Navn skal ei udslettes med din Grav:
 Ei blot i Skrifter staaer det, men i Sjæle.
 Det Liv, du næred, det, du glad hengav,
 I Danmark blomstrer, som dit Eftermæle.

Efteraarstone.

(Til **)

Falmer Liv med Løv i Skoven —
 Er den fagre Tid forbi —
 Vinterstjernen staaer foroven
 Med Stjærfsommerflammen i.

Har du glemt de gamle Dage?
 Flye de dig som Drøm forbi?
 Deres Stjerne blev tilbage
 Med en evig Livsglands i.

Barnets Aand til Moderen *).

Jeg var dit Barn — jeg er dit Barn som før;
 Ei Sjælens Vaand opløses i Guds Himmel.
 Jeg hilser dig fra Paradisets Dør —
 Der er saa saligt i Guds Børnevrimmel.

O, Moder! see ei mørk til Graven ned!
 I Muld de har ei lagt dit Barn derne.
 O, Moder! saae du, hvad dit Barn nu veed,
 Du vilde ingen Smertens Taare græde.

*) Tillegnet Frederik Gregor Klaumanns sørgende Moder.

Jeg lever, o jeg lever jo saa kjönt:
 Nu Livets Strøm først i min Sjæl udspringer.
 Paa Jorden vored Barnetanken kjönt;
 Men her har alle Barnessjæle Binger.

Jeg flyver, o! jeg flyver høit og let!
 Hvert Bingeslag en Himmel mig oplukker.
 Paa Jorden Ingen kan udsige det —
 I Straale-Oceaners Dyb jeg dukker.

Jeg voxer underfuldt hvert Dieblis:
 Hvad jeg har troet og anet, klart jeg skuer.
 Et tusindfoldigt Liv for mig opgif!
 Hver Tankegnist i himmelsk Glands opluer.

Hvert ædelt Frø, du saaede i mit Bryst,
 Udfolder sig i paradisisk Varme.
 Nu Kjærligheden i min Sjæl har Røst:
 Jeg priser Livet i dets Faders Arme.

Han favner mig. — Han favner dig med mig.
 Han samler os i Aandens store Rige:
 O, Moder! til dit Barn i Himmerig
 Du stiger alt paa Vennens Himmelslige.

Jeg seer din Sjæl. — Jeg flyver op og ned
 Paa Himmelsstigen, Moder, med din Tanke.
 O, græd ei, Moder! Gud din Længsel veed,
 Og Fredspaulunet aabnes, naar vi banke.

Sommernatsblink.

Skjerne flyve, og Bølgerne gaac.
Foroven de funklende Stjerner staae;
De glimte paa Skyer og Bølger.

Skjen vil seile til Stjernernes Havn;
Hver Bølge vil tage Himlen i Favn —
Et Blink — og Natten dem følger.

Glad Skjen dog smelter i himmelsk Strøm;
Hver Bølge henruller i salig Drøm:
— Et Blink af Himlen dem følger.

Et Stjernespeil er det Svundnes Grav;
Hvert Blink er Glimt fra et Straalehav —
Dg Livshavet evige Bølger.

Luises *) sidste Morgen.

(D. 26de Juni 1837.)

Du smiled saa mildt, saa venligt herind,
Du deilige Sommermorgen!
Ak! havde du Hjerte og havde du Sind,
Du var ei kommen med Smil, naar du bragte os Sorgen.

*) Luise Neergaard, fød Steemann.

Forstod vi kun, Sommermorgen, dig ei?

Dg græd du med Rinder røde?

Dg stroede du Taarer som Dug paa din Bei?

Du saae jo Diet, som brast, og det Hjerte, som dode.

Det Die var skjont som Himmels Blaa

Dg klart som de dybe Stromme;

J Bliffet et Glimt af den Herlighed laae,

Som Sjælen aner med Fryd i beskuende Dromme.

Dg Hjertet, som brast, da Diet var luft,

Det gjemte saa rig en Kilde:

Fra Paradiislandet saa lifligt og smukt,

Der sprudled Livsalighedsvæld baade aarle og silde.

Du saae til den skjont Henblegnede ind,

Du deilige Sommermorgen!

Du saae hendes Flugt og det salige Sind,

Dg derfor kom du med Smil, da du bragte os Sorgen.

Dog dem, hun forlod, forglemte du ei:

Selv græd du med Rinder røde;

Selv stroede du Taarer som Dug paa din Bei,

Mens Engle spæved den fromme Luise imøde.

Hun drog til en evig Sommerdag hen,

Til skønnere Morgenrøde.

Rom, venlige Sommerdag, træstrig igjen

Med Vink om Gjensynets Fryd og om hvad der ei dode!

Hiint Hjerte, hvor Livets Kilde udgjød

Sin Strem gjennem dunkle Kammer,

Er herligt med evige Kræfter gjenfødt
Til Aandens lyse Paulun med Altkjærligheds Flammer.

Hiint Die, saa skönt som Himmelsens Blaa,
Dg klart som de dybe Strømme,
Kan nu de forklarede Blikke opslaae
Mod hvad hun aned med Fryd i bestuende Dromme.

Den store Seilads.

Der seiler den hen i Natten
I Himmelsbyets Favn
Stjernernes Luftskib=Flaade.
En Verden er hver en Stavn.

Jeg staaer paa Jordstibsdækket;
Jeg seiler i samme Sø.
Deiligt seiler blandt Stjerner
Jordens svømmende D.

Den flyvende Verdensflaade
Har mange Sjæle ombord;
Ingen af alle de Sjæle
Dog saae hvorhen de soer.

Men himmelhoit gaaer Seiladsen;
Hver Seiler Havnen naaer.
Snekkerne løbe ei paa Grund,
Dg ingen Sjæl forgaaer.

Christian Wilster,

(Fød 1797, død 1840.)

Han Oldtidsffjalde Ungdomsliv' gjengav,
 Mens selv han sank i tidlig Grav.
 Sku opad, Kjerlighed! See fremad Savn!
 Hift blomstrer frisk hans Liv — og her hans Navn *).

†

Fred med Aanden, som bortfoer!
 Fred med Støvet, vi nedlægge!
 Sjælens brudte Form og Dække
 Gjem, du moderlige Jord!

Fred med Aanden, som bortfoer!
 Lyset, Herren gav, ei sluktes,
 Da de klare Dine luktes;
 Ei udslettes Aandens Spor.

Fred med Bennen, som henfoer!
 Mindelos han ei forsvinder:
 Aandens Bært med Livets Minder
 Nævne skal hans Navn paa Jord.

Fred med Aanden, som hjemfoer!

*

*

*

*) Indskrift paa hans Gravmæle paa Sors Kirkegaard. Det efterfølgende Digt blev af hans Elever affjunget ved hans Jordefærd.

Far til Gud! far evig vel!
 — Stille Affædsordet klinger —
 Flyv med evig Friheds Binger!
 Bad i Livets Bæld din Sjæl!

Far til Gud! far evig vel!
 Lærer med de sjældne Gaver!
 Let, som Fugl i grønne Haver,
 Flagred Sange fra din Sjæl.

Far til Gud! far evig vel!
 Tak for Daaden! Tak for Sangen!
 Tak for Oltidsharpefflangen,
 Som gjensødtes i din Sjæl!

Far til Gud! far evig vel!

Billedhugger Herman Freund.

†

En ædel Kunstneraand blev seet i Nord;
 Den frem med ærligt trofast Sind sig kæmped.
 Ei Verdens Skjæbnemagt den Flamme dæmped,
 Som djærv mod Konstens Himmelport udfoer.

I Syd henstirred Kæmpers Son mod Norden;
 Hos Angelo stod Thorvalds Aand ham nær.
 Med Bingeam af Billiens Drneffær
 Han søgte Lantehavet over Jorden.

Dg Urda's Væld oplod sig for hans Blik,
 Gudlivets Dyd, hvoraf han selv var Draaben;
 Mod Oldtids Gudernat *) han modig gik,
 Dg evigt Liv var i hans Kamp og Haaben.

See! Oldtidsgudernatten blev ham Dag;
 Høit løstet ham Valkyriernes Vinger.
 I moden Manddomskraft han sig udsvinger
 Fra Livets Val med Trostabs Hædersflag.

Som Kæmpens Aand fra Slagets Mark bortfarer
 Dg hviler sig ved Verdensaandens Bryst,
 Drog Konstens djærve Søn til evig Stjenheds Ryst.
 Her Eftermælets Krands hans Bærf bevarer.

Den største Tankeflugt.

Der flyver saa mange Fugle
 Imellem Himmel og Jord.
 Selv med den allermindste Fugl
 En Tanke fra Gud henfoer.

Der farer saamange Sjæle
 Hver Stund fra Himmel til Jord.
 Selv i den allermindste Sjæl
 En underfuld Verden boer.

*) Hans store Basrelief: Ragnarok's Mythen.

Guds Tanker flyve som Fugle;
 Som Sjæle fare de hen.
 Fra Livets Væld de spredtes ud —
 Der samles de først igjen.

Bevidsthed.

Veed du hvad der lever i dig,
 Fra det Idres Tvivl befri dig!
 Livet paa sit Væsen troer:
 Gnisten veed sig Flammens Moder,
 Draaben Oceanets Broder —
 Ufodt Skov i Kjærnen boer.

Gjemmer Sjælen Livets Kjærne,
 Tindrer for dig Aandens Stjerne —
 Spørg ei Skyen om dens Glands!
 Dagen selv i Solens Straaler
 Ei den Stjernes Bei udmaaler,
 Som staaer klar for Nattens Sands.

Christen Olsen *).

†

En ærlig Hyrde har nedlagt sin Stav;
 En Tjener tro gik til sin Herres Glæde.
 Ved Landsbykirken over Præstens Grav
 Om nyskabt Foraar Himlens Fugle quæde.

*) Forhen Sognepræst til Liunge og Broby i Sorø Amt, død den 29de April 1833.

Den Baar, de os bebude, saae han ei;
 Men, o! han seer hvad ei vort Die skuer:
 Paa Himmelparadisets Straale-Bei
 Forklaret Blik i salig Glæde luer.

Det halvforklaret lyst mangengang,
 Naar Aandens Liv sig mægtigt i ham rerte,
 Naar Herrens Ord han fra Høialtret sang,
 Og han sin Mesters Røst i Sjælen hørte.

Tidt var det som hans Aand sin Lænke brød
 Og kasted Byrden, som hans Kraft nedboied:
 I helligt Ord han hørte Sjæl udgjød,
 Og Evigheden straaled ham af Diet.

Det Die brast — de Straaler sluktes ud,
 Hiint ædle Afsyn er nu sammensaldet.
 Men af det brusne Hjertes dybe Brudd
 Lyskilden sprang, til himmelsk Liv fremkaldet.

Frigivne Sjæl nu heelt udfolde kan
 Lysvingens Glæde, uhæmmet og ubundet.
 Sin Herre tro, han holdt til Døden Stand,
 Og han har Livets Seierskrone vundet.

Til den Fordringsfulde.

Et Liv udfisktes i hvert Aandedræt,
 Og skulde Taffel ligne Gævens Storhed,
 Blev Livet i hvert Aandedræt en Lovsang.

Gjør dig uødelig fortjent af Verden
Hver Dag, om du formaaer det! men bebreid
Ei Verden, om den aldrig mærker det!

Hvad er den største Menneſſebedrift,
Mod Livets Underværk i hvert et Pulsſlag?
Og hvo bemærker vel hvert Pulsſlags Under?
Dog den uendelige Givers Haand
Er evig opløft med ſin Guddomsgave.

Opfyld først ſelv hver himmeſt Gaves Fordring,
Dog intet Nu til jordſt Fordring leynes.

Petronelle Stemann.

1. *)

Lysner, lysner op herude!
Her er Feſt i Noel.
O! — men Feſtens Lys bebude
Aſſked og Farvel;
Nei! — vi vil ei Aſſked tage —
Ei Farvel for alle Dage!
Kun Farvel, til Gvalen kommer
Med en ny Skjærsommer!

*) Aſſkedsſang fra Følkene paa Baldbygaard paa hendes Bryllupsdag, d. 18de Nov. 1838.

Du, som os hver Aar besøgte,
 Mild, med venligt Blif!
 Du, som med de Glade spogte,
 Hvor du stod og gif!
 Du, som kjærlig med os taled!
 Du, hvis Røst vor Sjæl husvaled!
 Du, som sang saa smukt hver Sommer!
 Syng — hvorhen du kommer!

Du, som intet Ord har vraget,
 Der fra Hjertet kom!
 Du, som trøstede, naar vi klaged,
 Hjalp saa mild og from!
 Du, som tænkte paa vor Lykke,
 Saae os glad i Høitidsmykke!
 Du, som glæded os hver Sommer!
 Glæd — hvorhen du kommer!

Liv og Glæde hos dig bygge,
 Hvor din Arne staaer!
 Skjen Betsignelsernes Lykke
 Blomstre, hvor du gaaer!
 Lad vor Kjærlighed ledsage
 Dig idag og alle Dage!
 Og, naar atter Eovalen kommer,
 Bring os glad Skjærsommer!

II.

Maret efter.

Svalen kom, og Svalen flyede;
Bladet faldt i Høst.
Svanen til sit Hjem hentyede,
Sang med stille Røst:
Hun, som kjærlig med Jer taled,
Hun, hvis Røst jer Sjæl husvaled,
Hun, som sang saa smukt hver Sommer, —
Aldrig meer gjenkommer.

Hun, som intet Ord har vraget,
Der fra Hjertet kom —
Hun, som trøstede dem, der klaged,
Hjælp saa mild og from —
Hun, hvis Fryd, var fremmed Lykke,
Straaler nu i Englesmykke,
Sjunger nu, naar Svalen kommer,
Om en evig Sommer.

III.

(Under hendes Portrait.)

Et Tonedyb i hendes Sjæl sig rørte;
Hun heelt var Sjæl, naar Tonedybet klang.
Run Den har hende seet, som hende hørte:
End taler til os hendes Aand i Sang.

Dugdraaben.

Dugdraaben blinker paa Rosengreen;
 Den tindrer, den sitrer af Glæde:
 I mindste Dugperle, klar og reen,
 Er Verdenssolen tilstede.

Sjæle er Draaber paa Livets Green;
 De tindre, de sître af Glæde:
 I Sjælens Dugperle, klar og reen,
 Er Verdensaanden tilstede.

Dugdraaben blinker et Dieblit;
 Men evig er Guddomslivet.
 Den Sjæl, hvori Guds Billed opgik,
 En evig Verden blev givet.

Margrete Teilmann.

†

(8de Febr. 1837).

Det var en solbelyst Jordefærdsdag;
 Der blinked Taarer fuldblide
 Der sad to Duer paa Kirketag;
 Og de vare lilliehvide.

Vi gjemte i Muld en Lillie fin
 Til Blomstren i Evighedshaven.
 Det klang over Krandsen paa sorte Skrin;
 Det sused mildt over Graven.

Glad Duerne slagred fra Kirketag;
 De slog med de hvide Binger.
 Det klang mig som Engles Bingeslag,
 Der Sjælen til Himmerig bringer.

Til dem, der græde ved Lilliens Død,
 Jeg bringer hiin Klang fra Graven:
 En Varnessjæl til de Saliges Skjød
 Hensløj mod Paradiisshaven.

Jørgen Mandig *).

†

Hver Dag Dødstimen slaaer paa Fjeld, paa Slette;
 Paa Klangens Volger Sjæle flye fra Jord..
 Et Suk — og Tidens travle Børn forgjette
 Den bedste Sjæl, som med hiin Klang bortfoer.

For Fædre reise Sønner Bautaastene;
 Med Stenen dog hensmuldrer kjærest Navn;

*) Han var Justitiarius i Norges Høiesteret og Commandeur af Nordstjerne-Ordenen, fød i Kjøbenhavn den 15de Jan. 1759, død ugift i Christiania den 8de August 1835.

Dg — gif en Vdling gjennem Verden ene,
Hvor staaer hans Minde? hvor boer hans Savn?

Bedriften bygger selv sit Eftermæle;
Dog hvor den glimrer, kun den nævnes stor.
Skjon, stille Daad ledsaged tusind Sjæle;
Men næste Slægt ei kjendte deres Spor.

Selv Hædersmandens Borgerkrone blegner;
Hans Stjerne peger kun paa fordums Id;
Hans Plads er udfyldt, før hans Hoved segner,
Hans Navn tilhører den forgangne Tid.

Dg Retfærdighed spørger ei om Bautaflene,
Dg Hjertet ei om Timelighedens Krands.
Det Die brast ei mørkt, forladt og ene,
Som straaled i Alfjærlighedens Glands.

Du, som fra Hvilen efter Hædersgangen
Til gjenfødt Idret svang dig, evig fri!
Dit Livsfarvel løb mildt i Timeklangen,
Hvorpaa din Dødsangst os før forbi.

Ei Liv, ei Døds sig over Graven boie,
Hvor eenlig nu den staaer paa Fjeldets Ryg;
Men hvo der saae dig dybt i kjærligt Die,
Ei glemmer Hjertets Lyssvæld i dit Bryst.

En ædel kjærlig Sjæl har Jorden mindre,
En Ven i Verden mindre eier jeg;
Men stedse flere Livslys seer jeg tindre
I himmelsk Dyb paa paradisisk Wei.

Flyv forud! hvil paa Frihedslivets Heie!
 Udfold hvad Aanden modned i dit Sind!
 Lad hist engang, til Velkomst, fra dit Die
 En Straale flyve mig i Sjælen ind!

Jacob Horneman Bredsdorff *).

†

Fra Kundskabensrigets aabne Vøger
 Den Lærdes Hoved sank mod Jord.
 Ei meer ved Lampens Lys han søger
 I Steen og Plante Wiisdoms Spor;
 Ei meer med stille Forsterlyst
 Han samler Fro til Aandens Host.

Bed Dødens Haand paa Sandheds Veie
 Han gik, hvor Luft og Sti var trang.
 Med Jesu Christi Liv i Cie,
 Han gik med Haab og Tro sin Gang:
 Han saae fra Kundskabstræets Læ
 Mod Livets eviggrønne Træ.

Guds Fred med Sjælen, som fuldendte
 Sin stille Gjerning from og tro!
 En større Lampe Gud ham tændte;

*) Botaniker og Mineralog, fød 1790, død som Lector ved
 Soro Academie 1841.

Han staaer, hvor Livets Palmer groe.
 Den gode Strid han kjærlig stred —
 Gud! glæd hans Sjæl i Evighed!

Efterskrift.

(Til Petrine Bredsdorff, fød Møller.)

Sangen toned over Graven,
 Hvor vi gjemte Klædebonnet
 Af den Sjæl, der var dig kjærest,
 Af den Sjæl, der i Naturen
 Glæded sig ved Guddomstanken
 I hver Steen og i hvert Blomster.
 O, blev nu hans Dje luffet
 For Alverdens Edelstene,
 For Alverdens favre Blomster,
 Evig dog med Aandens Dje
 Skal han see hvad i Naturen
 Glæded ham med Aandens Skjønhed,
 Fryded ham med Sjælens Farver —
 Edelstenen i dit Djes
 Dybe Speil for Guddomslivet —
 Kjærligheden i dit Hjertes
 Rige, stjenne Blomsterflor.

De evige Gaver.

(Til Faderen S. Wendelboe*).

Den 2den Juni 1835.

Guds Fred i Sorgen paa de gamle Dage!
 Hvad Herren gav dig, tog han ei tilbage.
 Du saae det paa de Dine, du har Luft:
 De ædle Sjæles Lys blev ei udslukt.
 Dybt har du følt ved dine Sønners Grave:
 Hver Sjæl, Gud gav dig, var en evig Gave.
 Du Aandens Seier saae, hvor Hjerter brast;
 Ved hvad der aldrig brister holdt du fast.
 I Labyrinthens Nat du slap ei Traaden,
 Og ei du stirrer mørk paa Skjæbnegaaden.
 Af dybest Bunde Livets Rilde springer;
 Selv under Byrden vorer Aandens Binger.
 Du opad seer mod Aandens Fædreland;
 Der dine Sønner staae paa Fredens Strand.
 Derfra tilvinke de dig himmelsk Trost,
 Indtil de atter flyve til dit Bryst,
 Og Hymnen jubler over alle Grave:
 Hver Sjæl, Gud gav os, var en evig Gave!

*) Cancellieraad Wendelboe, Districtslæge i Sorø, mistede kort efter hverandre tvende udmærket duedige og elskværdige Sønner: Lægen Christian Wendelboe og Studenten Krijs Wendelboe, der begge havde været mig særdeles kjære Disciple.

Det Ubortdrømmelige.

Glemmes end Alt, hvad i Verden skeer,
 Bortdrømmes Glæde som Smerte,
 Hvad Aanden har seet, den ei glemmer meer,
 Bortdrømmer ei Sjæl og Hjerte.

Aldrig du drømte saa dunkel en Drøm
 Om Liv i Sorg eller Glæde,
 Saa dybt du ei dukked i Glemsels Strøm,
 Dit Bæsen jo blev tilstede.

Var dig en Sjæl kun i Verden ret kjær,
 Den veg ei fra dine Drømme.
 Hvad Aanden omsluttet, er evig nær,
 Kan aldrig opleft bortsvømme.

Slukkes i Døden hvert Lys, du har seet,
 Dit Bæsens Lys dog ei slukkes,
 Og hvad der med Bæsen og Aand blev Tæt
 I Livsstrømmen salig vugges.

De to Dage.

(Efteret 1838.)

To favre Elskovsdage
 Jeg mindes med stille Lyst;
 Med Sang de komme tilbage
 Med tusinde Minders Røst.

Den første Dag bortflyede
 Med Binger af Elskovsord:
 Hun, til hvis Hjerte jeg tyede,
 Paa Guldneffen med mig foer.

Os vugged klare Strømme:
 I Strømmenes Dyb det klang,
 Og alle Tanker blev Dromme,
 Og Drommene Elskovsang.

Det var som nu jeg vidste
 Hvad Blomsterne tænkte paa;
 Hvad Fuglen quiddred paa Dviste
 Det kunde min Sjæl forstaae.

Naturens Gaaderuner
 Mig tyktes fuldklar en Skrift;
 Jeg saae i Timernes Luner
 En Evigheds Storbedrift.

Og hvad hiin Dag jeg smitted
 Jeg sang for min Hjertenskjær.
 Ved Nøel, da Hesperus glimted,
 Hun smilede i Stjerneskjær.

Den Dag var snart tilende,
 Dog rig som en deilig Vaar:
 Ti skjønne Timer hos hende!
 Men Verden har kaldt dem — Aar.

Den anden Dag henseser
 Med Timernes Vingeflag;

Klart Tonestrømmen ombruser
Min Kjærligheds anden Dag.

Ei Drøm var meer min Tanke:
I Verden min Sjæl saae ud;
Kærst følte Hjertet jeg banke:
Jeg sad hos min Ungdoms Brud.

Vi sad blandt grønne Skove
I Hjemmet ved stille Sø;
Jeg saae i Tidernes Bove
Den svømmende Verdensø.

Det Liv, jeg saae og hørte,
Mig brused lig Harpers Klang;
Det var, som Aander mig rørte,
Og Tidernes Røst blev Sang,

Jeg syntes ei at drømme;
Tilbage dog Sjælen saae.
Jeg sang ved Skovseens Strømme,
Og fast mine Haar blev graae.

Endnu jeg Dagen skimter;
End seer jeg min Hjertenskjær;
Dog hist alt Hesperus glimter —
Hun smiler i Stjerneskjær.

Den Dag er snart tilende,
Den flyer som en Stund i Vaar:
Kun femten Timer hos hende!
Men Verden har kaldt dem — Nar.

Vinterfuglen.

(Jan. 1838.)

Lille Fugl! du flager ved min Rude:
Sort er Skoven; Mark og Eng er gold.
Alnaturen ligger Tiig herude;
Fuglen fryser. Verden er saa kold.

Lille Fugl! fra hine sorte Skove
Saae du Regen fra mine Arne vift,
Og du slagreb over froesne Bove,
Drømte her om sommergrønne Dvift.

Vinterfugl! var du min Gjest i Sommer?
Hørte her du Sang om evig Baar?
Er det derfor du med Længsel kommer?
Leder du om Baar, som ei forgaaer?

Længselsfugl! klag ei ved froesne Rude!
Flyv herind og varm dig ved mit Bryst!
Kold er Verden; Alt er dødt derude.
I mit Bryst er Liv og Sommerlyst.

Her du skal de grønne Skove finde
Og den Baar, hvorom jeg sang issor.
Hun, om hvem jeg sang, hun er herinde —
Der er Baar, hvor Kjærligheden boer.

Fragment af den færøeske Folkesang Runsevalqvaie *).

Keiseren sidder paa gylden Stol,
Han taler til sine Dreng:

„J skal ride til Runseval
Og kæmpe baade haardt og længe.

„Hælvten bli'er hjemme til Landeværn,
Og Hælvten den skal stride;
Tolv udaf de ypperste Mænd **)
De skulle til Runseval ride.“

De klædte sig i deres haarde Brynie,
Og steg paa deres Heste;
Saa red' de dem til Runseval,
Saa Jorden var færdig at briste.

Sol skinner favert paa Valen hen;
Den skinner paa Stjolderand.
Saa er sagt om Roland Jarl,
Han skulde være første Mand.

Han talte til sine Krigsmænd,
Og var hverken mild eller spag:

*) Af dette gamle færøeske Digt om Slaget paa Runseval hede
er nærværende Fragment oversat efter mundtlig Meddelelse af
Jomfru Lise Olsen fra Færøerne.

**) De berømte 12 saakaldte Jævninge.

„Vi maa vel vie paa Fjenden her
Den hele udslagne Dag.“

Det var Kongen Marsilius,
Han hørte det i sin Hal;
Da bød han ud saa stor en Hær
At ride til Runseval.

Han bød ud af sine bedste Mænd
Saa stor og stærk en Hær.
„Nu vil vi ride til Runseval
Dg see hvor det ganger der.

„Nu skal vi ride til Runseval
At fange Keiser Carl,
At binde Meymis Hertugen
Dg hænge Roland Jarl.“

De bandt hastig Sporen paa Fod;
Hestene Sporen fjendte.
De satte sig i Sadeln fast,
Dg rask de Gangere rendte.

Saa red de som de kunde bedst
Over Bække og Sumper bløde.
Man saae vel atten hundrede Mand
Sidde paa Guldsadler røde.

Dg det da meldte Oliver Jarl,
Der han saae denne Hær:
„Roland! blæs nu i din Luur!
Hvor vil det gange os her?“

Roland satte Hornet for sin Mund,
 Og saa blæste han saa fast,
 Ti Mile, ja vel ti Gange ti
 Det høstes hjem ihast.

Og meldte Neymis Hertugen
 For Bordet som han staaer:
 „Nu blæser Roland overlydt,
 En Ufærd nu han faaer.“

Svared han da Gevalon Jarl: —
 (Gud straffe den Ridder Nød!)
 „Roland skjemter med sin Luur,
 Med ham har det ingen Nød.“

Men Roland rider i Runseval
 Først blandt Alle paa Bangen;
 Saa fældte han de Hedninger
 Vel hundrede Mand ad Gangen.

Hestene ginge i Runseval
 Til Røerne op i Blod.
 Saa er sagt om de hedenste Mænd:
 Ad Flugten de stande lod.

De flygted til Marsilius Konge
 Og kæred for ham deres Nød:
 „Alle er faldne, og Alt er tabt,
 Og ikke er Roland død.

„Vi har aldrig hans Mage seet
 Udi det hele Land,

Han fældes ikke med noget Sværd,
Dg aldrig han bindes kan."

Dg det var Kongen Marsilius,
Run ringe var han i Hu.
Der han fik høre, at Skjoldene brast
Dg Roland var heel endnu. — —

Her er Fred!

Aftenfang i Høst.

Her er Fred! — o! her er saa stille!
Jeg kan høre hvert faldende Blad.
Gjennem Vindene Stjernerne spille,
Hvor i Sommernats-Drømme jeg sad.

Her er venligt i Havestuen:
Hist staaer Halvmaanens blinkende Segl;
Med Orion paa Høsthimmelbuen
Den nedblinker i Skovsøens Speil.

Som en Guldbrud den gamle Sommer
Staaer forvandlet i guldgule Høst,
Dg med Evighedsanelsen kommer
Hendes Stjerner fra Dybet i Nst.

Med det høieste Liv fortrolig,
Straaler Natten med Sirius-Glands,

Dg i Syvstjerne-Sløret saa rolig
Staaer Naturen med Gyldenstov-Krands.

Her er Fred! — o! her er saa stille
Som al Strid var i Verden forbi.
Over Livsdybet Stjernerne spille,
Dg en Evigheds Glands er deri.

De tvende Livsfphærer.

J Tusindtal seer jeg Liv bortflye;
Til eet dog alle sig samle:
Hver Dag jeg lever et Liv paany;
Hver Nat jeg bortdøer fra det gamle.

Hos Dødens Broder paa Glemfæls Strøm
Det gamle Liv sig bortbugger.
I Livets Favn hver Død er en Drom,
Dg gjenfødt Sjælen opdukker.

To store Verdner jeg røres i;
Kun een jeg skuer ad Gangen.
Naar begge jeg skuer, fuldklar og fri,
Er Sjælen ei længer fangen.

Den sidste Død er den bedste Drom:
Naar Livet ei meer bortblunder,
Da mødes Mindets og Glemfælsens Strøm
Med tvende Verdeners Under.

Tegn og Billed.

For Aanden har Aander udodelig Røst:
De gennem Aartusinder sjunge.
End, Ordet har Liv fra Propheternes Bryst
Og fra Patriarkernes Tunge.

Dog Brystet af Been og Tungen af Kjød
Ei Livsflammen ene bevarer;
Sjælens Tanter fra Verden blev fød
Hvert Aandernes Tegn aabenbarer.

Hvert Bogstav er dødt, men hvert Ord har Liv,
Naar Aanden kan Liffrene stave.
En Verden af Sjæle opstaaer ved dens Bliv
Fra Skjaldes og Kunstneres Grave.

Er Kjød=Dret dødt og Kjød=Tungen stum,
Dog Livets Apostler ei døde:
Hvor Sjælen har Dre og Aanden har Rum,
De flammende Tunger end gløde.

Johan Guttenberg.

Bedt flyve Tanter over Jord
Paa Typekonstens Binger;
Hvad skjult i Sjæledybder boer
Alverden gennemflinger.

Hver Lysets Helt har Kæmperøst,
 Hver Mørkets Træl tillige;
 Udkæmpes skal i Tankebyst
 Hver Strid i Aanders Rige.

Hvor Tanken, hoi og fri, sig svang
 Udover Verdens Riger,
 Med Jubel Lysets Engle sang
 Paa deres Himmelftiger;
 Med Modgift for hver Sjælegift
 Udflyve Wiisdomstanker,
 Og Sandhedskæmpernes Bedrift
 Omstyrter Aandens Skranker.

Hil Klogtens Son, hvis stille Værk
 Gav Verdens Tanker Binger!
 Ham priser hoit hver Sjæl, som stærkt
 Til Tidens Kamp sig svinger;
 Ham priser Tanken paa sin Flugt,
 Den onde, som den gode;
 Bedst priser ham med evig Frugt
 Den Aand, som i ham boede.

I Tankers Kamp med ærlig Hu
 Skal Aandens Seire vindes;
 Derfor, o Guttenberg! endnu
 Aarhundreder dig mindes.
 Du selv fornam, med Faust i Pagt,
 De største Gavers Fare;
 Men ved din Konst skal Sandheds Magt
 Sin Seier aabenbare.

Bisefræmmeren paa Markedet.

I.

Smag Vinen, Børnlil, før I slukker jer Tørst!
 Kast den bort, hvis den smager af Bækken!
 Vil I købe mine Biser, saa hør dem først!
 I skal ei købe Ratten i Sækken.

Jeg har saa Meget i Verden seet
 Fra den Stund, jeg rendte fra Skolen.
 Snart har jeg sørget, og snart har jeg leet;
 Jeg løb Verden rundt med Fiolen.

Lidt gal, man siger, var jeg iblandt —
 Ih nu! det kan hændes den Bedste.
 En grumme Hob Klogskab i Verden jeg fandt —
 Lidt gale var dog de Fleste.

Jeg lever et lysteligt Spillemandsliv:
 Ei Huus og Hjem blev mig givet —
 Mig kysser ei Barn, mig klapper ei Biv;
 Lidt Hjerte jeg har dog i Livet.

For Fremmede synger jeg, til jeg er død;
 Saa faaer Ingen Besvær med at græde.
 Selv spaser jeg bort al Verdens Nød —
 Men ogsaa — at ja! — dens Glæde.

II.

Jeg var ogsaa „i min Ustyldighed —“
 Det er rigtignok længe siden.

Den Vise er gammel, som I nok veed,
Sin Klang den mister med Tiden.

Men deilig var jeg, det kan I troe,
Med to Rader Tænder i Munden;
Dg hvor nu Graahaaret knap vil groe,
Bar jeg purret som Pudelhunden.

Min Deilighed ingen Jomfru holdt ud;
Det Moder alt sang ved min Bugge.
Min Ungdoms Kone — stod aldrig Brud,
Dg siden jeg flyede de Smuffe.

Det var en deilig Morgen i Hest;
Til Skuden løb jeg fra Skolen.
Den favreste Jomfru hang ved mit Bryst;
Paa Ryggen bar jeg Fiolen.

Et Dogn vi leged i Rummet Skjul
Alt som i Paradiisshaven.
Men Glæden er kun en hjemløs Fugl,
Dg Lykken har fort til Graven.

Dengang vi treen for Skipperen frem
Dg nævned os Mand og Kone,
Han svær: jeg fører den Tøite hjem!
Saa fik Visen en anden Tone.

Mig jog han op i Taffel og Raa;
Jeg maatte for Brødet slide.
Min lille Kone i Rummet laae;
Stor Rød saa maatte hun lide.

Ret aldrig glemmer jeg den Seilads:
 I Storm min Lykke forliste —
 Hun græd sig ihjel uden Brudestads,
 Og Brættet blev hendes Kiste.

Jeg græd til mig brændte den velste Sol,
 Saa løb jeg fra Skib og fra Lænte.
 Om Brød jeg tiggede med min Fiol;
 Paa Bælst jeg kunde ei tænke.

Jeg maatte synge; jeg maatte lee;
 Jeg maatte dandse og springe.
 Det vist har været en Jnk at see,
 Hvor lystigt det end maatte klinge.

De Bæste løe ad min danske Sang
 Om Bruden, de sænkede i Havet.
 Kun naar jeg dandsede dertil og sprang,
 Min Sorg blev i Biin begravet.

Og lystigt jeg tumlede fra Land til Land
 Alt med min Sorg og Fiolen.
 Først graahaaret saae jeg den fynske Strand
 Og den By, hvor jeg rendte af Skolen.

III.

Man siger, det rablede for mig iblandt;
 Nu! Ingen sit Bid skal berømme.
 Hvad hver Mand oplever, for ham er sandt,
 Om al Verden kalder det Dromme.

Dg nu skal I høre en anden Sang;
 Den har ei saa drøvelig Ende.
 Jerusalems Skomager traf jeg engang;
 Den Karl I vel sagtens kjende.

Han har den Skjæbne, han aldrig skal døe,
 Dg aldrig hans Fod skal hvile;
 Dg Fred faaer han aldrig paa Verdens D,
 Dg aldrig hans Die skal smile.

Der ham jeg saae, jeg glemte den Nød,
 Som andre Sjæle kan trykke;
 Jeg takked min Gud for den kjære Død
 Dg prisste hver Dødeligs Lykke.

Men græbende trykte jeg til mit Bryst
 Den Gamle, som aldrig blunder.
 To Gaver gav han mig for den Trøst;
 Hver Gave var rig paa Under.

Nu kommer hvad mindst I vil troe, Børnlil!
 Om ogsaa jeg bander paa det.
 Hiin Skomager troer I vel knap er til;
 Men Den bedst veed det, som saae det.

Først gav han mig Fortunatus' Pung,
 — Den altid er fuld af Penge —
 Saa Edelsstenen, der altid gjør ung.
 De Gaver forlystede mig længe.

Det Bedste, jeg kjøbte, der jeg blev rig,
 Var Syvmiilsstøvlernes Lykke.

Dem folgte en underlig Vandrer mig,
 Og han havde ingen Skygge.

De gamle Støvler priser jeg tidt,
 Naar Flugt kun bjerger mig Lykken.
 Endnu de tage fuldt Syvmiilsstridt —
 Dem bærer jeg her paa Ryggen.

IV.

Men nu skal I høre hvorlunde
 Det gik mig med Lykkens Pung.
 Net aldrig tommed den kunde;
 Dog derfor var den ei tung.

Jeg hængte den ved mit Hjerte;
 Hver Dag jeg syede den fast;
 Og Alt, hvad mit Hjerte begjerte,
 Den trylled mig frem i Hast.

Jeg bar kun forgyldte Klæder;
 Jeg satte ei Fod paa Jord:
 Jeg lod mig bære med Hæder;
 Jeg spiste ved Keiserens Bord.

Jeg eied Slotte og Lande
 Og Alt, hvad jeg peged paa.
 Var der Vine, som der er Bænder,
 Jeg kunde dem alle faae.

Jeg drak, jeg spiste, jeg stadsed;
 Jeg lod mig tilbede for Guld.

Med Millioner jeg spased,
 Var saare naadig og hulb.

Jeg gjorde de Fattige rige;
 Dog bedre blev de just ei,
 Og — skal jeg Sandheden sige —
 Jeg selv var paa glatte Bei.

En Dogenigt var jeg blevet;
 Heelt tom jeg sølte min Sjæl.
 Til „Durchlaucht“ jeg havde det drevet,
 Og feded mig fast ihjel.

Alverden misundte mig Lykken;
 Man ynted høit om min Pung.
 Tidt Dolke mig trued i Ryggen,
 Og Pungen blev mig for tung.

Om Ratten jeg sov ei længer:
 Jeg skjælvde for Røverhaand.
 Mit Slot havde Fængselsstænger;
 Jeg laae som en Træl i Vaand.

Selv Edderbuun syntes mig haarde;
 Jeg stirred paa min Pistol.
 Ved Sengen den hang med min Raarde
 Mit høs den gamle Fiol.

Og naar jeg saae paa Fiolen,
 Da græd jeg saa mangen Stund:
 Jeg tænkte paa Flugten fra Skolen
 Og Bruden paa Havsens Bund.

Tilfidsst jeg foer over Havet,
 Tog Syvmiilestovlerne paa.
 — Min Lykkepung jeg begravet,
 Hvor Ungdomsbruden alt laae.

V.

Min Skat kun lidet veied;
 Min Pung var meer ei tung.
 End Edelfstenen jeg cied,
 Som gjorde mig evig ung.

Med Ild i Ynglingsblifke
 Jeg saae mig i Verden om;
 Men ungt var Hjertet dog iffe,
 Og Glæden tyktes mig tom.

Endnu jeg kunde brænde
 For Skjønheden mangan Stund;
 Men det var dog kun for hende,
 Som blunded paa Havsens Bund.

Jeg Verdens Ring omseiled;
 Mod Enden stod min Hu.
 Men naar jeg saae mig i Speilet,
 Jeg saae, jeg var ung endnu.

Da tænkte jeg paa den Gamle,
 Som aldrig kan ældes ret.
 Paa Viisdom vilde jeg samle;
 Af Daarskaben var jeg mæt.

Jeg tænkte fuldtidt paa Graven,
 End meer paa min Ungdoms Mo.
 Og — Stenen med Ungdomsgaven
 Jeg kasted i dyben Sø.

VI.

Ei Ungdommens Steen var de Bises Steen,
 Det havde jeg vel fornummet.
 Med Syvmitlæstøvlerne paa mine Been
 Jeg løb gjennem Verdensrummet.

Jeg ledte efter de Bises Steen;
 Endnu jeg har den ei fundet.
 Blandt alle Bise der var kun Een,
 Som har dens Løndom udgrundet.

Ham leder hiin gamle Skomager om
 Endnu og til Verdens Ende.
 Hvergang jeg til Juleaften kom,
 Mig tyktes, vi skulde ham kjende.

Og finder jeg ham — en bedre Stat
 En anden Gang jeg vel priser.
 Men nu jeg siger Jer tusind Godnat —
 Der har i min Lykkes Biser.

De talende Fugle.

„Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre
 „Fuglesang, som Hjertet monne røre.

„I de dybe Dale,
 „Blandt de Rattergale,
 „Blandt de andre Fugle smaa, som tale“ *).

Dg jeg fornam i Rattergalens Kluffe
 Alle Hjerters hemmeligste Sukke:

I de dybe Dale
 Fløited Rattergale
 Alle Savn og Længsler op af Dvale.

Dg jeg forstod hvad kun den Røst udsjunger,
 Som blev lagt paa Rattergale-Lunger.

I de dybe Dale,
 I de grønne Sale
 Derom alle Fugle smaa maae tale.

Dg nu jeg veed hvorhen mit Suk sig svinger,
 Dg hvi alle Fugle smaa fik Binger —

I de dybe Dale,
 Blandt de Rattergale
 Derom alle Fugletunger tale.

Kong Christian og Dronning Amalia.

Kroningsfang.

(Juni 1840.)

Kong Christian sidder i Kroningspragt
 Paa Skjoldungers gamle Throne.

*) Gammelt Folkevise-Fragment.

Af Gud og Loven han tog sin Magt,
 Af Dansfolket Hylðingens Krone.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge!

Amalia straalte i Kroneglands
 Ved Ottende Christians Side.
 Sjæleens Hylðing, Huldſaligheds Krands
 Hun vandt i Verden ſaa vide.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer ſin Dronning!

Kong Chriſtian nævnes med hædret Navn,
 Hvor Skjønhed og Høihed har hjemme.
 Han ſorged med os ved Fredriks Savn;
 Sidſt Danſten dog Hjertet vil glemme.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer ſin Konge!

Amalia nævnes med favre Navn,
 Med Klang af Umyndiges Mæle:
 Fattigmands Børn tog hun mild i Favn,
 Og Moder blev hun for Sjæle.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer ſin Dronning!

Kong Chriſtian fødtes i Danmarks Skød:
 Fulddanſt blev hans Sind og hans Tale;
 Ham Tankevældet fra Sjælen flød
 Med Gjenklang fra Fjeld og fra Dale.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer ſin Konge!

Amalia hørte ſin Buggeſang,
 Hvor Øſterſosvaner opdukke;
 Viſligt om Livet i Danrigets Bang

Sang Havfru ved hendes Bugge.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning!

Rong Christian skuer i Kroners Pragt
 Kun Krandsse til Folkenes Lykke.
 Med Hæder han har paa Fjeld henlagt
 Guldbrandsen med Palmebladsmykke.
 Tryg hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge!

Amalia skuer i Kronens Pragt
 Klenodet med Oldtidens Minder:
 Dagmars og Dannebods Kjærlighedsmagt
 Med Fromhedsblikket hun vinder.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning!

Rong Christian byder med Spiir i Haand:
 Kun Sandhed i Sind og i Tale!
 Hvad dybt sig rører i Folkets Aand,
 Han veier i Folkeraadsfale.
 Tro hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge!

Amalias Spiir er en Villiestav;
 Naar skjønt hendes Dronningroft klinger,
 Livet faaer Toner som Bolger i Hav,
 Og Folkesangen faaer Binger.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning!

Rong Christian agter paa Tidens Strid,
 Han seer hvor dens Lustning omstifter;
 Han agter noie paa Aandens Id
 Og Tanernes Heltebedrifter.
 Stolt hilser Danmark i høi Skjærsommer sin Konge!

Amalia tænker i Tidens Strid
 Paa Livet, som aldrig omstifter:
 Palmen hun stuer for Sjælenes Id
 Og Hjertets stille Bedrifter.
 Fro hilser Danmark i høi Skjærsommer sin Dronning!

Vor gamle Hæder! bliv ung paany!
 Lad Kjærlighed Kræfterne samle!
 Een Aand, eet Hjerte i Kronens Ly!
 Eet Danmark, det unge og gamle!
 Hil Fædrelandet! hil Christian og Christians Dronning!

Nordens Aand.

(Skandinaviens aandelige Repræsentanter tilsegnet.)

Der gaaer en mægtig Aand igjennem Norden
 Med store Tiders Minder i sit Bryst;
 Til Himlens Stjerner naaer hans Røst fra Jorden,
 Og „Nordens Tunge“ nævne vi hans Røst.
 Den toner over Fjeldet — over Dalen,
 Den magist sammensmelter Sjæl med Sjæl.
 For fjerne Broder glemmer Broder-Talen,
 Flyer Frændeaaanden ei fra Dal og Fjeld.

Tre Folk i Nord hiin Aanderøst fornemme,
 Hvorhen de i den vide Verden gaae,
 Og hvor en skandinaviske Sjæl har Stemme —
 Tre Rigers Sjæle kan hans Røst forstaae.

Jeg har hiin Dreklangs-Harmonie fornummet:
 Jeg Frænde-Sjæle mødte trindt i Nord;
 Jeg veed: hvor Nordens Tunge ei forstummed —
 Een nordist Aand i Nordens Hjerter boer.

Bessignet være Aanden, som forbinder
 Hvad Fjeld og Elv og Hav vil stille ad!
 Bessignet Aanden med Martusfunds-Minder,
 Med evig Frænderøst og Stordaads-Dvad!
 Lad Formens Berdner synke og opstige!
 Ideens Eenhed evig ei forgaaer:
 Som paa Guds Firmament — i Aandens Rige
 Nordstjernen uforanderlig dog staaer.

Holger Danstes Morgensang i Hjemmet.

(Eilegnet Præsten Vic. Theol. Ferdinand Fenger, med et Exemplar af Digtet Holger Danste.)

Nu vaagner Holger Danste
 Med frisk og freidig Aand:
 Til Fjenden Ridderhandske!
 Til Vennen varme Haand!
 Fuldkarst jeg kom til Mæle,
 Med Sang jeg kom igjen.
 Godmorgen! danste Sjæle!
 Jeg er blandt mine Mænd.

Frisk grønnes skal min Sommer,
 Trods alle Vintres Sne.
 Hvor gammel Holger kommer,
 I skal dog ung ham see.

Kun Mismod til mig stotter
 Med Tvivl og Klageraab.
 Afveien! Klynkepotter!
 Danst Mand har modigt Haab.

Mit gamle Folk jeg kjender,
 Det er saa ungt som før:
 I Holgers unge Benner
 De Gamles Liv ei døer.
 Jeg Liv og Tro forsegter:
 Et Folk! een Drot! een Gud!
 Bort, bort, hver kold Fornegter!
 Hiin Tro kun holder ud.

Om Frihed vil jeg sjunge
 For Store og for Smaa,
 Men ei med Stifletunge
 Og Ord med Vedder paa!
 Vil Nisser Throner vælte
 Med Prik af Spot og Griin —
 Væk! Knappenaalehelte!
 Jer Frihed er ei min.

Nu rider jeg til Thinge
 Og op til Kongens Gaard.
 Heelt djærvt skal Ordet klinge,
 Hvor gamle Holger staaer.
 Djærvt Ord, men hovist Tone!
 Kun ærligt Blad fra Mund!
 Respect for Folk og Throne!
 Ad Maanen tuder Hund.

Dg kommer jeg fra Thinge
 Dg Dannerkongens Gaard,
 Hvor Kirkeklokker klinge,
 Med trostigt Haab jeg staaer.
 Med Kirkekloffe-Klangen
 I morgenlyse Sind
 Jeg gaaer med Følkesangen
 Til Præst og Bonde ind.

Paa Kysten blev jeg ofte
 Af ærlig Bonde kjendt
 Dg selv i Bondelofte
 Af Krigsmand og Student.
 Paa Haandtag, Blik og Mæle
 Jeg kjender trofast Ven.
 Godmorgen, danske Sjæle!
 Jeg er blandt mine Mænd *).

*) I den Lic. Fenger tilsendte Afsskrift var følgende Vers tilføjet:

Hos dig, som ærligt tænker,
 Dg handler som du troer,
 Hos dig jeg glad mig banker,
 Jeg synger ved dit Bord.
 Med mig du Danmark priser,
 Det gamle og det nye.
 Syng Holger Danskes Viser
 I Danmarks Morgengry!

Danſt Latter.

(Følgers Sang i Hjemmet.)

Mine Danſtes Latter mig huer godt!
 Den ſtrømmer fra Hjertens Grund;
 Men hjertelos griner den kolde Spot,
 Og Hadet vrider kun Mund.

Jeg kan lee ad Vennen, jeg meſt har kjær,
 Dog kun, naar han ſelv leer med;
 Men komme ham Fiender med Fias for nær,
 De ſkal ei lyſtes derved.

Jeg kan døie Skjemten, ſom bedſt den ſaldt,
 Naar kun den var venlig meent;
 Jeg vel kan fordrage lidt Rjøffensalt,
 Naar kun jeg veed, det er reent.

Har du attiff Salt, deſtobedre, Ven!
 For Bid har jeg al Reſpect;
 Det ægte dog ſmelter i Taler hen
 Og lægges aldrig paa Bægt.

Har du Klogt i Panden, min unge Ven!
 Saa pil den ei ſmaalig frem!
 Lad heel den kun ſtrømme med Livet hen!
 Saa leer man bedſt i mit Hjem.

Christian Barnekow *).

Hr. Barnekow tumled sin danske Hest;
 Det flammed i Vestgothland.
 Han fulgte fjerde Kong Christian
 Med Seier fra Skaras Brand.

Sneesthyen snugged i Vinterqvæl.
 Med Hingsten Hr. Barnekow stred:
 Hans Hingst viste Vei til Skaane;
 Men Kongen mod Varbjerg red.

Dg Kongen loe til Hr. Barnekow:
 „Straf ikke jer gode Hest!
 Til Bidstøfle Borg og jer Frue
 Veed Veien han allerbedst.“

*) Denne Ridder og Helt af de endnu levende Barnekowers Slægt levede i Kong Christian den Fjerdes Tid. Uagtet han var Protestant, havde han besøgt den hellige Grav. Han besad betydelige Eiendomme i Kjøbenhavn, hvor en Gade endnu bærer Navn efter ham. Han var gift med Margrethe Brahe og fik med hende Bidstøfle Borg og Gods i Skaane. Hans Deeltagelse i Skjærmydslen paa Skellinge Mark, 2 Miil fra Varbjerg, d. 21de Februar 1612, nævnes med fortjent Berømmelse i vor Historie (see Jahns Grundtræk til Christian den 4des Krigshistorie p. 174). Christian Barnekows Heltedød og sidste Ord erindres endnu af den skaanske og hallandske Bonde ved en stor rødspærngt Steen af porphyrblandet Granit paa Skellinge Mark, hvorpaa man endnu vil see Mærker af hans Blod.

„Jeg drømte vel selv om Bidskofle Borg“
 — Hr. Barnekow rødmed bag Hat —
 Men lysvaagne Beiviser-Dine
 Behøver Dankongen inat.“

Steen Rosensparre forsked om Spor;
 Frank Rantzow heelt sneeblind loe.
 Fem hundrede Mand dem fulgte,
 Og de var alle fuldtroe.

Men fire Uger var Sadlen spændt,
 Og Mundstægget stivned af Frost.
 Hestene tygged paa Lyngstilk,
 Og Vark var Mændenes Koft.

Blandt Kloster snublede skoles Hest;
 Dog lystigt var Danstens Mod:
 Dankongen sloited paa Beien,
 Og Lykken tyktes fuldgod.

Jismarken søg med Driver af Sne,
 Fra Bjerg løb Bedslædens Spor.
 Med de paa Skellinge Bymark,
 I Fjendehærs Gab de foer.

Med Oberst Krums staaer Hertug Johan *)
 I Leir ved Skellinge By.
 Nu glimte Landsbyens Praafer;
 Paa Mark det blinker med Gny.

*) Kong Gustav Adolfs Farbroder.

Brat Hingstene spidsed Dren og snøs;

Hr. Barnekow peged mod Bang:

„Er det svenske Punter hist blinke,

Blier Beien til Barbjerg trang.“

Dg Svensken var det. Dp Kongen slog:

„I Slagstorm, Dannemænd, frem!“

Det blev en ulige Fegtning:

Tre Danste kæmped mod Fem.

Bøsserne knaldeb og Landserne klang.

Frem ligned Kongen i Damp:

Halvtredie hundrede Danste

Blev Liig i den Fremfarts-Kamp.

Steen Rosensparre laae knuust blandt Spær,

Frants Rangow ved Hestens Sko;

Over Liig og splintrede Landser

Hos Kongen red Barnekow tro.

Brat styrted Kongens Ganger for Skud.

Hr. Barnekow var ei seen;

Dankongen gav han sin Skimmel,

Selv sprang han paa høie Steen.

„Kongen min Hest! og Fienden mit Liv!

Dg Gud min Sjæl!“ — var hans Ord.

Hr. Barnekow faldt paa Stenen —

Dankongen mod Barbjerg foer.

Tilbage foer Hjenden — Kong Christian frem,
 Men Barnekows Sjel fra Jord.
 Hans Blod paa Skellinge-Stenen
 Besegled hans Trostabs=Drd *).

Universets Politik.

Solen er Absolutist endnu;
 Hans Throne selv Mars ei stormer;
 Endnu staaer ei Planeternes Hu
 Til republikanske Former.

Verden adlyder den gamle Magt
 Og holder sig skjønt ilive.
 Fjrstjerner holde paa Himlen Bagt:
 De er alle conservative.

Hvert Nu dog lønligt Stjerner og Sol
 Gaae frem mod Forklaringsstunden;
 Verden gaaer frem i Dands om sin Pol,
 Er dog smukt liberal igrunnen.

*) I den skaanske Bondes Mund gjentages hine Drd endnu saaledes: „Jag lemnar kungen min häst, fjenden mit lif ock Gud min siäl!”

Opmuntring.

Frygtens Her omskaber en Myg
 I Elefantens Gestalt.
 Nodden faldt paa Kyllingens Ryg —
 Den troede, al Verden faldt.

Frygtens Her er fremmed i Nord,
 Og Myggen kalde vi Myg,
 Nodden lille og Verden stor —
 Udsel en Kyllingeryg.

Falder Verden tilsidst engang,
 Saa duer den vel ei meer.
 Har vi paany til en Verden Trang,
 Vorherre har Raad til fleer.

Heliocentrist Verdensanskuelse.

Bælg dig det høieste Standpunkt — og Verdens Forvirring
 er Orden!
 Stil dig i Solen og see! — ingen Plane farer vild.
 Blendet paa rullende Jord, Tilbagegang f er du og Stands-
 ning —
 Ewig for Aandernes Sol fremad gaaer Aand som Planet.

Tilbage foer Fjenden — Kong Christian frem,
 Men Varnekows Sjæl fra Jord.
 Hans Blod paa Skellinge-Stenen
 Besegled hans Trostabs-Drd *).

Universets Politik.

Solen er Absolutist endnu ;
 Hans Throne selv Mars ei stormer ;
 Endnu staaer ei Planeternes Hu
 Til republikanske Former.

Berden adlyder den gamle Magt
 Og holder sig stævt ilive.
 Fjirstjerner holde paa Himlen Bagt :
 De er alle conservative.

Hvert Nu dog lønligt Stjerner og Sol
 Gaae frem mod Forklaringsstunden ;
 Berden gaaer frem i Dands om sin Pol,
 Er dog smukt liberal igrunnen.

*) I den skaanske Bondes Mund gjentages hine Drd endnu saaledes: „Jag lemnar kungen min häst, fjenden mit lif ock Gud min siäl!”

Dymuntring.

Frygtens Her omstaber en Myg
 I Elephantens Gestalt.
 Nodden faldt paa Kyllingens Ryg —
 Den troede, al Verden faldt.

Frygtens Her er fremmed i Nord,
 Og Myggen kalde vi Myg,
 Nodden lille og Verden stor —
 Udsel en Kyllingeryg.

Falder Verden tilsidst engang,
 Saa duer den vel ei meer.
 Har vi paany til en Verden Trang,
 Vorherre har Raad til fleer.

Heliocentrist Verdensanskuelse.

Vælg dig det høieste Standpunkt — og Verdens Forvirring
 er Orden!
 Stil dig i Solen og see! — ingen Plane farer vild.
 Blendet paa rullende Jord, Tilbagegang ser du og Stands-
 ning —
 Evig for Aandernes Sol fremad gaar Aand som Planet.

Til Phantasiehaderen.

Neen vil du Sandheden see; kun Dunst er dig Phantasi=Sløret;
 Sandhedens Himmel fuldklar blaaner dog gjennem hiint Slør.
 Sort blev os Himmelens Blaa, var Dunstfredsens Trylle=slør
 brustet.

Mørk, uden Straalernes Brud, blev os Jdeernes Sol.

Lad Fuglen ei døe!

Flyv, vor Fugl! — Vi Regen kjende —
 Herligt skal dens Livslys brænde;
 Muntert Fuglens Liv skal fare
 Gjennem disse Sjæles Stare;
 Hvor den lille Fakkell sluktes,
 Der først Fuglens Dine luffes;
 Regen er der Alvor i:
 Fuglens Liv er — Poesie.
 — Lad Fuglen ei døe!

Fuglen lever. Fakklen brænder.
 Rast den flyver mellem Hænder;
 Dæmpes Flammen plump med Haanden,
 Giv den atter Liv med Aanden!
 Vil Philistre Fuglen dræbe,
 Aand med Kjærlighedens Læbe!
 Fuglens Liv er Poesie:
 Doer den, er vor Fryd forbi —
 — Lad Fuglen ei døe!

Fuglen flyver. Falken brænder
 Klart i skjønne Jomfruhænder.
 Kaff Studenten Falken svinger,
 Ei han stækker Fuglens Vinger.
 Hos Poeten Gnisten luer;
 Men, o Bee! — hist Døden truer.
 Døer den, er vor Leg forbi;
 Legen er der Alvor i.
 — Lad Fuglen ei døe!

Fugl! flyv kjæk! — Sin Død den venter;
 Al nu faldt den blandt Docenter:
 „Det er ingen Fugl,“ — man raaber —
 „Det er kun Papiir, I Raaber!“
 Al! forbarm Dem, Hr. Magister!
 Slut dog ei de sidste Gnister!
 Fuglen er jo Poesie —
 Lad den flyve Dem forbi!
 — Lad Fuglen ei døe!

Fugl! paa sidste Vers du synger —
 See, men see! den sig forynger:
 Utter i de Skjønnes Hænder
 Kjærlig Aande Gnisten tænder:
 Fuglen ei opgiver Aanden:
 Her er Sjælels ved Haanden.
 Legen kom der Liv nu i —
 Liv og Fugl er Poesie.
 — Lad Fuglen ei døe!

Tryllehaven.

(1838.)

Der staaer en deilig Have med alle Blomsters Pragt;
 Hver livlig Sjæl fornemmer dens tryllende Magt:
 Med alle Livets Farver, med alle Himles Lust
 Udstrømmer Tryllehaven alle Zoners Duft.

Der glædes mange Sjæle ved Dag og stille Nat;
 Den mindste Blomst indslutter en underfuld Skat;
 Hver Sjæl, som fornemmer hvad i dem alle boer,
 Den mindste selv aabner en Verden rig og stor.

Men tidt en Sjæl der vanker i Haven uden Lyst,
 Og Duften kun betynger det gispende Bryst:
 Han Blomster nedtræder og river op med Rod —
 Han lærd botaniserer med Haand og med Fod.

Og tidt der staaer en Sjæl ved en Blomst, han fik kjær,
 Kun den er ham herlig, kun den har ham Værd;
 Han seer med Foragt paa den rige Blomstersflor,
 Net aldrig han aner hvad i dem alle boer.

Lykkelig den Sjæl, som i Tryllehaven stod,
 Men ei botaniserer med Haand kun og Fod!
 Lykkelig den Sjæl, som med alle Himles Lust
 Jubaanded fuldkærlig alle Zoners Duft!

**Under Nicolai Frederik Severin Grundtvigs
Portrait,**

fød d. 8de September 1783.

Med Sagastav og Peterssværd i Haand
Han arved Saxos Blif og Ringos Aand.
Fra gamle Nord hans Dje saae mod Osten,
Dg Aander har han vaalt med Kamperøsten.

Den dove Piremands Sang.

Jeg dreier mine Pire, men hører ei dens Spil;
Jeg seer kun hvor de dandse lysteligt dertil,
Mens Tanterne fare saa vide.

Jeg lukker mine Dine, naar Dandsen er i Gang;
Dg ene midt i Larmen jeg drømmer min Sang,
Mens Tanterne fare saa vide.

Tre Dandse jeg spiller. Jeg selv dem dandsed tidt.
Nu ændser jeg al Verdens Dands og Spil kun lidt,
Mens Tanterne fare saa vide.

Den første jeg hørte dengang jeg var en Dreng;
Dg med min lille Hæstemø jeg dandsed paa Eng,
Mens Tanterne fore saa vide,

Den anden jeg hørte, der Fæstems stod Brud,
 Og jeg løb af Dandsen fra Brud og Brudgom ud,
 Mens Tankerne fore saa vide.

Den tredie jeg hørte, der Rugler om mig sang;
 Til den jeg stød Victoria, saa Dreghinden sprang,
 Mens Tankerne fore saa vide.

De trende gamle Dandse jeg aldrig hører meer:
 De klinge dog i Sjælen, naar Dandsen jeg seer,
 Mens Tankerne fare saa vide.

Jeg dreier min Vire, men hører ei dens Spil;
 Mit Liv dandser for mig saa underligt dertil,
 Mens Tankerne fare saa vide.

Lyksalighedslandet.

Til Landsskabsmaler Harder.

(d. 20de Juni 1837.)

Der ligger et lille lyksaligt Land
 Bag Døren til huuslige Volig;
 Der bliver den verdensomtumlede Mand
 Først ret med Freden fortrolig.

Og bringer han gjennem Døren sin Liv,
 Er Landet først ret bebygget:
 Bag Tærsklen ligger heelt nyt et Liv,
 Og Døren er blomsterfmykket.

Dg er han en Kunstner med rige Sind,
 Dg elsker han glad Naturen,
 Da skinner dens hele Farvepragt ind
 Dg smykker ham Hjemstavns-Muren.

Velkommen til det lyksalige Land
 Bag Døren til huuslige Bolig!
 Der blomstre dig Kunsten skøn og sand
 Med Fredens Natur fortrolig!

Conversationslivet.

Liv det kun kaldes paa Skæmt, hvor kun Intetheden oplever:
 Tom og huul er hiin Pæg med glimrende Livsablestrælling —
 Anden dog glimter lønlig deri, som Livsironien:
 Strællingen vidner dog selv om Frugten med Saft og med Kjerne.

Rejseskappen.

Skjul kun, alvorlige Sjæl, i Munterhedskaaben din Alvor!
 Rejseskappen det er paa din Alfærvei gjennem Verden:
 Vingen til høieste Flugt under Spøg her den reisende Psyche
 Skjuler med Raaben og leer. Vedst i Fred hun incognito reiser.

Til Forfatteren af „Wilhelm Babern“.

Du soundne Tid har Erindringen Sang
 Med fjerne Havdybs sælsomme Klang.
 Til Bunds den Tidens Strømme vil røre;
 Men — Mindet henflyer gennem Døgnets Tre.

Erindringens Fugl bag Skyen jeg seer:
 For Døgnlarmens Hob den sjunger ei meer;
 Til Sjælenes stille Land den sig svinger
 Med soundne Stjerneglimt paa sine Vinger.

Du Mindets Røst ret aldrig skal døe
 For Skjaldene jordes paa Verdens D:
 I Sjælenes stille Land de har hjemme;
 Hvad Ingen hører, kan de fornemme.

Du, som med Begeistringens Drueham
 Døer Sky Erindringens Røst fornam
 Og kjæf gennem Tidernes Blodstyer svømmed
 Til Hjeldet, hvor Livets Urvæld udstrømmed!

Du klart har skuet med Aandens Blik
 Hvad mørkt i Tidernes Storm forgik.
 For Skjalden er ingen Tid forsvundet —
 Han i Evigheds Dyb har hver Tid gjenfundet.

Danst Hurrafang.

Danst Hurra! flyv over Dal og Bang!
 Flyv mod Sky paa Vinger af Sang!
 Hurra! Hurra! rung over Mark og Strand!
 Leve Konge! Fædreland!

Hurra! Hurra! leve med Mindets Lyst
 Fædres Aand i Sønnernes Bryst!
 Hurra! Hurra! mægtig ved dybe Hav
 Aanden sprænge Kæmpernes Grav!

Hurra! Hurra! leve med Hædersløn
 Kraftens, Vrens trofaste Son!
 Hurra! Hurra! leve paa Hav og Bang
 Kraftens Vidne, Hæderens Sang!

Hurra! Hurra! stjent med den danske Biv
 Leve Danmarks Kjærlighedsliv!
 Hurra! Hurra! syng over Land og Sø:
 Leve Danmarks herlige Mo!

Hurra! Hurra! Slægternes Glædesraab!
 Hils med Danmark Fremtidens Haab!
 Danst Hurra! Gjenlyd fra Folkets Bryst!
 Flyv mod Sky med Folkelivsroft!

Bed Soen i Skoven.

(April 1838.)

Stæren fryser paa bladløs Green.
 Han putter bag Bingen sit nøgne Been;
 Isen blinker paa Boven.
 Stakkels Stær kom for tidlig iaar:
 Han sloiter ei om den grønne Baar
 I Skoven.

Soen seer jeg saa ofte til:
 Mon aldrig den mere sig røre vil?
 Gover Livet i Boven?
 Stakkels Volge, ak, blev du til Jis?
 Du nynner ei paa din gamle Viis
 I Skoven.

Vinterjetten, den barske Trold,
 Har knet med Pantserets Plade kold
 Majasbarmen i Boven.
 Volgen drommer paa Skov-Soens Bund
 Til Baarens Sanger er vakt af Blund
 I Skoven.

Stjonne Toner jeg lytter til —
 Det klang som Harmonika-Klokkespil:
 Isen klirrer i Boven.

Ret saa! Bølge! opløst nu dit Bryst!
 Og spræng dit Pantser og syng med Lyst
 I Skoven!

Vinterjette! nu skal du flye!
 Det klinger, det suser i Træfuglsky —
 Skyen fløi over Boven.
 Søen spiller, hvor Sangværket gaaer;
 Nu fløiter Støren om grønne Baar
 I Skoven.

Lyretoner.

I.

Her er saa lifligt i Baaren
 I Haven, ved Skov og Sø.
 Af Livets Engel hidbaaren,
 Kom Fugl med Paradiisfro.
 Det spirer i Skov og Have;
 Det blomstrer i Sjæl og Sind;
 Det spreder Digtningens Gave
 I alle Naturer ind.

Med Søen maa Skoven sjunge
 Om paradisiske Liv:
 Det klinger fra Fuglens Lunge;
 Det hvister i Bust og Siv.

Men hvad Naturen fornemmer
 I Drøm kun med dunkel Lyst,
 Det toner med tusind Stemmer
 Fuldklart i Menneskebryst.

II.

Regndraaben søger sin Lige;
 De smelte sammen med Lyst;
 Med Bækkens Stromme de hige
 Til Hvilte ved Havets Bryst.

Men rastløst Havet hist bruser
 Med Jordens D i sin Favn:
 Mod Stjernedybet hensesuser
 Det jordiske Haddybs Savn.

Den Susen gjerne jeg horer;
 Den Brusen Sjælen forstaaer:
 Hvad skjult i Dybet sig rorer
 Igjennem hvert Hjerte gaaer.

Tumulten i Sjælen.

Det myrder, det larmer, det runger
 I Sjælens dybeste Braa:
 Det er alle hendes usodte Unger;
 Deres Frihed raabe de paa.

J Drømme de sværme og flyve
 J de fødte Gostendes Spor:
 „Vi vil ud i Verden og flyve
 Paa Binger af tonende Ord!“

Med tusind Smaahænder det banker,
 De piibe og broute dertil:
 „Vi vil ud — vi er evige Tanker —
 Vi er store Ideer, Morlil!“

Mild Sjælen Dyrererne tvinger,
 Hun rolig de Dptoter seer;
 Hun kjærlig med Sommerfuglsvinger
 Dem vifter om Rinden og leer.

Giv Tid, J urolige Unger!
 Haaer Fodder før J vil gaae!
 Til Sang høre fuldbaarne Lunger,
 Til Flugt høre Binger, J Smaa!

J er evige Tanker — kan være —
 J er store Ideer — maaskee;
 Men at fødes J først dog maa lære
 Og faae Dine før J vil see.

Guldfloeden.

Der strømmer en Flod mod det evige Hav,
 Med Kraften, heelt underfuld;
 Hver Bjergets Malm i dens Velgegrav,
 Dens Strøm forvandler til Guld.

Den Guldflod strømmer mod Evigheds Hav
 Fra Livets Paradiislyst;
 Den bruser med Kraften, Guddommen gav,
 Dybt gjennem Naturens Bryst.

Den strømmer i alle Naturer ind,
 Hvor Guddomslivet end boer:
 Dens Strøm forvandler i Menneskets Sind
 Til Himmel den sorte Jord.

Den bruser gjennem Digterens Bryst
 Med Livets evige Klang:
 Hver Sorg den forvandler til Veemodslust,
 Hvert Suk til smeltende Sang.

Selv Stenen, der knuged med Bjergevægt,
 Oploses til gyldne Gran;
 Forklaret, bortsvømmer Stenenes Slægt
 I Livsstrømmens Ocean.

Strøm, Guldfled, strøm mod det evige Hav,
Med Kraften, heelt underfuld!
Hver Livets Malm i din Volgegrav
Omsmelt til det luttrede Guld!

Forventningens Tider.

(Sept. 1841.)

Det er bundet det Ord, du venter paa,
Som skal løse dig Tidens Gaade.
Ingen af alle de Bise, du saae,
Hiin mørke Tale kan raade.

Det er lukket det Land, din Hu staaer til;
Det er skjult bag en Muur af Fjelde;
Mægted din Haand, hvad i Drømme du vil,
Du sprængte Muren med Bælde.

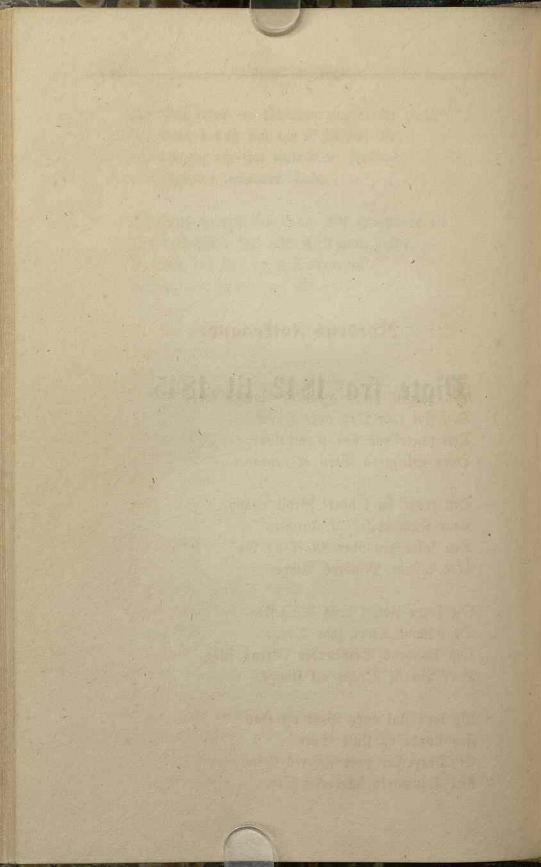
Ligger Fuglen i Egget stum en Tid,
Den dog drømmer om Sang og Binger;
Snevert er Egget, men Verden er vid —
Hver Fugl med Sang sig udsvinger.

Hvad med Gaaderøst Tidens Sphinx har sagt
Har en Guddom den lagt paa Tunge;
Aanden med Tidernes Sjæle i Pagt
Skal Løsningsordet udsjunge.

Det skal lofes — det Ord, du venter paa,
Dg det's Klang skal din Sjæl hufvale;
Verden engang skal med Livet forstaae
Sin Aand i Tidernes Tale.

Det skal aabnes det Land, din Hu staaer til,
Spm et Elor skal hiin Fjeldmuur falde;
Aanden skal skue hvad Tiderne vil
Dg hjærtlig favne dem alle.

Digte fra 1842 til 1845.

Nordens Folkeaand.

En mægtig Aand gjennem Norden foer;
Den fløi som Drn over Habet;
Den peger paa sine Kæmpespor,
Hvor Slægters Støv er begravet.

Den rører sig i hvert Bryst paany,
Naar Kæmpevisen gjentflinger;
Den sufer hen over Mark og By
Med tusinde Minders Vinger.

Dg hører Folket dens Vingeslag,
De stumme Læder faae Tunge:
Om Aandens Geir under Vrens Flag
Hver By sit Drape vil sjeunge.

Dg tone skal over Vælt og Hav
Fra Lunde og stille Søer
Et Drapechor over Fædres Grav
Fra Danmarks hundrede Der.

Det Drapchor vel tier endnu:
 Det slummer i Folkesindet;
 Naar Folket kommer sit Liv ihu,
 Da vorer Sangen med Mindet.

Dg strømmer gennem hver Slægt med Lyst
 Hvad alle Slægter tilhører,
 Da Nordens Aand i hvert nordisk Bryst
 Paany med Bælde sig rører.

Da tier smaalige Smædesang
 Om Livet i Navnefroge,
 Med Latteren, som gjør Sjælen trang
 I Aandens Frostjette-Taage.

Da Spotten flyer med det gusne Had
 Til Mørkhjems giftige Bove,
 Men Spøgen svinger sig, kjæk og glad,
 Som Fugl gennem grønne Skove.

Da blomstrer atter i Nutids Lust
 Frisk Haab om kommende Dage,
 Dg Sjælen glemmer i livsfund Duft
 Indsnærpande Sorgers Klage.

Da ruller Kjærligheds rige Strøm
 Paany i Hjerter og Sjæle —
 Den store Fortid er ingen Drom,
 Dg Aanden har Estermåle.

Sjælland.

Der ligger en Ø ved Hav og Sund
 Med Søer og grønne Skove;
 Der straalet Guld paa Søernes Lund*),
 Med Sol fra Østersøvoe.

Fra Kattegat bruser den friske Luft
 Med Nordenfulingens Vinge,
 Og over Bæltet med Foraarssdust
 De lyse Svaner sig svinge.

Til fævre Ø, til Lundenes Ro
 Hensuse Stærrenes Klynger:
 I Sjølund er der lifligt at boe!
 Til Rose Rattergal synger.

I Sjølund er der deiligst at boe!
 Gjentone Lærernes Brimle;
 Over følgende Rugmark hvirvle de fro
 Og juble mod Engles Himle.

Med Fuglen flyve Tanterne frit
 Og med de drømmende Skyer;
 Ved mosgroet Thinghøi dvæle de tidt
 Og ved de ældgamle Byer.

*) Sjølund, Dens gamle Navn.

Dg Minder flye over favre D;
De slumred i gamle Skrifter:
Med Sang de vaagne — de kan ei døe —
De tale om Storbefrister.

De tale fra Kæmpehoiens Steen
Med Runernes stille Mæle —
De tone over de Dødes Been
Med Røst fra levende Sjæle.

Sjællands Kjøbstæder.

En Sangfreds.

I.

Kjøbenhavn.

Bisp Absalon stod ved dybe Sund
 For store Kong Baldemars Dø:
 Blandt Fisterbrakker paa faste Grund
 Der reiste sig Mure høie.
 Dankongen nikkte til Helten fro:
 Et Dannevirke du bygger tro
 Under Masteskov ved din Havn.
 Opvoxer Absalons Borg til By,
 Skal den stolt opløste mod høien Sky
 Danfolkets Aand med dit Navn.

Og Staden blev stor om Arelhuus
 Som hundrede Byer tilsammen.
 Foer Luers Hav over Borgens Gruus,
 Som Phoenix den steg af Flammen;
 Bispen sang Messe bag Arels Bold,
 Og trygt bag Heltenes Lovestjold
 Bygged Danmarks Konger ved Havn.
 Fra Bispestaden ved Østersø
 Floi med Havmandsang over Verdens D
 Danmarks og Dankongens Navn.

Til Arelstads Havn ved dybe Sund
 Fløi Snekker med Jorderigs Statte.
 Paa Kongeborgen med hellig Grund
 Høit Vren sit Banner satte.
 Fjerde Kong Christian til Kjøbmandhavn
 Har fæstet Storhedens Hædersnavn —
 Det har spredt sin Glands over Hav:
 Fra Arels Huus og Kong Christians By
 Toner Danmarks Vre med Sang mod Sky
 Heit over Heltenes Grav.

Bisp Absalons Borg og Christians Stad
 Har Minder om Kjærlighedsmagten:
 Hvor Du vil "doe i sin Rede" glad,
 Der glemmes ei Trostabspagten.
 Friheden bygger i Thronens Ly,
 Og Aanden svinger sig djærv mod Sky
 Fra et skjønt Athenen i Nord.
 Til Dannevirke blev Arels Vold:
 Her til frie Borgeres Adelskjold
 Danmark sin Hæder betroer.

Anmærkning.

3 Kong Baldemar den Stores Tid, omtrent 1167, blev Borgen Arelhuus bygget af Biskop Absalon (Arel Hvide) paa Fisterleiet ved Stegleborg til Forsvar mod de vendiske Sorovere. Byen tilhørte i Middelalderen den roeskildske Bispestol. Bisperne opholdt sig ofte paa Arelhuus og regjerede Staden tilligemed et betydeligt District efter egne af dem udstedte Love og Stadsretter, indtil Staden 1341 (eller 1359) blev Baldemar IV (Atterdag) overdraget, hvorefter den siden aldrig

kom tilbage til Bispestolen. Aar 1443 blev den af Kong Christopher af Baiern udvalgt til Residentsstad. Som anseelig Søstad og Handelsstad kaldtes den Kjøbmændenes Havn, Kjøbmandshavn og endelig Kjøbenhavn. Kong Christian den 4de kan med Føie betragtes som Stadens nyere Stifter og største Udvider. Af alle dens frigerste Minder staaer dens tappre Forsvar af Borgerne ved Belæringen under Kong Frederik III. 1659 i den største Glands og hiin Konges trofaste Ord: „Jeg vil døe i min Rede“ vil ingenfinde forglemmes. Staden er flere Gange opstaaet forstjønnet af sin Afte, navnlig efter den store Ildbrand 1728, og efter Bombardementet 1807. Saavel Reformationens Indførelse 1536 og Regjeringsforandringen 1660, som Stænder-Institutionen 1831 udgik fra dette Regjeringens Sæde. Det af Kong Christian den 1ste 1479 stiftede Universitet og den Videnskabelighed det i fire Aarhundreder har samlet fra hele Landet, for atter at udbrede derover, saavelsom de rige Konstskatte, Staden gemmer for Nationen, navnlig i den nyeste Tid Thorvaldsens verdensberømte Mesterværker, har gjort den værdig til Navnet af et nordist Athen. De Kræfter, Folket fra hele Landet betroeer til Hovedstadens Bevaring og Uddannelse, kunne vel hverken berettigede den til at ansee sig som Intelligentsens eneste Sæde eller Nationallivets Udgangspunkt, men vel som de aandelige Kræfters største Gjennemgangspunkt i Danmark. Som Bevarer af disse bestandig tilstrømmende og atter udstømmende Kræfter, og Nationens rigeste Skatte, som Regjeringens Sæde og den eneste danske Universitetsstad med den Indflydelse, dens Cultur og Størrelse udøver, kan denne store befæstede Stad — om end hverken ved sin Beliggenhed eller sine Fæstningsværker — vel med Føie kaldes vort nuværende Dannevirke, saalænge den bevarer den trofaste patriotiske Aand, den saaaft har givet Prover paa.

II.

Høestilde.

Fra Isesfjorden det bruser
 I Kongegravnens By;
 Om gamle Tid det suser.
 Det hvister om Tider nye:
 Blandt Konger Saxo hviler,
 Bisp Villum hos Kong Svend.
 Fra Graven Margrethe smiler
 Med Fred til Nordens Mænd.

Hver Nordens den største Dronning
 Blev jordet med sin Daad,
 Hid Bønder bar den Konning,
 Hvem Hjertet gav bedste Raad.
 Kong Fredriks Eftermæle
 Blev store Fremtids Tolk:
 Her tale nu levende Sjæle
 Med Røst af Danmarks Følk.

Bed Kongegraven de tale
 Om Ret og Menneſkelov,
 Om Fred i Danmarks Dale
 Om Livet i Mark og Skov;
 Og Livets Røst i Norden
 Er dyb som Havets Røst:
 Den løfter sig over Jorden
 Med høie Fædres Røst.

Dg albrig Ordet forstummer
 Hver Bisp hos Konger sad,
 Om Riget, som os rummer,
 Naar Verden os skiller ad.
 Hos Danmarks store Døde
 Ved dybe Minders Strand
 Vi prise din Morgenrøde
 Bort største Fædreland!

Anmærkning.

Roeskilde Byes Elde fra den mythiske Tid og Kong Hroars Dage er bekendt. Dens Storhed i Middelalderen, baade som Bispestad og som Kongestad, og dens senere Mærkelighed som de danske Kongers Begravelsessted giver den en særegen historisk Betydning. Den store danske Historiefriker Saxo Grammaticus ligger begravet under en simpel Steen i en Gang i Roeskilde Domkirke. — Om det inderlige Venstabs mellem Bisp Vilhelm og Kong Svend Estrithsen og hvorledes Bispen forudsagde, at han skulde blive begravet med Kongen, da han drog hans Liig imøde ved Topshoi Dre (ved Låndsbyen Liunge), har man hos Saxo et mærkeligt og smukt Sagn. — Dronning Margrethes Billede ligger udhugget i Steen paa hendes Grav i Domkirken.

At Staden nu har et verdsligt Folkeraad i Stænderforsamlingen ligesom den med alle Domkirkestederne har et geistligt Raad i Landemødet, hvortil ogsaa Præsteconventet i Roeskilde slutter sig, giver denne Stad den dobbelte Betydning for Folkelivet og det høiere aandelige Liv, hvorpaa Stadens hele Historie og alvorlige Mindesmærker henpege.

III.

Ringsted.

Kong Rings og Helges gamle Stad
 Har Ravn paa Eddas Tunge.
 Om Heiher vidner Aanden glad,
 Hvor Mindets Fugle sjunge;
 De sjunge over Mark og Strand,
 Og mindste By i Danmarks Land
 Har Storheds Mindesmærker.

Hist Suse=la ved Møllens Hjul
 End Hagbarths Ravn udbruser;
 Ved Rilden hist i Skovens Skjul
 Det om Knud Lavard sufer;
 Her Klokken fra St. Bent gjenled,
 Mens Danmarks Folk ved Heltens Død
 Holdt Dom paa Ringsted Høie

Her Kirkeklokken, dyb og klar,
 Igjennem Tiden runger;
 Om Danmarks store Valdemar
 Den mægtigst Drape sjunger;
 Den sjunger med saa reen en Klang,
 Med Kjærlighedens Folkesang:
 „I Ringsted hviler Dagmar!“

Dybt rører sig i Danstens Bryst
 Hvad Folkehjertet eier:
 Her Livets friske Ungdomsroft
 Udjubler: Valdemar Seier!

Bor Seierstid! Bliv ung paany!
 Hæv, Folkeaad, din Røst mod Sky
 Med Sang om Livets Seire!

Til Aandens Seir i Tidens Høst
 Sig Livets Fugl udsvinger,
 Med Fremtids Jubelfang i Bryst,
 Med store Minders Binger;
 Den flyver over Mark og Strand,
 Og mindste By i Danmarks Land
 Har Runer til dens Lunge.

Anmærkning.

I den ældgamle Samling af nordiske Hedenoldsfange, som kaldes Edda (Eldemoderen) og som, ifølge den Form, hvori de gamle Sange paa Islandst ere bevarede, regnes til det ottende Aarhundrede, nævnes allerede Ringsted (Ringstade) som den berømte Helge Hundingsbanes Buggegave. Aaen ved Ringsted er en Deel af den store Suseaa, som Hagbarth, efter Sagnet, skal være seilet opad, da han beilede til Kong Sigers Datter Signe i Sigersted, hvor han begejstret gik i Døden med hende. I Haraldsted Skov, tæt ved Ringsted, hvor Sanct Knuds Rilde af Sagnet siges udsprungen af den myrdede Hertug Knud Lavards Blod, blev denne Baldemar den Stores berømte Fader Aar 1131 dræbt af Kong Nielses Søn Magnus. Paa Hviene udenfor Ringsted holdtes det mærkelige Folkething, paa hvilket Magnus for hiin Udaad blev dømt fredløs af Folket. — Ringsted Kirke kaldes Sanct Bents Kirke, fordi den var Benedictinerklosters Kirke. At saavel Baldemar den Store som Baldemar Seier og hans Dronning Dagmar ligge begravede i denne Kirke giver den en særegen

Interesse. Omqvædet paa Følkesangen fra Middelalderen om
 hiin folkelige Dronning, hedder: „I Ringsted hviler Dronning
 Dagmar“. Runernes Betydning erindres her, ikke blot som
 Oldtidens Skrifteegn og Bautastenenes talende Mærker, men
 som Betegnelser for den Sindets og Aandens Magt, der er
 Sangens og Erindringens Moder. „Hu-Runer“ sagdes ind-
 prægede paa Bragis Tunge, og ved at lægge Runer paa de
 Dødes Tunger troede man at give dem Røst til at udtale
 det Forborgne.

IV.

S o r o.

Soro! Krands af Sø og Skove!

Stille Klostersvang!

D med Himmelspeil i Bove!

Lund med Fuglesang!

Lærdoms Hjem! Bedrifter's Have!

Minders D med Heltegrave!

Du os kalder skjønt tilbage

Baldemarers Dage.

Groer der Glemselsurt i Dale

Over Heltes Bryst;

Synker Kjærlighed i Dvale;

Tier Mindets Røst —

Her med store Tiders Sjæle

Muur og døde Steen skal mæle;

Her med friske Ungdomstunge

Mindets Fugl skal sjunge.

Soen blinker, Skoven suser
 Deilig her i Baar;
 Himmelspeilet mildt sig kruiser;
 Rattergalen slaer;
 Lærdoms stille Klosterhave
 Blomstrer end ved Heltegrave;
 Arels Aand i Aftenstunden
 Suser gjennem Lunden.

Blinker Vinteris paa Bove,
 Slumre Mark og Dal,
 Tier Fugl i mørke Skove,
 Her er Liv i Sal:
 Brændte Fugl, med Purpurbinger,
 Her sig fra sin Aste svinger;
 Gjenfødt Liv i Vinterstunden
 Toner gjennem Lunden.

Hæv din Røst i høie Sale!
 Fugl, som ei kan doe!
 Spred med Sang henover Dale
 Livets Kjærnesfæ!
 Bring til Dage, som oprinde,
 Bore høie Fædres Minde!
 Gjennem fjernest Tid du bære
 Sjette Fredriks Værelse!

Anmærkning.

Sorøes idylliske Belliggenhed og Rigdom paa Minder fra Middelalderen gjør den til en af de mærkeligste Byer i Sjælland. Sorø Bernhardinerkloster stiftedes 1161 Celler

1153) under Kong Baldemar den Store af Biskop Absalon (Arel Hvide), som med sin Tvillingbroder Esbern Snare og deres Stamfader Skjalm Hvide ligger begravet i Sorø Kirke. Det af Klostergodset oprettede ridderlige Academie under Christian den Fjerde, hvortil Holberg testamenterede sit Baroni, havde en af Lucerne opstigende Phoenix til sit Seglmærke, og det af Frederik den Sjette 1827 gjenoprettede Academie har beholdt samme Symbol sit Segl.

V.

Slagelse.

Skjalm Hvides Slægt kom Dansten stolt ihu,
Men Slægtens Stammefaders Navn bortflinger:
Den gamle Slav kun her har Navn endnu,
Dg hvor Slagtille Kirkeklokke ringer.

Paa nogen Mark nu Drottens Gravhøi staaer,
Dg ingen Rune taler om hans Krone;
Men Stormen over Kæmpeheien gaaer:
Dens Binger som hans Heltebrapa tone.

Den gamle Kæmpes Tid er rullet hen;
Hans Senners store Riddertid er omme.
Paa Hvilehøi staaer eenligt Kors igjen
Med dunkle Sagn om Underværker fromme.

Ad Folkets Helgen smiler Folket nu:
For Hellig Anders intet Kneæ sig neier;

Dog hvor hans Tale klang med mægtig Hu
Til Folkets Bønner nikked Baldmar Seier.

Ved gamle Slavs og Hellig Anders Stad
Staaer Vettehjerget over Skovens Krone;
Til Høi og Skov led Danmarks Jubel glad,
Mens Dansken lofted Duf paa sin Throne.

Om Nordens Høihed drømte her engang
De danske Mænd med Nordens største Dvinde,
Og med Margrethe Folkehjertet sang:
I Norden skal en herlig Dag oprinde!

Til klareste Dag i Norden Lys udgik:
Hist Aandens Sværd udsoer mod Sjælelænken —
Fra Antvorskov soer Lyn fra Tausens Blik;
Her Balle saae hans Aand fra Skolebænken.

Fra gamle Slavs og Folkehelgnes Stad
Har Sangens Fugle loftet Ungdomsvinger,
Og hvor Margrethes Søn med Kronen sad,
Om store Fremtidsmorgen Kloffen ringer.

— Anmærkning.

Fra en gammel Jarl eller Underkonge Slav, Skjalm
Hvides Stamfader, skal Slagelse ligesom Landsbyen Slaglille
(lille Slagelse) mellem Sorø og Ringsted have Navn. Sags-
net betegner en Ræmpehøi paa Slagelse Byes Mark, som
Slavs Gravhøi. Den saakaldte Hvilehøi tæt ved Slagelse
minder med sit Crucifix, om Legenderne fra Valdemar Seiers
Tid, da Slagelsepræsten Hr. Anders, der var Kongens For-

trolige og ved sin Betsalenhed udvirkede meget Godt for Borgene, af Folket selv som en hellig Mand blev holdt i Ære, skjøndt han ikke af Paven blev canoniseret. Ved Slagelse blev Dronning Margrethes Søn Oluf først hyllet til Konge i Danmark 1376. Det nu saakaldte Vetterbjerg (eller vel rettere Vettebjerg) er en meget høi Bakke ved Skoven. Fra Antvorskov Kloster ved Slagelse udgik den store danske Reformator Hans Tausen. Fra Byens lærde Skole udgik Biskop Nicolai Edinger Vasse, Digteren Jens Baggesen og flere bekendte danske Lærde og Digtere.

VI.

Korsøer.

Dybt under grønne Skandser
 Bruser de store Strommes Vælt;
 Sneffen paa Havstun dandser
 Rast med Havets Helt.
 Bulderet fra Kartoven
 Fordum har vakt til mægtig Strid;
 Mægtig end sjunger Boven
 Om store Kamplegs Tid.

Danrigets havblaae Løve
 Brummer med gamle Tiders Røst:
 Danstjen jeg her saae fløve
 Bendens Bryniebryst.

Høit paa Svend Grathes Bolde
 Saae jeg den store Baldemar;
 Over hans Borg af Skjolde
 Stod Nordens Stjerne klar.

Her, hvor de Kæmper stærke
 Stred under Korsets Flag paa Vold,
 Staden hiint dyre Mærke
 Grov i Segl og Skjold.
 Nutidens Røverhære
 Klyede for Korsets Ders Flag.
 Danffen sang høit med Vre:
 Her seired Atterdag.

Mægtig mod hine Standsere
 Kulled din Torden, Peder Skram!
 — Her i sit gule Pantser
 Stod Carl Gustav gram:
 Harmbleg vor Fiende skinted
 Fjernt over Bælt sit Nederlag;
 Herligt fra Nyborg glinted
 Vor Friheds Seiersdag.

Muntert fra Skjaldens Bugge
 Lunet sig her med Lyst udsvang;
 Rast, hvor Delphiner dukke,
 Toner Solivs-Sang.
 Dystsvømmer Landsen slynger,
 Kæmper paa Baadens steile Rand,
 Springer i Hav og synger
 Din Priis, o, Fædreland!

Anmærkning.

De tre blaae Tøver i det danske Vaaben antages almindeligt at betegne Øresundet og de tvende Bælter. Den af Svend Grathe anlagte Skanse ved Korsøer blev i Valdemar den Stores Tid et Bolkærk mod de vendiske Sorøvere. Stadens Vaabenmærke er et Kors, og de nærmeste Smaasøer danne et Kors i Bæltet. Borgen blev erobret fra de Tydske af Kong Valdemar Atterdag 1346. I den saakaldte Grevens Feide mod den affatte Christian den Andens Parti blev den erobret af Peder Skram 1535. Da Kong Carl Gustav i Frederik den Tredies Tid truede Danmark og havde bemægtiget sig Korsøer Fæstning, skal han selv herfra paa en Maade have været Bidne til sin Hærs store Nederlag i Slaget ved Nyborg (den 14de November 1659) under General Steenbuck, hvorfor han modtog ham med den bekjendte Uttring: „tog Fanden Faarene, hvi tog han da ikke Buxen med!“ — Korsøer sætter Priis paa at være Jens Baggesens Fødeby. Af gamle Nationalstykke har denne Søstad, ligesom ogsaa Nyborg, bevaret det eienommelige Dystløb paa Vaade mellem to raske Somænd, som søge at støde hinanden ud i Havet, og af hvilke Seierherren selv styrter sig over Bord og svømmer i Land med den Overvundne, hvor han da modtages med Jubel som Festens Helt.

VII.

Skjelsfjor.

Den lille By ved Fjorden staar;
 Der blinker Maagen's Binge;
 Delfin paa Havets Sangbund slaar,
 Fra Dybet Toner klinge:

Hvor Gisserdreng til Skole gaaer,
 Med Fyrster for til Thinge.
 Hvor Maagevingen Volgen slaaer,
 Floi Kæmpesnekkens Binge.

Fra Bælt det bruser over Fjord;
 Der gaaer saa dybe Strømme:
 I Dybet gamle Rosmer boer;
 Han drømmer vilde Drømme:
 Her rullede meget Blod fra Fjord,
 Hvor mine Skjelsfist svømme.
 Fra Bælt det bruser over Fjord:
 Her rullede røde Strømme.

Paa Mark staaer Skandssegroft endnu
 Fra Kong Christophers Dage:
 Hist Henrik Wemeldorff med Gru
 Beg for sin Drot tilbage.
 Sin Hingst han spored, vild i Hu:
 Hist styrted Muur og Tage —
 Og her er blodrødt Gruus endnu
 Fra vilde Oprørsdage.

Hist Broen over Fjorden staaer;
 Der spilled Flammer røde;
 Paa St. Marias Kirkegaard
 Nu ligge Tomter øde.
 Hvor Skandsen stod, nu græsser Gaar,
 Men der fik Navne Føde.
 Hist Broen over Fjorden staaer,
 Der spilled Flammer røde.

Og her stod Blod da Folket sang:
 „For Erik Drot hiin unge!“
 Hift falske Hertugs Navn gjenslang
 Fra fredløs Morder-Lunge.
 Hoi, Dronning Agnes red paa Bang,
 Hvor Morderlandser klunge —
 Drost Peder's Hjelm fra Vanden sprang:
 „Frels, frels min Drot, hiin unge!“

Den fangne Ridders Kiind var bleg —
 Fri, seiled unge Konning.
 Den falske Hertugs Lykke veg;
 Hans Ord var giftig Honning.
 Til Fjendens Pande Blodet fleg;
 Men fri stod hoi Dronning.
 Den fangne Ridders Kiind var bleg —
 Men frelst var Danmarks Konning!

Sit Trostabsbrev den gamle Stad
 Har læst i Mordbrands-Emmer:
 Det skrev Marst Stig med Ild og Had;
 Det Brev nu Asken gjemmer.
 I Flammebraget Stormen quod
 Med tusind Tungers Stemmer:
 Sit Adelsbrev den gamle Stad
 Har læst i røde Emmer!

Fra Hav og Bælt til Fjord og Kyst
 Nu Fredens Toner stige.
 Stolt Havmand svømmer hid med Lyst
 Med Perler kostelige,

Dg Trostabsperlen dybt i Bryst
 Er gjemt for Land og Rige.
 Mod Vælt og Hav fra Fjord og Kyst
 Nu Glædens Toner stige.

Anmærkning.

Skjelsfjor har mærkelige Grindringer fra Middelalderen. Paa dens Kongsgaard (Hovgaard) opholdt Kongerne sig ofte, og indtil Erik Menveds Tid lode de sig sædvanlig hylde i denne Stad. Den var i Christopher den Førstes Tid (1252) en blodig Skueplads for den mægtige Krigshøvding Henrik Wemelsdors Opstand mod Kongen og hans strenge Tugtelse, hvorved meget Blod flød og Byen gik op i Luer. Man seer endnu Levninger af den Standsvold udenfor Byen, hvor denne Oprører havde forstaaet sin Leir. Da Kong Erik Menved som Barn 1289 skulde modtage Kongehylsning i Skjelsfjor, blev Hoitideligheden forstyrret ved det mærkelige Oprør af Marsk Stig og de andre fredløse Kongemordere, der i hemmelig Forstaaelse med den unge Konges Formynder, Rigsforstanderen Hertug Baldemar af Slesvig, ved denne Leilighed vilde bemægtige sig Kongens Person. Den unge Konge undkom dog lykkelig tilføes, medens hans troe Beskytter Drost Hessel blev bortført som Fange af Hertugen, der siges forgivees at have beileet til Kongens Moder, den unge Enkedronning Agnes. Under Opstanden i Skjelsfjor blev hun bragt som Fange til Hertugen, men af ham dog med tilsyneladende Artighed frigivet, hvorved han søgte at skyde Skylden for Oprøret paa Drost Hessel og en Tidlang holdt ham i Fængsel. (Denne mærkelige Begivenhed har jeg udførlig fremstillet i min historiske Roman „Erik Menveds Barndom“). At Byen ikke ved Opstanden havde sluttet sig til Oprørernes Parti, som den beskyldes for, ligger klart

nok for Dagen i den Nordbrands-Høv, Marst Stig og de fredløse Kongemordere siden toge over den ullykkelige By, der nu dog ogsaa heri har et Minde om sin Trostid mod Kongen og Fædrelandet og om sin dyrtbetalte historiske Betydning.

VIII.

Nestved.

Seilene viste fra Na gjennem Stov;
 Naen blandt Vatter sig slynger.
 Hyrden paa Høien og Bonden bag Plov
 Nisser, naar Prammanden synger.
 Hjulene rumle, og Møllerne gaae;
 Kornet nedsvømmer til Havet ad Na;
 Prammen blangt Engene gynger.

Jordum, hvor Klokkerne ringe ved Na,
 Munkene sang til Guds Ære.
 Brødrene forte og Brødrene graae
 Saae, her var lifligt at være.
 Klostrenes Herrer holdt strengelig Tugt;
 Var her end dunkelt, saa var her dog smukt.
 Barndommens Minder er kjære.

Pilgrim har standset ved Klostrenes By,
 Lyttet til festske Toner:
 Hellige Fahnere har valet mod Sky,
 Smykket med Helgeners Kroner.

Men hvor nu Rugen paa Agrene groer,
 Jordum ti tusende Sjæle bortfoer
 Alt uden hellige Toner.

Bisp har mod Konge og Bonde ført Krig;
 Aldrig forglemmes det ganske:
 Munkesang Messe for Rygernes Liig —
 Lærkerne sang for de Danske.
 Glemmes Bisp Jacob og Jarimars Bold,
 Staden med Dankongens Krone i Skjold
 Mindes de trofaste Danske.

Her i Niels Ebbesens Dage de fired:
 „Hunsbølden“ grønnes paa Vassen.
 Tydste Hr. Erik i Græsset der ved;
 Herrerne boiede Nassen.
 Staden med Dankongens Krone i Skjold
 Priser sin Frihed ved styrtede Bold —
 Blodet blev Blomster paa Vassen.

Skovklosterstaden med Klostrenes Gruus
 Bygger paa Fromhedens Grunde.
 Aanden har Fristed og Lærdommen Huus
 Dybt i de susende Lunde:
 Hist Herluf Trolle velsignes endnu;
 Hist Fru Birgitte kom Slægter ihu,
 Som skulde vækkes af Blunde.

Frihed nu boer ved den susende Na.
 Trygghed ved Møllernes Bakker;
 Lystigt, hvor Skovklostermurene staae,
 Ungdommen tumler sig vakker:

Drengene vore til dygtige Mænd;
 Mester der bliver af lystige Svend;
 Huse opvore af Brakker.

Livet sig rører og Aanden er vakt
 Kraftig ved Dannemarks Strande.
 Bældet med Tankernes evige Magt
 Sprudler med levende Bænde.
 Bækken med Aaen til Havet vil gaae;
 Livet, som rulled fra Skovklosteraa,
 Bruser ved Dannemarks Strande.

— Anmærkning.

Nestved og dens Omegn har i de nyere Tider vundet betydeligt i Liv ved Pramsarten paa Guse Aa og den dermed forbundne Dannelskjoldste Canal. I Middelalderen har Nestved været rigelig forsynet med Klostre. Byen selv herte til det store saakaldte Skovkloster (det nuværende Herlufsholm). Det store blodige Feltslag ved Nestved, hvor 10,000 Bønder skulle være faldne i tro Kamp for Kongen og Fædrelandet imod Jarimir af Rygen, der tog den trodsige Erkebisp Jacob Erlandsens Parti mod Kronen og Folket, foresaldt 1259 i Urolighederne efter Christopher den Førstes Snigmord, medens Enkedronningen, den kjække og kloge Margrethe Sprænghest (Sorte Grethe), forestod Regjeringen for den mindreaarige Kong Erik Glipping. Erkebispens, der beskyttede Kongemorderen Arnfast mod Enkedronningen og havde kaldt Fjenden ind i Landet, forbød at begrave de troe faldne Bønder i Christen Jord. Nestved bærer, som Kronens troe Stad, en kongelig Krone i sit Vaaben. Staden har i Valdemar Atterdags Tid sluttet sig til Folkepartiet, der med Niels Ebbesen i Spidsen befriede

Landet for de tydske Bolds mænd. En Skandse, der endnu kaldes „Hunsvolden“, erindrer om hiin Tid og om Bestormelsen af en tydsk Befæstning, hvor en vis Hr. Erik var Befalingsmand. Det med Nestved noie forbundne Skovklosters Forvandling til en Opdragelsesanstalt og lærd Skole, hvorfra et rigt aandeligt Liv er udgaaet, giver Stad og Egn en særegen Betydning og sikker de ædle Stiftiere Herluf Trolle og Birgitte Gjøe et priseligt Eftermæle.

IX.

Kallundborg.

Med høie Taarne du peger mod Sky,
Eldgamle By!

Du Esbern Snares Eftermæle!
Høit med Heltens Navn fløi dit Ry;
Det klang med Lyst til danske Sjæle.
Din Oldtids Hæderøglands er slutt —
I Gruus ligger Borgen den høie;
Men Verden har beundret Drnens Flugt
Fra Esbern Snares gyldne Floie.

Fra Kallundborg gjennem brusende Bælt
Fløi Havets Helt:
Et halvt Aarhundred saae hans Seire —
Der soer Lyn fra Baldemars Telt:
I Skyen flammed Vendsens Leire.

Nu over Ridderborgens Gruus
 Med Skrig flyver Maagernes Skare;
 Men, seierstolt, som hist paa Arelhuus,
 Sang Dansken her om Esbern Snare.

Ved Heltens Borg gjennem Skovenes Rands
 Blinked der Glæds:
 Til Danehof red Drot og Ridder.
 Høit i Hal til Jomfruers Dands
 Lød Skjaldens Sang, hvor Svalen sidder.
 Dog hist sloi Pæl mod Dagmars Søn —
 Hvor Skoven stod grøn, de nu ploie —
 Men Bonden mindes Sang, mens Mark er grøn,
 Om Dagmarsennens lyse Dø.

Paa Heltetborgen ved Rattegats Kyst
 Corrig hos Lyst
 Har boet i toti Kongers Dage.
 Til Kong Hans klang Hyltingens Rost —
 I Sønnens Sjæl skreg Nagets Klage:
 Døddleg, hvor Stures Døttre græd,
 Stod fangne Kong Christian i Skoven.
 I Natten rullede Nordens Krone ned,
 Og Svanen sank i Sky foroven.

Men hist for anden Kong Frederiks Blik
 Nordlys opgik:
 For Kongens Nafn Bonden neied,
 Spaaede, tryk ved Hersterens Nif,
 Om ufødt Helt, som Danmark eied.
 Med Havfrusang fra Samso Kyst
 Klang Haabet som Fattigmands Dromme;

Men Hjerde Christians høie Helterøst
 Har tordnet over Nordens Strømme.

Flyv, Esbern Snare! flyv høit over Sky!

See til din By!

Og kom ihu din Ungdoms Drømme!

Paa din Borg fandt Hæderen Ly —

Her saae du Størheds Glands udstrømme.

Nu straalet eenlig Arels Huus,

I Gruus ligger Twillingens Haller;

Men evig over Heltborgens Gruus

Til Stordaad Helteaanden falder.

Anmærkning.

Da Esbern Snare byggede sin Borg og derved anlagde Staden Kallundborg, omtrent 1167, paa samme Tid som Arel Hvide byggede Arelhuus (det tilkommende Kjøbenhavn) tænkte Twillingbrødrene neppe paa den store Forffjel, der vilde blive paa de Stæder, de anlagde. Kallundborg har i Kirken med de fire Taarne (det femte er nedfaldet) beholdt et Minde om sin Helt. Som Dauehofsby beholdt Kallundborg en vis Glands i de første Baldemarers Tid. Den ulykkelige Begivenhed med Dagmars og Baldemar Seiers haabesulde Son, den unge Baldemar, der 1231 faldt for et Baadestud paa Jagten i Resnæes Skov tæt ved Kallundborg, er, med den øde Mark, hvor hiin Skov stod, et sørgeligt Minde om hine Dage. — Mørke Erindringer har Byen fra Kong Erik Menveds Tid, da Borgen var forlehnet til Junker Christopher og blev bestormet af Kongen. (Denne Begivenhed er udførlig beskrevet i min historiske Roman „Kong Erik og de Fredløse“). Endnu i Kong Hans's Tid drog Kongerne til Hylding i Kallundborg.

Siden blev Esbern Snares Borg et Statsfængsel. Der sad Steen Stures ulykkelige Døtre fangne i Christian den Andens Boldsheerfærd, og det var en tragisk Nemesis, der førte den dethroniserede Despot selv hertil paa hans sidste Dage. Sagnet om den Havfruespaadom om Christian den Fjerdes Fødsel, som Kong Frederik den Anden skal have hørt paa Kallundborg af en Bonde fra Samso, kaster endnu ligesom et Glimt af romantisk Lys over Byen. Skjøndt et Slags Tvillingborg til Arelhuus, har Kallundborg dog i Forhold til hiin Borg og Stad deelt Skjæbne med alle andre Byer i Danmark og maa nøies med den historiske Hæder, der knytter dens Stifters Navn til Baldemar den Stores Heltetid med Erindringer om den største Daadstid i Danmark. — Nærværende Sang er sat til den halv veemodige, halv heroiske Melodie af Pjantanidas Kors-ridderfang l'honneur m'appelle.

X.

Frederiksborg.

Frederiks Borg staaer i Purpurglod:
 Paa Marken Fjerde Christian blev fød.
 Her leged Helten kjæk ved So
 Mellem Born,
 Og Tanken svang sig over Verdens D
 Som en Drn.
 Christian vinked og Borgen fik Liv.
 Det suser i Søen fra hvistende Siv:

Din Tanke, du herlige Drot!
 Flyver dristig med Mindet om Storhed og Liv
 Fra dit Slot.

Christian lytted til Aandens Røst:
 Det var som Hjertet sang i hans Bryst.
 Sin Hæders Borg han bygged fast
 Over Grav —
 Hans Navn udflyver fra den „hoie Mast“
 Over Hav.
 Christianslægten har arvet hans Magt:
 Her Konger har vandret i Hæderens Dragt
 Med Væbet og Spiret i Haand,
 Og et Folk har velsignet den arvede Magt
 Og hans Aand.

Hillerød By staaer i Purpurglød,
 Hvor Danmarks store Christian blev fød.
 Her toned først den dybe Røst
 Over Sø,
 Som mægtig løstet sig fra Kingos Bryst
 Over D.
 Hillerød Stove saa drommende staae:
 Hift Konger og Blismænd henvandre vi saae;
 Her vidne de lysende Spor:
 Den Kraft, som ei døer, skal med Aanden udgaae
 Over Nord!

Anmærkning.

At Christian den Fjerde blev født paa aaben Mark ved
 Hillerød er et bekjendt Sagn. Som denne store Konges Fødeby

og ved ham prydet med det herligste Bygningskonstens Værk, Danmark eier, og derved hævet til alle de følgende Kongers Kroningsby, har Hillerød eller, som den nu almindelig efter Slottet kaldes, Frederiksborg, ikke liden Betydning. Kong Christian IV ansees selv for Slottets egentlige Bygmester. Som Muurmester nævnes en Jørgen Friberg og som Steenhugger en H. Steenvinkel, men Kongen accorderede særlig med enhver enkelt Haandværker om hvert enkelt Arbeide „effter det Affrig“ — som det hedder i hans Breve — „och den Schabelunn, som han denem selff overandtvordett hafde.“ Ogsaa ved sin lærde Skole er Frederiksborg mærkelig. Herfra udgik vor første store Psalmedigter Ringo, hvis Navn og Berømmelse ogsaa engang skal have reddet Skolen fra at nedlægges.

XI.

Holbæk.

En gammel Borgvold staaer der
 Ved Holbækfjordens Kyst.
 Til Fjorden hvister Bækken
 Alt som den havde Røst.
 Til Bækken suser Linden
 Sit Liv og Levnet ud.
 I Bækken manges Hedning før
 Sit Daab og Fred med Gud.

Paa gamle Voldsted stod der
 Hos Bæk og grønne Lind

En Borg, heelt fast og mægtig,
Med høie Taarnes Lind.
Der bygged danſke Konger
En Muur mod Fjendevold,
Der Holbæk Stad opvored ſmukt
Med grønne Lind i Skjold.

Saa mange Fyrſter ſad der
Alt paa den gamle Borg.
Hvergang de ſaae mod Havet,
De glemte Harm og Sorg.
Der gif ſaa mangel Krobling
Til Bækken under Lind —
Den Lamme kasted Krykken karſt;
Den ſaae, ſom før var blind.

Engang en Konge ſad der;
Han kom fra Sverrigs Land.
Udſtodt fra Land og Rige
Han ſtod paa fremmed Strand.
Hver Dag han ſtod ved Fjorden
Og ſtirred mod dens Grund:
Det var ſom hvad han tænkte paa
Laae ſkjult paa Havets Bund.

Hver Døel ved Bækken ſtod han
Alt under grønne Lind.
Som Beddet var hans Hænder
Som Muren var hans Kind.
Han tvætted Haand og Nie;
Han ſtirred Diet træet —

Hvergang han saae paa visne Haand
 Han saae en rustrobd Mlet.

En rusten Nogle var det,
 Kong Birger grubled paa;
 Det Nøglen var til Taarnet.
 Hvori hans Brødre laae.
 Paa Broen klirred Nøglen —
 Den sank til Havets Bund,
 Hans Brødre døde Hungeredød —
 Bleg for han over Sund.

En Dag ved Bækken stod han;
 En Stemme til ham led:
 I Stokholm paa Skafottet
 Kong Birgers Søn er død.
 Da var det som fra Bækken
 En Sjølemesse klang;
 Den blege Konges Hjerte brast —
 I Linden Fuglen sang.

Men Afte faldt fra Linden
 Og Bækken sang for Liig,
 Da Flammefunger hvisled
 Mod Skyen om Marss Stig.
 Tidt Bækken sang om Flamme,
 Som længe var udslukt,
 Om Hjerter, som ei banke meer,
 Og Dine, som blev lukt.

Nu over Linden gaaer der
 En Luftning mangel Gang,

Net som om Fremtids Dage
 Den sang en Foraarsang.
 Og frist sig rører Livet
 Ved Fjord og gamle Vold.
 Ved hellig Bæk staaer Holbæk smukt
 Med grønne Lind i Skjold.

Anmærkning.

Holbæks Navn ubledes af den saakaldte „hellige Bæk“, hvori mange Hedninger stal være døbte. Byen har en Lind i sit Skjold. Den gamle Borg, hvoraf Voldstedet endnu er tilbage, blev opført til Værn mod Særoverne. Den blev ofte forlehnet til danske Kongesønner. Saaledes var den i Erik Menveds Tid forlehnet til Junker Christopher. Den har et tragisk Minde, som sidste Tilflugtstед for den dethroniserede svenske Kong Birger, som her 1321 endte sit mørke Liv efter den store Tragoedie med hans Brødres Hungerdød i Nyköpings Taarn, hvortil Nøglen, som Nogle mene, ved Drost Brunke blev kastet i Vandet, men — som man antog — paa Kongens Foranstaltning. Byen med Slottet blev ødelagt i Marss-Stig-Feiden og har selvfølgelig i hiin Borgerkrigenes Tid sluttet sig til Folket og Kongen mod de egenmægtige og vilde Aristokrater.

XII.

Præsto.

Gamle Eraner paa Østersø svømme;
 Om lykkelige Der de drømme.

Tonerne doe;
 Men over Sø
 Euser Sangen til Præsternes D.

Paa Ruiner med Kæmpernes Runer
 Fredens Præster har bygget Pauluner:
 Fredlyst i Nord
 Deilighed boer —
 Freden bygger ved Præsternes Fjord.

Over Fjorden, hvor Skovene fuse,
 Seiler Lødsen ved Fiskernes Huse.
 Havstormens Gny
 Dulmer i Sky —
 Havnen blinker ved Præsternes By.

Skyen drømmer paa Sommernats-Flugten —
 Der er lifligt ved Skoven og Bugten:
 Præsternes By
 Gløder i Gry —
 Venlig Skytsaanden peger mod Sky.

Over Borgen ved Byen og Fjorden
 Synger Lærken om Livet i Norden:
 Bonden bag Plov
 Seer over Skov,
 Fuglen synger om Frihedens Lov.

Henrik Stampe paa Loven har grundet
 Til hver stavnbunden Fod var løsbundet.
 Her er saa smukt! —
 Høit ved hans Bugt
 Flyver Anden med Lanernes Flugt.

Dg hvor Havdybet synger sin Gaade,
 Naar paa Fjerd blæse Fiskernes Baade —
 Thorvaldsens Navn
 Glimted fra Havn,
 Danmark gav ham Europa i Favn.

Hist, hvor Svanerne svømme i Haven,
 Stod den Gamle med Vidundergaven;
 Golgatha-Gang
 Drog over Bang —
 Havet toned og Skovene sang.

End ved Ræmpehvi-Stenenes Runer,
 Ved St. Anton's Kloster-Pauluner
 Aanden i Nord,
 Stille og stor,
 Drømmer skjønt ved den brusende Fjerd.

Anmærkning.

Præsto skal have sit Navn af sine mange geistlige Stifter i Middelalderen. Den har i sit Baaben en Præst i Ordensdragt, der, som Stadens Skytshelgen, peger opad. I dens skjønn Omegn ved den storbekrandsede Havbugt findes flere Mindesmærker fra den hedenste Oldtid (navnlig en saakaldet Jettestue). I dens Nærhed, og til dens Landsogn hørende, ligger det smukke Herresæde Nyso, der hører til Baroniet Stampenborg. Den hæderlig bekendte Jurist Henrik Stampe erindres her med Ære, som en utrættelig og virksom Medarbejder i Bondefrihedssagen i Slutningen af det attende Aarhundrede. — Thorvaldsens Ophold og beundringsværdige Virksomhed paa Nyso, hvor han udførte sit Golgatha-

Teg og en betydelig Række af sine sidste Mesterværker (1838—1844) har givet Stedet med Egnen en kunsthistorisk Betydning, der sætter det ved Siden af flere smaa, men verdensberømte Stæder i Italien, hvor Konstens ubodelige Heroer have levet og virket.

XIII.

Rykjobing

(i Dds herred).

Rattegat bruser høit i Nord;
 Livet er frist ved Issefjord.
 Den er skøn, hvor Bogene groe —
 I Sjolund er der lysteligt at boe!

Mægtigt i gamle Tider klang
 Riddernes Skjold til Jomfrusang.
 „Gren er Skovens feireste Træ!“
 Skjøn Jomfru sang i Nattergalekæ.

Staden paa Odden staaer endnu,
 Kommer sin Ungdoms Tid ihu:
 Sangen om feirest Krone i Nord
 Klang høit i gamle Stad ved Hav og Fjord.

Buro hist staaer med sjunkne Skjold:
 Der led Hr. Ebbes Døttre Vold;
 Derfor blev Hvi by Kirke saa rød:
 For Jomfruhænder Ridderblødet flød.

Nykjøbing saae med Gru Marst Stig;
 Norvig har dremt om Kæmpens Liig;
 Bildt, hvor hans Snekke stævned til By,
 Floi Dvinderens Hevnlus over Sky.

Men naar for Eren Blodet flød,
 Og naar af Harmblus Sky blev rød,
 Dansten dog sang ved brusende Hav:
 Med Jibdaab stiger Eren af sin Grav!

Hist med Kartovers Tordenraab
 Eren fløi høit med Flammedaab:
 Stolt fra Prinds Christians blussende Brag
 Bar Helteffaren Danmarks Hædersflag.

Stenen paa Sjolunds Døde staaer:
 Mindet sin Binge stolt udslaer,
 Rævner med Jesfens Willemoes' Navn —
 Her Helteffæle fløi til Julers Favn.

Bonden red glad, hvor Storm bortsoer,
 Sommer i By ved Hav og Fjord.
 „Eren er Skovens feireste Træ!“
 Skjon Jomfru sang i Nattergalelæ.

Anmærkning.

Nykjøbing i Odsherred og dens Omegn savner ikke interessante Minder fra Middelalderen. Til denne Egn henføre Middelalderens-Balladerne den tragiske Begivenhed med Ridder Ebbe af Nvistes Døttre paa Buro, der selv blodig hevnedes deres Hre paa Ridderne Hr. Bonde (eller Brømmel) og Hr.

Skammel, ved at dræbe dem i Hviiby Kirke (see Viserne Nr. XCIX og C i Rahbeks og Myrups udvalgte danske Viser fra Middelalderen). I den blodige Marst-Stigs-Fæjde, der ogsaa havde sin første Grund i krænket, men hevet Vre, blev denne By med saa mange andre voldgjestet. Marst-Stigs hemmelige Jordefærd, som andre Sagn henføre til Fyen, vil man ogsaa have seet i Nykjøbingsegnen ved Rorvig. En af de blodigste Kampe i vor nyeste Krigshistorie, hvorved Nationalæren alene hævedes og bevaredes, foresaldt ved denne Kyst. Mindestottens historiske Jndskrift (der tilligemed de kras-tige og smukke Berslinier derpaa er forfattet af Grundtvig) lyder saaledes:

(jvnfr. Grundtvigs Dvædlinger Side 52 og 53)

„Drøegstibet Prinds Christian, ført af den hjætte Jessen, kæmpede ved Oddens Kyst den 22de Marts 1808 i tre Timer med to engelske Linieskibe. Willemoes, Kongedybets Helt, Dallerup og Soland med 72 af menig Mand faldt, Rothe, Top, Ferry, Thøstrup og 132 saaredes, Braget blev erobret, men Danmarks Søhæder stadfæstedes.“

XIV.

Store Heddinge.

Ved høie Sterns, hvor Alintelungen reiste
Sit faste Slot af Steen ved vilde Hav,
Hvor Fjeldets Muur saa stolt og rolig kneiste,
Mens Ridderborge sank paa Heltes Grav —

Der staaer en Stad med grønne Landsbytofte
Saa simpel, jævn som danske Bondemand;
Men der slog djærve Hjerter under Kofte,
Da Bønde red hos Drot i Danmarks Land.

Om haarde Hedningkamp den Lærde gjetter,
Hvor Klintestene blev til Heddingby;
Om Bøndehatten Sagnet Krandsse fletter
Og nævner stolte Hethas Skjoldmo-Ny;
Kong Hildetands Bravallakamp og Hæder,
Stærkoddens Dyst mod Hethas Jomfruhær —
De store Minder jævne Borger glæder,
Mens Ploven gaaer, hvor forðum ligned Sværd.

Men der, hvor kantet Kirke sine Taarne
Opføster trygt med Gavl af Klinteseen,
Om ærlig Christendyst iblandt Udkaarne
Et helligt Mærke trodser Tidens Meen.
Om djærve Munk gaaer Sagnet gjennem Tiden:
Han værnede Kirkens Grundvoold med sit Blod;
Hans Bantasteen stod fast med Kirken siden:
Hans Hoved staaer i Steen ved Kirkens Fod.

I Heddingby ei Luren mere falder
Til Skjoldmoskahner og Bravallasklag,
Og intet Martyrhoved længer falder
For Kirkens Fred paa høie Helligdag;
Men tryk ved Klintefongens faste Volig
Seer Klintesønnen ud mod friske Strand,
Og som hiin Kirkens gamle Kæmpe rolig
Han trodser Død for Gud og Fædreland.

Anmærkning.

Store Hærdinges jævne landsbyagtige Udscende, men med de trofaste Klintesteens-Bygninger, svarer til hele Egnens Charakter, som man ogsaa har overført paa dets Beboere, disse Sjællands Hvilændere, der ogsaa længst skal have holdt fast paa den gamle Odinslære, hvoraf Nogle have uledet Byens Navn (Hedningeby). Navnet forklares ogsaa af Skjoldmoen Hetha, som Saxo omtaler i Beretningen om Bravallaslaget, og som i gamle Harald Hildetands Hær skal have staaet i Spidsen for en Skjoldmohær og havt en tapper Kamp med Stærkoder, der i dette Slag var paa Sigurd Rings Partie imod de Danske. Den eiendommelig byggede Kirke ligner en stor dobbelt Landsbykirke. Det i Kirkemuren indsatte og endnu bevarede Steen-Munkehoved skal efter Sagnet være et Minde om en uncævent Klosterbroder, der i Dvergangstiden mellem Hedenskab og Christendom (9de eller 10de Aarhundrede) med sit Liv har forsvaret Kirkesfreden mod en vild aristokratisk Hedning-Høvding.

XV.

R i o g e.

(Sat i Musik af N. B. Gade.)

Staden ved Kampens og Scirenes Bugt
 Hæver sin Røst og udsjunger sin Lykke:
 Livet ved Naen og Havet er smukt,
 Og venlig er Fredstovens Skygge;

Dog, naar med Lynglimt det buldrer i Skyen
 Høit over Skoven og Havet og Byen,
 Folket i Norden
 Mindes din Torden,
 Stolte Niels Juul! ved din brusende Bugt.

Hoiere flyver end Tanken mod Sky,
 Naar over Hardybet Nordlyset luer:
 Dansten seer ud over Bugten fra By —
 En Aand han i Flammelys skuer;
 Det er den Aand, som med Høihed sig svinger
 Ewig til Seier med Kjærligheds Vinger —
 Hvittfeldt! din Skare
 See vi opfare
 Høit med din flammende Sjæl over Sky!

Froernes Sang om hiin Balplads ved Na
 Ei overdøver hvad Havet udbruser:
 Boldgjest har trampet hvor Axene staae;
 Om Wellesley Høstblæsten sufer.
 Britten kun vaabenløs Hob har henveiret;
 Hæderen blegned, hvor Skjændselen seired.
 Sangfugl paa Flugten
 Floi over Bugten —
 Der synger Wren, mens Volgen er blaa.

Herlig frembruser, som Druen i Flugt,
 Østersø-Luftning mod Dresunds Strømme;
 Mindet ved Kampens og Seirenes Bugt
 Dypvaagner, som Loven af Dromme.
 Dybet har Kæmpernes Harmes begravet;
 Wren dog stiger, som Sol over Havet:

Lysflag omvifter

Nordens Bedrifter —

Nanden har Flamme, som aldrig blev slukt.

Anmærkning.

Det var den 1ste Juli 1677, at det store Søslag stod i Kjøgebugt, hvori Niels Juul vandt sin mest glimrende Seier, medens han aldeles ødelagde den svenske Flaade og derved hindrede en fjendtlig Hærs Landgang i Sjælland.

Commandeur Hvitseldts og hans Medkrigerres uforglemmelige Heltebaad, da de for at redde Kjøge By og den danske Flaade for at stikkes i Brand af det brændende Orlogsskib Dannebrog, under en uafbrudt fortsat Kamp lode sig sprænge i Luften, forefaldt i Slaget i Kjøgebugt den 4de Octbr. 1710.

Wellesley (den siden berømte Wellington) anførte den engelske Armee ved Kjøge 1807 mod den uorganiserede Landes værnshob.

XVI.

Frederiksfund.

Ket som en Jomfru, ung og prud,
 Staaer Frederiksfund ved Fjorden;
 Men Byen, som sendte Barnet ud,
 Har gammelt Navn i Norden:
 Slangerup staaer nu gammel og graa
 Som tarvelig Bondeqvinde;
 Men hun Kong Siegods Bugge saae —
 Det gaaer hende ei af Minde,

Net som en smukt udstyret Brud
 Stod Ude by her paa Bassen,
 Dg Dankongen stifted Smykker ud
 Til Pryd for Jomfrunaffen.
 Trede Kong Fredrik gav hende Navn;
 Det Frederiksfund end glæder;
 Men ei hun glemmer i Lyffens Favn
 Sin ældgamle Moders Hæder.

Net som det unge Danmark nu
 Staaer Nytidens Stad ved Fjorden:
 Kom ei den sin Moder tro ihu,
 Dens Liv var skilt fra Norden;
 Kun naar i Tidens rullende Flod
 Den viner sin gamle Kilde,
 Med Danmark mindes den Siegod
 Dg alle hans Frænder milde.

Rask, Nutids Luft med friske Vind
 Forældede Skuur nedbryder;
 Den voxende Stad med freidigt Sind
 Til Fremtids Liv sig fryder.
 Moderen med det graaned Haar
 I Liden seer tilbage:
 Med gamle Dannemarks Rost hun staaer
 Med Barsler fra svundne Dage.

Hvor Siegod i Buggen laae,
 Paa „Blodhei“ Svend Grathe seired;
 Men gamle Danmarks Haar blev graae,
 Hvor Seiren stolt sig leired:

Danske det var, som seirende sang,
 Hvor Danske paa Marken blødte;
 Det var som Eiegods Suk henklang,
 Mens Døden i Luren stødte.

Nu sjunger det i Danstems Bryst,
 Hvor Livet har Haab og Minde:
 En Seier er sand i Tidens Dyst,
 Den Seir skal Anden vinde.
 Frederiksfund ved brusende Fjord
 Skal freidig hiin Sang fornemme
 Saalænge Eiegods Navn i Nord
 Gjæntoner med Danmarks Stemme.

Anmærkning.

Frederiksfund, der først hed Udeby, er uden tvivl den yngste af alle danske Kjøbstæder. Som Udslytterby fra det gamle Slangerup, der nu er Landsby, maa den søge sine historiske Erindringer hos Moderbyen, hvor Erik Eiegod blev fød (omtrent 1056) og hvor den endnu saakaldte „Blodhøj“ erindrer om det blodige Slag 1147 i Borgerkrigene under Svend Grathe.

XVII.

Bordingborg.

Bordingborg! Kongeørnens Rede!
 Baldemarernes mægtige Sæde!
 Ved din Strand stuer Dansten sin Glæde —
 Grønne Der i himmelblaa Sø:
 Over Dgrupper Dampstøen svæver;
 Sollysestøten paa Velgespeil bæver;
 Hift fra sneehvide Dronningstol hæver
 Klintedronningen Spiret fra D.
 Hviler Nat over Grønsundets Strømme,
 Dybt med Stjerneblink Minderne svømme,
 Og med dæmrende Riddertids Drømme
 Stiger Baldemarborgen af Sø.

Høit paa Ringmuren staaer Arel Hvide
 Ved den store Kong Baldemars Side;
 Over Sund slynger tusende Blide
 Røde Kampsteen fra Baldemars Slot.
 Rast med Bethemanns Søridderskare
 Flyver Esbern, hvor Drager henfare;
 Danste Jomfruers Sang om den Snare
 Glæder Helten og Heltenes Drot.
 — Tier Sangen fra Dannemarks Morgen,
 Den bortklinger med Veemod fra Borgen:
 Hift sang Absalon stille med Sorgen
 Sjælemessen for blegnede Drot.

Bordingborg! du saae Stjernerne dale,
 Hvor den mægtige Drn sank i Dvale;

Men det lysner paany fra hans Sale
 Over Marker og fusende Skov:
 Borgen kneiser med Taarne og Floie;
 Hist staaer Helten med spydstungne Døie,
 Og med Aanden, som Lænker ei bøie,
 Giver Baldemar Seier sin Lov.
 — Ridderspillet i Hal har gjenrunget:
 Her Kong Menved sin Landse har sounget;
 Her har Jomfruer dandsset og sjunget;
 Her foer Ridder med Falk gjennem Skov.

Bordingborg! du har Toner tilbage
 Af de fredløse Jomfruers Klage:
 „Haand i Haand ud i Verden vi drage!“
 Klinger Sangen med Sorgernes Magt.
 Bølgesuffet ved Vandtaarnets Fængsel,
 Røversfangen og Fangerens Længsel —
 Det er Gjentslang af Tidernes Trængsel,
 Kongeborgen staaer mørk i sin Pragt.
 — Men det dages i Atterdags Haller:
 Bindebroen med Raslen nedfalder;
 Gjennem Skovene Baldhornet gjalder —
 Det er Baldemars vildene Jagt.

Bordingborg! Kongeørnernes Rede!
 Baldemarernes mægtige Sæde!
 Du har lyttet til Sorg og til Glæde,
 Til Bedrifter, til Suk og til Sang.
 Ved dit Taarn skuer Danstien tilbage,
 Hører Luren fra Kæmpernes Dage,
 Hører Tidernes Nattergalflage
 Og borttonende Baldhorneslang.

Men hvor frisk det nu bruser fra Boven,
 Flyve Dampskyer lystig foroven,
 Og fra Stranden og Marken og Skoven
 Bruser Livet sin freidige Gang.

Anmærkning.

Med de herlige Udsigter til det danske Archipelagus og Moens Kridtsfelde forbinder Bordingborg mærkelige Erindringer fra Danmarks romantiske Tid og de store Baldemarers Dage. Den første store Baldemar opførte her den befæstede Borg mod de vendiske Erovere, og han endte her sit mærkelige Liv 1182. Baldemar Seier udgav her sit vigtigste Lovgivningsværk paa Danehoffet 1241. I Erik Menveds Tid sluttedes her Freden med de slesvigske Hertuger. Slotets faste Taarne bleve ofte brugte til Statsfængsler og til Fængsel for Krigsfanger. Det saakaldte Jomfrutaarn antages for en Tid at have indeholdt Marsk Stigs fangne Døtre, som ogsaa siges at have siddet fangne paa Kallundborg. Baldemar Atterdag opholdt sig ofte paa Bordingborg og opførte, med den bekjendte Spot mod de 77 Hansestæder, det saakaldte „Gaasetaarn“, der endnu er bevaret.

XVIII.

Helsingør.

Kul, dybe Strøm fra Havets Bund!
 Bruus høit med Volgesang i Sund!
 Rast Scilerstaren hid sig svinger
 Med Sollysblink paa tusind Binger;

Dg Volgetaarn fra fremmed Kyst
 Udpuster Tordensky med Lyst:
 De hilse med Kartovers Brag
 Den danske Kyst, det danske Flag.

Paa favre Kyst ved dybe Sund
 Staaer Abildgaard og Rosenlund;
 Ved Mark og Høi og grønne Skove
 Staaer gamle Stad ved Sundets Bore;
 Dg over Boven mægtigt Slot
 Sig løfter stolt som Sundets Drot —
 Her hilser høit Kartovers Brag
 Den danske Drot, det danske Flag.

Om Drotten over Østersø
 Sang Nygtets Fugl paa Verdens D;
 Det klang i gamle Kæmpers Dage
 Som Lurens Klang, hvor Skjolde brage:
 Fra Glynderborg og Drekrog
 Mod stolte Viking Dansken drog,
 Dg Seiren hilsed høit med Brag
 Det danske Folk, det danske Flag.

Om Østersøens gamle Drot
 End vidner Sundets stolte Slot:
 Paa Kronborg Kæmpeaanden sidder,
 Som Nordens Helt og Havets Ridder;
 Den gamle Kæmpes Loveblund
 Europa ærer ved hans Sund,
 Dg Verden hilser her med Brag
 Den danske Mand, det danske Flag.

Dg Kæmpen vaagner glad af Blund
 Ved dybe Dron fra Havets Grund;
 Han mindeſ gamle Kæmpedage,
 Han ſecr Alverdens Stibe flage.
 Men det er ei til gamle Strid,
 Det er til Tak for Kampens Tid —
 Dg Venner hilſe høit med Brag
 Den danſke Helt, det danſke Flag.

Rul, dybe Strøm fra Havets Bund!
 Bruus høit med Velgeſang i Sund!
 Hvor ſordum drøned Kampens Bulder,
 Fra Land til Land nu Damphjul ruſler,
 Dg Folk til Folk med Broderhaand
 Gaaer over Dyb med Ild og Aand —
 Dg Frihed hilſer høit med Brag
 Med Nordens Aand det danſke Flag.

Anmærkning.

Helsingør (Helsingør) nævnes allerede i Helgeqvadet i den ældre Edda. Drekrog var Byens Navn i Middelalderen, og den faſte Borg Flynderborg, der ſiden blev til Fæſtingen Kronborg (1577—85), var en vigtig Fæſtning mod Sørøvere. Den ældgamle gjennem Lidenne bevarede Sundtold grunder ſig paa Erkjendteſen af de danſke Kongers gamle Høiheitsret over Øſterſøen og tildeels paa den herfra ydede Beſtyttelſe mod Sørøvere. Et Folkeſagn har henſat Sagnhelten Holger Danſke (ſom den danſke Folkeaaſes Repræſentant) i en Lon-

gang eller Hule under Kronborg, hvor han siges at sidde ved et Steenbord, som hans lange graae Skæg er groet igjennem, og forvente den Tid, da Danmark atter behøver hans Hjælp i Noden. I den sidste Tid har Helsingør ofte været Vidne til glædelige Yttringer af den fælles nordiske Aand, der kjærlig og storsindet gjenforener de nordiske Folkestammer.

Baarsang.

Baarens Sendebud
 Breder Bingen ud;
 Værten hvirvler sig fra grønne Due.
 — See hvad jeg har seet!
 See hvad her er skeet!
 Rurrer til sin Mage Skovens Due.

Baarens Engel kom;
 Han er mild og from,
 Vækker alle Blomsterbørn af Dvale,
 Sætter Blad paa Bøg,
 Sender lystig Gjøg,
 Bærer paa sin Binge Rattergde.

Over Dal og Høi
 Baarens Engel fløi,
 Bygger os Pauluner, mailøvstjønne.
 Følg hans Sendebud!
 Kom til Skoven ud!
 Kom! her er saa deilig i det Grønne!

Invaliden ved Bedet.

Nu vogter jeg Bed kun. Min Arm er lam —
 Mit bedste Been er min Krykke;
 Men mit Hjerter skulde stee Last og Stam,
 Om ei glad jeg prisste min Lykke.

Dengang jeg var Dreng, paa Marken jeg sprang,
 Saa rast som Føllet bag Ploven.
 Og om Tordenstjold jeg for Dget sang,
 Naar jeg aged Bed gjennem Skoven.

Og vogted jeg Faar paa den grønne Eng,
 Med Markedsvisen paa Knæet,
 Under Pilen drømte den danske Dreng
 Om en Green af Guldbæltræet.

Jeg dansed ved Gilder saa mangen Gang
 Med Urtekost i min Troie,
 Og naar Fogdens Datter jeg lystig svang,
 Fløi der Jld fra Ungkarlens Die.

Hvad Drengen kun nynnede, som Fugl paa Green,
 Med Klem Kanonen mig tolkede.
 For min lamme Arm og det ene Been
 Fik jeg Bravkarlsnavnet af Folket.

Og Grenen jeg greb med det friske Liv,
 Som grønnes smukt gjennem Tider: —
 Nu er Fogdens Datter min gamle Viv —
 Paa mit Knæ min Sønneson rider.

I Skoven.

Er det Drøm? har Skoven alt Blade?
 Og toner hvert Blad som med Eventyrsang?
 Det er Stærenes Flokke, de glade,
 De gav Skoven Kroner med Klang.

Bær velkommen, Lustens Poeter!
 Bær hilset, du eventyrdømmende Stær!
 Med det kommende Vaarlivs Prophet
 Er den lifligste Tid mig alt nær.

Snart skal Eventyret opfyldes
 Om syngende Træ og om talende Fugl,
 Og hver Kilde og Strøm skal forgyldes
 Og hver Alf titte frem af sit Skjul.

Echo.

Echo! forvist du lever dog —
 Boer du i Bakkens hift?
 Sidder du skjult i Taarnets Krog?
 Eller i Skov bag Dværg?
 Gaadefuldt Liv bevarer du:
 Ingen du dig betroer,
 Og naar jeg spørger, svarer du
 Kun med mit sidste Ord.

Sorger du? eller er du glad?
 Kan du kun lee paa Strømt?
 Martrer dig Elskov eller Had?
 Har du om Liv kun drømt?
 „Drømt“ — i dit Skjul gjentager du
 Som med en saaret Sjæl.
 Ved mit Farvel ei klager du:
 Fjernt du kun svarer: „vel!“

Daghyffis Drom.

Jeg drømte jeg var en Harpe
 Med sølverne Strænge paa;
 Jeg stod forglemt under Hylfret —
 Min Sjæl i Sangbunden laae.

Jeg stod i den Skjønnes Kammer
 I Midnattens Maanestjær;
 Det sittred gjennem min Sangbund —
 Den Favres Fodtrin var nær.

Nu løstet hun Hylfret af mig —
 Hun rørte mig med sin Haand;
 En Strøm af Toner frembelged —
 Paa Strømmen bæved min Aand.

Hun beied sig over Harpen —
Hun løfted sin Røst og sang.
Jeg brufte ved hendes Hjerte —
Og Harpesangbunden — sprang.

Reifende Haandværksfrendes Sange.

I.

Paa Vandring! paa Vandring!
Min Randsel har jeg snørt;
Den vide skjonne Verden vil jeg gjeffe.
Forandring! Forandring,
Naar Livet bli'er for tørt!
Jeg reifer med Apostlernes Heste.

Paa Vandring fuldtroftig!
Min Rigdom har jeg med:
Den følger mig i Haand og Fod og Die,
Til Herberget lystig!
Fra Huus og Hjem affted!
Fri Fugl om eget Vord spørger føie.

Paa Vandring med Fuglen!
Til Bjerg og fremmed By!
Hvor Pyllens Fahne vinker mig, jeg følger.
Jeg synger med Fuglen
I Ly og under Sky
Og lystig over brusende Volger.

Paa Vandring! paa Vandring!
 Mit Reisetelt er stort:
 Den hele skønne Verden det omspænder.
 Med Solen paa Vandring
 Mod aabne Regnbueport,
 Til Natten fine Fakler mig tænder!

II.

Jeg drømte, da jeg var lille,
 Jeg var en Eventyrprinds.
 Lad Lykken nu med mig spille
 Alt som hun bliver tilfands!
 Paa Jordens runde Kugle
 Hun selv ruller op og ned;
 Jeg synger med Himlens Fugle:
 Kun rast i Verden afsted!

Idag jeg fører med Fire;
 Imorgen gaaer jeg ved Stav.
 Betymringens gamle Fire
 Jeg smed i Glemfensens Hav.
 En Skat mig dog blev givet:
 Som Fuglen jeg blev tilfands;
 Et Eventyr er mig Livet,
 Jeg selv en Eventyrprinds.

III.

Hos Mesteren i de Frommes By
Der er saa grumme stille;
Men der sidder en Jomfru, from og bly,
Og leger med den Lille.

Og Jomfruen seer jeg gjerne paa;
Hun taler ei ret Meget;
O! men Tanterne i de Dine blaae
Min Sjæl har venligt prøvet.

Af Psalmer jeg kan for mange faae:
Min Fromhed ei mig tynger;
O men Taarer mig kan i Diet staae,
Naar Jomfru Marthe synger.

Er Mesteren ikke alt for nær,
Jeg nynner Elstovssange;
Jomfru Marthe paa Kind faaer Purpursjær;
Hun sukker taus og bange.

Hos Mesteren i de Frommes By
Jeg vilde Afsted tage;
Men et Blik fra de Jomfruoine blye
Med Magt mig holdt tilbage.

IV.

Jeg trykte hendes Haand — maaftæe
Lidt meer, end det sig sømmed;
Hun lod dog ingen Brede see,
Ei heller hun sig ømmed.

Ei heller hun tilbagedrog
 Sin Haand, som før hun pleied;
 De smukke Dine hun ned slog
 Og rødmed, mens hun neied.

O! jeg var en lykkelig Svend —
 Derom jeg nynner stille:
 Min Haand fornam et Tryk igjen —
 Men det var ganske lille.

V.

Min Mester i de Frommes Stad
 Jeg spørger om lidt silde.
 I Stuen Jomfru Marthe sad
 Og sysled med den Lille.
 Pigen i Hast hun kalder paa:
 „Du skal til Faster med de Smaa!“
 Og Pigen tog de Smaa og løb.
 Til mig lod bange Stemme:
 „Hvem er der? hvem er der?
 Her er Ingen hjemme.“

„Jo Een er hjemme ganske vist“ —
 Jeg ind i Stuen springer;
 Jeg aner en uskyldig List,
 Og dristigt Ordet klinger:
 „Mester er vel til Aftenben —
 Siig mig ihast et Ord ilen!

Dog nei; hvis Nogen hørte det
Af hele Husets Skare" —
"Siig kun frem! Siig kun frem!
Det har ingen Fare.

"Det hele Huus er ude her,
Dg jeg er næsten bange,
Her kommer ingen Sjæl mig nær
Før Klokken bliver mange.
Huset nu jeg skal passe paa —
Faaft paa hver Dør jeg har sat Slaa:
Hvert Ord du har at siige mig
Du frit kan aabenbare —
Siig kun frem! Siig kun frem!
Her er ingen Fare."

Et Mod jeg uden Lige faaer,
Dg raast jeg Talen vender:
Jeg roser hendes favre Haar,
Jeg priser hendes Hænder.
"Faster har sagt, mit Haar er stridt;
Haanden til Jlden kom for tidt —
Den er ei fiin, den er ei smuk;
Dog det var jo ei Tingen —
Siig kun frem! Siig kun frem!
Her os horer Ingen."

"Dg Ingen her forarges vil,
Om du et Kys mig skjenket —"
Jeg dristig Mine gjør dertil;
Den Fromme sig betænker:
"Bidske jeg kun, om ogsaa Sligt

Haster vil kalde sammeligt —
 Jeg gav dig hjertensgjerne — Nei,
 Al nei, du gjør mig bange —
 Ifkun eet — ifkun eet —
 Det var alt for mange!“

VI.

Jeg surrede min Randsel med lystigt Sind;
 Jeg gik fra de Frommes By.
 Al Sorg slog jeg hen i Veir og Bind;
 End jeg sang som Fugl under Sky.

Men hvor jeg saa vandred i Verden hen,
 Skjen Marthe jeg tænkte paa.
 Og før der fløi Stork mod Nord igjen
 Jeg de Frommes Kirkespiir saae.

Og Klokkerne ringed med festlig Klang;
 I Kirken jeg brat gik ind;
 Det var mig som rørte første Gang
 Hine Malmets Toner mit Sind.

Og see, jeg var kommen til Bryllupsfest:
 Min Mester før Altret stod.
 Til Bruden sig vendte gamle Præst —
 Men hun sank til Alterets Fod.

Det var som der knæled et deiligt Liig —
Jeg kjendte den blege Brud.
„Nei“ — raabte hun — „nei!“ — Det klang som Skrig —
Og mit Navn fra Læben fløi ud.

Jeg hørte mit Navn — og et kraftigt Ord
Udfoer fra min Sjæl med Magt:
„Saa sandt der en Gud i Himlen boer!
Vi har sluttet hemmelig Pagt.“

Og Bruden jeg greb i min Arm heelt fast
Og trykte til hede Bryst.
I Taarer den fromme Mester brast:
Han fornam i Aanden en Røst.

Hvad Røsten har sagt ham i Sind og Aand,
Derpaa blev jeg aldrig klog;
Men glad med den blege Brud ved Haand
Af de Frommes Stad jeg uddrog.

Og udenfor Byen fik Bruden Liv:
Hun jubled paa Veien fro.
— Ved Buggen nu synger glad min Liv:
Der hun vugger Tvillinger to.

Græshoppen.

Græshoppen sidder paa Engen
I Sommerens Aftenstjær.
Synger han Elstovsviser
Alt for sin Hjertensstjær?

Sangfugl han ligner dog ikke:
 Kun Binger til Stads han fik.
 Spillemand i det Grønne!
 Hvormed gjør du Musik?

Siig! — er du Violinisten
 I Oberons Hofkapel?
 Han svarer med høie Toner,
 Det klinger som: ja vel!

Jvrigt han stryger Fiolen
 Og nisser paa Blomsterstol —
 Benet er Fiddelbuen —
 Og Bingen hans Fiol.

Jægeren.

Det var en Sommermorgen:
 Alar Duggen drev fra Green;
 I Sø floi Andeflokten fra Lunden.
 I Haven ved Borgen
 Paa mosgroede Steen
 Sad Jægeren med Bøssen og Hunden.

Han spænder Bøsschænen,
 Han skjuler sig bag Træ,
 Mens Hunden spidser Dren og lytter.

Med Sang paa Altanen
I Poplernes Læ
Den skjønn Froken Baserne flytter.

Den unge Jæger sirrer
Henover stille Sø —
Om Esstov Sangen klang paa Altanen.
Det blinker, det svirrer,
Det flagrer ved D —
Mod Staalet gnistrer Stenen paa Hanen.

Det suser over Søen;
Det knalder gjennem Lund —
Bag Holmen flygter Flokken mod Lunden.
Ud svømmer mod Den
Den skuffede Hund;
Tilbage floiter Jægeren Hunden.

I fine Hænder klapper
Den skjønn Froken glad:
"Glyv lystig, mine Fugle! god Morgen!
Hr. Jæger! skyd tapper
Kun Duggen fra Blad!
Men stræm ei Liv og Frihed fra Borgen!"

Den unge Jægers Kinder
Har skiftet Farve brat;
Et Ildblis mod Altanen han sender.
Et Brystspænde skinner
Paa Jægerens Hat;
Fast knuge sig om Bøssen hans Hænder.

„God Morgen! Froken Clare!
 Tilgiv mit Krigsforsøg!
 Jeg leged kun med flygtende Vender.
 Det gav uden Fare
 Kun Knald og lidt Røg —
 Jeg selv ei kold med Blusset, som brænder!“

— Det var en Vintermorgen:
 Tæt Rimen hang paa Green;
 Paa Seen blinked Isen i Solen.
 Paa Friherre-Borgen
 Ved standsede Teen
 Den skønne Froken blegner paa Stolen.

Hun blegner og hun stirrer
 Paa nye Rokkebrev —
 Avisen hun om Herren har bundet:
 Fjernt Krigssværdet klirrer —
 De Dødsforne blev —
 Hiin unge Jægers Livsblod er rundet.

Rosentkuppen.

Lille deilige Rosentnop!
 Du slumrer med boiet Hoved.
 Saae du ikke, Solen stod op?
 Nu har alle Blomster udsovet.

Solen brændte for stærkt igaar —
Inat faldt der Regn i Strømme —
Aldrig meer, naar Solen opstaaer,
Vaagner Rosenknoppen af Drømme.

Omlobers Aftensang.

Den frieste Fugl i Verden er jeg!
Hverken Huus eller Hjem — det er Tingen.
Hvor jeg ei gider være, der dvæler jeg ei,
Og paa mig holder slet Ingen.

Med Rang og med Titler man daarer mig ei:
Man kun skjælder mig ud — det er Tingen.
Ei Dvinder mig drage fra Dydens Bei:
I min Puffel forliver sig Ingen.

Creditores Plagen kjenner jeg ei:
Jeg har ingen Credit — det er Tingen.
Ad Røvernes Dolk kan jeg lee paa min Bei:
Han gratis myrder slet Ingen.

For Dagen idag jeg plager mig ei:
Den er glemt — den er endt — det er Tingen.
Og fra Sorgen imorgen jeg løber min Bei --
Bed Dvel den jo ogsaa er ingen.

Gammel Ungkarls Sang.

Tre Reifende drog fra Herberget ud:
 — Farvel! du heiligste Terne!
 — Mig venter min Liv — mig venter min Brud —
 — Mig venter slet Ingen i det Fjerne.

Den Første hun gav saa venligt et Nis,
 Og Haand hun rakte den Anden;
 Den Tredie hun gav saa blystomt et Blik
 Og rødmed fra Halsen op til Panden.

Den Første hun gav en Blomst til hans Liv,
 Den Anden Mailøv til Bruden;
 Den Tredie hun gav til eensomme Liv
 Sin Sjæl i et Taareblik fra Ruden.

De Reifende skiltes hver paa sin Bei —
 Snart visne Blomster og Blade;
 Men Sjælen i Blikket visner kun ei —
 Og den skal ret aldrig mig forlade.

Dobbeltvillie.

Tvende Villier — tvende Med —
 Ingen Seier! ingen Fred!
 Dobbeltvilliens Ja og Nei
 Plager selv en Djævel ei;

Eet han vil, er end det slet,
 Vil ei gjøre Kroget ret.
 Vil du Kroget, vil du Ret,
 Vil du baade Godt og Slet;
 Evig kæmper Ja med Nei,
 Een er Sjælens Villie ei —
 Havde Engle Villier fleer,
 Var der ingen Engle meer.
 Tvende Villier — tvende Med!
 Ingen Seier! ingen Fred!

Eremitliv.

D Blindhed i vort Eremitlivs Drk,
 Som skjuler os det store Allivs Fylde!

Hvert Aandelivets Enkeltvæsen gaaer
 Som Eremit igjennem Verdensmyldren —
 Og veed det ei. Eet Væsen kun sig slutter
 I Sandhed til ham og forstaaer ham heelt —
 Og elsker ham, trods al hans Uæselhed —
 Og drager ei sin Haand i Nøden fra ham;
 Men dette Væsen seer han ei — dets Nærhed
 Han mærker ei; han drømmer kun derom
 Og stirrer efter det i Sky og Stjerne.
 Kun naar han heelt fornemmer sin Forladthed —
 Sin grændseløse Eenlighed, trods Larmen
 Af alle andre Væsners Myldren om sig —

Run i et saadant Dieblif det er ham
 Som stod ham pludselig hiint Væsen nær
 Og hvisted: see! — jeg er jo evig hos dig!
 Og i et Dieblif han synes favnet
 Af det Uendeliges tusind Arme
 Og sammensmeltet med Alverdens Sjæle.
 Dog kun et Dieblif — og selv han tvivler
 Paa Muligheden af det Enefte,
 Der i Alverdens store Vogn er Sandhed:
 Drøm — Sværmeri — en lustig Phantasi
 Et tomt Bedrag af Følelsen han kalder
 Hiint store ubegribelige Favntag,
 Og atter fredløs han udstyrter sig
 I Phœnomeners hule Tomheds-Evælg
 Og søger udenfor sig, hvad hans Sjæl
 Kun eier heelt og uomskifteligt
 I Dybet af sit eget Væsens Kilde —
 I Altilværelsen, hvori han selv
 Og alle Enkeltvæsner evig hvile. —

— O Blindhed i vort Eremitlivs Drk,
 Som skjuler os det store Allivs Fylde!

Skybilledet.

(Under Behandlingen af Fortællingen „Runnut og Raja“.)

Jeg saae fra Sø over Skoven
 Paa Morgenskyernes Leg:
 Sky-Synet fløi over Boven —
 Et fremmed Land der opsteg.

Det Land, jeg goldest mig tænkte,
Fremgled i Skyernes Flor;
Det dybt mod Skoven sig sænkte,
Det gled over høstgult Jord.

Der blinked iislagte Sletter
I vilde Sneebjerges Krands;
Fra Bjergenes Taagehætter
Laviner rullede i Glænde.

Der skinned Bugter og Fjorde
Med tusind Ogrupperes Hav,
Og Havuhyrernes Fjorde
Opsteg med Mylbren deraf.

Paa Havet svømmed der Bjerge
Med Ispaladser i Sky;
Mod dem var Slottene Dværge
I Verdens stolteste By.

Som Skibe Bjergene gynged
Med Taarnemaster og Seil,
Og Taagebælter omslynget
Det store Pragtbilled-Speil.

Det var som Stemmer jeg hørte
Med Sang fra Sneebjergets Strand;
Et friskt Naturliv sig rørte
I Rødtørstens golde Land.

Naturens Længsel og Smerte,
Med Barnefolkens Lyst —

Et hjærligt Menneskehjerte
Gjenlød i fremmede Røst.

Skybilled=Fløret tilslørte
Den fjerne Jisbjerg=Strand;
Men Livet, som der sig rørte,
Sik Røst i Tankernes Land.

Albumsblade.

I.

Der boer en Aand med skjulte Tonestemmer
I Alt, hvad skjent udfolded sig paa Jord:
En Verdenssjæl med Guddomsrøst der boer
I Former, Toner, Farver og i Ord —
Lyksalig Sjælen, som dens Røst fornemmer!

II.

I Aandens Verdner kun er Sjælen fri:
Mod Livets Prosa værner — Livets Poesie.

III.

Paa høiest Trin af Konstens Himmelfrige
Seer Aanden ei tilbage, men kun frem:
Den flyver som en Engel mod sit Hjem,
Og Aandens Hjem er det — Uendelige.

IV.

(Til H. C. Andersen.)

Din Sjæl til Verden kom med Digtervinger;
 Jeg saa' dens Flagren sig udfolde smukt
 — Trods Tidens Luner — til alvorlig Flugt;
 End uden Hvile den sig fremad svinger.

Du søgte Hesperiders gyldne Frugt;
 Du søgte Vandet, hvor Castale springer,
 Og Tryllelandet blev dig ei tilluft.

Blev end den indre Tørst ret aldrig slukt,
 I Sjælen ei Ideens Røst bortflinger:
 Hvad Anden i os vil — dens Gud fuldbringer.

V.

(Til Baronesse Elise Stampe).

Hvorhen dig vugger Livets raske Bølger,
 En Skat, som aldrig tabes, tro dig følger:
 Den ræktes dig af Engle ved din Bugge;
 Den vored i din Sjæl med Andens Magt;
 Naar Engle dine fromme Dine lufte —
 Den følger dig med Sjælens Bingedragt.

VI.

(Til Froken Meta Grundtvig).

To Bøger glemmes i Jomfruens Skrin:;
 Den ene er hvid og saur og fin,
 I den hun blader fædgyerne;

Den anden er dunkel og taagegraa;
 I den hun lader de Tanker staae,
 Hun helst og snarest vil fjerne.

Paa Mindebogens det hvide Blad
 Bevar hvad Sjælen gjør fri og glad
 Og holder den frisk og vaagen!
 Men seer du i Menneſſelivets Færd
 Hvad ikke hiin hvide Bog er værd —
 Skriv kun det i Glemmebogen!

VII.

(Til Marinemaler Melbye.)

(Febr. 1844.)

Med Oceanets Genius i Pagt,
 Du agter paa Naturens Runeskrifter:
 Dig glæder Volgekampens vilde Pragt,
 Naar Stormen hvirvler Skum mod Klippens Rifter.
 Ud Danſkens gamle „Veil til Ros og Magt“
 Dig vinker Seiren i stolt Havmands Dragt
 Paa Bolgebjerg til Konstens Størbedrifter.

VIII.

(Til en Engländerinde med danske Sympathier,
 Fruen Catharina Browne.)

(Maj 1844.)

Svanhvides Datter paa Bretlands D
 Seer ud over Dybet saa vide:
 De gamle Svaner fra Østersø
 Saa stille med Sang hængslide.

De gamle Tider med Beempdsklang
 Opbukke i Hjertesælvsstrømme:
 "Jeg hører atter min Buggesang —
 Hvad vil mig de Barndomsdrømme?"

Evanhvides Datter det høie Bryst
 Oplofter i Seirherrestunden;
 Dog Buggesangen med Svanerøst
 Hun gemmer i Hertegrunden.

IX.

Harmoniens Genius.

(Til Froken Caroline Rafn.)

(1844.)

Sjælen jeg lykkelig priser,
 Som ved Verdensoceanet
 Lytter til dets dybe Rilde
 Og fornemmer Grundaccorden
 I de vilde Toner's Hav.

Hvad den strenge Grandstning søger
 I Begrebets Labyrinther —
 Hvad der undflyer Forsterblikket,
 Der i dybest Afgrund stirrer
 Mellem Verden og dens Dphav —
 Gaaden, som med Fortids Spørgsmaal,
 Fredløs søger sin Opøsning
 I en dunkel Fremtids Taager —
 Derom gav en kjærlig Guddom
 Harmoniens Døttre Lys.
 Gjennem Hertetemplets Toner

Sjælens Orgel det udbruser,
 Og med Aandens milde Lufstning
 Sjælens Volscharpetoner
 Hvister det i stille Timer
 I, Stjærfsommernatten ud.
 Skriger Verdens Dissonantsen
 Uopløst i Stormens Hvinen
 Og i Menneſſenaturens
 Vilde Elementers Kamp —
 Hyggelig i lune Stue
 Dandser med harmoniſt Tanke
 Over Elfenbeensstangenter,
 Skjult i fine Fingernerver,
 Harmoniens Genius.
 Og hvad Aanden ſtille aner,
 Men Begrebet ei omfatter —
 Verdensdissonantsens Løsning,
 Som dens egen Forudsætning —
 Toner i opløst Accord.
 Derfor jeg lykſalig prifer
 Harmoniens ſtille Datter,
 Som ved Verdensoceanet
 Lytter til dets dybe Rilde
 Og fornemmer Grundaccorden
 I de vilde Toners Hav.

X.

Barndoms-Alferne

(til Wilhelmine Grüner, fød Raſn).

(1844).

Dengang du var ganſke lille,
 Du leged med Alfer ſmaa;

De to vist blev paa Jorden,
Dg vist jeg dem begge saae.

Var ei deres Dine klare
Som reneste Bjergkrystal,
Som Nordens Vinterhimmel,
Som Haddybets Sommersal?

Den Ene var rig paa Tanker,
Den Anden var om og from;
De med dit Bæsens Billed
Til Sjælenes Verden kom.

Dg selv var de Guddomstanker
De himmelske Sendebud:
I Barnets Sind de præged
Det Eviges Billed ud.

Da vaagned med Aandens Klarhed
Gudstanken i Barnets Sind,
Dg da fløi Alfeparret
Til jordiske Søster ind.

I Hjertet den Fromme bygged,
Den Kloge i Hjernens Borg;
Ud gjennem Dienruder
De skued i Fryd og Sorg.

— Dengang du var ganske lille,
Du leged med Alfer smaa;
De to endnu dig følge,
Dg tidt jeg dem begge saae.

XI.

Pigen ved Stranden.

(tilegnet Froken Hedvig Grüner.)

(1844.)

Havet ruller ind mod Skoven —
 Under Skovens Klint er smukt —
 Humoristisk spøger Boven
 Over Dybet i sin Bugt.

Aftenrøden over Bugten
 Raster Purpursoilens Glæds;
 Maagen blinker hen i Flugten,
 Seer paa Bølgenes Havfrudands.

Dg en Jomfru staaer ved Bugten,
 Seer paa Fugl og Bølgedands,
 Glæder sig ved Strandfuglsflugten
 Dg ved Dybets Purpurglands.

Tanken sig mod Syden svinger,
 Hjertet hører Norden til —
 Haaret ligner Ravnens Vinger,
 Diet Havets Farvespil.

Soulmende fra Dybet vælter
 Bølgen sig mod Klintens Muur —
 Dg hiint Billede sammensmelter
 Med den nordiske Natur.

Jomfruen i Dalen.

Det var en Sommerqvæld, liflig og sval;
Der dandsed en Jomfru i Rildernes Dal —
Hun var glad som Fuglen i Lunden.
Hun dandsed saa let som Hærbolden sprang
Som Kornlærkens Jublen klang hendes Sang —
Nu den Dands og den Sang er forsvunden.

Der stod en Jomfru ved Rildernes Strøm —
Det risled i Rilden som Sang om en Drom;
Dog hun sang om Glæden, som kommer.
Den Ungersvend, helst hun dandsede med,
Tre Sommerne savned blivende Sted —
Men han tænkte paa hende hver Sommer.

Der fløi en Fugl over Rildernes Dal,
Saa gaadefuld sang den en Vinterdag sval —
Den vift sang om Vaaren, som kommer.
Hvad Fuglen har sjunget Jomfruen veed —
Hun smilede og boiede Hovedet ned —
Hendes Sjæl fløi til Englenes Sommer.

De to Søskende.

(Eileget Sophie og Valdemar Mundts*) Førelbre.)

To Fugle hvile paa nøgne Dvæst.
— Hiftede to Søskende sove:

*) Begge disse Børn døde paa een Dag og bleve jordede i een Grav.

Følg med, kjær Søster, følg med!
Vi flyve til de grønne Skove!

Men nu er Skovenes Pragt forbi,
Nu Lovet i Niimfrosten isner —
Flyv med, kjær Søster, flyv med
Til Skoven, som ret aldrig visner!

Men her jo Fader og Moder boe —
Og her skal jo Børnene sove —
Rei flyv, kjær Søster! og syng:
Vi sees i de grønne Skove!

Trost i Sorgen.

(Tillegnet Luise Albertine Hauchs Forældre.)

Der blinker i Sorgens Bæger
En Perle, saa skøn og reen,
Den Hjertevunderne læger,
Den smelter Kummerens Steen.

Hiin Perle fra varmest Kilde
Er Kjærligheds Himmeldug;
Jeg saae, den blinkede stille
Og løsned Sjælens Suk.

Med Livet i blegnet Glæde
 Med Anden i hvad der svandt
 Greb Kjærligheden den Kjæde,
 Som Jord med Himmel forbandt.

Der blomstrer en Vaar af Minder
 Hvor sommerglad Liv henfoer:
 Med stjon Betydning oprinder
 Paany hvert Blik og hvert Ord.

„Alt døer — o men Diet ikke!“
 Gjentoner et Barneord;
 Hiint Blik i Moderens Bliffe
 Alt paa det Ewige troer.

Der sidder i Sorgens Bolig
 En Engel med liflig Røst;
 Med stjonnest Tanke fortrolig,
 Han hvister i Eders Bryst:

„En Hemmelighed for Verden
 Bar Sjælen, vi havde kjær —“
 Hvor Anden stues, der er den —
 Hvad Sjælen favner, er nær.

Albert Thorvaldsen.

(1844).

Lykkelig prise vi ham, den store, den herlige Seirer:
 Livets Seiers-Idee heelt han udfolded og skjønt.
 Kampen var ham en Leg, og hver hans Kamp var en Seier;
 Tusind Krandsø han vandt, vidste dog neppe det selv.
 Vren fulgte hans Gang; men aldrig trælled han for den:
 Formaal var ham Bedrift, ei Bedristernes Priis.
 Danmark Bugge ham gav og Grav og kjærlig Beundring;
 Derfor Danmark han gav skjønnest Glands ved sit Navn.
 Størheds hædrende Navn forbauset gav ham Europa;
 Og Europa han gav Størheds Værker i Arv.

Serfølge Kirkegaard *).

Høit bruser Bølgen i Rjøge-Bugt:
 Den sjunger om Hvitheldts Himmelflugt;
 Den sjunger om Dannebrog's Kæmpefæ,
 Som Flammevinger til Himlen bære.
 Hift Kæmpefæren mod Himlen fløi;
 Her Kirkegaarden blev Kæmpehøi:

*) Indskrift paa den i Kirkemuren indsatte Mindesteen over de her begravede Krigere, som ifølge Beretningen i Kirkebogen vare sprængte i Luften med Orlogsslibet Dannebrog i Søslaget den 4de October 1710, og hvis Levninger bleve fundne opstillede paa Stranden ved Rjøge Bugt.

Hid bar de fra Stranden Heltenes Been,
 Og Kirken blev deres Bautasteen.
 — Gud evig glæde de høie Sjæle!
 Med Danmark staaer deres Estermæle.

Himmelbjerg-Sang.

Et Himmelbjerg har Slettens Folk paa Jorden;
 Der toner Sang om Liv og Aand i Norden.
 Paa Bjerget rækker Broder
 Til fjerne Broder Haand;
 Glad lytter gamle Moder
 Til Nordens vakre Aand.
 Himmelbjerg! naar dit Navn gjenrunger,
 Oldtids Røst gjennem Nutid sjunger.

Om Himmelbjerg det klang i gamle Norden;
 Til Heimdals Bolig Blikket fløi fra Jorden:
 Hvor Stjerneborgen lued
 I lyse Sommernat,
 En Guddom Aanden stued
 Til Livets Vogter sat:
 Ræmp og seir! — klang det i Naturen —
 Ræmp og seir! — toned Heimdals-Luren.

Til Kamp mod Døden og til Livets Seier
 En Guddomsvogter Folkehjertet eier:

Han aander gjennem Sjæle
 Og Folkeslægters Bryst
 Med gamle Tiders Mæle
 Med nye Tiders Røst —
 Nordens Aand! ei din Røst forstummer —
 Løft den høit! væk hver Sjæl af Slummer!

Det Liv, som ingen Vinterstorm bortveirer,
 Med Guddomsrøstens Himmelaande feirer.
 Fra Stjerneborgens Sale
 Det toner over Sky:
 Hvor Aandens Røster tale,
 Skal Dødens Magter flye!
 Livets Aand! Aand med Toneværget!
 Hvor du boer, see vi Himmelsbjerget.

Oploft dig, Skjold med Folkeaadens Mærke,
 Med Hjerter troe, med Lover, ædle, stærke!
 Til Kjærlighedens Seier
 I Kraftens Skjoldborg-Hegn
 Fra Himmelsbjerget vaier
 Det himmelsaldne Tegn.
 Fædreland! Dig det Tegn blev givet —
 Sving det høit! væk til Seier Livet!

Sømandsfang i Spillet

(til en gammel Folkelied).^{*)}

Studen er klar og Rulingen frisk —
 Op! lystig med Sang
 Sæt Spillet i Gang!
 Saa lette vi Anker med Spil og Klang —
 Løft Vingen vor Drn og svøm som Fisk!
 Svøm ud!
 Flag paa Stangen!
 Liv i Sangen!
 Bæk med Tvangen!
 Frihed boer paa Havet.

Studen er dansk, og dansk er vort Sind!
 — Med lystelig Sang
 Kom Spillet i Gang.
 Nu lette vi Anker med Spil og Klang —
 Al Landsorg vi slaae i Veir og Vind!
 Frisk Sind!

Havet bortstykker Landjordens Nød:
 Paa Havet er Friskhed, Liv og Brød —
 Frisk Liv!

Havet foragter hvad der er Smaat —
 Gif Livet i Staa — vi gjør det flot!
 Rast flot!

Farten er dyb og Flugten er høi —
 Den stikker ei dybt, som aldrig fløi —
 Flyd ud!

^{*)} Den 2den, 3die og 4 Linie i 2det Vers og de 4 sidste Linier i 1ste Vers gjentages i alle de andre.

I Skyen med Drn! i Dybet med Hval!
 Saa reise vi over Bjerg og Dal!
 Rast ud!

Mægtigste Ganger sadled vi op,
 Nu ride vi lystig paa Volgetop —
 Hurra!

Et Par Ønster.

Mine Venner jeg ønster mig det Vensteb af,
 De for Fjenders Ord vil befrie mig.
 Mine Fjender ønster jeg helst til Straf,
 De tilsidst maae — forelske sig i mig.

Skovtrolden.

I Høien hist bag Skoven der Skovtrolden boer;
 Han er en falden Engel, men faldt kun til Jord.

For slet han var til Himlen — til Helved for god;
 Her faldt han mellem Ege. Men sær er hans Bød.

Hver Midnat gaaer Skovkæmpen taus^a af Høien ud;
 Det er som han vil bede, men kan ei nævne Gud.

Han læner sig til Stenen paa Kæmpehøiens Top;
 Bldt stirrer han i Natten mod Stjernebæren op.

Hans Alsyn er som Kongens, der Skovuhyret blev:
Paa høie Pande Hovmod Trods-Mærket skrev.

Af Himmelfyrstens Høihed en Næst dog er igjen;
Det er som for hvert Lynblif en Verden farer hen.

Mod stolte Kæmpehjerte hans Haand er knuget fast:
Det er som fik han Vise, hvis Steenhjertet brast.

To lige stærke Villier hans Sjæl slutter ind:
Det er som Englen kæmper med Djæveln i hans Sind.

Det er som bag hans Døie et Hav af Taarer laae,
Men aldrig en Draabe til Rinden kunde naae.

Som Bægt af tusind Bjerge ham knuger Marv og Been;
Men ei han sig kan bøie — hans Knæ-Led er som Steen.

Naar Morgenkloffen ringer fra fjerne Kirkeby,
Maa Kæmpen med et Harmstrig ind i Hoi'en flye.

Hver Midnat staaer han atter paa Kæmpehøiens Top —
For Døddedag hans Kamp og Dval ei hører op. —

I Havestuen.

Fra Bindvet ved grønne Ranke
Jeg seer mod Skov over Sø —
Men hvileløs flyver min Tanke
Genud over Verdens D.

Vidt ud over dybest Bove
 Med Tanken flyver min Sjæl —
 Ud over al Verdens Skove
 Og Havenes Grændsefjæl.

Paa Søen med Skovens Stranke
 Mit Døie hviler endnu;
 Men hvor er dit Hjem? o Tanke!
 O Sjæl! hvor hviler vel du?

Paradiisfuglen.

Fra Paradiset kom jeg; didhen staaer mit Sind,
 Og paa Jorden jeg aldrig skal hvile.
 Til atter jeg flyver i Paradiset ind,
 I Luft jeg uden No skal henile.

Jeg floi henover Bjerge; jeg floi over Sky,
 Tidt jeg drømte om Paradiisdusten;
 Men hvergang jeg troede, nu er jeg der paany —
 Jeg svæved dog endnu kun i Lusten.

Saalunde skal jeg flyve til Verden er graa
 Og de sneehvide Fjæer jeg afryster —
 Saa drager jeg Paradiis-Fjæde;hammen paa
 Og flyver til de fredsfælle Ryster.

Solobryllupsfang

(til N. F. S. Grundtvig og Elise Grundtvig, fød Blicher, September
1843).

Der boer en sjælden Fugl i Danmarks Have:
Den sang med Rørdum-Røst ved Ræmpegrave;
I Bautaestens-Lunden
Den risted Runer frem,
Og høit paa Kirkegrunden
Den sang om Fædres Hjem.
Nordens Aand toned i dens Stemme;
Hvor den sang, Slægter skal fornemme
Nordens Aand.

I Skjaldechoret fra Kong Fredriks Dage
Hiin Rørdum-Røst var Arv fra gamle Brage.
Den runged gjennem Norden
Med kæmpestærk Natur;
Den rullede frem som Torden.
Med Klang af Heimdals Luur.
Kjærlighed mildned Ræmpesangen:
I dens Malm toned Orgelklangen
Kjærlighed!

Der sad en Due from i Danmarks Have,
Hun lytted til hiin Røst fra Ræmpegrave.
Fra sjunkne Bautaestens
Flei Sangfugl over D;

Paa Duens Bøgegrene
 Han sang om Nordens Mo.
 Trostabsfang klang i Lundens Skygger;
 Mangen Høst klang, hvor Parret bygger,
 Trostabsfang.

Solbryllupsfungen toner nu med Glæde,
 Hvor gamle Kjærlighed er ung tilstede.
 Hos graanet Sangfugl sidder
 Hiin Due from og tro;
 Han blev en Aandens Ridder
 Og hun en Moder fro.
 Aandens Høst! du med Hæder kommer:
 I din Krands straalers evig Sommer,
 Aandens Høst!

Epigrammer.

I.

Tausshed og Svar.

Tier du, naar Dumhed bedømmer dig slet,
 Man troer, du giver Dumheden Ret.
 Raaber du: Dosmer! nu gaaer det for vidt!
 Man troer, du føler dig rammet og bidt.
 Hvad enten du tier eller du svarer,
 Daaren det lige daarligt forklarer.

II.

Til en Fortræffelig.

En uendelig Strøm af min Beundrings Elv
 Din Fortræffelighed vil erkjende;
 Men bliver du ved at gjøre det selv,
 Jeg er bange, hiin Strøm kan faae Ende

III.

Heleilig Tid.

Hold Skridt med Tiden, Digter! see dig om!
 Med hvad man raaber paa, itide kom!
 Kom aldrig med Tragoedier, min Ven,
 Naar Publicum forlanger — Kjældermænd!

IV.

Philosophiske Kjepheste.

„Bevidsthed“! og „Berettigelse“!
 Er nu Wiisdommens Fuldblodsheste:
 Dem ride Jokaierne Livet af —
 Saa har de gjort deres Bedste.

V.

Methodens Vigtighed.

I Galehuset sidder en Gjak,
 Han troer kun, han er Vorherre;
 Men Methode han ei har Forstand paa.
 Docerte han det philosophist kjæk,
 Man ei lod ham indespærre:
 — For Methoden kommer det an paa.

VI.

Jordisk Maalestok.

Jupiters mægtige Klode for Jorden er lille mod Maanen;
Størst for indskrænkede Blif synes vor Smaaheds Drabant.

VII.

Subjectiv Smagsdom.

Har han ei Andet, saa har han dog Skjøn!
Sagde Svinene om den forlorne Søn.

VIII.

Aandelige Majestæter.

Sætter i Aandernes Land idag du en Konge paa Thronen,
Bogt dig, at Reiseren ei staaer ved hans Side og leer!
Mulig en Revolution imorgen alt styrter dem begge:
Rigtig betænkt, er dog vel Aandernes Land Republik.

IX.

Oversvurderer du dig, saa undervurterer dig Andre;
Undervurderer du dig — leer man og giver dig Ret.

X.

Veed du selv hvad du er — besvær med den Kundskab ei Andre!
Raabte hver Ting hvad den var — blev man af alle Ting led.

XI.

Fortviolet Kamp.

Motto.

I Kamp jeg saae to Løver drage:
 De sonderrev hinandens Krop;
 Med Hud og Haar de aad hinanden op —
 Og kun to — Lovchaler blev tilbage.

(Münchhausen).

Til Kamp vi see Stribenter drage:
 Af Aand og hvad der hører til
 Ei Gnist de hos hverandre levne vil —
 Hvad bliver der af dem tilbage?

Ratten og Grisen.

(En Fabel.)

Ratten sidder i Solstien
 Og slikker sin Pote reen;
 Grisen hviler paa Toste,
 Er ikke slet saa peen.

Grisen løfter sin Tryne
 Og grynter saa meget klog:
 „Snarset slikker du i dig —
 Din Reenhed happrer dog.

„Jeg ei Reenheden viser,
 Men kjøber den med mit Liv —
 Reen jeg lader mig skolde
 Og strabe glat med en Kniv.“

Ratten krummer sin Pote:
 „Du grynter vist grumme viis;
 Kun som Reenhedens Martyr
 Du lever her som Griis.

„Nu forstaaer jeg de Fromme,
 Der præked i Kroen sidst:
 De er Sviin kun i Verden,
 Men blive Engle hist.“

Fuglen paa Egegrenen.

Den bladløse Eg paa Marken staaer;
 Der sidder en Fugl og synger.
 Den synger og synger hver evige Baar
 Og paa Egegrenen sig gynger.

Den synger om Egens livsglade Aar
 Og om dens mægtige Dage;
 Den mener, Sangen om Liv og Baar
 Skal trylle Livet tilbage.

Den synger om Egens dybe Rod
 Og om dens herlige Krone:
 Den troer, hvis Egen Sangen forstod,
 Den grønnedes ved hver Tone.

Men Fuglen paa bladløs Egegreen
 Er kun en vanvittig Staffel —
 Den troer paa Liv i mosgroede Steen —
 Den troer paa Sangens Mirakel.

Natursympathie.

Der slumrer en Sjæl i Jordens Bryst
 Og i hver tindrende Klode;
 Dens stille Længsel, dens Haab, dens Lyst
 En venlig Aand os betroede.

Med Jordkloden elsker Jordens Sen
 Den Sol, hvorum den sig svinger;
 Det er som Sollysets Sjæl ilon
 Gav alle Jordsjæle Vinger.

Opsvinger sig Drnen over Sky,
 Hver Sjæl den stoltelig følger;
 Og ved Oceanet vil Hjertet flye
 Med Havets rullende Bølger.

Du kalder til evig Livsbedrift,
 Du Sjæl, som drømmende blunder
 I Verdens Bryst — i den Runestrift,
 Som Verdens Aand kun udgrunder!

Kjærlighed og Politik,

(En Række af lyriske Digte med antydede Situationer).

I.

Kjærligheds-Evang.

(Situation: Den unge Maler Albert i Foraaret 1840 i en Krog af Dagvognen paa Reisen til Hovedstaden efter en politisk Debat paa Gjestgiverstedet i Næstved med den unge filosofiske Politiker Dr. Philip, med hvem og Søsteren Agnes han har fornyet et afbrudt Bekendtskab).

Foraarssolen issor var kold —
 Og kold min Kjærlighed flyede.
 Atter med Længsel tusindfold
 Jeg til den Deilige tyede.

Solen smiler bag Skyens Flig:
 „Hvad vil du mig, som du hader?“
 Jorden, jeg staaer paa, løb med mig —
 Jeg ellers helst dig forlader.

Mægtig trænger dit Smil fra Sky,
 Det naaer til Bjergenes Rodder —
 Vil jeg dig ogsaa evig flye —
 — Jeg bæres til dine Fodder.

II.

Den Moderne.

(Dr. Philips Monolog paa Bivognen, efter den politiske Debat med Albert.)

Paa hegelste Ord jeg helst gav Slip
 Og paa Skaller foruden Kjerne;
 Men saa gif jeg reent af Genienavnet Slip —
 Og min Tænken blev ei moderne.

Al Livets og Konstens Romantisk
 Jeg bevægedes grumme gjerne,
 Hvis ei det med Sligt som med Maanestien gif —
 Det er slet ikke meer moderne.

Forelsket jeg blev til Sværmeri,
 Kunde kun jeg den Tanke fjerne:
 Slig Folen er sentimental Poesie —
 Og er slet ikke meer moderne.

Jeg gjerne holdt Mund med Politisk:
 Den forvirrer fast reent min Hjerne;
 Men saa det mig ganske forstrækkeligt gif —
 Politisk er nu just moderne.

Jeg gjerne var Kongen huld og tro,
 Som man var det i Tider fjerne;
 Men saa fik jeg aldrig for Bladene No —
 Det er slet ikke meer moderne.

III.

Tiltrækning.

(Albert affides i stift Selskab hos Philips og Agnes' Fader, den gamle General N.)

Maanen vandrer om Jorden,
 Og Jorden om sin Sol,
 Solen og alle Stjerner's Hær
 Om deres Soles Føl.

Var du Jordklodens Bæsen,
 Jeg blev din Maane vist;
 Var du en Sol, jeg blev din Jord —
 Og dog min Lod blev trist.

Maanen naaer jo ei Jorden,
 Og Jorden ei sin Sol —
 Jeg kan dog naae den Atlastfold,
 Som raaler fra din Stol.

IV.

Det forræderiske Ord.

(Agnes, alene i sit Kabinet, ved sit Piano, med en Bog i Haanden,
 3 Uger efter det stive Selskab.)

Bogen faldt mig af Haand i Skjed:
 — Han agted paa mig saa noie —
 Gjetted han hvi min Kind blev rød
 Og hvi jeg nedsløg mit Die?

Bogen læste jeg Ordet i,
Som løste Tanernes Gaade —
Ordet ham fløi som Fugl forbi —
Det kunde min Sjæl forraade.

Ingen Sjæl jeg det Ord betroer,
Og Bogen vel jeg skal gjemme.
Aldrig jeg nævner meer det Ord —
Men aldrig jeg kan det glemme.

V.

Mandeligt Fangenskab.

(Albert, i sin Malerskue henad Aften, i Baldragt).

Seg er en lænket Fange;
Men Ingen Lænken seer;
Ad Fangens Klagesange
Stjelmst Herskerinden leer.

Men Lænken er — en Tanke,
Og Hvo kan Tanker see?
Alverdens Tanker vanke —
Min — er en fir Idée.

VI.

Den skjulte Engel.

(Albert, Dagen efter Ballet, i sin Malerstue, med et anlagt Portrait af en ung Pige for sig.)

Den vil ei stues af Verden
Den Engel, hvis Glimt jeg seer,
Dg vilde jeg sige: der er den!
Jeg saae den vist aldrig meer.

Den glimter skjønt i et Die;
Den vugger sig ved et Bryst;
Den gynger paa Sangbolger høie:
Den bæver i liflig Røst.

Den slagred, let som en Svale,
Hvor undrende taus jeg stod:
Den fløi gjennem tonende Sale
I Dands af en yndig Fod.

VII.

Hemmeligheden.

(Albert, ved det næsten fuldbendte Portrait, i sin Malerstue.)

Hjertet gemmer en Løndom, skøn;
Run Diet taler derom ilon —
Men Læben nævner den ikke.
Haanden dog staaer med Hjertet i Pagt,
Dg Haand til Haand har det Samme sagt,
Som Blik til lønlige Bliffe.

Hjerte! gjem kun i dybe Bryst,
 Hvad Læben aldrig gav Luft og Røst!
 Selv Tanken fatter det ikke —
 Hvad der i Sjælens Konkammer boer,
 Livet kun frit sin Puls betroer
 Og Sjælens drømmende Blikke.

VIII.

Luner.

(Albert i sin Malerstue, forandrer Udtrykket i Portraitet.)

Kompassets Streger jeg agter paa
 Hvergang sig Vindsfahnen dreier,
 Og hvergang jeg til den Favre vil gaae,
 Som alle mine Tanker eier.

Mig aner lønlige Sympathie
 Imellem Lustaanders Sphærer
 Og Sjælen, hvis Luners skjulte Magie
 Har tændt den Ild, der mig fortærer.

Iforgaars aanded det mildt fra Vest,
 Og mildest Blik mig husvaled.
 Igaar i den skarpe østlige Blæst
 Hun saae ei til mig, naar hun taled.

I dag fra Syd der en Luftning soer,
 Og varmt hun rakte mig Haanden;
 Men blæser det koldt imorgen fra Nord,
 Jeg føler Kulden alt i Anden.

Kompasets Streges jeg kjender nu,
 Jeg seer naar Vinden sig vender;
 Men Paradiisveirets Luner og Hu
 I Paradiset først man kjender.

IX.

Livsfangen.

(Agnes alene, Dagen efter en Familiefest.)

Han bad mig spille og synge
 Den Sang, jeg elsket mest;
 Blandt muntre Gjester's Klynge
 Han sad ved huuslige Fæst.

Jeg bladred blandt mine Noder;
 Jeg greb den vælske Sang;
 For Tante og for Broder
 Den har saa liflig en Klang.

Om Ord og Mening ei spørger
 De muntre Gjester's Flok;
 Jeg for Rulladen sørger:
 Med Tonen noies de nok.

Jeg sang vist ikke med Kulde
 Paa Vælsk lidt ængstelig:
 "Jeg vil dig vel tilfulde —
 Men du ei tænker paa mig."

Han stod bag Stolen og lytted —
 Mig gløded Kind og Hals —
 Jeg Nødebogen flytted
 Og spillede lystige Vals.

X.

Den skjulte Skat.

(Albert, efter en Udflugt paa Landet.)

Har du hørt hvad jeg hvisted stille
 Til min Sjæl i den tause Nat?
 Jeg fra Verden kunde mig stille,
 Men ei fra min skjulte Skat.

Har du seet mig paa øde Beie,
 Hvor den eensomme Strandsfugl boer,
 Med en større Skat i mit Eie
 End hele den skjonne Jord?

Har du følt mine Pulsse banke,
 Naar du aned hvor Skatten laae?
 Jeg har skjult hiin Skat i min Tanke —
 Men Tanken du gennemsaae.

XI.

Det indre Despotie.

(Albert til Agnes, efter en hemmelig Erklæring mellem de Elskende
 og en ny politisk Tvist i Familien.)

Du vil jeg skal betvinge
 Despoten i mit Indre,

Som hyder Diet tindre,
 Som hyder Tanken svinge
 Sig dristig mod din Favn.

Med Tanketraade styrer
 Min Villie Dyrets Lemmer;
 Med Nervebidsler tæmmer
 Jeg Musflernes Uhyrer —
 Kun Hjertet lystre ei.

Som Træl adlyder Haanden,
 Som Træl maa Foden dandse;
 Men Hjertet vil ei standse
 Paa Hersterhud af Nanden —
 Det banker som det vil.

Despoten i mit Indre
 Til Rinden jager Blodet,
 Opflammer mægtig Modet
 Og hyder Diet tindre —
 Til Trods mod Bud og Kamp.

XII.

Den unge Statsborgers Sang. (Nr. 1).

(Albert, i en overgiven ironisk Stemning, i Klubben »det unge Europa».)

Om Baarglæden Fuglene sjunge
 Endnu efter gammel Skik.
 De Gamle saalidt som de Unge
 Har Anelse om Politik.

Ei Droskens floitende Toner
Har med Culturen holdt Skridt:
Om Communer og Constitutioner
Beed Nattergalen kun lidt.

De er gammelbogs conservative:
De drømme kun om Poesie.
Hvor Almeenaanden kommer tillive,
Er al den Misere forbi.

XIII.

Den funde Sværmer.

(Albert paa Landet, i Selskab med Dr. Philip og hans unge Venner,
hos deres Beundrer, Proprietair Brandsen.)

Gensom gennem dunkle Skove
Og ved Soens stille Bøve
Gaaer en Sværmer, stærk og frisk;
Skoven suser, Bølgen strømmer —
Han om Favnebrænde drømmer,
Sværmer fund for stegte Fisk.

Markens Græs hans Die qvæger,
Haab om Hø hans Sjæl bevæger,
Ild han slaaer til Piben glad;
Tusind Lærker om ham sjunge;
Dusket spiller paa hans Tunge:
Havde jeg jer kun paa Fad!

Ræmpehøiens Runestene
 Skal ham Hegn og Fred forlene,
 Standse Dvægets frække Id.
 Sværmerist i Aftenglandsen
 Drømmer sund og stærk Hr. Frandsen
 Om den nye og friske Tid.

Dg naar Maanen til ham smiler,
 Sundt han sværmer, mens han hviler,
 Drømmer om Staldforingskonst;
 Drømmen selv ham Næring yder:
 Forud Smørrets Dyd han nyder —
 D! han lever ei omsonst.

 XIV.

Den unge Statsborgers Sang. (Nr. 2).

(Dr. Phillips Sang i Klubben „det unge Europa“).

Sal Verdens Riger og Lande
 Om Frelsen et Sagn der gif:
 Tilfidsst dog feirer det Sande —
 Bor Frelse var — Politif.

Nu drømmer ei Tiden længer
 Om Salighed, naar man er død;
 Den Salighed, hvortil man trænger,
 Er gode Finantser og Bred.

Nu tør vi det frit udsige:
Politik er vor Religion.
Det rigtige sande Guds Rige
Er „Kjødets Emancipation.“

XV.

Nutids-Phænomeen.

(Den gamle Generals Bemærkning efter nogle Toast-Taler.)

Hvi mon den raske Ungdoms Munde
Saa hyppigt række Tungen ud?
De følge raske Tidsaands Bud,
Og vil os vise sjønt, at de er funde.

XVI.

Patrioten Claus.

(Dr. Phillips Tjener synger udenfor Binduet.)

Jeg gif mig forleden en Tour til Slottenlund;
Jeg tænkte, mænd, paa Staten den hele Aftenstund.

Jeg satte mig paa Marken og drak mig en Snaps —
Jeg tænkte paa Finantsernes Forbedring og paa Naps.

Jeg saae de grønne Skove; jeg Havet gif forbi —
Jeg tænkte paa et Lovbud om Jagt og Fiskeri.

I Kjøret qvækked Frøer, og Fugle sang i Stov,
Jeg tænkte paa en fuldkommen Trykkefrihedslov.

Sol gif ned bag Skoven, og Maanen steg fra Strand —
Jeg tænkte paa Realskolars Nytte for vort Land.

Tusind Stjerner sunkled, ja vist en Million —
Jeg tænkte paa Reformer med Told og Consumption

Kort jeg gif tilbage og foldede Haand i Haand —
Jeg tilbad i Naturen Borgerlivets Land.

Og da jeg, træet af Tanker, til Ro mig havde lagt,
Jeg sov saa stjont, saa gladeligt — i mig var Folket vakt.

XVII.

Sove- og Vaagesyge.

(Den gamle Generals Bemærkning.)

Sover det gamle Danmark og vaager det unge nu ene?
Datteren raaber: o Bee! frels mig! min Constitution —
Nervesyg hun alt blev: hun troer, hun har Puffel paa Ryggen.
Vaagner Moderen ei, vaager sig Datteren gal.

XVIII.

Ne quid nimis!

(Den gamle Generals senere Bemærkning.)

Politik er ret bleven Mode —
Gud give, den nu dog holdt Munden!
Man kan faae for Meget af det Gode,
Sagde Bonden —
Han fik Møglæsset over sit Ho'de.

XIX.

Revolutionen.

(Den gamle Generals yderligere Bemærkning.)

De planted Frihedstræet
Lyftig paa Thron-Ruinen;
Men over Bastillens Aske
De dansed til — Guillotinen.

Nu lider det godt, sagde Drengen, Hestene løb løbst.

XX.

Agitatorerne.

(Generalen til sin Søn.)

Thorvaldsen danned af Leret en Verden af evige Guder;
Men hvad herligt vil I danne af Heber og Gjør?
Ei! — I røre det om — det er den politiske Røre:
Deraf skaber jer Kløgt Nordens politiske Folk.

XXI.

Den stærke Tro.

(Dr. Philips Suk efter en mislykket politisk Demonstration.)

Ved et useet Haab sig troste!
Dertil hører mægtig Tro.
Bygge Borg, hvor Grundsteen brøste,
Og paa bundløs Dybde Bro —

Ewig saae, men aldrig høste!
 Lige trostlig dog og fro —
 Ved et useet Haab sig troste —
 Dertil hører mægtig Tro.

XXII.

Den ullykkelige Elsker 1840.

(Alberts Replik paa Dr. Philips Suf.)

Hans Blik er mat, hans Kind er hvid;
 Han stirrer i Lampens Lue:
 Ak! mine Dømmes gylbne Tid!
 Saa skal jeg ret aldrig dig skue!

Ulykkelig han elsker — ak!
 Hans Suf har alt Dødnings-tonen:
 Han sidder i sin sorte Frak
 Og sukker for — Constitutionen.

XXIII.

Den Lykkelige.

(Alberts Epigram over Dr. Philips Lykksalighed i hans Ulykke.)

Den Lykkelige! see hvor han gaaer
 Som en salig Gud gjennem Skaren!
 Han fandt, hvad han sukled efter et Aar —
 Jeg veed det — et Hjerte, som for ham slaaer —
 Nei, en Bittighed til Corsaren.

XXIV.

(Albert tegner Caricaturer i sin Skibe-bog, Dagen efter et æsthetisk Sel-
skab, hvori Agnes ikke var tilstede.)

Goetheanerne.

Med vor Jupiters Livsanskuelse
Er vi frie for al sygelig Ruelse:
Han pryder vor Natur med Skjønheden
Som Naturen hver Grav med Grønheden.
Ret æsthetisk sundt og behageligt
I Naturen vi vugge os mageligt,
Dg classisk med Gratie-Retheden
Vi har fundet os til Rette med Sletheden.

Byronianerne.

I det vilde Dæmonisk-Infernalste
Har vi fundet det store Genialste.
I den mægtige Djævelhengivelse
Os opløster en poetisk Sønderrivelse,
Dg med Genialitetens Dphvielse
Vi kunde os hænge med Fornoielse —
Men Fortvivlelsens Hoighed formerer sig,
Naar den lever og expectorerer sig.

Bellman.

Hans Poesie er som en Gaade:
Halv lystig, heelt fadaiselig.
Cantabel er han overmaade,
Men ingenlunde læselig.

Med Spøg og med Bid de mødes og lee;
 Men hvad Hjertet gemmer, Ingen maa see:
 Hele Livet spille de Komedie
 I den skjulte store Tragedie.
 Spil med, kjære Sjæl, vær munter, min Stat!
 Og naar Spillet er ude, sig artig: Godnat!

XXIX.

Udvandrerens.

(Albert i Rejseklæder, en stormfuld Efteraarsaften, i Frederiksberg Allee.)

Det sufer over Alleen;
 Bort Trækfuglskarerne drog.
 Jeg følger med Lustarmeen
 Og Skyernes Reisetog.

Jeg løb fra myldrende Gade —
 Sallonen blev mig for trang.
 Omhyrvølet af gule Blade,
 Jeg sloiter min Afskedsfang.

Farvel, I Tomhedens Sale,
 Med Landsfortærelsens Rost!
 Jeg flyr til de Billeds Dale,
 Til friske Naturers Bryst.

Paa Skibets flyvende Planke
 Jeg flyr Philistrernes Strand.
 O fløi jeg med Sjælens Tanke —
 Jeg aldrig kom meer iland.

XXX.

Dampfart.

(Albert, paa Reisen til Italien.)

1.

Flammedragen udsender
 Sin Aande over Strand:

Den flyver, imens den brænder,
 Dog ei til de Billedes Land:
 Ildfugl med de store Kræfters Binger!
 Du rask til Konstens skjønne Land mig bringer;
 Tryllefugl! du Drom fra Sagnet's Dage!

Flyv hvorhen du vil!

Kun friske Luft min Hu staaer til —
 Til Frihed følger jeg dig, Flammedrage!

2.

De Bises Steen er funden,
 Og Eventyrets Tid paany oprunden:

Med Sky af Dampe rappe

Jeg flyver Dag og Nat —

Jeg eier Faustes Rappe

Og Fortunatus Hat.

Hjernt er nær — nu Verden mig tilhører —

Over Hav og Land mig Dragen fører

Til Livets gyldne Skat.

XXXI.

Marmorborgen.

(Albert, en Julidag 1841, ved en Villa i Nærheden af Rom.)

Hedt viste lumre Binde,
 Vandrer paa Veien luer,
 Marmorne Borg han stuer,
 Steenguder staae derinde:
 Sælsomt de paa ham stirre hen,
 Risenende Bryst er Glød igjen,
 Bindvet i Solen blinker,
 Eenlig en Haand der vinker.

Op sig Altanen luffer,
 Skjøn er den Haand og lille;
 Ringe paa Fingren spille,
 Vandrer paa Veien sukker.
 Let boier sig den runde Arm —
 Høit svaulmer hvide Marmorbarm —
 Vandrer paa Veien gløder:
 Funklende Blik ham møder.

Sort blinker fyrigt Die,
 Lokker omflagre Rinden:
 Høi stander Romerinden,
 Vandrer sig dybt maa boie:
 Boer paa den Marmorborg en Fee!
 Kan jeg junonist Afsyn see!
 Har mig det Syn forvildet!
 Lever du? Marmorbilled!

Vandrer fra kolde Lande!
 Blender dig velste Himmel?
 Seer du i Hallen svimmel
 Steenguder her kun stande?
 Her rører sig junonist Bryst:
 Glødende Liv, olympisk Lyst!
 Zeus er i Slummer falden —
 Naben staaer Guderhallen.

Hedt viste lumre Binde,
 Vandrer paa Veien gløder,
 Funklende Blik ham møder,
 Steenguder staaer derinde:
 Lokker dig kolde Guderhal?
 Der du i Glød forstene skal! —
 Vandrer Kapellet finder —
 Marmorne Borg forsvinder.

XXXII.

Drømmen.

(Albert, samme Aften i Herberget, med Agnes's Portrait for sig.)

S Verden jeg drømte om Himlens Fred —
 Under Sol den har ei blivende Sted.
 I Drømme jeg stod paa Regnbuen fast —
 Som Sæbeboblen i Sky den brast.

Dog saligt at vugges paa Himlens Strøm!
 En Verden dog boer i hiin store Drøm —
 Og var al jordist Herlighed min,
 Jeg bytted den for en Himmel-Ruin.

XXXIII.

Den Bentende.

(Agnes i November 1842, med en stor Pafte Breve fra Albert for sig. En Forandring er i det sidste Halvaar indtraadt i Familieforholdene, der lover dem begge den høieste Kjærlighedslykke og ham det frieste Kunstnerliv, trods alle Borgerlivets Bevægelser i hans Fædreland).

Seg saae igaaraftes i Lysets Gnist et Brev —

— Aftenen er lang —

Det er dog grumme længe, han ingen Tøddel skrev.

Tys! tys! — mon ei Postdrengen ringer?

„Ak, nei, det var Pigen; men Posten kommer seent.

— Aftenen er lang —

Hvi blive de ei sammen, Vorherre har foreent!

„Tys! tys! — nu dog Postdrengen ringer.

„Ak, nei, det var Karlen. Med Posten har det Tid.

— Aftenen er lang —

Ak, stilles og længes gjør Rosenkinderne hvid.

Tys! nu vist dog Postdrengen ringer —

„Nei, aldrig en Postdreng gjør saadan Klokkelarm“ —

D! var det ham selv!

D! kom han selv med Posten — og fløi han i min Arm —

Det er ham — det er ham — D! han er her!

XXXIV.

Folkeaanden.

(En Stemme i det „gamle Danmarks“ Ravn, efter nogle politiske og statsøconomiske Toaster — ved Bryllupsbordet).

Er Aanden vækket
 I Folkebrystet,
 Naar kun udstækket
 Og djærv hvirostet,
 Paa Thing som hjemme
 Arvaagen galer
 Med Folke-Stemme
 Den Fugl, som om Døgnlivet taler?

Er Folkeaanden
 Dypvakt af Slummer,
 Naar dygtig Haanden
 Kun stærk sig frummer
 Om Ror og Anker
 Paa Belfærds-Studen,
 Mens Sjæl og Tanker
 Kun agte paa Stormen foruden?

Er Folkraften
 Dypvakt af Blunden,
 Naar Ræringsraften
 Kun dybt fra Grunden
 Hver Muskelknude
 Kan gennemstrømme
 Og sund bebude
 Det Liv, som i Jordglands vil svømme?

Slig Kraft hver Morgen
 Er vakt hos Dyret:
 For Døgnlivsforagen
 Med Røst udstyret,
 Djærv Rovfuglsfaren
 I Sty sig hæver
 Til Kamp mod Faren
 Og strigende Livsbyttet kræver.

Lad Dren sig hæve,
 Hvor Bjerger gløder!
 Lad Dyret kræve
 Med Skrig sin Føde!
 Lad Jordlivsstrangen
 Ei savne Mæle!
 Og kald selv Klängen
 Af Driftraabet — Røster af Sjæle!

Men Rødtørftsstriget
 Fra Fjeld og Dale,
 Naar Føkkeliget
 Opstaaer af Dvale,
 Lad det ei klinge
 For Sjælens Dre
 Som Aandens Binge,
 Der mægtig vil Stjernerne røre!

Ei Bildmandsætten
 Blev Aandsrøst givet,
 Ei Chaosjetten
 I Verdenslivet;

Men Guddomsaanden
 Af Ræmpens Hjerne
 Har bygt for Aanden
 En Himmel med Sol og med Stjerne.

Den Stjerne taler —
 Den Sol har Mæle,
 Den Himmel maler
 Sin Glands i Sjæle.
 Hvor dybt og stille
 Livsroster tale
 Fra Lysets Kilde —
 Der Folket er vakt af sin Dvale.

XXXV.

Raketterne.

(Liberal Epilog efter Fyrværkeriet ved Brylluppet).

J, som vil Tidens Explosioner binde!
 For Alting spær dens Tankerudt ei inde!
 Den Mines Ildstof, som paa Junken bier,
 Til Undergangens Dieblik beredt,
 Henslyver, i Raketpapiir adspredt,
 I frie Luft — som Lyst-Fyrværkerier;
 Og lyser det som Stjerner funkle,
 Som klare Sandhedsstraaler i det Dunkle,
 Saa vælter, uden Explosioner,
 En Verden Pansret af sit Bryst —
 Med Fredens Jubler Frihedshymnen toner —
 Fyrværkeriet var ei blot til Lyst.

De Mægtiges Kaar*).

Cederen voxer i hundred Aar
Med Slægters Grav ved sin Fod.
I en Time Huggerens Dre
Ombugger den ved dens Rod.

Løven opvoxer i Skoven stærk —
Han sluger stolteste Rov;
Paa det Sidste selv han fortæres
Af ringeste Kryb i Skov.

Jernet er haardt som Fjeldets Steen,
Som Sindets Magt i en Mand;
Men den Rust, som Jernet fortærer,
Er gjemt i en Draabe Vand.

Lykken.

(Efter den orientalske Tradition**).

Lykken har ingen Fodder:
Hun kan paa Jorden ei staae;
Hun har kun Hænder og Binger,
Og Lust hun kun hviler paa.

*) cnfr. Sylvius Hatterslebensis Alexander Magnus 1630,
(efter Curtius Rufus) de schyttiske Gesandters Tale til
Alexander.

**) Jærnf. Sylvius Hatterslebensis l. c.

Haanden hun mild fremrækker,
Hvor skjen hun svæver og fri;
Men vil du røre ved Vingen,
Hun flyver dig skjelmst forbi.

Lykken paa Muld ei hviler:
Hun er en Paradiisfugl —
Hun boer i Paradiishaven;
I Verden hun leger Skjul.

Tyrkiske Sententser.

(Efter Mohammed Ben Pir Ali Elberkevi, fortolket af Orientalisten
Holmboe.)

I.

Fordøm ei Tanken i din Fjendes Sind!
For Tankens sidste Grund din Sjæl er blind.
Kun Allah Tanken seer, hvor den sprang ud,
Og alle Grundes sidste Grund er Gud.

II.

Lyt ei ved Bonnen til din Andagts Priis!
Du ellers beder dig fra Paradiis.
Sælg ei Guds Ord! læs ei for Guld Koranen,
Den Andagt følger Helvedearavanen.

III.

Jeg synder ei, naar jeg mig onsker Guldet,
Den rige Drage graver ned i Muldet.

*) I Tyrkisk Katalismus, Christiania 1829.

Jeg uden Synd mig onsker Kundskaftskatten,
 Den Lærde kun til Graven stjal fra Natten.
 Jeg uden Synd ei under Satan Vid
 Og Satans Ungel Priis for klogtigt Rid.
 Men undte jeg Fortjenesten ei Krandsen,
 Ei Viisdom Vren og ei Vren Glandsen,
 Jeg af al Verdens Rigdom, Dyb og Vid
 Blev arm og ond og dum til evig Tid.

IV.

Indbild dig ei, du af dig selv er god!
 Al Aandens Frugt fik Kraft fra Aandens Rod.

V.

Naar Englen tænker: jeg er størst af Alle!
 Fra Himlen han til dybest Dyb skal falde.

VI.

Den Sjæl, som higer efter Fryd med Dval
 Og søger Lyst med Sorg, er syg og gal.
 Den Sygdom kaldte alle Laster frem,
 Det Galskab gav os Dvalers Land til Hjem.

VII.

Vil mægtig du beherske Verdens Gang,
 Og føler du til Magt og Høihed Trang,
 Agt vel hvorfra den Størheds Trang sprang ud!
 Den kom fra Satan, kom den ei fra Gud.

VIII.

Din Aand er Træl, naar feig den Spiret taber
 Og blind adlyder Hjertets Lidenstaber.

Magiens blinde Mester selv kun vinder
Paladser, Klæders Pragt og kjøbte Qvinder;
Han har en Engels Kræfter i sin Haand,
For blindest Træl dog træller Englens Aand.

En Muhamedaners Bønner.

(Efter Mohamed Ben Pir Ali Elberkevi, fortolket af Orientalisten
Holmboe.)

I.

O Allah, du Dyphøiede! kun dig
Tilbeder Islams Søn evindelig.

Allene dig hver Tankes Liv tilhører,
Som dybt i Dybet af hver Sjæl sig rører.

Saa høit som Stjerner over Stjerner stige,
Ei Evigheden seer din Høiheds Lige.

Du sprang ei ud af det Tilblevnes Skjød;
Du blev ei avlet og du blev ei fød.

Bed dig er ene alt det Blevne steet;
Men du har ei dit Væsens Affom steet.

Du deler ikke de Tilblevnes Raar.
Det Sted ei findes, hvor din Bolig staaer.

Du er ei oventil, ei nedenunder,
Og dog i dig al Værens Urgrund blunder.

Af dig udsprang med Skjønhed for min Sands
 Alverdens Formers Pragt og Farvers Glæde;

Men selv du har ei Ansigt og Gestalt;
 Og Ingen stuer Den, som stuer Alt.

Du var før noget Die Lyset saae;
 Du bliver, naar det Blevne skal forgaae.

Det Liv, du gav dig selv, kun dig tilhører,
 Alverdens Verden ei dit Væsen rører.

Du hører Alt; men alle Daarers Larm
 Forstyrrer ei din Størheds Fred med Harm.

Du eier Verden i hver Tanke: Bliv!
 Men trænger ei til nogen Verdens Liv.

Din Villie veirer Stjernekloder hen;
 Din Tanke skaber dem fuldstjont igjen.

Saa let som mindste Myg blandt Fluers Brimle
 Du skaber tusind Kloder, tusind Himle.

Din Gjerning styres ei af Pligtens Tvang:
 Din Villie over Dyders Dyb sig svang.

Ei over dig er Magt og Lovbud til;
 Men alle Loves Lov er hvad du vil.

II.

Du taler, Allah! — hvor dit Ord udgaaer,
 En Verden, om du vil, nyfædt fremstaaer.

Du taler ei med Tunge som de Skabte;
Men havde du ei talt, vi var fortabte.

Du selv udaanded Ordet med dit Mæle,
Som skabte Verdner i Propheters Sjæle.

Du taler mægtig med de Frommes Tunger;
Din Englesfare dine Ord udsjunger.

Fra Flammebuffen gjennem Moses Dre
Alverden fik din Stemmes Røst at høre.

Det Ord, du aanded ud ved Gabriel,
Har paa Prophetens Tunge frelst min Sjæl.

O! kunde jeg din Billies Ord fornemme,
Du kunde skabe Himle med min Stemme.

Mindets Hader.

En Fugl har søgt i mit Hjerte Skjul;
Den sjunger med minderig Stemme.
Den følger min Flugt paa Kjel og paa Hjul,
Den sjunger baade ude og hjemme.
Den sjunger ved Morgen, den sjunger ved Aften,
Den sjunger i Nattens Drøm til min Sjæl.
Ti stille, du gamle Minders Fugl!
Du sjunger om hvad jeg vil glemme.

„Ak!“ — klager Fuglen i Hjertets Stjul —
 „Hvi maa du dog hade min Stemme?
 Jeg følger dig tro paa Kjøel og paa Hjul —
 Jeg vaager baade ude og hjemme.
 Jeg sjunger ved Morgen, jeg sjunger ved Dvel,
 Jeg sjunger i Nattens Drom til din Sjæl:
 Først naar du ei hader Mindets Fugl,
 Først da du din Corrig kan glemme.“

Den bortflyvende Sjæl.

Fuglen, som taus paa Stubben sad,
 Med Sang sig glad bortsvinger;
 Sjælen bortflyver engleglad
 Og ryster de løste Binger.

Stille jeg sad i gulnet Lund
 Som fremmed Fugl mod Høsten,
 Lislilig i glade Reifestund
 Den flyver med Sang mod Østen.

Hørte nu mine Kjære kun
 En Susen af min Binge —
 Saa hørte de over gulnet Lund
 Hvor Himmerigs Klokker ringe.

De gjenkomne Ord.

Om Junkerens Pande
 Alt graaner brune Haar;
 Det Ingen vil sande,
 Naar Diet han opslaaer;
 Saa lystig han tumler sin Jagthingst.

Han rider i Skoven:
 Han jager Hjort og Hind.
 Ved Skrenten, forboven,
 Med Maanelys paa Kind,
 Han standser den steilende Jagthingst.

Ved Skovriderhuset
 Han springer af sin Hest:
 „Her, letsindberuset,
 Engang som Bryllupsgjæst
 Jeg dandsed med Bruden i Skoven.“

I fremmede Lande
 Fløi tyve Somre hen.
 Fra Drømmenes Strande
 Nu Mindet kom igjen:
 „Hist sad vi hiin Baarnat i Skoven.“

Han Huset gjenkjender
 Paa Kirkebakkens Skrent:
 „Alt fremmede Hænder
 Her op og ned har vendt —
 Hiin Brud ligger bleg under Hylsten.“

Ved Laagen til Haven
 Han binder vælig Hest:
 "Hist Hylb staaer ved Graven —
 Men her var Bryllupsfest.
 Mit Ungkarleliv er dog øde.

"Af alle de Skjønne,
 Jeg hylbed og forlod,
 Hiin Brud i det Grønne
 Dog renest for mig stod —
 Og mig rammer Dommen alene."

I Haven det sufer
 Med gamle Ungdomsdrøm;
 Det er ham, som bruser
 Tilbage Livets Strøm
 Med Ord, som i Skoven hendøde

Huult Hjertet ham dunker:
 "Mit Liv var næsten slet." —
 "Hr. Junker! Hr. Junker!
 Hvor kan I nænne det!"
 Det klang ham i Sjælen som Dødsstuf.

Ved Lovhytten standser
 Den gamle Junker brat;
 Det er ham som dandser
 Han atter her hiin Nat —
 Og Bruden staaer skjon ham for Die.

"God Aften! Hr. Junker!"
 En Stemme toner mild;

Med Baarlivets Junker
Opblusser gamle Ild.
Han hilser den deiligste Terne.

Han glemmer de Dage,
Som bleged brune Haar;
I Tiden tilbage
Med lystigt Sind han gaaer;
Som Elsterens klinger hans Tale.

Hun rødmer og svarer
Med barnlig fromme Sind;
Stjont Maanen opklarer
Den ungdomsfriske Kind;
Hun ydmyg for Junkeren neier.

Hun seer ham i Die
Saa tillidsfuld og from.
Hun skrifter ham noie
Alt, hvad han spørger om,
Selv hvem hun i Verden har kjærest.

„Ei Moder jeg kjendte,
Og Fader ei jeg saae;
For Brødet jeg tjente
Og passet Husets Smaa,
Hvor Moder laae død ved min Bugge“.

Hun skrifter ham Savnet,
Han synes at forstaae:
I Verden hun savned
Kun Pleiefaders Smaa,
Men aldrig en Ven eller Broder.

Til Junkerens Hænder
 Betroer hun tryk sin Haand.
 Snild Talen han vender,
 Han løser Haarets Baand;
 Han klapper de rødbrune Løkker.

Hun rødmer blufærdig,
 Men lader det dog see:
 En Fader ærværdig
 Hun synes kun at see —
 Dog — brat ved hans Favntag hun græder.

„Hr. Junker! Hr. Junker!
 Hvor kan I nænne det!“
 Huult Hjertet ham dunker:
 „Ti, Dødning! du har Ret —“
 Bleg, kysser han Ternen paa Panden.

„Din Moder jeg hører —
 Dig frelst hendes Ord.
 Mit Guds dig tilhører,
 Naar jeg er under Jord.“ —
 Bort foer han paa Hingsten mod Skrenten.

Fra Steen fløi der Junker:
 „Ti, Dødning! du har Ret“ —
 „Hr. Junker! Hr. Junker!
 Hvor kan I nænne det!“
 — Det Ord stammed Læben i Dødskamp.

Det er forbi.

Det er forbi! —

O Tomhedsord, som isner

Den Sjæl, en udslukt Verden glimter i!

Paa Livets store Træ hvert Blomster visner —

Kold over både Jord Guds Himmel isner —

Allivets Herlighed var Drømmeri —

— Det er forbi!

Det er forbi!

O Rigdomsord, som fylder

Den Sjæl, en gjensød Verden rores i!

Naturens Gravflor intet Liig tilhyster:

I Sløret slumred Baarens Børnemysler —

De bundne Kræfters fangne Aand er fri —

— Det er forbi!

Det er forbi!

O! Beemodsord, som smelter

Den Sjæl, en nedbrudt Himmel glimter i!

Ustandseligt sig Lyffens Hjul ombæster —

Til øde Gang sig Savnets Søn ombæster:

Til Dødt blev det Forgænges Trysleri —

— Det er forbi!

Det er forbi!

O Jublers Ord, som smelter

Den Sjæl, en Verdens Dval opløstes i!

En evig Haand fra Brystet Bjerget vælter:

Til Frihed's Bei sig Livets Søn ombælder —
 Han seer en evig Verdens Himmelsfi —
 — Det er forbi!

God Morgen!

Jeg drømte, Solen faldt ned med Brag
 Og Himmel og Jord stod i Brand;
 Jeg vaagned og — Vaarens favreste Dag
 Opsteg over D og Strand.

Jeg drømte, Bruden laae Liig paa Bord.
 Mig knuged et grændseløst Savn —
 Da hvisted en Stemme kjærligste Ord —
 — Jeg vaagned i Brudens Favn.

D! naar jeg drømmer paa Dødningskyst,
 Og venter Basunernes Brag —
 D! hvist da igjen, du kjærlige Røst!
 Og væk mig til favrest Dag!

Toneforhold.

Synes dig Verden forheret,
 Og Solen skinner som for,
 Lærken jubler i Skyen,
 Den ei spørger om dit Humeur.

Leer du ved Længsler og Sukke,
 Dog Maanen drømmer som for,
 Nattergalen udflukker
 Sine Længsler, trods dit Humeur.

Livets affondrede Toner
 Er ingen Livs-Poesie:
 Smerten favnes af Glæden
 I Alverdens Grundharmonie.

Tankebesøg.

(Serenade til Schuberts Composition "Ständchen".)
 (I Foraaret 1844.)

Gjennem Nat i dunkle Lunde
 Nander milde Luft.
 Alle Baarens Smaabørn blunde,
 Drømme skjult i Duft.
 Hift, hvor Ranken staaer ved Muren,
 Blinker Lys endnu. :,:
 Stille slumrer Baarnaturen —
 Favre! vaager du? :,:.

Sidder stille du ved Bogen,
 Ene med din Gud?
 Løfter Sjælen, fri og vaagen,
 Tankevingen ud?
 Eller vaager Hjertet ene
 I livsalig Drøm? :,:
 Drøm om Engles Palmegrene!
 Drøm ved Livets Strøm! :,:.

I dit Kammer Lyset slukkes —
 Drøm om Himmerig!
 O! naar alle Dine lukkes,
 Flyer min Sjæl til dig!

Jægersang.

(Musik af J. C. Gebauer.)

Op! raske Jægerskare!
 Til Tog, med Toner klare,
 Os kalder Hornets Klang.
 Nu Bøssen let i Haanden!
 Frisk Liv er Jægeraanden —
 En Vaabendands vor Gang.

Frem! — lysteligt det gjalder:
 Til spredte Fegtning kalder
 De kjække Toners Røst.
 Til Skovens grønne Sale!
 Til Kløft og dybe Dale!
 Til freidig Jægerdyft!

Er Folk og Drot i Fare,
 Frem! raske Jægerskare!
 Til første Kampdyft ud!
 Hvor Hornets Stemme kalder,
 I Skov og Kløft det knalder,
 Med sikkre Jægersfud.

Giv Agt paa Hornets Tale
 I Skov og Klost og Dale!
 Næst Blænderne herud!
 Den snilde Jægers Dre
 Skal fjerne Tanke høre:
 Hver Klang er Hovdingsbud.

Giv Agt paa Hornets Stemme!
 Og du skal stolt fornemme
 En Røst af mægtigst Aand:
 Næst Gud, bag Skovens Grene
 Du med din Bøsse ene
 Har Liv og Død i Haand.

Giv Agt, naar Hornet gjalder!
 Dig Fædrelandet kalder
 Med dybe Tøners Røst.
 Du Skjoldet er for Hæren —
 Dig kalder Krigeræren —
 Frem! frem med Mod og Lyst!

Hans Tausen.

(Fød 1494, død 1561.)

I.

Paa Lave Bondes Ager ved Birkinde By
 Der gik en lille Plovdreng og sang under Sky.
 Han messed som Alerken og drev paa treven Hest:
 "Gud give, Hans Plovfjering kunde blive Præst!"

Bag Ploven nikked Bonden; han lytted dertil:
 „Hver Purr kan blive Bisp, naar Borherre kun vil.
 Lob ei Morten Borup fra Plov og Bonde-Hors?
 Nu tugter han Pille til lærde Mænd i Mars.“

— De aged med Hans Plovdreng til Odense By.
 For Brød han sang for Døre hver Helligdagsgry.
 Hver Dvel, naar med Tavlen han gik af Skolen ud,
 Han staved med Bornene Fibel hos Knud Rud.

Dg Bondedrengen sang fine Psalmer saa fromt;
 Hans lille Messing-Kridthuus fast aldrig blev tomt.
 Knud Rud gav ham Radver og Klædebon og Sko:
 „Siig frit hvad der storker! jeg giver dig det fro.“

„Heel skrap en Skolemester min Hu staaer kun til:
 Send mig til Morten Borup i Mars, naar I vil!“
 — I Mars bragte Skuden den glade Dreng i Havn,
 Dg glad Mester Morten tog Bondens Søn i Havn.

Paa Skolebænken sad han med Bogen i Haand;
 Langt Mere han lærte dog af Mesterens Aand.
 Han nemmed Latinen med al dens fine Prunk;
 Saa inderlig bad han: „Gud give jeg var Munk!“

II.

Dg Hans blev Munk i Klostret ved Slagelse By.
 Saa vide floi de Antvorskovs Korsbrodres Ny:
 „St. Hansaf Jerusalems Orden holder Tugt;
 Den boglærde Bnodesen præker saa smukt.“

Prioren, strenge Eftild, er stolt af sin Munk:
 „Paa Prækestolen staaer han, saa bispelig strunk,
 Og, sjunger han Messen fra høie Alter ud,
 Det er som hans Dine kan see den kjære Gud.“

Paa Bondesønnens Tunge blev Ordet til Blod;
 Men Munkens Kind blev bleg som den isnende Død:
 Han præker om Kirkens det frelserige Aag;
 Men forster med Tvivl efter Lys i hellig Bog.

Han seer paa Munkelivet med hemmelig Gru;
 Til høie Skolers Lærdom staaer Grublerens Hu.
 Prioren gav Orlov, Prioren gav ham Hest:
 „Run Wittenberg lov mig at skye som Troens Pest!“

Til Brabant og til Köln rider Munken saa brat;
 Han standser ei med Forskningen Dag eller Nat;
 Al Hoistole-Biisdommen tykkes ham dog Tant. —
 En Dag han bag Hyldeu et Ord af Luther fandt.

Han stirrer paa de Skrifttegn med Haand mod sit Bryst:
 „Saa finder jeg hos Kjætteren No først og Trost!
 Til Wittenberg maa jeg, om saa jeg bli'er fordømt:
 Der seer Doktor Morten, hvad jeg har længe drømt.“

III.

I Lon han drog til Staden, han loved at skye;
 Der var det ham, som reistes Guds Kirke af ny.
 Mens Maanen om Jorden gik atten Gange rundt,
 Han hørte paa Luther — og Hjertet blev ham sundt.

Hos Luther og Melancthon Guds Bog var opluft;
 Den store Frihedstauke i Sjælen har Flugt.
 Til Danmark hjemdrager den lærde Bondesøn;
 Dog Skatten, han eier, ham glæder kun i Væn.

Om Lyset, som udsprede saa mægtig en Glands,
 Af Gru for Kjætterbaalet end taug Mester Hans:
 Fra Rostof han bragte sit lærde Mesterbrev;
 I Hjertet beseglet Apostelbrevet blev.

Paa Antvorskov en hellig Stjærtorsdag han stod;
 Paa Prækestolen Aanden gav Kraft ham og Mod;
 Han Frelsen lovpriiser, som sprang af Raaden ud,
 Men aldrig kan kjøbes, med Guds og Guld hos Gud.

Ret aldrig fra hans Tunge floi Talen saa kjæk;
 I høie Chor hver Korsbroder blegner af Stræk:
 Prioren ham truer med strenge Kjætterløn;
 Da mindes Raad Rud ham med from og kjærlig Væn.

Prioren, strenge Eftild, til Fangen gaaer ind:
 „En Kjætter blev vor Biismand med Pestbyld i Sind.
 Din Sjæl vil jeg frelse; men her er du forviist;
 Ved Anger og Bod søg den Skat, du har forliist!“

IV.

Til strenge Viborg Kloster Hans Tausen er bragt;
 Der Munken skal omvendes med Spægelfers Magt.
 Prioren er stærkest i Billie og i Haand,
 Men ivrigst er Rasmus' og Broder Thøgers Aand.

Hans Tausen kæmper freidigt og faster dertil;
 Den dyre Sandhed aldrig fornegte han vil.
 Han præker mod Paven med fri og dristig Aand;
 Men selv han sig præker i Fængsel og i Baand.

Dog ingen Trængsel længer ham fuer med Gru;
 Selv Kjætterbaal han venter med mandelig Hu.
 Til Folket han præker af Fængselsgittret ud —
 Det er dem som Ordet faaer Ild og Magt fra Gud.

De strenge Klosterbrødre selv gribes deraf,
 De giennem Fængselsgittret ham Broderhaand gav.
 Fra Borger og Stadsfoged Bøn til Kongen foer —
 Og Sandhedens Prædiker taler frit i Nord.

Med Mund og Pen han revser Papisternes Færd;
 Paa Kirkegaarden værner ham Borgernes Sværd.
 Af Klostrene drive de Munkestæren ud;
 — Dog Kampen blev Aandens paa Danekongens Bud.

Til Arelstad indstævnes hver Stridsmand til Gjest;
 Hans Tausen strider mægtigst som Frihedens Præst.
 Paa Rigsdagen feirer den djærve Bondeson;
 Men Hadet ham følger med giftigt Nag i Løn.

V.

Et Rædselsbud der høres: Kong Fredrik er død!
 Papister true Folket og Riget med Nød.
 Mod Tausen sig løfter Bisp Kennovs krumme Stav. —
 I Arelstad raser det vilde Folkehav.

Den stolte Bisp de true med Bøld og med Mord;
 Da mæler Bondesønnen saa kjærligt et Ord.
 Han selv leder Bispen af Folkestrømmen ud,
 Og fri seirer Aanden paa Kjærlighedens Bud.

Det var hin lille Plovdræng fra Birkinde By,
 Hans Navn fløi over Danmark med folkeligt Ry.
 En danskt Morten Luther, han stred med Ordets Sværd
 Og seired med Aanden i Hjertefolkets Hær.

Ret aldrig nogen Plovkjøring drev det saa vidt;
 Han stoled paa sin Gud, paa sig selv dog kun lidt:
 Den Dag, han ei kæmped med Mødgang eller Nød,
 Han frygted, Guds Naade, som før, ei til ham flød.

Den Dag, de stolte Bisper i Fængsel blev bragt,
 Guds Ord var paa Guds Alter af Bondehaand lagt.
 Da Folket var frelst, og udslukt det bittre Had,
 Hans Tausen i Ribe paa Bispestolen sad.

Men meer end alle Bisper i Dannemarks Land
 Hin Bondesøn har sørget for Dvinde og Mand.
 Ret aldrig hans Navn skal i danske Hjerter døe,
 Saalænge her ringer en Klokke over D.

Fattig Vandrers Sang.

Doer jeg engang paa øde Bei,
 Og er lappet Randsel min Pude,
 Du rige Rejsende! ynk mig ei!
 Jeg var rig i Rappen af Klude.

Leder du i min Lomme her,
 Hvor mit Hjerte slog under Lappen,
 En Stjerne finder du, mere værd,
 End en Keiser har den paa Skappen.

Kunde du see den dyre Skat,
 Under Dielaaget jeg glemte,
 Min Lykke priste du Dag og Nat,
 Og al anden Rigdom du glemte.

Stjernen, jeg gemmer ved mit Bryst,
 Har som Blomst i Jomfruhaand bævet;
 Og Skatten, Diet har gjeamt med Lyst,
 Var det Blif, hvoraf jeg har levet.

Skandinavisk Sang.

(Til Kæmpevisetonen: De vare syv og syvstindstyve.)

Den gamle Stærkods Sjæl sig glæder:

Han har endt sin Angersgang.

Hvert hundred Aar gjennem Tidens Bad

Hans Iuttrede Aand sig svang.

Udsving dig, gamle Drn, med Nordens friske Liv over Verden!

Den gamle Stærkods Aand har hjemme

Høit paa Fjeld, i Dal og Bang:

Hans Sjæl er norst og hans Hjerte danst,

Og svenst er hans Kæmpesang.

Udflv, du gamle Drn, sving over Nordens Riger din Binge!

Hans Blik var Lyn blandt Nordens Sønner,
 Hvor Bravalla-Helte stod;
 Men Seirens Billed i Kæmpens Sjæl
 Var malt med hans Frænders Blod.
 Ryst Bingen, gamle Dn! Fostbroderblodet bliver nu Roser!

I Kæmpestjaldens Skjolderuner
 Luer Nordens Sagafrift;
 Han mægtig gaaer over Slægters Grav
 Og kalder til Storbedrift.
 Løft Bingen, gamle Dn! til Aandens Verden stiger Bedriften!

Han løfter Skjoldets Billedruner
 Mod et nyt Aarhundreds Dag:
 Og trende Folk i hvert Billed seer
 Et Liv under Grens Flag.
 Løft Bingen, gamle Dn! nu kjende Nordens Sønner hverandre!

Og see! hvor Runestjolbet blinker
 Med den store Billedfrift,
 Der maler Aanden sit Levnetsløb
 Og vorer til ny Bedrift.
 Det lysner over Nord: de gamle Tider skjønt sig forynge!

En ny Bravallakamp i Norden
 Skal forklare Nordens Aand;
 Den Kamp er Kjærligheds Beddestrid
 Om Palmen i Livets Haand.
 Det lysner over Nord: de gamle Tider skjønt sig forklare!

Sang-Livet.

(Sangforenings-Chor.)

Naar Livet gjenfødes i Verdens Bryst,
 Det udtoner i jublende Sange,
 Og Skoven faaer Stemme, og Havet faaer Røst,
 Og Sjælen ei længer er Fange:
 Frit flyver den ud og sprænger sit Baand —
 Med Naturens store lønlige Aand,
 Som Baar den opvaagner af Drømme;
 Med Volgen i Hav, med Rilden i Dal,
 Med Sangfuglechoret i Himmelluftsal
 Ruller Livet i tonende Strømme.

Naar Livet gjenfødes med Kraft og Aand
 I de herlige Folkenaturer,
 Det sprænger de lammende Stumhedens Baand,
 Som Lustrigets Baar-Troubadourer:
 Frisk, Aanden, som taug og drømte, faaer Røst —
 Og hvad dybt laae skjult i Slægternes Bryst
 Med Sangfugle-Lyst sig udsvinger;
 Hvad Aanden har seet, hvad Skjaldene sang,
 Hvad Slægterne aned i Tidernes Gang,
 Flyver freidig paa Tonernes Vinger.

Havluftning.

Hver Dag gaaer Sol over Skoven frem
 Og henover krusede Sø.
 Jeg sidder rolig i stille Hjem
 Og seer paa hiin lille D —
 Men det luster herligt fra Havet.

Det store Hav, som jeg tænker paa,
 Naar Solen gaaer hen over Sø,
 Deri de mægtige Volger gaae,
 Som bære Alverdens D —
 Og det luster herligt fra Havet.

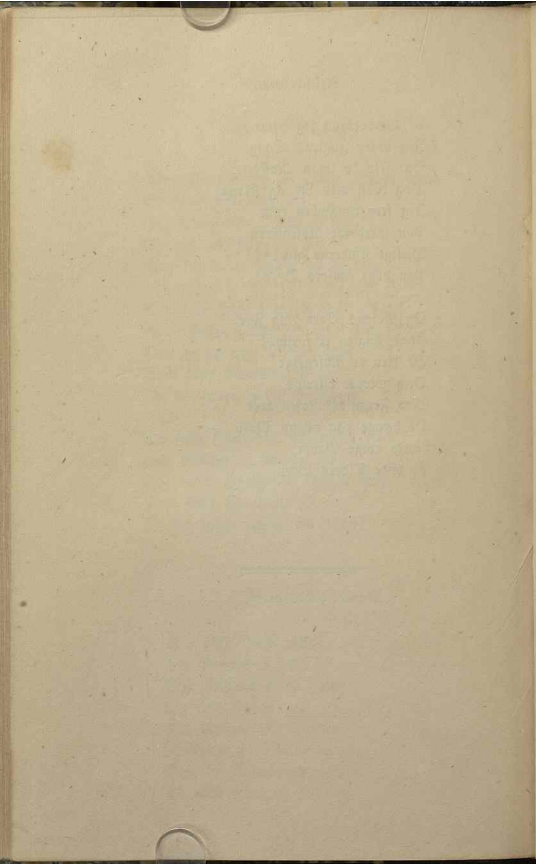
Du stille Hjem med den milde Fred
 Ved Skoven og krusede Sø!
 Dig bærer Havdybets Volger med,
 Som bære Alverdens D —
 D! det luster herligt fra Havet!

Rosenbørnene.

De vilde Rosenstokke
 Ved Havedøren staae
 Med Sneens hvide Flokke
 Og røde Hyben paa.
 Paa Rosenstokken sjunger
 Moskviten i Frost og Snee:
 Seer du Rosernes Unger!
 De nikke mildt og lee.

Alf Bindvet ud jeg titter,
Jeg hører Fuglens Sang.
Har selv de smaa Røstkvitter
Dog Røst med Liv og Klang!
Jeg seer de Hyben røde
Paa sneehvide Rosentjørn:
Deiligt Rinderne gløde
Paa døde Rosers Børn!

Og Rosens Børn mig sige,
Hvad Fuglen ei forstod:
Til Arv et Rosenrige
Dem Moder efterlod;
Med Fremtids Rosenhaver
De hænge paa nøgne Tjørn —
Livets evige Gaver
Er døde Liders Børn.

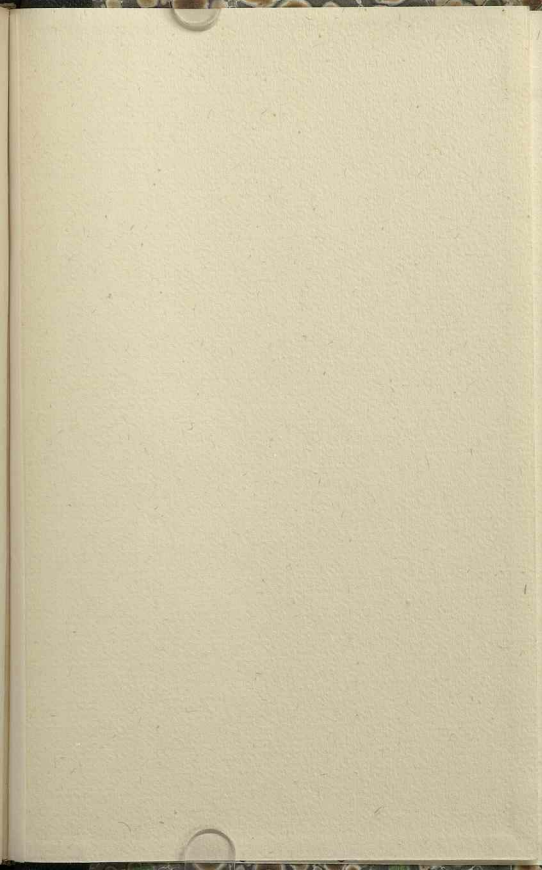

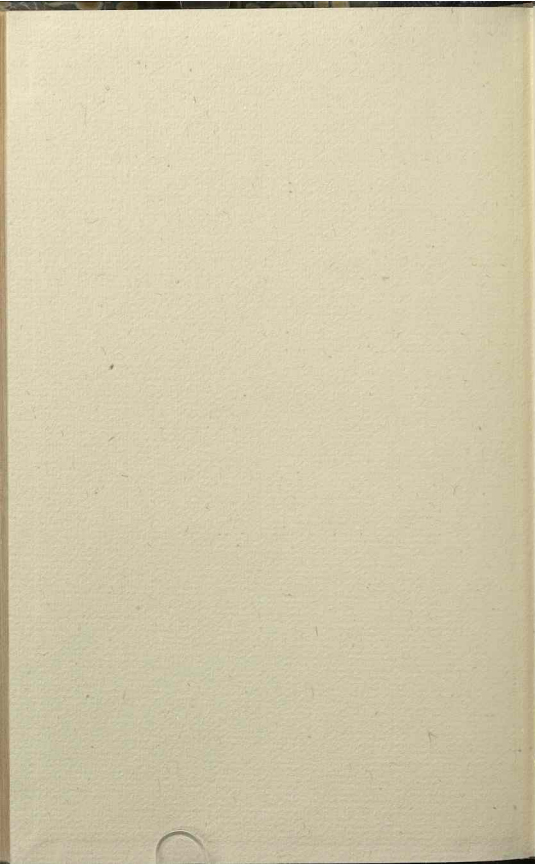
Rettelser.

- Side 57, Lin. 6 f. n. Hildsøe læs: Hilsøe
 — 64, i Overkriften: Dorothea l. Dorothea
 — 125, Lin. 4 f. n. Plans l. Planet
 — 125, — 3 f. n. ser l. seer
 — 152, — 14 f. o. mangler
 — 153, — 10 — Tunge l. Tunge
 — 156, — 8 — sit l. i sit
 — 183, — 5 — og fl. St. Juul l. Juul
 — 184, — 9 — Medtrigernes l. Medtrigernes
 — 186, — 1 — l.
 — 248, — 4 — mangler
 — 278, — 2 f. n. Hans af l. Hans af
 — 278, sidste Linie Bndesøen l. Bndesøen
-

Memorandum

TO : Mr. Tolson
FROM : Mr. E. A. Tamm
SUBJECT: [Illegible]
[Illegible text follows, appearing to be a list of items or a summary of a meeting.]

1492

Det kgl. Bibl. Bogh.

